

సంపుటము-1

సమావేశము-2 - 15వ శాసన సభ

నంబరు. 6

వెల : రూ.17-00

11 జూలై, 2019

గురువారం (మొదటి రోజు)

(శక సంవత్సరము-1941

అషాఢం - 10)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభ ప్రారంభం (ఉ.గం.9.00 లకు)	01-01
2.	సభా కార్యక్రమం	01-02
3.	వాగ్రూప ప్రశ్నలు - సమాధానాలు	02-67
4.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రములు	67-67
5.	జోర్ అవర్ (శూన్య గంట)	68-76
6.	వాయిదా తీర్మానం - తిరస్కరణ	76-133
(రాష్ట్రంలో విత్తనాల కొరత గురించి డా. నిమ్మల రామానాయుడు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడమైనది)		
7.	రాష్ట్రంలో ఉన్న కరవు పరిస్థితులపై చర్చ	
8.	సభ వాయిదా(సాయంత్రం 3.57 ని.లకు)	133-133

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
ప్రధాన అధికారులు

గౌరవ ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ కోన రఘువతి
కార్యదర్శి(ఇన్‌చార్జ్)	ః	శ్రీ పి.బాలకృష్ణమూచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ కె. సత్యనారాయణ రావు శ్రీ ఎం. విజయరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె.రాజకుమార్ శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి శ్రీమతి డా.వై.కామేశ్వరి శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి.జగన్మోహన్‌రావు శ్రీ బి.ప్రభాకర్‌రావు శ్రీమతి కె. భారతి శ్రీమతి డి. విజయకుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ శ్రీనివాస్ అల్లాడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
వెలగపూడి, అమరావతి
గురువారం, జూలై 11వ తేది, 2019వ సంవత్సరం
(15వ శాసనసభ రెండవ సమావేశం)

(సభ ఉ. 9.00 గం.లకు సమావేశం కాగా, జాతీయ గీతాలాపనతో సభ ప్రారంభం అయినది. గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానం వహించారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : నా, క్వశ్చన్ అవర్.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు సర్వశ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు, జి.బుచ్చయ్య చౌదరి, డా.నిమ్మల రామానాయుడు మరియు కొందరు సభ్యులు తమ స్థానం నుండి లేచి వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము సార్ అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత చేపడతాం.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతూ వాయిదా తీర్మానాన్ని సభకు చదివి వినిపించండి అది సంప్రదాయం సార్ అన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: గతంలో స్పీకరుగా పనిచేసిన సభాపతి డా.కె.శివప్రసాదరావుగారు తేది 05-03-2016నాడు వాయిదా తీర్మానాలు ఏవి ఉన్నా క్వశ్చన్ అవర్, జీరో అవర్ పూర్తయిన తరువాత ఆ తీర్మానం చేపట్టి దానిపై చర్చించడం కాని, లేదా తిప్పి పంపించడం కాని ఉంటుందన్న సంప్రదాయాన్ని సూచించడం జరిగింది. కాబట్టి తరువాత మాట్లాడుదాం.

(అధ్యక్షా, వాయిదా తీర్మానం ఏ విషయంపై ఉందన్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలియాలి కదా అన్నారు.)

(ప్రభుత్వ చీఫ్ విప్ మాట్లాడుతూ, వారు అడుగుతున్న సంప్రదాయం లేదు సార్ అన్నారు. సభ్యులు శ్రీ కె.శ్రీధర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ వారికి మాట్లాడే అర్హత లేదు సార్ అన్నారు.)

(సభ్యులు శ్రీ జి.బుచ్చయ్య చౌదరి మాట్లాడుతూ విత్తనాలు దొరకనందువలన రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు అన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : గత శాసనసభలో గౌరవ సభాపతి గారు ఏర్పరచిన సంప్రదాయమే ఇది. క్వశ్చన్ అవర్, జీరో అవర్ పూర్తి కాగానే వాయిదా తీర్మానాన్ని చదువుతాను, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలుస్తుంది. దయచేసి కూర్చోండి. ప్లీజ్.. ప్లీజ్.. క్వశ్చన్ అవర్ కు వెళుతున్నాను దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (Sri Buggana Rajendranath) : అధ్యక్ష, ప్రతిపక్షం వారు కేవలం రాజకీయలబ్ధి కోసం మాట్లాడుతున్నారు తప్ప మరేమీ లేదు. నిన్న జరిగిన శాసనసభ వ్యవహారాల సలహా సంఘ సమావేశానికి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు గారు కూడా హాజరు కావడం జరిగింది. ఏ అంశంపై చర్చించాలో కూడా చర్చించుకోవడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా హుందాగా నిర్దేశిత విధానంలో తీసుకుందాము లోతుగా అధ్యయనం చేద్దామని చెప్పారు. వారు కోరుకున్నట్లుగా ఆ చర్చ చేపట్టేది ఈరోజే అని చెబుతున్నప్పటికీ కూడా గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభా సమయాన్ని వృథా చేయడం చాలా తప్పు అవుతుంది అధ్యక్ష.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY) (రాజమండ్రి గ్రామీణం): (మైకు లేకుండా) అధ్యక్ష, ఏదైనా వాయిదా తీర్మానం వచ్చినప్పుడు ఫలానా విషయంపై వాయిదా తీర్మానం వచ్చింది, తరువాత చర్చిదాం అని కరెంట్ ఇష్యూని చెబితే బాగుగా ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కరెంట్ ఇష్యూ కాబట్టే హౌస్ కు ఒక పద్ధతి, సంప్రదాయం ఉంది. క్వశ్చన్ అవర్, జీరో అవర్ ముగిసిన తరువాత వాయిదా తీర్మానాలను చేపట్టిన సంప్రదాయం గత సభాపతుల నుండి తీసుకున్న సంప్రదాయం. Now, Question Hour, Question No.105

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY) : క్లారిఫికేషన్ సార్.

MR. SPEAKER: No No Clarification please.. What clarification? Question Hour లో Clarifications, Point of Orders ఉండవు. దయచేసి కూర్చోండి. మీరు కూడా సీనియర్ శాసనసభ్యులు you must know about the practices of the House.

రాష్ట్రంలో రోడ్ల శిథిలావస్థ

ప్రశ్న నంబరు. 105 (1)

సభ్యులు శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ-ఎంఎల్ఏ

గౌరవనీయులైన రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) రాష్ట్రంలో ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నాయన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? అయితే, అందుకు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

ఆ) చోడవరం నియోజక వర్గంలో నర్సపట్నం మీదుగా తాండవ నుండి సబ్బవరం వరకు ఆర్ అండ్ బి రోడ్డును విస్తరించి 4 లేన్ల రాష్ట్ర రహదారిగా మార్చడానికి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా ?

ఇ) అయితే, ఎప్పటిలోగా పనులు ప్రారంభించి, పూర్తి చేయడమవుతుంది ?

గౌరవనీయులైన రోడ్డు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాస్) :

అ) లేదండి.

ఆ) లేదండి

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ (SRI KARANAM DHARMASRI)(చోడవరం): అధ్యక్షా, ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు చాలా అస్తవ్యస్తంగా ఉన్న మాట వాస్తవం. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. శిథిలావస్థలో ఉన్నటువంటి రోడ్ల విషయం మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందా అందుకు మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తున్నాము. అలాగే చోడవరం నియోజకవర్గంకు సంబంధించి నర్సీపట్నం మీదుగా తాండవ నుండి సబ్బవరం వరకు నాలుగు లేన్ల రహదారిగా మార్చి స్టేట్ హైవే కింద కన్వర్ట్ చేస్తున్నాము ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయన్నారు. 2009, 2014 సంవత్సరాల్లో దీనికి సంబంధించి ప్రతిపాదనలు తయారు చేసుకోబడ్డాయి. వీటిపై మంత్రి గారు సరైన సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. సంబంధిత ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు కూడా నా దగ్గర ఉన్నాయి. అనకాపల్లి నుండి వయా చోడవరం మీదుగా మాడుగుల వరకు నాలుగు వరుసల రహదారి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. 2007వ సంవత్సరంలో మంజూరైన పనులు ఉన్నాయి. రూ.67కోట్లు హడ్కో నిధులు కూడా మంజూర అయినప్పటికీ పనులు ఎందుకు చేపట్టలేదో మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మంత్రి గారి దగ్గర నుండి సానుకూల స్పందన వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రజలందరూ ఆశించిన విధంగా 45 రోజులుగా ప్రజామన్ననలు పొందుతున్న ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఈ రహదారుల నిర్మాణం విషయంలో కూడా మంచి సమాధానం చెబుతారని నేను ఆశించాను అందరం అదే దృష్టితో ఉన్నాము. గత ప్రభుత్వంలో నిధులు మంజూరు అయినట్లుగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. కాని నిధుల విడుదల మాత్రం శూన్యం. బయటకు గొప్పగా కనిపించేటట్లు మంజూరు ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అవి చోడవరం నియోజకవర్గంకు సంబంధించి చీమలపాడు రోడ్డు జీరో బై జీరో 16/4 వరకు రూ.10కోట్లు శాంక్షన్ అయినట్లు ఇచ్చారు. కాని ఒక్క పైసా కూడా ఎందుకు విడుదల కాలేదో మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. గత ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు ఉన్నప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వంలో ఎప్పటిలోగా పనులు చేపడుతారో మంత్రిగారు చెబుతారని ఆశిస్తున్నాము. అలాగే భీమునిపట్నం-నర్సీపట్నం రోడ్డు వైడెనింగ్ పనులకు సంబంధించి 76/840, 77/840 నుండి 78/280, 81/440 టు మరియు 84/200 మరియు 86/190 నుండి 88/160 విశాఖపట్నం జిల్లాకు సంబంధించి రూ.7కోట్లు అవసరం ఉంది. శాంక్షన్ అయినప్పటికీ నిధులు విడుదల శూన్యమే.

ఉ 9.10

ఆ రోడ్డు నిర్మాణానికి సంబంధించి నిధులు మంజూరు అయినట్లు ఇచ్చారు సర్. కానీ ఒక్క రూపాయి కూడా నిధులు రాలేదు. మరి అవి కాగితాలకే పరిమితమా? ప్రజలకు కంటే తుడుపు మాటలు చెప్పడం కోసం గత ప్రభుత్వం చేసిన విధానాల గురించి ఆలోచించాలి. ఈ రెండింటితోపాటు హైవే, నేషనల్ హైవే 16లో అనకాపల్లి, మాడుగుల వరకు సంవత్సరానికి సగటున యాక్సిడెంట్స్లో 40 నుంచి 50మంది మరణిస్తున్నారు. అలాగే యాక్సిడెంట్లు అయి అంగవైకల్యం పొందిన వాళ్లు సగటున 50 నుంచి 60మంది ఉంటారు. కారణం ఏమంటే అక్కడ రెండు ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. ఒకటి, అనకాపల్లిలో తుమ్మపాల ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ, రెండు, చోడవరం చక్కెర కర్మాగారం, అలాగే దానికి ఎదురుగా ఉన్నటువంటి పాడేరు, అరకు నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన అనేక వాహనాలు ప్రయాణం చేయడం, చెరకు సేకరణలో అయితే చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి. రాజశేఖరరెడ్డిగారి పుణ్యమా అని ఆరోజు రాజశేఖరరెడ్డి గారి హయాంలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో ఆలోచన చేసుకుని అవుట్ రైట్ గా రాష్ట్రానికి రూ.110 కోట్లు హడ్కో నిధులు వస్తే, అందులో రూ.67 కోట్లు నిధులు ఇచ్చారు. కానీ తర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు రాజకీయ కారణాల కింద దివంగత నేత రాజశేఖరరెడ్డిగారికి ఎక్కడ పేరు ప్రఖ్యాతలు వస్తాయో అని చెప్పి అది అబెయన్స్ లో పెట్టేసారు. ఆ జీఓ కూడా ఉంది సర్. దానిని గౌరవ మంత్రిగారు దయచేసి నోట్ చేసుకుని ఎట్టి పరిస్థితిలో నాలుగు వరుసల రహదారి ఏర్పాటుచేయాలి. ఇప్పటికే ఆర్ అండ్ బి అధికారులు అయితే...

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు క్వశ్చన్ కు కన్ఫైన్ అవ్వండి.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ(SRI KARANAM DHARMASRI): ఇది క్వశ్చనే అధ్యక్షా, ఎందుకంటే 120 ఫీట్లు ఉన్నట్లు మార్కింగ్ అయితే ఇచ్చారు. కానీ నిధులు చూస్తే లేవు. ఎందుకంటే అక్కడ రోడ్లమీద ఉన్నవి గోతులు కాదు, నూతులు అవి. యాక్చ్యువల్ గా తారు రోడ్డు మీద ఉన్నవి గోతులు కాదు అని నూతులు. చాలామంది ఏంటీ ఈ గోతులు అని అంటే, గోతులు కాదు బాబూ నూతులు అనే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ ఒక్క రోడ్డే కాకుండా మా ప్రాంతంలో Defence Research Development Organization (DRDO) ఆఫీసు కూడా ఉంది. దానివల్ల ఈ ఆర్మీ బ్రక్స్ అన్నీ కూడా అటువైపు వెళ్లడం వల్ల అటు కసింకోట ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు స్పాయిల్ అయింది. ఇటేమో చోడవరం ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు స్పాయిల్ అయింది. అలాగే కల్యాణపురంకు వెళ్లే రోడ్డు కూడా స్పాయిల్ అయిపోయింది. మరి మాకు ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు, దీనికి సమాధానం కాదు అని మంత్రిగారు చెప్పారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఆర్ అండ్ బి రోడ్డుకు పైసా రాలేదు. గౌరవ మంత్రిగారిని అడిగితే ఇప్పుడు డబ్బులు లేవు ఏం చేస్తాం, గత ప్రభుత్వంలో ఖజానా అంతా గుల్ల చేసేసి, డొల్ల చేసేసి పైసా లేకుండా చేసేశారు. డబ్బులు ఎక్కడున్నా ఆ డబ్బులను తీసుకెళ్లి వప్పుబెళ్లాలు, మొగుడుపెళ్లాలు, పసుపు-కుంకాలు ఇలా వీటికి మార్చేశారు, నా దగ్గర డబ్బులు లేవు అని మంత్రిగారు ఒకపక్క చెబుతున్నారు. ఏదేమైనా, ఆర్ అండ్ బి రోడ్ల విషయంలో ప్రత్యేక దృష్టి కేంద్రీకరించాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు క్వశ్చన్ కు కన్ఫైన్ అవ్వండి.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ(SRI KARANAM DHARMASRI): మాడుగుల నియోజకవర్గానికి పక్కనున్న నర్సపట్నం, అనకాపల్లి నియోజకవర్గ కేంద్రమైన చోడవరానికి ఆర్ అండ్ బి రోడ్ల విషయంలో నిధులు కేటాయించకపోవడం చాలా ఘోరం సర్.

అధ్యక్షా, ఇంకో చివరి ప్రశ్న గౌరవరం దగ్గర 2014లో బ్రిడ్జి కొరకు రూ.15 కోట్లు శాంక్షన్ అయింది సర్. రూ.15 కోట్లలో రూ.3 కోట్ల పని గత ప్రభుత్వం చేసింది. గడిచిన జూన్ 30వ తేదీతో గడువు అయిపోయింది. ఆ బ్రిడ్జి కూడా అటు మాడుగులకు, మాకు మధ్యలో ఉన్న వారధి. అది ఇప్పటికీ పూర్తి కాలేదు. గత ప్రభుత్వ వైఫల్యం వలన ఆ నిధులన్నీ మరుగున పడిపోయాయి. దాని గురించి కూడా గౌరవ మంత్రివర్యులు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాస్(SRI DHARMANA KRISHNADAS): అధ్యక్షా, ఈరోజు మన ప్రభుత్వం రహదారులను నాణ్యమైన ప్రమాణాలతో, భవిష్యత్తులో ఒక ప్రణాళికాబద్ధంగా చేయాలనే నిర్ణయంతో ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో రహదారులు, భవనాల శాఖకు సంబంధించి 46,238 కిలోమీటర్ల పొడవైన రాష్ట్ర రహదారులు కచ్చితంగా నిర్వహించనున్నాం. పై రహదారులన్నీ గుంతలు లేకుండా రెవెన్యూ గ్రాంటు ద్వారా నిర్వహించడబడుతున్నాయి. ప్రతీ కిలోమీటరుకు నిర్వహణా నిధులు రూ.20,000ల నుంచి రూ.40,000కు మన ప్రభుత్వం పెంచి సరైన నిర్మాణం చేయడానికి అవసరమైన నిధులు పెంచడం జరిగింది. అలాగే ఈ విధమైన రహదారుల నిర్వహణ కొరకు 2019-20 సంవత్సరానికి గాను రూ.142 కోట్ల నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అలాగే పై రహదారి నిర్వహణ పనులు ఎన్నికల నియమావళి అమలులో ఉన్నందువలన కొద్దిగా ఆలస్యం జరిగిన మాట వాస్తవమే. ప్రస్తుతం మరమ్మత్తు అంచనాలు మంజూరు చేయబడి టెండర్లు పిలవడమైనది. పై పనులకు కాంట్రాక్టర్లను ఈ నెలలోనే నియమించి పనులను కూడా ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. సుమారు 40, 50 రోజుల్లో ఈ పనులన్నీ కూడా సమర్థవంతంగా పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరిగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి(SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY) : అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి ఒక విన్నవం ఏమంటే, ఒకటి, తూర్పు గోదావరి జిల్లా సామర్లకోట నుంచి అనవర్తి మీదుగా వేమగిరి వరకు ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులతో రోడ్డును మొదలుపెట్టి కాంట్రాక్టర్లు వదిలేశారు. అది రద్దు అయింది. ఆ రోడ్డులో చాలా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అలాగే మచిలీపట్నం నుంచి గుడివాడ మీదుగా మధిర వరకూ వెళ్లే రెండు రోడ్లు కూడా ఒకే ప్యాకేజీలో ఇచ్చారు. అవి కాంట్రాక్టర్లు చేయనందువలన పనులన్నీ ఆగిపోయాయి. ప్రమాదాలు కూడా ఎక్కువగా

అక్కడే జరుగుతున్నాయి. తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఆ రెండు రోడ్లు, సామర్ల కోట నుంచి అనవరతి మీదుగా వేమగిరి రోడ్డు, అది కాలువ రోడ్డు. ఆ కాలువ రోడ్డులో చాలా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అలాగే మచిలీపట్నం నుంచి గుడివాడ మీదుగా మధిర వెళ్లే రోడ్డు. ఆ రెండు రోడ్లకు కూడా ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులు క్యాన్సిల్ అయిపోయాయి. వాటికి నిధులు కేటాయించి ఆ రెండు రోడ్లు పూర్తిచేయడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(ప్రతివక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడుగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU) (టెక్నాలి) : అధ్యక్షా, రెండు మూడు ప్రశ్నలు మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం అనేది కంటిన్యూయస్ ప్రాసెస్ అని మనందరికీ తెలుసు. క్లారిటీ కోరుతున్నాను. మళ్ళీ దీనిని కూడా మీరు విమర్శగా తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. గత ప్రభుత్వంలో ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్మెంట్లో చాలా వర్క్స్ శాంక్షన్ చేసిన వాటిల్లో కొన్ని 70శాతం, కొన్ని 50 శాతం అయ్యాయి. కొన్ని టెండర్లు పూర్తి అగ్రిమెంట్లు కాకుండా ఉన్నాయి. అయితే ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా సరే మాకు అభ్యంతరం లేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ ప్రభుత్వం కొత్తగా వచ్చిన తర్వాత అన్ని వర్క్స్ నిలుపుదల చేయమని ఒక జీఓ ఇచ్చింది. ఓకే. ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది కాబట్టి అది నిలుపుదల చేశారు. నేను మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే కోరుతున్నాను. ఆన్ గోయింగ్ వర్క్స్ అన్నీ కూడా ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? ఓకే, టెండర్లు అయి అగ్రిమెంట్ కానివి క్యాన్సిల్ చేయండి. లేకపోతే 10శాతం అయినవాటి మీద మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. కానీ 80శాతం పనులు పూర్తి, మిగిలిన పనుల్లో ఇంకా 50శాతం పూర్తి కావలసిన పనులు ఉన్నాయి. WBM వేసి BT వేయడానికి రెడీగా ఉన్నటువంటి వర్క్స్ కొన్ని ఉన్నాయి. దీనివల్ల ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా అది ప్రభుత్వ ఇష్టం. కానీ దీనిమీద వీలైనంత తొందరగా ఎందుకంటే కొత్త ప్రభుత్వం ఒక జి.ఓ. ఇచ్చింది. రెవ్యూ చేయాలి. ఏ ప్రభుత్వం అయినా రెవ్యూ చేస్తుంది, దానికి నేను కాదనడం లేదు. ఇప్పటికే 40 రోజులు అయింది కాబట్టి ఆ రెవ్యూ త్వరగా చేసి పూర్తవ్వాలన్న వర్క్స్ని తొందరగా పూర్తిచేయండి. ఆగిపోయిన వర్క్స్ కంటిన్యూ చేయండి. మిగతా వర్క్స్ పైన మీరు ఏ డెసిషన్ తీసుకున్నా ఫర్వాలేదు. దీనిమీద త్వరితగతిన ఒక నిర్ణయం తీసుకుని ఈ కార్యక్రమం అంతా పూర్తిచేయమని చెప్పి మీద్వారా మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ గారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు ఆల్రెడీ మాట్లాడారు. మీకు కావలసినంత సమయం ఇచ్చాను.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ(SRI KARANAM DHARMASRI): అధ్యక్షా, ఇది వాస్తవంగా అయితే మా దగ్గర రూ.10 కోట్లు శాంక్షన్ అయితే మొన్న జూన్ 30వ తేదీతో ఈ స్కీమ్ క్లోజ్ అయిపోయింది. కానీ అగ్రిమెంట్ డిసెంబరు వరకూ ఉంది. మరి ఆ స్కీమ్ క్లోజ్ అయిపోయాక ఆ రూ.10 కోట్ల నిధులు అననవరంగా మళ్ళీ వృధా అవుతాయి. రెండు నియోజకవర్గాలకు అది ప్రధానమైనది. ఆ స్కీమ్ క్లోజ్ అయిపోయిందని ఆపీస్తే ప్రమాదం సర్. కాబట్టి దానికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: అచ్చెన్నాయుడుగారు మాట్లాడినడానికి మంత్రిగారు చెబుతారు. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ(SRI KARANAM DHARMASRI): అధ్యక్షా, (చేతిలో పేపర్ ను గౌరవ సభాపతికి చూపిస్తూ) 2019కు ముందు కేవలం 14 వర్క్స్ శాంక్షన్ అయినట్టు ఇచ్చారు. వాటికి అసలు నిధులు కూడా కేటాయించలేదు. అసలు అలా ఎందుకు చేశారు అది తప్పు కాదా, ఇది మోసమా, కాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆ లిస్ట్ ను నాకు పంపించండి.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ(SRI KARANAM DHARMASRI): అధ్యక్షా, లిస్ట్ ను మీకు పంపిస్తున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ గారు ఆ లిస్ట్ ను గౌరవ సభాపతికి పంపించారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: మంత్రిగారు.

శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాస్(SRI DHARMANA KRISHNADAS): అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరిగారు, అలాగే అచ్చెన్నాయుడుగారు అడిగిన ప్రశ్నల్లో ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏదో ఒక రకంగా తప్పుదోవ పట్టించాలనే ప్రయత్నం కనిపిస్తోంది. మా ప్రభుత్వం ఏర్పడి కేవలం 40రోజులు మాత్రమే అయింది. మీరు గతంలో అధికారంలో ఉన్న 5 సంవత్సరాల్లో చేయలేనటువంటి పనులు ఈ 40 రోజుల్లోనే చేయాలని ఆశించడం మీరు చేసే మొదటి పొరపాటు. గతంలో మీరిచ్చినటువంటి స్పిల్ ఓవర్ పనులు సుమారు రూ.10,1200 కోట్లు ఉన్నాయి. వాటిలో మేము రద్దు మేము రద్దు చేసింది కేవలం రూ.3,148 కోట్లు మాత్రమే. మిగతా రిమెయినింగ్ వర్క్స్ అన్నీ మేము ఇన్ స్పెక్షన్ చేస్తాం. అందులో ఏవైతే నాణ్యతా ప్రమాణాలతోపాటు చేయవలసి ఉన్న, అవసరం ఉన్న, ప్రాధాన్యత ఉన్న ప్రతి ఒక్క పని కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయడం జరుగుతుంది. మీరు ఎటువంటి అపోహలు పెట్టుకోనవసరం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏ తప్పు చేయకుండా కచ్చితంగా నాణ్యతా ప్రమాణాలతో రోడ్ల నిర్మాణం చేయడం జరుగుతుందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే సభ్యులు ధర్మశ్రీ గారు రహదారికి సంబంధించి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా మనం ఇప్పటికే రాష్ట్ర రహదారి రెవెన్యూ గ్రాంట్ ద్వారా ప్రతి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి తార్ రోడ్డును పునర్నిర్మించవలసివుంది. ప్రస్తుతం 2,150 కి.మీ. రహదారి పనులు జరుగుతున్నాయి. మిగిలిన పనులు కూడా ప్రాధాన్యతాక్రమంలో బడ్జెట్ నిధుల లభ్యతనుసరించి పునర్నిర్మించడం జరుగుతుంది.

రాష్ట్రంలో సుమారు 33,521 కిలోమీటర్ల సింగిల్‌లైన్ రహదారులు ఉన్నాయి. వాటిలో ఐఆర్‌సీ నిబంధనల ప్రకారం 2,000 పీసీయూ పైబడిన 11,995 కిలోమీటర్ల రహదారులను రెండు వరుసల రహదారులుగా మార్చడానికి అర్హత కలిగివున్నాయి. ప్రస్తుతం వివిధ వద్దల క్రింద 3,772 కిలోమీటర్ల పొడవు గల రహదారి విస్తరణ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఇవికాక 3,025 కిలోమీటర్ల రహదారి విస్తరణ పనులు NDBA రుణ సహాయంతో చేపట్టేవిధంగా చర్యలు తీసుకోబడింది.

రాష్ట్రంలోనున్న 2,267 కిలోమీటర్ల పొడవైన మెటల్ మరియు 1,324 కిలోమీటర్ల మట్టి రహదారుల పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. మిగిలిన 943 కిలోమీటర్ల రహదారులు NABARD and RR Capital నిధుల కింద ప్రాధాన్యతాక్రమంలో తారురోడ్డుగా అభివృద్ధి పరచవలసివుంది.

రాష్ట్రంలోనున్న ప్రతిరోడ్డు మాకున్న నిధుల లభ్యతనుబట్టి ప్రాధాన్యతాక్రమంలో పటిష్టమైన రోడ్ల నిర్మాణం చేస్తామని గౌరవ సభ్యులు కరణం ధర్మశ్రీ గారికి, అచ్చెన్నాయుడు గారికి, బలరాం గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న నంబర్ 61

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి గారు తాను మాట్లాటడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు అపార్థం చేసుకున్నట్లున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చాలా టైం అయ్యింది. క్వశ్చన్ అవర్ సమయంలో మీరు (గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి గారిని ఉద్దేశించి) సహకరించాలి.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి : నేను సూచన ఇస్తే కూడా మంత్రి గారు అర్థం చేసుకోలేదు. నేనేదో తప్పుదారి పట్టిస్తున్నట్లు మాట్లాడారు.

MR.SPEAKER: Your suggestion is well received by the Minister.

ఎర్ర చందనం అక్రమ రవాణా

ప్రశ్న నెం. 61(2)

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, ఎం.ఎల్.ఏ.,

గౌరవనీయులైన ఇంధన శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో ఎర్ర చందనం చెట్లను అక్రమంగా కొట్టివేసి, రవాణా చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం గుర్తించిందా;

ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు నమోదైన కేసుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన ఇంధన శాఖా మంత్రిగారు(శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస్రెడ్డి):

అ) అవునండీ.

ఆ) 2002-03 సంవత్సరం నుండి 28-06-2019 వరకు 15,508 కేసులు నమోదయ్యాయి. 14,343.084 మెట్రిక్ టన్నుల ఎర్ర చందన నేరాలలో ప్రమేయమున్న 28336 మందిని అరెస్టు చేయడమయింది.

ఇ) ఎర్ర చందనం చెట్లను అక్రమంగా నరికి, రవాణా చేయడాన్ని నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వం ఈ క్రింది చర్యలను తీసుకున్నది.

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మూలధన వ్యయపద్ధు “4406-01-101-11-19-530-531” క్రింద ప్రత్యేక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి, 2018-19 తరువాత నుండి ఎర్ర చందనం మొక్కలను సమర్థవంతంగా కాపాడటం కోసం బడ్జెటును విడుదల చేస్తున్నది.
2. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎర్రచందన స్మగ్లింగ్ ను నియంత్రించడానికి పోలీసు, అటవీ శాఖలలో (463 పోస్టులు) మంజూరు చేసిన పోస్టులతో ఎర్రచందన యాంటీ స్మగ్లింగ్ టాస్క్ ఫోర్స్ ను ఏర్పాటు చేసింది. అది 2015 జనవరి నుండి అమలులోకి వచ్చింది.
3. కీలక ప్రాంతాలలో క్రమం తప్పకుండా పెట్రోలింగ్ మరియు కీలక ప్రాంతాలలో నిరంతర నిఘా ఉంచడమవుతున్నది.
4. కీలక ప్రాంతాలలో వ్యూహాత్మక పాయింట్ల వద్ద బేస్ క్యాంపులను మరియు మెరుపుదళాలను ఏర్పాటు చేయడమైంది.
5. అపరాధ కేసులను నమోదు చేయడమవుతున్నది మరియు పోలీసు శాఖ, ఇతర కేంద్ర అమలు ఏజెన్సీల సహకారంతో సమర్థ న్యాయస్థానంలో చార్జీషీట్లను నమోదు చేయడమవుతున్నది.
6. సవరించిన చట్టం ప్రకారంగా అటవీ నేరాలన్నింటిని విచారణయోగ్యమైన జామీను ఇవ్వదగని నేరాలుగా చేయడమైనది.

7. సంబంధిత శాఖలు అంటే పోలీసు, కస్టమ్స్, డిఆర్ఐ, నిఘా మరియు తమిళనాడు, కర్ణాటక రవాణా శాఖ, ఇతర కేంద్ర అమలు ఏజెన్సీలతో క్రమం తప్పకుండా పరస్పర చర్యలను నిర్వహించడమవుతున్నది.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి(SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రానికి అత్యంత విలువైన ఎర్రచందనం శేషాచల అడవుల్లో దొరుకుతుందన్న విషయం మనందరికీ తెలిసిందే. దీనిని ఒక ఆదాయ వనరుగా కొంతమంది స్మగ్లర్లు, కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు మార్చుకొని విలువైన సంపదను దోపిడీ చేసిన సంఘటనలు మనం గతంలో చూశాం.

ముఖ్యంగా పీలేరు, చిత్తూరు, కడప ప్రాంతాల నుంచి స్మగ్లర్లు ఎక్కువగా ఎర్రచందనం తరలిస్తుంటారు. ఆ మధ్యకాలంలో తమిళనాడు నుంచి తీసుకొచ్చి విశాఖపట్నం పోర్టు నుంచి విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నప్పుడు ఎర్రచందనం పట్టుకున్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న కొన్ని నిర్ణయాలవల్ల చాలా భారీయెత్తున ఎర్రచందనం నిల్వలను స్వాధీనం చేసుకున్నాం. వాటిని ఆస్తిగా మార్చుకోవాల్సిన అవసరముంది. వాటిని గ్రేడింగ్ చేసి చైనాలోగానీ, జపాన్‌లో గానీ ఉన్న మార్కెట్‌ను క్యాచ్ చేయడం కోసం ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మొన్నీమధ్య నెల్లూరులో, చిత్తూరులో స్మగ్లర్లు దుంగలను కొట్టి యాక్టివిటీ మొదలుపెట్టారు. వాటిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

గతంలో సమర్థులైన అధికారులను నియమించి, అక్కడ చట్టాలను కఠినంగా ఉపయోగించినందువల్ల తమిళనాడు స్మగ్లర్లు మన రాష్ట్రానికి రాని పరిస్థితి వచ్చింది. ఈమధ్య వాళ్లు యాక్టివిటీ మొదలుపెట్టారని తెలుస్తోంది. కేసుల పర్యావసానంగా ఎంతమంది జైళ్ళలో ఉన్నారు, వారికి బెయిల్స్ ఎవరు ఇస్తున్నారు వారి వెనుక ఉన్న నాయకులు ఎవరు, వారందరినీ కట్టడి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

స్థానిక నాయకుల సపోర్టు ఉంటే తప్ప బయటివాళ్లు రారు. ఆ నాయకులు ఆదాయమార్గంగా ఎంచుకున్నందువల్ల స్మగ్లర్లు విచ్చలవిడిగా చెలరేగుతున్నారు. దానిపై ఏదైనా టాస్క్‌ఫోర్స్ పటిష్టంగా ఉండాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. పట్టుకున్న వస్తువును మార్కెటింగ్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది లేకుంటే పాడైపోతాయి. ఎర్రచందనం అనేది రెండు దేశాలకు ఎక్కువగా వెళుతోంది. ఎర్ర చందనం మార్కెటింగ్ కోసం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియజేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

(ప్రధాన సచేతక్ శ్రీ జి. శ్రీకాంత్ రెడ్డి మాట్లాడుడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : అధ్యక్షా, ఎర్ర చందనం అక్రమ రవాణాను కట్టడిచేయాలనే మాట సభ్యులు మాట్లాడారు, చాలా సంతోషం. కొన్ని విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకుని రావాలి. గౌరవనీయులు నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసేరోజు మనకు రెండు ఆదాయ వనరులు ఉన్నాయి, ఒకటి మనకు సుదీర్ఘమైన కోస్టల్ ప్రాంతముంది. రెండోది ఎర్రచందనం ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో రాష్ట్రాన్ని పూర్తి స్థాయిలో అభివృద్ధి చేసేస్తానన్న మాటలు మాట్లాడారు. తరువాత పోర్టుల ద్వారా ఎంత లాభాలు వచ్చాయో మనందరికీ తెలుసు. కోస్టల్ ప్రాంతాన్ని ఊరికే చూపిస్తూ వచ్చారు తప్ప ఆదాయాలు ఏమీ రాలేదు. రెండోది, ఎర్రచందనంపైన తను (ప్రతిపక్షనేతనుద్దేశించి) ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసిన రోజుకు దాదాపు 13,000 మెట్రిక్ టన్నుల దాకా ఏ,బి,సి గ్రేడుల ఎర్రచందనం ఉంది. గ్లోబల్ టెండర్లు అంటారు, చైనాకు వెళతారు, దానికి బ్రాండ్ అంబాసిడర్ అనిఅంటారు, ఏవేవో మాట్లాడారు. ఎర్రచందనంపై ఎంత ఆదాయం వచ్చిందనేది ఏరోజు కూడా చెప్పలేదు. దానికున్న డిమాండ్ మనందరికీ తెలుసు. కానీ ఆ డిమాండ్ కు తగ్గట్టుగా ఏ గ్రేడుకు ఎంత విక్రయించారు, ఎంత డబ్బులు వచ్చాయి అన్న మాట ఏరోజు కూడా చెప్పలేదు. అదేదో వారి ఇంట్లో వ్యవహారంలాగా చేసుకుంటూపోయారు.

మేము అధికారంలోకి వచ్చి 40 రోజులైంది. ఈరోజు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న అవినీతివరులకు మా ముఖ్యమంత్రి గారు చెమలుపట్టిస్తున్నారు. పరిపాలన ఎలా జరుగుతుందన్నది రాష్ట్రంలో చర్చ జరుగుతోంది. అవినీతిపైన ఆయన ఏరకంగా ఉన్నారన్నది మనకు తెలుస్తోంది. ఇలాంటి స్క్వాగర్డ్స్ పై ఉక్కుపాదం మోపబోతున్నారో వారికి (ప్రతిపక్షసభ్యులనుద్దేశించి) కూడా తెలుసు. అందుకే ముందుజాగ్రత్తగా వీళ్లు గత ఐదు సంవత్సరాల్లో చేసిన వైఫల్యాలను కప్పిపుచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయి కేవలం 40 రోజులు మాత్రమే అయ్యింది. కచ్చితంగా తనకు తెలిసివుంటుంది. గ్లోబల్ టెండర్స్ అంటే ఎవరికైనా తెలుసా, అందులో ఎవరు పార్టిసిపేట్ చేస్తారనేది తెలుసా? వారి (ప్రతిపక్షనేతనుద్దేశించి) ఇంట్లో కూర్చొని ఫిక్స్ చేసుకొని చేశారు. ఎర్రచందనం అనేది rare species, మా ప్రాంతంలో తప్ప ఎక్కడా లేదు. వాటిని కాపాడాలని, వాటిపై వచ్చే ఆదాయాన్ని ఆ ప్రాంతానికి ఖర్చుపెట్టాలని ఎంతోమంది ఉద్యమాలు చేశారు. అంత ఆదాయం వచ్చేటప్పుడు ఆ ఆదాయ వనరుని రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఉపయోగించకుండా వారి స్వప్రయోజనాల కోసం ఇష్టమొచ్చినట్లు టెండర్ల ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా అని ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబు నాయుడు గారిని నేను అడుగుతున్నాను. వాటిపై వచ్చిన ఆదాయాన్ని బ్రెజిల్ లో ఎంత డిపాజిట్ చేశారో చెప్పగలుగుతారా? ఎంత డబ్బును వృథా చేశారు.

13,000 మెట్రిక్ టన్నుల గురించి క్లారిఫికేషన్ ఇప్పటివరకు లేదు, ఎంత అమ్మారు, ఇంకా ఎంతవుంది అని చేప్పే పరిస్థితుల్లో వారు లేరు.

ఈ ప్రభుత్వం తరఫున కచ్చితంగా చెబుతున్నాను ఎర్రచందనం అనేది rare species అంతర్జాతీయస్థాయిలో దానికి ఒక మంచి పేరు ఉంది. వీళ్ల (ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) మాదిరి చైనాకు ఊరికే పోయి ఫోటోలు దిగి వచ్చే వ్యవహారం కాకుండా దీనిపై ఒక చట్టం తీసుకుని రావడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు రెడీగా ఉన్నారు. దీనిని ఎలా కాపాడాలి, దీనితో ఆదాయం ఎలా పెంచుకోవాలి, అవినీతి జరగకుండా ఎలా చేయాలి అనే వాటిపై ప్రణాళిక రూపొందించుకోవడం జరిగింది.

గత ప్రభుత్వాలు చేశాయని ఆయన (ప్రతిపక్షనేతనుద్దేశించి) అన్నారు. గత ప్రభుత్వం అంటే 2012 నుంచి ఉన్న ప్రభుత్వమే 2012లో కూడా కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం వీరితోనున్న సంకీర్ణ ప్రభుత్వం. అది అందరికీ తెలుసు. అది వీరి (ప్రతిపక్షనేతనుద్దేశించి) మద్దతుతో నడిచిన ప్రభుత్వం అని అందరికీ తెలుసు. 2012 నుంచి 2019 వరకు ఎర్రచందనంలో జరిగిన అక్రమాలపైన ఒక కమిటీ వేస్తే వాస్తవాలన్నీ బయటికి వస్తాయి.

ఉ 9.30

ఎంత దుర్వినియోగం చేసింది ఏరకంగా అమ్ముకున్నారనేది గ్లోబల్ టెండర్స్ ద్వారా కనుకున్నాం. ఏ-గ్రేడ్ 40లక్షలకు అమ్ముకున్నారు. నాకు తెలిసి ఒక మెట్రిక్ టన్ను ధర రెండు, మూడు కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఉండవచ్చు. కనీసం కోటి రూపాయలకన్నా పోతుందని నేను విన్నాను. కానీ వీళ్లకు రూ.40లక్షలు మాత్రమే వచ్చిందట. ఎంత అవకాంట్ వచ్చిందనే విషయం కూడా స్పష్టంగా లేదు... ఈరకంగా దానిని దుర్వినియోగం చేసి ఈరోజు ఏదో ఒక నెలరోజుల్లోనే... గత ప్రభుత్వం చేసింది మేము అన్ని చర్యలు చేపట్టామంటే... నేను అడిగే వాటికి చాలా సమాధానాలు చెప్పాలి. ఎంత దుర్వినియోగం చేశారనేది వాళ్లు స్పష్టంగా చెప్పమనండి. వాళ్లను స్పష్టంగా చెప్పమనండి. ప్రభుత్వం తరఫున మేము మాత్రం ఒక్కటే చెబుతున్నాం. తప్పనిసరిగా దీనిపైన కఠిన చర్యలు చేపడతాం. ఎవరు తప్పు చేసినా వదిలే ప్రశ్నేలేదని చెబుతున్నాం.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి(SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY)(పీలేరు): అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలో శేషాచలం నల్లమల అడవుల్లో ఎర్రచందనం విస్తారంగా ఉంది. గత ప్రభుత్వాలు ఎర్రచందనం మొక్కలను నాటుకోమని రైతులను ప్రోత్సహించారు. ఎర్ర చందనం చెట్లు పెరిగిన తరువాత వాటిని అమ్ముకోవాలంటే రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారని తమరి ద్వారా విన్నవిస్తున్నాను. ఎవరైనా ఎర్ర చందనం మొక్కలను పెంచితే వాటిని అమ్ముకోవడానికి సులభతరమైన మార్గదర్శక సూత్రాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మా నియోజకవర్గం సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఎర్రచందనం విస్తారంగా ఉంది. ఇక్కడ వందల వాహనాలు సీజ్ చేశారు. అవన్నీకూడా తుప్పు పట్టి పోతున్నాయి. చాలా సార్లు మేము కలెక్టర్‌కు, సంబంధిత అధికారులకు చెప్పాం. వాటిని వేలం వేయమని చాలా సార్లు ప్రభుత్వానికి చెప్పాం. వాటిని వేలం వేస్తే ప్రభుత్వానికి డబ్బు వస్తుంది. ఆ వాహనాల టైర్లు ఇతర సామాగ్రి మాయమవుతున్నాయి. వాహనాలు సంవత్సరాల తరబడి తుప్పుపట్టి పోతున్నాయి. కాబట్టి ఆ వాహనాలను వేలం వేయమని అడుగుతున్నాం. ఇంకొకటి ఎర్రచందనం గ్లోబల్ టెండర్ పిలవండి. మామూలుగా గోడౌన్స్‌లో ఎర్ర చందనం నిల్వలు టన్నుల కొద్దీ పేరుకుపోతున్నాయి. మా చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా చాలా ఎర్ర చందనం నిల్వ ఉంది. కాబట్టి ఇవన్నీ క్లియర్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. కాని కొన్ని సంవత్సరాలుగా టెండర్లు పిలవడం లేదు. ఎర్ర చందనం అమ్ముడుపోక నిల్వలు బాగా పెరిగిపోతున్నాయి. ముఖ్యంగా మా పీలేరు సరిహద్దు ప్రాంతంలో కూడా విస్తారంగా ఎర్ర చందనం ఉంది. ఎర్ర చందనం స్కగ్లింగ్ చేస్తున్నవారు ఎంతటివారైనా సరే, వాళ్ల వెనుక ఎవరు ఉన్నా సరే, వారిని కఠినంగా శిక్షించాలి. వారికి బెయిల్ ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం చట్టంలో కూడా మార్పులు తీసుకురావాలి. పీడి యాక్ట్ తీసుకురావాలి. ఈవిధంగా చేస్తేగాని ఎర్రచందనం స్కగ్లింగ్‌ని అరికట్టలేము. ముఖ్యంగా తమిళనాడు నుంచి చాలామంది చొరబడుతున్నారు. తిరుమల కొండల్లో ఫారెస్టు అధికారులపైన దాడి చేయడం వలన చంపేశారు. కొంతమంది అధికారులు చనిపోయారు. తరచుగా తిరుమల శేషాచలం కొండల్లో ఈ సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా ఎర్రచందనం విషయంపై దృష్టి కేంద్రీకరించి కఠినంగా వ్యవహరించాలని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు గారు మైకు ఇవ్వమని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి (SRI BALINENI SRINIVASA REDDY): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఋచ్చయ్య చౌదరి గారు అడిగినట్లుగా టాస్క్ ఫోర్సు ఐజిగారి నాయకత్వంలో సుమారు 423 మంది పనిచేస్తున్నారు. మా ముఖ్యమంత్రి గారు అయితే ఎర్రచందనం విషయంలో చాలా కఠినంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఋచ్చయ్య చౌదరి గారు రాజకీయ నాయకుల ప్రమేయం ఉందని చెప్పారు. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. ఏ రాజకీయ నాయకుల ప్రయేయం ఉన్నా గానీ ఖచ్చితంగా వాళ్ల మీద చర్యలుతీసుకోవడం జరగుతుంది. ఏ టైంలో కూడా మీరు క్వశ్చన్ చేయొచ్చు. మేము కనుక యాక్షన్ తీసుకోకపోతే మీరు ప్రశ్నించవచ్చని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇందాక గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఋచ్చయ్య చౌదరి గారు మా ప్రభుత్వంలో కేసులు తగ్గాయని మాట్లాడారు. వాస్తవంగా డా. వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 2004-05 సంవత్సరంలో 269 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2005-06 సంవత్సరంలో 458 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2006-07 సంవత్సరంలో 728 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2007-08 సంవత్సరంలో 890 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2008-09 సంవత్సరంలో 608 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2009-10 సంవత్సరంలో 888 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2010-11 సంవత్సరంలో 1173 కేసులు నమోదు

అయ్యాయి. 2011-12 సంవత్సరంలో 1556 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2012-13 సంవత్సరంలో 1488 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2013-14 సంవత్సరంలో 2058 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2014-15 సంవత్సరంలో 1185 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2015-16 సంవత్సరంలో 753 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2016-17 సంవత్సరంలో 911 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2017-18 సంవత్సరంలో 624 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. 2018-19 సంవత్సరంలో 723 కేసులు నమోదు అయ్యాయి. డా.వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న టైంలో కూడా చాలా తక్కువ కేసులు నమోదు అయ్యాయి. తరువాత వచ్చినటువంటి ముఖ్యమంత్రి గారు వారు సపోర్టు చేసిన శ్రీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారి టైంలో ఎక్కువ కేసులు నమోదు అయ్యాయి. వాటిపైన ఎంక్వైరీ వేయాలని నేను ఈ సభ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఖచ్చితంగా అప్పుడు జరిగిన విషయాల్లో చాలా కేసులు కూడా నమోదు అయ్యాయి. దాని మీద చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరముందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇప్పటి వరకు అరెస్టు అయినవాళ్లు మొత్తం 28,336 మంది ఉన్నారు. సీజ్ చేసిన వెహికల్స్ 9423 ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా వెహికల్స్ ని త్వరలోనే ఆక్షన్ వేయడం జరుగుతుంది. వెహికల్స్ తుప్పుపట్టడం గానీ, డ్యామేజ్ అవడం గానీ జరుగుతున్నాయి. త్వరలోనే ఆక్షన్ వేసి ప్రభుత్వానికి రాబడి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో చాలా గట్టిగా ఉన్నారు. దీనిపైన తప్పకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్చన్ నెం. 123

ఎచ్చెర్ల నియోజకవర్గంలోని పరిశ్రమలలో స్థానికులకు ఉద్యోగాలు

ప్రశ్న నెం.123

సభ్యులు శ్రీ గొర్రె కిరణ్ కుమార్-ఎంఎల్ఏ

గౌరవనీయులైన కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) ఎచ్చెర్ల నియోజక వర్గంలోని స్థానికులకు పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఉద్యోగాలలో 75 శాతం రిజర్వ్ చేయాలని ప్రభుత్వం వద్ద ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా :
- ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి ?

గౌరవ కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి (శ్రీ గుమ్మనూరు జయరామ్):

- అ) రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలలో స్థానికులకు 75 శాతం ఉపాధిని కల్పించేందుకు ఒక విధానాన్ని తీసుకు రావాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ క్రియాశీల పరిశీలనలో ఉంది.

అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ గొర్లే కిరణ్ కుమార్(SRI GORLE KIRAN KUMAR)(ఎచ్చెర్ల): అధ్యక్షా, పరిశ్రమల్లో 75 శాతం ఉద్యోగాలు స్థానికులకు కేటాయించడం మన ప్రియతమ నాయకులు శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు నిరుద్యోగులందరికీ ఉద్యోగవకాశాలు కల్పిస్తామని తెలిపినందుకు యువకులందరూ చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఎందుకంటే మా ఎచ్చెర్ల నియోజకవర్గంలో చాలా ఎక్కువ పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. దాంట్లో నిరుద్యోగులకు అవకాశం కల్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని అలాగే మన ప్రియతమ నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారిని కోరుకుంటున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో నిరుద్యోగ యువకులను ఎప్పుడూ పట్టించుకోకుండా, వారిని మోసం చేసి ఇబ్బందులకు గురి చేసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దానిపైన చాలా వరకు వలసలు పెరిగిపోయి చాలా దూరంకి వెళ్లి బ్రతికే పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. దీనిని తప్పనిసరిగా అమలు చేసి ప్రతీ ఒక్క నిరుద్యోగ యువతకు న్యాయం చేస్తారని సభాముఖంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఉ.9.40

MR.SPEAKER: Question No.90

రాష్ట్రంలో సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పురోగతి

ప్రశ్న నెం. 90(4)

డా. నిమ్మల రామానాయుడు, డా. డోల శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి, శ్రీ అనగాని నత్యప్రసాద్, శ్రీ మద్దాలి గిరిధర రావు- ఎం.ఎల్.ఏ.లు.,

గౌరవనీయులైన జలవనరుల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలోని నిర్మాణంలో ఉన్న సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పురోగతి ప్రస్తుతం ఏ దశలో ఉంది;
- ఆ) ఇప్పటి వరకు ఖర్చుచేసిన ప్రాజెక్టు వారీ వ్యయం ఎంత; వాటిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన జలవనరుల శాఖ మంత్రి(శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ యాదవ్):

- అ) రాష్ట్రంలోని నిర్మాణంలో ఉన్న సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పురోగతి వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.
- ఆ) ప్రాజెక్టు వారీగా ఖర్చు చేసిన వ్యయం మరియు ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడానికి ప్రతిపాదించిన తేదీకి సంబంధించిన వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ANSWER TO LAQ.NO.90 (S) (a) given notice by,

**Dr. Nimmala Rama Naidu, M.L.A.,
Dr. Dola Sree Bala Veeranjanya Swamy, M.L.A.,
Sri. Anagani Saytya Prasad, M.L.A.,
Sri. Maddali Giridhara Rao, M.L.A.,**

Sl.No	Name of the Project	% of Progress of Projects
1	2	3
	Major Irrigation Projects	
1	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-II	76%
2	A) Thotapalli Barrage	91%
	B) Gajapathinagaram Branch Canal	40%
3	Pushkaram LI Scheme	92%
4	Tadipudi LI Scheme	85%
5	Polavaram Project	67%
6	Venkatanagaram Pumping Scheme	78%
7	Uttarandhra Sujala Sravanthi	5%
8	Chintalapudi LIS	55%
9	Gundlakamma Reservoir	98%
10	Pula Subbaiah Veligonda	74%
11	Somasila	61%
12	Somasila High Level Lift Canal	56%
13	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	66%
14	HNSS (Phase-I)	84%
	HNSS (Phase-II)	75%
	Community Lift cum Drip Irrigation Projects	18%
15	Telugu Ganga	84%
16	GNSS (Phase-I	81%
	GNSS (Phase-II)	26%
17	GKLIS including Micro Irrigation	96%
18	Gandikota-CBR Lift System (I to V Lifts)	95%
	Gandikota-CBR Lift System (VI Lifts)	31%
19	Chitravati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	77%
20	Pulivendula Branch canal	72%
21	Guru Raghavendra incl Pulikanumma LIS	99%
22	SRBC	93%
23	PABR - Stage II	65%
24	Inter linking of Vamsadhara and Nagavali Rivers	74%
25	Inter linking of Nagavali Rivers with Champavati	4%
	Medium Irrigation Projects	
26	Mahendratana off shore Reservoir	46%
27	Tarakarama Thirthasagaram	44%
28	Madduvalasa Stage-II	79%

ANSWER TO LAQ.NO.90 (S) (a) given notice by,

Dr. Nimmala Rama Naidu, M.L.A.,

Dr. Dola Sree Bala Veeranjanya Swamy, M.L.A.,

Sri. Anagani Saytya Prasad, M.L.A.,

Sri. Maddali Giridhara Rao, M.L.A.,

Sl.No	Name of the Project	% of Progress of Projects
1	2	3
	Major Irrigation Projects	
1	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-II	76%
2	A) Thotapalli Barrage	91%
	B) Gajapathinagaram Branch Canal	40%
3	Pushkaram LI Scheme	92%
4	Tadipudi LI Scheme	85%
5	Polavaram Project	67%
6	Venkatanagaram Pumping Scheme	78%
7	Uttarandhra Sujala Sravanthi	5%
8	Chintalapudi LIS	55%
9	Gundlakamma Reservoir	98%
10	Pula Subbaiah Veligonda	74%
11	Somasila	61%
12	Somasila High Level Lift Canal	56%
13	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	66%
14	HNSS (Phase-I)	84%
	HNSS (Phase-II)	75%
	Community Lift cum Drip Irrigation Projects	18%
15	Telugu Ganga	84%
16	GNSS (Phase-I)	81%
	GNSS (Phase-II)	26%
17	GKLIS including Micro Irrigation	96%
18	Gandikota-CBR Lift System (I to V Lifts)	95%
	Gandikota-CBR Lift System (VI Lifts)	31%
19	Chitravati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	77%
20	Pulivendula Branch canal	72%
21	Guru Raghavendra incl Pulikanumma LIS	99%
22	SRBC	93%
23	PABR - Stage II	65%
24	Inter linking of Vamsadhara and Nagavali Rivers	74%
25	Inter linking of Nagavali Rivers with Champavati	4%
	Medium Irrigation Projects	
26	Mahendratana off shore Reservoir	46%
27	Tarakarama Thirthasagaram	44%
28	Madduvalasa Stage-II	79%

29	Jhanjhavathi Reservoir	77%
30	Paleru Reservoir	17%
31	Yerram Chinapoli Reddy Korisapadu LIS	60%
32	Siddhapuram LIS	67%
	Modernisation	
33	Modernization of Yeleru Delta	29%
34	Modernization of Godavari Delta	64%
35	Modernization of Krishna Delta	65%
36	Modernization of Penna Delta System	74%
	Flood banks	
37	Flood Banks of Vamsadhara & Nagavali	25%
38	(A) Flood Banks of Godavari	completed
	(B) Flood Banks of Krishna	96%
39	(A) Flood Banks in Kurnool	16%
	(B) Flood Banks in Nandyal	17%
40	Flood Banks in Nellore District	70%

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU)(పాలకొల్లు): ఈ రోజు గత ఐదు సంవత్సరాలలో 62 ప్రాజెక్టులను చేపట్టి అందులో 19 ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించి, 4 ప్రాజెక్టులను ప్రారంభానికి సిద్ధం చేసి, 23 ప్రాజెక్టులు ఇంకా పూర్తి కావలసిన పరిస్థితుల్లో, ఈరోజు పత్రికలలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు గురించి రకరకాలైనటువంటి కథనాలు వినిపిస్తున్నాయి. అందులో ఒకటి ఏదైతే ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ప్రాజెక్టుల యొక్క పనులని నిలిపివేస్తారనే భావన ప్రజలలో కలుగుతోంది. దానికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా రెండవది ఈ రాష్ట్రంలో నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆ ప్రాజెక్టులు నిలిపివేస్తూ వాటి స్థానంలో మన పొరుగున ఉన్నటువంటి రాష్ట్రంలో మన నిధులతో, మన నీళ్లతో ప్రాజెక్టులు కట్టాలనే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదనే విషయం కూడా ఈ రోజు పత్రికలలో వస్తున్నది. అందుచేత దయచేసి మంత్రిగారికి మీ ద్వారా తెలియజేసేది ఏమిటంటే ఈరోజు మన భూభాగంలో ప్రత్యేకించి మనందరికీ కూడా తెలుసు ఏదైతే వైకుంఠపురం బ్యారేజీ ద్వారా పలనాడులోని బొల్లాపల్లిలో ఒక రిజర్వాయరు నిర్మాణం చేసి 300ల టి.ఎం.సి ల గోదావరి జలాలను పెన్నాపై సోమశిలకు, కందలేరుకు, మళ్ళీ గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలకు ప్రయోజనం కలిగించే ప్రాజెక్టు ఏదైతే ఉందో..... వైకుంఠపురం బ్యారేజీని పక్కన పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఏమి వచ్చింది? అదేవిధంగా వంశధార, నాగావళి, స్వర్ణముఖి, వేగావతి, చంపావతి నదులు అనుసంధానం చేయడం వల్ల ఉత్తరాంధ్రకు ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతోంది. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే ఈరకంగా మన భూభాగంలో మనం నదులు అనుసంధానం చేసుకోవడం ద్వారా, ప్రాజెక్టులు మన నేల మీద నిర్మాణం చేసుకోవడం ద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలగవు అటువంటి వాటిని పక్కన పెట్టి ఇవాళ మన భూభాగాన్ని

వదిలి ఇతర రాష్ట్రంలో ఇతర ప్రాంతంలో మన నిధులతో మన నీళ్ల కోసం ప్రాజెక్టులు కడితే రేపొద్దున ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడు, ముఖ్యమంత్రులు మారినప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకి విఘాతం కలుగుతుంది అనే విషయం దయచేసి ఈ ప్రభుత్వం గుర్తుపెట్టుకోవాలని చెప్పి ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను. టెండర్స్ ను రద్దు చేయడం ద్వారా సమయం కూడా వృథా అవుతుంది..... ఉదాహరణగా పోలవరం ప్రాజెక్టు తీసుకుంటే ఆరోజు 2008లో మధుకాన్ టెండర్ ను రద్దు చేస్తే మళ్ళీ తిరిగి ఆ టెండర్ ను తీసుకోవడానికి 2013లో అంటే దగ్గరదగ్గర 5 సంవత్సరాలు సమయం పట్టింది అనేటటువంటి విషయాన్ని కూడా గుర్తు పెట్టుకుని ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం బాగుండాలి, రైతులు బాగుండాలి అంటే ఖచ్చితంగా ఇరిగేషన్ బాగుండాలి కాబట్టి ఆ రకంగా ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకి ఎక్కడా కూడా అంతరాయం కలుగకుండా వెంటనే ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసి ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తాగునీరు, సాగునీరు అందించే ప్రక్రియకు దోహదం చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, ముందుగా సభ్యులు చెప్పినట్లుగా 62 ప్రాజెక్టులు చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రారంభించారు, ఐదు సంవత్సరాలుగా వారు మొత్తం చేశామని చెప్పడం జరిగింది. మేము అన్ని ప్రాజెక్టులు ఆపేస్తున్నామని మేము కొత్తగా ప్రారంభించిన గోదావరి-పెన్నా లింకేజ్ ఆపేస్తున్నామని వారు అని చెప్పడం జరిగింది. First of all, మేము క్లియర్ గా చెప్పాం, ఈ ప్రభుత్వం ఏదైతే 2004-2009లో ప్రెస్టిజియస్ గా ప్రారంభించిన జలయజ్ఞంకి సంబంధించిన major projects అన్నీ కూడా తొందరగానే పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. ఎవరిచేత ఆ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి రైతులకు నీళ్లందించాలని ఆ భగవంతుడు సంకల్పిస్తాడో వాళ్లే పూర్తి చేస్తారు.

(అధికారపక్షసభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ తమ హర్షాన్ని వ్యక్తం చేశారు)

ఏదైతే దివంగత నేత రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన ప్రతిష్టాత్మక ప్రాజెక్టులు కూడా ఆ భగవంతుని సంకల్పం మా ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారే తొందరగా పూర్తి చేసి, ప్రారంభించ చేస్తారు. గతంలో రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఏదైతే రైతు దినోత్సవం రోజు జూలై 8 ప్రకటించుకున్నామో అప్పటికి ఆయన తనయుడే పూర్తిచేస్తాడు. అలాగే రెండవది అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పక్క రాష్ట్రానికి వెళ్లారని చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, గత ఐదు సంవత్సరాలలో పక్కరాష్ట్రంతో మనం విడిపోయి అన్నదమ్ములుగా ఉండాల్సిన మనం ప్రొద్దున లేస్తే అనేక రకాల ఇష్యూస్ still remain pending. ఐదు సంవత్సరాల నుంచి సెలీట్ చేసుకోకుండా ఈరోజు we have a very cordial relationship. ఈరోజు పైభూభాగం నుంచి నీరు తీసుకునివచ్చి శ్రీశైలంలో పెట్టి రాయలసీమకు నీళ్లు అందించాలన్న ఆలోచనతో మా ముఖ్యమంత్రిగారు మంచి రిలేషన్ తో అన్నదమ్ములుగా మెలగాలని చెప్పి ఈరోజు ఇరు రాష్ట్రాల జలవనరుల శాఖ ఇంజనీర్లని కూర్చోపెట్టి ఒక రెవ్యూ చేస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ఎప్పుడు ఎవరినో

ఒకళ్లని కెళుక్కుంటూనే ఉండాలి, ఎవరితో ఒకరితో గొడవ ఉంటూనే ఉండాలి ఎవరితో కూడా ప్రశాంతంగా స్నేహం చెయ్యరు, ఎందుకంటే we have seen the track record. ఒకరితో కలిసి ఉండరు, ఒకరిని వెనక నుంచి పొడవడం అలవాటు. అధ్యక్షా, మేము దాని గురించి పట్టించుకోం. రిలేషన్‌షిప్ ఈరోజు ఉంది కాబట్టి seeing some new channels. శ్రీశైలం జలాశయం నీళ్లు తెచ్చి రాయలసీమకు అందించాలనే ఒక ప్రతిపాదనను ఈరోజు ఇరు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు కూర్చోని చర్చిస్తున్నారు. That is in initial stage. దానికెందుకు హడావుడి. ఇలాగే ఇంకొకటి గోదావరి-పెన్నా ఆపేశారు, వంశధార ఆపేశారు అని ఏదో చెప్తున్నారు. We are clear. ఒక కమిటీ వేశాం దాదాపు 20 రోజులు అయిపోయింది. 45రోజులలో అన్ని కమిటీలు తమ నివేదిక ఇస్తాయి. ఖచ్చితంగా ఆ రిపోర్టు తీసుకుని దేనికి మేము రివర్స్ టెండరింగ్ పోవాలి, దేనికి మేము ముందుకు వెళ్లచ్చు, రివర్స్ టెండరింగ్ దేనికి అవసరం లేదు అనే విషయంపై we have to monitor it. అంతే తప్ప గోదావరి-పెన్నా ఆపేశారు అన్నారు. అవును గత ఐదు సంవత్సరాలు మీరు నిద్రపోయి చివరి ఆరు నెలల్లో హడావుడిగా హడావుడిగా ఎక్కువ రేట్లకు ఇచ్చారు. వీళ్ల దగ్గర ఉన్నది అన్నీ కూడా we are under process. ఆయా కమిటీలు స్కానర్‌లో ఉన్నాయి అవన్నీ కూడా పరిశీలించి రివైజ్ చేస్తాం. ఎస్టిమేట్స్ ఏమైనా తగ్గచ్చా అని అవన్నీ చూసుకుని ఎక్కడ ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గుతుంతో చూస్తాము. ఎందుకంటే గతంలో వాళ్లు 60సి కింద దాదాపు 248 వర్క్‌లు తీసేసి సగం పనులు వాళ్ల మనిషి రిత్వికీకి ఇచ్చారు. సగం పనులు తెలుగుదేశంపార్టీ ఎంపిగా పోటీ చేసిన శ్రీనివాసులరెడ్డికి ఇచ్చారు. సగం నవయుగ వాళ్లకి కట్టబెట్టారు. అధ్యక్షా, ఎంత దారుణం అంటే 10కోట్లరూపాయలతో చెయ్యవలసిన పని ఆగిపోవడం వలన దాని ఎస్టిమేషన్ చివరకు రూ.120 నుంచి 130 కోట్లకు పెరిగింది.

(ప్రతిపక్షసభ్యులు డా. నిమ్మల రామానాయుడుచే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: రామానాయుడుగారు మంత్రిగారు రిపై ఇస్తున్నారు వినండి. తరువాత మీరు చెప్పాలనుకున్నది చెప్పండి.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్‌కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR): తొందరెందుకు ఒక నెలరోజులు ఆగండి. ఎంత తిన్నారో అంతా బయటకు తీస్తాం ఏమి టెన్షన్ పడద్దు. అన్నీ తీస్తాం ఏమి పర్వాలేదు తొందరపడద్దు. మేము అధికారంలోకి వచ్చి 40 రోజులు అయింది. ఇంకా చాలా ఉంది సినిమా. ఎందుకు టెన్షన్ పడతావు? అధ్యక్షా, ఈవిధంగా 40 రోజుల లోపలే అన్నీ ప్రాజెక్టులు ఆపేస్తున్నారు అంటున్నారు. అధ్యక్షా, ఒకటి తెలుసో లేదో వీళ్ల ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మొదటి రెండు సంవత్సరాలు ఏమి చేశారు? ఏమి చేసింది లేదు. ఎవరన్నా ఒక ప్రాజెక్టు స్టార్ట్ చేసేటప్పుడు ఓపెనింగ్‌లో ఒక శంకుస్థాపన చేస్తారు. Inauguration తో ending చేస్తారు. అక్కడ చూస్తే గేటుకి ఒక శిలాఫలకం, స్పిల్‌వేకి ఒక శిలాఫలకం బోర్డు, బోర్డుకి ఒక శిలాఫలకం అధ్యక్షా, ఎక్కడైనా ప్రాజెక్టు దగ్గర స్టార్టింగ్, ఇనాగరేషన్ ఉంటుంది, అక్కడ చూస్తే గేటుకి ఒక ఫాటో, ఒక శిలాఫలకం, స్పిల్‌వేకి ఒక ఫాటో,

శిలాఫలకం, ఒక ఛానల్ కి ఒక శిలాఫలకం ఈ విధంగా చేసి మీడియా ప్రచారం చేసుకుని ఈ విధంగా చేయడం వలన వాళ్ల చేత పూర్తి చేయడానికి, రైతాంగానికి నీళ్లు ఇవ్వడానికి ఆ భగవంతుడు కూడా ఒప్పుకోడు. పోలవరం పూర్తి చేసేది మేమే. ఖచ్చితంగా దివంగతనేత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు స్టార్ట్ చేసిన ప్రాజెక్టుని జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు పూర్తి చేస్తారు. (అధికారపక్షసభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు.) మీరు టెన్షన్ పడవలసిన అవసరం లేదు. మీరు శాశ్వతంగా 23ని తగ్గించుకోకుండా ఉండండి చాలు. మీరు ఆ ప్రయత్నంలో ఉండండి ఏమి పర్వాలేదు 2024కి 23కి తగ్గించుకోకుండా ఉండండి చాలు. అధ్యక్షా, this Government is very clear. All major projects, రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు చేపట్టిన అన్నీ కూడా we are going to complete, అన్నీ ప్రాజెక్ట్స్ కూడా ఏదైతే వాళ్లు స్టార్ట్ చేసిన ప్రాజెక్ట్ లన్నీ కూడా మేము రివ్యూ చేస్తున్నాం. ఏది అవసరమో ఏది ఎక్సెస్ ఉన్నాయో, అన్నీ కూడా రివర్సింగ్ లో చూస్తాం, చేస్తాం. This Government is clear. మేము రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి ఆశయం పూర్తి చెయ్యడమే కాకుండా ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి నదుల అనుసంధానం పూర్తి చేస్తాం, అలాగే we will have a cordial relationship with all States. ప్రాద్దున లేస్తే గొడవలు పెట్టుకునే తత్వం మాది కాదు.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(పాలకొల్లు): సార్, గౌరవ మంత్రివర్యులు మాట్లాడుతూ పొరుగు రాష్ట్రాలతో మంచి స్నేహ సంబంధాలతో ఉంటామని చెప్పారు చాలా సంతోషం.

ఉ.9.50

వారు ప్రతిపక్షంలో ఉంటే వారి వైఖరి ఒక రకంగా, అధికారంలో ఉంటే వారి వైఖరి వేరుగా ఉంటుందా? 2016లో జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు కర్నూలులో మూడురోజులు జలదీక్ష చేసిన సందర్భంగా మాట్లాడుతూ తెలంగాణలో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కడితే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడారిగా మారుతుందని, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్ల కేసీఆర్ నియంతలాగా, హిట్లర్ లాగా మారిపోయారని మాట్లాడిన నాయకుడు ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఆ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు వెళ్లి రిబ్బన్ కట్ చేసి, కొబ్బరికాయకొట్టి ఎలా ప్రారంభించారు? వారు ప్రతిపక్షంలో ఉంటే పోరాటాలు చేయడం, అధికారంలో ఉంటే లాలూచీ పడడం వారి ప్రభుత్వ విధానమా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. పోలవరం ప్రాజెక్టును మేమే ప్రారంభించాం, పునాది వేశామని అంటున్నారు, ఎవరు ప్రారంభించినదీ, పునాది వేసినది అందరికీ తెలుసు. నేను ఆ విషయాలలోకి వెళ్లడంలేదు. 2004 నుంచి 2009వరకు ఐదున్నర సంవత్సరాలలో కేవలం పదిశాతం మట్టి పనులు అది కూడా ఎక్కడైతే బాగా డబ్బులు వస్తాయో, ఎక్కడెక్కడ బాగా మట్టి తగులుతుందో అక్కడ కేవలం మట్టి పనులు చేసి రాయి తగిలినచోట పనులు మాత్రం చేయలేదు. వారి కాలంలో కుడి కాలువలో కనీసం ఒక్క aqueduct అయినా కట్టారా? కానీ చంద్రబాబు నాయుడుగారు అధికారంలో ఉన్న అయిదు సంవత్సరాలలో పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులలో 68శాతం పూర్తి చేసిన ఘనత వారికే దక్కింది. కానీ వాస్తవాలను తప్పుదోవ పట్టించవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, పోలవరం ఎవరు ప్రారంభించారో, ఏ ప్రభుత్వంలో అనుమతులన్నీ వచ్చాయో రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలుసు. ఆయన తప్పిన కాలువమీదే రెండు లిఫ్టులు పెట్టి రూ.400కోట్లు *** ఒక సారి

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆ పదాలు అన్ పార్లమెంటరీ పదాలు.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, I take back my words. సార్, నేను మాట్లాడిన మాటలు వెనక్కి తీసుకుంటున్నాను. I take back my words. పోలవరానికి సంబంధించి సర్వహక్కులు దివంగత నేత రాజశేఖరరెడ్డిగారికే చెల్లుతాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసేది కూడా మేమే. గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు కర్నూలులో జరిగిన జలదీక్ష కర్నూలుకు సాగునీటి సరఫరా కోసం జరిగింది. పాలమూరు-రంగారెడ్డికి సంబంధించినది తప్ప కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించింది కాదు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఎప్పుడూ లేరు. అప్పటికి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ప్రారంభం కాలేదు.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU) : అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఆరోజు మాట్లాడిన మాటలు వాట్సాప్ లో కూడా ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా కూడా.....

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు గురించి చర్చ జరుగుతున్నది. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ప్రారంభోత్సవానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా వెళ్లి అక్కడ బటన్ ఎందుకు ఆన్ చేశారని అడుగుతున్నారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తరువాత నేను ముఖ్యమంత్రి హోదాలో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తరువాత నేను వెళ్లినా, వెళ్లకపోయినా వారు ఆ బటన్ నొక్కేవారు, ఆన్ అవగానే నీరు వెళుతుంది. కానీ చంద్రబాబు నాయుడుగారు గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఈ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అక్కడ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కడుతుంటే ఈయన ఇక్కడ ఏమి *** కాశాడని అడుగుతున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యుల చప్పట్లు)

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులనుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

నేను అడుగుతున్న దానిలో తప్పేముంది? నేను సామెత చెప్పాను. వారు ఏమి చేస్తున్నారు?

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులనుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

నీరికి సామెతకు అర్థం తెలియదు. ఎలా మాట్లాడాలో వారికి అంతకన్నా తెలియదు. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే కేంద్రంలో ఎన్టీయే ప్రభుత్వంలో చక్రం తిప్పుతున్నప్పుడే ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టు ఎత్తు పెంచారు. ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టు ఎత్తు పెంచిన తరువాత గత 47 సంవత్సరాల నుంచి సిడబ్ల్యూసీ లెక్కల ప్రకారం ఎగువ రాష్ట్రం నుంచి మన రాష్ట్రానికి నీరు ఎంత వస్తుందని సగటున చూస్తే కేవలం 1100 నుంచి 1200 టీఎంసీలు మాత్రమే వస్తున్నది. అలాగే గత పది సంవత్సరాలుగా సిడబ్ల్యూసీ లెక్కల ప్రకారం చూస్తే కృష్ణా నదిలో శ్రీశైలానికి దిగువకు నీరెంత వస్తుందని చూస్తే కేవలం 500 నుంచి 600 టీఎంసీలు మాత్రమే. ఎగువ రాష్ట్రాలనుంచి కృష్ణానదికి వచ్చే నీరు 47 సంవత్సరాల సగటు 1100 నుంచి 1200 టీఎంసీలకు పడిపోగా, గత పది సంవత్సరాలలో 500 నుంచి 600 టీఎంసీలకు పడిపోయింది. చంద్రబాబు నాయుడుగారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే కర్ణాటకలో ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టు ఎత్తును 519 మీటర్ల నుంచి 524 మీటర్లు పెంచితే వారు ఏమి చేస్తున్నారో వారికే అర్థం కాని పరిస్థితి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వారు ఏమి చేసుకున్నా కూడా మనం వారి రాష్ట్రంలో లేము కాబట్టి మేమేమీ చేయగలిగింది లేదు కాబట్టి మనం ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా నగ్న సత్యం. కానీ మన కళ్ల ముందే ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టు ఎత్తు 519 మీటర్ల నుంచి 524 మీటర్లకు పెంచుతుంటే మనం అప్పుడే నీరు కిందకు ఎలా వస్తుందని ఆలోచించుకోవాలి. ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టు ఎత్తు 519 మీటర్ల నుంచి 524 మీటర్లకు పెంచితే నిల్వ సామర్థ్యం సుమారు 110 టీఎంసీలకు పెరుగుతుంది. అప్పుడు వాస్తవ పరిస్థితి అలా ఉంది. కానీ ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో కేసీఆర్ గారికి, మనకున్న సత్సంబంధాల దృష్ట్యా వారు మనపట్ల మాగ్నానిమిటీ చూపిస్తున్నందున దానిని హర్షించాల్సింది పోయి ఇలా మాట్లాడడం సరైనది కాదు. గోదావరి జలాలను శ్రీశైలానికి, నాగార్జునసాగర్ కు తీసుకెళ్లే ప్రయత్నం జరుగుతుంటే గోదావరి నీటితో కృష్ణా నదిపై ఆయకట్టును స్థిరీకరించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. గోదావరి నీటిని మనం పోలవరం నుంచో, ఇంకా దిగువ నుంచో మనం తీసుకోవడంలేదు. వారు చాలా మాగ్నానిమిటీగా తమ రాష్ట్రం నుంచి గోదావరి జలాలను శ్రీశైలానికి, నాగార్జునసాగర్ కు తీసుకెళ్లే ప్రయత్నం చేస్తుంటే వారి మాగ్నానిమిటీకి మనం సంతోషపడాల్సింది పోయి వారేమి చేస్తున్నారో వారికే అర్థం కావడంలేదు.

అసలు గోదావరి గురించి వారికి క్లాసు చెబుతాను వినమనండి. గోదావరిలో నూరు శాతం నీటి లభ్యత ఉందనుకుంటే నాలుగు పాయలలో నాసిక్ నుంచి వచ్చే పాయ ఇప్పటికే ఎండిపోయింది. ఆ పాయద్వారా తెలంగాణకే నీరు రాని పరిస్థితి. రెండో పాయ అయిన ప్రాణహిత నుంచి 36 శాతం నీరు వస్తుంది. మూడవది ఇంద్రావతి పాయలో 26 శాతం నీరు వస్తుంది.

ఉ 10.00

Pranahita and Indravati alone constitute approximately 65% of Godavari Water. ఈ రెండు పాయలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. గోదావరిలో కేవలం శబరి అనే ఒకే ఒక పాయ

మాత్రమే మనకు ఉన్నది. You know how the Sabari constitutes? Sabari Constitutes only 11% of the Godavari. అంటే మన రాష్ట్రంలోకి ప్రవహించే శబరి పాయ ఏదైతే ఉందో that is only 11% of Godavari. గోదావరి నుంచి కేవలం 500 టిఎంసీలు మాత్రమే గోదావరి నుంచి శబరి పాయ ద్వారా మనకు నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి. మిగిలినవన్నీ చూస్తే ప్రాణహిత 36 శాతం, ఇంద్రావతి 26 శాతం రెండూ కలిపితే దాదాపుగా 65 శాతం పాయలు తెలంగాణ నుంచి కిందకు వాళ్లు నీళ్లు వదిలితే తప్ప మనకు రాని పరిస్థితి. మన కళ్ల ఎదురుగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగానే 3 టిఎంసీలు నీళ్లు లిఫ్ట్ చేసుకుని వాళ్లు అటు నుంచి అటే తరలించుకుని తీసుకుని పోతే మన రాష్ట్రంలో మనం ఏమి చేయగలిగాము అని ఈ చట్ట సభలో నేను గత ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఎవరూ ఏమి చేయలేని పరిస్థితి. వాస్తవ పరిస్థితి ఏమిటంటే మనం గొడవ చేయగలుగుతాం, కోర్టులకు వెళ్లగలుగుతాం. కోర్టులో కేసులు వేస్తాం. కానీ అవేవీ తెగవు. పై రాష్ట్రాల వాళ్లు కట్టుకునేవి కట్టుకుంటూనే పోతున్నారు. మనమంతా చూస్తున్నాం. ఆల్టాట్టి ఎత్తు 519 మీటర్లకు చేర్చడమైతేనేమి, 519 మీటర్ల నుంచి మరలా వారు 524 మీటర్ల ఎత్తుకు వాళ్లు కట్టడమైతేనేమి, అటువైపు నుంచి మహారాష్ట్ర వాళ్లు గోదావరి పాయ నీళ్లను అడ్డగోలుగా వాడుకోవడమైతేనేమి, ఆ తరువాత కాళేశ్వరంలో కె.సి.ఆర్.గారు 3 టిఎంసీల నీళ్లు లిఫ్ట్ చేసుకుని అటు నుంచి అటే తీసుకుని పోవడమైతేనేమి ఏవి జరిగినా ఎవరమూ ఏమీ చేసే పరిస్థితిలో లేము.

అధ్యక్షా, మనకు ఇవాళ కావలసింది రాష్ట్రాల మధ్య సఖ్యత. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులు ఒకరినొకరు మాట్లాడుకునే పరిస్థితి ఉండాలి. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల మధ్య సఖ్యత ఉంటే, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల మధ్య కలసి పనిచేసే గుణం ఉంటే అప్పుడు ఏదైనా అభివృద్ధి జరుగుతుంది. ఆ పరిస్థితి ఈరోజు ఉంది కాబట్టే కె.సి.ఆర్.గారు ఒకడుగు ముందుకు వేసి magnanimity చూపించారు. వాళ్ల రాష్ట్రం నుంచి అంటే మన బౌండరీస్ నుంచి కాదు, వాళ్ల బౌండరీస్ నుంచి కృష్ణా ఆయకట్టు స్టెబిలైజేషన్ కోసమని కె.సి.ఆర్.గారు ముందుకు వచ్చారు. ఎందుకంటే శ్రీశైలంకు నీళ్లు వస్తే మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లాలకు నీళ్లు వస్తాయని, నాగార్జునసాగర్ కు నీళ్లు వస్తే ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలకు నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి మెరుగవుతుందని, కృష్ణా ఆయకట్టు ప్రశ్నార్థకమైతే తనకు సంబంధించిన జిల్లాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, రంగారెడ్డి, ఖమ్మం ఈ జిల్లాలకు ఇబ్బంది అవుతుందనే ఉద్దేశంతో మనకు సంబంధించిన 8 జిల్లాలు అంటే రాయలసీమకు సంబంధించిన 4 జిల్లాలతో బాటు ప్రకాశం, నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా అవ్టు వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా ఆయకట్టుకు సంబంధించి మొత్తం ఆయకట్టే ప్రశ్నార్థకమయ్యే పరిస్థితులు ఉంటాయని, మనం వెళ్లి అడిగిన వెంటనే ఆయన ఒకడుగు ముందుకు వేసి తన రాష్ట్రంలోని బౌండరీ నుంచి నీళ్లు తీసుకోవడానికి ఒప్పుకున్నారు. దాని గురించి మన ఇంజనీర్లు మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్ల ఇంజనీర్లు వర్క్ టుట్ చేస్తున్నారు. ఇద్దరం కలిసి ఒక బృహత్తర ప్రణాళిక తీసుకుని వచ్చి గోదావరి నీళ్లను ఏకంగా శ్రీశైలంకు తీసుకుని పోగలిగితే, గోదావరి నీళ్లను నాగార్జున సాగర్ లోకి తీసుకుని పోగలిగితే కృష్ణా ఆయకట్టు మొత్తం స్థిరీకరణ జరుగుతుంది. దీనికి

సంతోషించాల్సింది పోయి చివరకు దాంట్లో కూడా రాజకీయాలు వెతుకుతున్నారంటే ఇంతకన్నా దిక్కుమాలిన ప్రతిపక్షం బహుశా ప్రపంచ చరిత్రలో ఏదీ ఉండదని నేను నిస్సంకోచంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పటికైనా వీళ్లను వైఖరి మార్చుకోమని ఇప్పటికైనా వీళ్లకు జ్ఞానోదయం జరగాలని ఆశిస్తూ, ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు పేమ్, పేమ్ అన్నారు)

MR.SPEAKER: LAQ No.23

(గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు, ఇతర టిడిపి సభ్యులు ఆయనకు మైకు ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : కాదండీ. ఇంత ఇంపార్టెంట్ ఇష్యుని మీరు కనీసం ఈ సభలో రైజ్ చేసిన తరువాత నేను ఊహించలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ ఇష్యు మీద ఇప్పుడే స్పందిస్తారని నేను అనుకోలేదు. ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మీకు అవకాశం వచ్చింది. రాష్ట్ర సమస్యలు కూడా ఆలోచించాలి. నేను చెప్పాలంటే నా రాజకీయ అనుభవమంత సుమారుగా మీ వయస్సు. ఆ విషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఎందుకంటే అన్నీ నాకు తెలుసు అని విప్రవీగడం కూడా కరెక్టు కాదు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు)

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ఎంత ఈజీగా చెప్పేసారంటే ఈ ఇష్యూ మీద చాలా ఈజీగా.... మీరే "కె.సి.ఆర్.హిట్లర్", అదేవిధంగా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తెలంగాణ, పాకిస్తాన్ మరియు ఇండియా లాగా తయారవుతాయని సి.ఎమ్.గారు గతంలో చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆయన మాట మార్చుకున్నారు. అది వేరే విషయం. కానీ ప్రశ్న ఏమిటంటే ఇంత పెద్ద సమస్య గురించి వారు చెప్పిన దానిపైన... అధ్యక్షా, కొన్ని సంవత్సరాలుగా మీరు అసెంబ్లీలో ఉన్నారు. వాటర్ పైన ఏ విధంగా పోరాడాము, రాష్ట్రాలు, రాష్ట్రాలు ఏ విధంగా పోరాడారు....

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

మీకు లాఫింగ్ స్టాక్ గానే ఉంటుంది బ్రదర్. (అధికారపక్ష సభ్యుల నుద్దేశించి) మీరు ఏదో గట్టిగా మాట్లాడితే మేము భయపడిపోతామనకుంటున్నారు గానీ 5 కోట్ల మంది ఆలోచిస్తున్నారు. మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. నేను ఒక్కడినే ఆలోచించడం కాదు. మీరు చేసే చర్య పట్ల 5 కోట్ల మందిలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచిస్తున్నారు. మీరు నా నోరు ఈ అసెంబ్లీలో మూయించొచ్చు గానీ బయట మూయించలేరు. ఆ విషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఈరోజు ఒక సున్నితమైన సమస్య. నేను హెచ్చరిస్తున్నాను.

ఇక్కడుండే సభ్యులను కూడా హెచ్చరిస్తున్నాను. భావితరాల భవిష్యత్తు తాకట్టు పెట్టే అధికారం మీకెవరికీ లేదని మరొక్కసారి హెచ్చరిస్తున్నాను. ఏం తమాషాగా ఉందా మీకు? ఎగతాళి చేస్తారా మీరు? అవమానించడానికి సిద్ధపడతారా? అధ్యక్షా, నేను ఏమంటున్నాను అంటే.... (మైకు కట్ చేయబడింది)

(అంతరాయం)

(ఆర్థిక మరియు శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ గారు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

(“తాకట్టు పెట్టింది ఎవరు సార్, వాళ్లు కాదా” అని శ్రీ జి.శ్రీకాంత్ రెడ్డి అన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఒక్క నిమిషం. ఇప్పుడు శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రి మాట్లాడతారు.

(టిడిపి సభ్యులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి మైకు ఇవ్వాలని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: రాజేంద్రనాథ్ గారు మాట్లాడిన తరువాత ఇస్తాను.

(డా. మేరుగు నాగార్జునచే సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: నాగార్జున రెడ్డి గారూ, స్పీజ్....

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఎందుకు అంత ఆవేశపడుతున్నారో మౌనంతో అర్థం కావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సింపుల్ గా గోదావరి నది ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది, నాసిక్ నుంచి ఎంత వస్తుంది, మహారాష్ట్ర నుంచి ఎంత భాగం వస్తుంది, ప్రాణహిత నుంచి ఎంత వస్తుంది, ఇంద్రావతి నుంచి ఎంత వస్తుంది, శబరి నుంచి ఎంత వస్తుందని చెబుతుంటే వాళ్లు 23 మంది సభ్యులు ఆశ్చర్యంగా నోర్లు తెరుచుకుని చూస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఈ సబ్జెక్టు మాకు తెలుసు, వాళ్లకు ఈ సబ్జెక్టు తెలియదు. ఇదికాక కృష్ణానదిలో 1200 టిఎంసీలు రావలసింది ఏది, 600 టిఎంసీలు వచ్చిందనేది కూడా నాకు తెలిసే వారికి తెలియదు. ఇవన్నీ తెలుసుకోకుండా వారికి ఆవేదన ఎందుకు, భావితరాలు అనడం.... కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కట్టింది, వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే, అంతకు ముందు ఎన్డిఎలో చక్రం తిప్పేటప్పుడే బాబ్లీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కట్టడం, ఆల్మాట్టి కట్టడాలు, ఆల్మాట్టికి ఇచ్చిన అనుమతులు అవన్నీ అప్పుడేకదా జరిగింది. బ్రిజ్ వేక్కుమార్ ట్రైబ్యునల్ అవార్డులు కూడా అప్పుడే కదా జరిగింది. బ్రిజ్ వేక్కుమార్ ట్రైబ్యునల్ అవార్డు ఎట్లా వచ్చింది? కేవలం రిప్రజెంటేషన్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రావర్తగా లేదు. అధ్యక్షా, అది ఏ సమయంలో జరిగింది. వాళ్లు సమస్యనే. వాళ్లు రిప్రజెంటేషన్ కరెక్టుగా లేనందున ఆ అవార్డు వచ్చింది. ఆ అవార్డు వలననే ఈరోజు ఇబ్బందిపడుతున్నాము. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు కాపాడేందుకు, ఎస్., కచ్చితంగా ఆరోజున్న ప్రతిపక్ష నాయకులు గారు రాష్ట్ర

ప్రయోజనాల కోసం ఒక స్టాండ్ తీసుకున్నారు. అంతా అయిపోయింది. ఎస్., ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం ఈరోజు ఈ స్టాండ్ తీసుకుంటున్నాం. స్టాండ్ ఎప్పుడూ డైనమిక్. స్టాటిక్ ఎప్పుడూ ఉండదు. డైనమిక్ ఉంటుంది. దానికి అంత ఆవేశము, అంత ఆవేదన ఎందుకు? భావితరాలు క్షమించరు అంటున్నారు. దీనిలో క్షమ ఏమి ఉంది? అసలు క్షమ అనే పరిస్థితి ఏమి ఉంది? నిజం చెప్పాలంటే వాళ్లు ఒకసారి ఆత్మనిమిర్శ చేసుకోవాలి. అవునూ నేను ఇండియాలో చక్రం తిప్పేటప్పుడే గదా ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ తయారైంది, నేను అధికారంలో ఉన్నప్పుడే కదా బ్రైజేష్ కుమార్ ట్రైబ్యునల్ అవార్డు ఇచ్చి ఉండేది. నేను అధికారంలో ఉన్నప్పుడే కదా, కాళేశ్వరం కట్టింది. నేను అధికారంలో ఉన్నప్పుడే కదా, కృష్ణా నదీమీద గద్వాల వద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టింది ఇవన్నీ వాళ్లు ఆలోచించుకోవాలి. మేము అధికారంలోకి వచ్చి నెల రోజులు కాలేదు. మా మీద వాళ్లు బాధపడుతున్నారంటే ఇది చాలా దురదృష్టం.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): అధ్యక్షా, ఈరోజు నేను విమర్శించడానికి కాదు. బాబ్లీ ఇష్యూలో మేము పోరాడాము. అది కూడా మీకు అవగాహన ఉంది.

ఉ 10.10

యునైటెడ్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ లో ఆల్మాట్టి ప్రాజెక్టును కట్టాలంటే, ఇది వీలుకాదు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి నష్టం జరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో ఆరు మంది ముఖ్యమంత్రులతో జ్యోతిబసు గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీని వేసి, అక్కడి ఇంజనీర్లను పంపించి రెండు రాష్ట్రాలలో పర్యటించిన తర్వాత గేట్లు పెట్టడానికి వీలేదని చాలా స్పష్టంగా ఒక నివేదికను ఇచ్చారు. ఆ నివేదికను ఇచ్చిన తర్వాత గేట్లు పెట్టలేదు. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు మాట్లాడుతున్నారు, ఒకసారి రికార్డులను చూడండి, బ్రైజేష్ కుమార్ ట్రైబ్యునల్ వచ్చిన తర్వాత ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డి గారు మరియు అడ్వోకేట్ జనరల్ గారు వెళ్లి సర్ప్లస్ వాటర్ని మేము అడగము, మాకు అవసరం లేదని రిటర్న్ గా ఇచ్చారు. It is on document. అది ఇచ్చిన తర్వాత ఆరోజే మేము పోరాడాము. అది అయిన తర్వాత కంటిన్యూగా ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉండటం, మళ్ళీ అధికారంలోకి రావడం, మళ్ళీ వచ్చిన గవర్నమెంటులో ట్రైబ్యునల్ ఆదేశాలను ఇవ్వడం, దానిని సుప్రీమ్ కోర్టులో అప్పీల్ చేయడం ఆ డిస్కంప్లై ఇంకా నడుస్తోంది. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం, కంబైన్డ్ ఆంధ్రప్రదేశ్. మనం ఇంతకు మునుపు కూడా నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే, గోదావరి వాటర్ యుటిలైజేషన్ కోసం ఒక కమిటీని వేసి, ఒక అథారిటీని క్రియేట్ చేసి అక్కడ దేవాదుల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును పెట్టాము. ఇక్కడ పుష్కర, తాడిపూడి ఈ రెండు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను పెట్టాము. ఇవన్నీ చేసిన తర్వాత రాష్ట్రం రెండుగా విడిపోయింది. కృష్ణా వాటర్ ట్రైబ్యునల్ ఉంది. గోదావరి వాటర్ ట్రైబ్యునల్ ఉంది. అపెక్స్ బాడీకి కేంద్ర మంత్రి హెడ్ గా ఇప్పుడు ఉన్నారు. శ్రీశైలం నాగార్జున సాగర్ కంబైన్డ్ ప్రాజెక్ట్ సగం మన ఏరియాకి వస్తుంది సగం

తెలంగాణాకు వస్తుంది. వాళ్లు లిఫ్ట్ చేయాలి మనం కూడా లిఫ్ట్ చేయాలి. వాటర్ కూడా షేర్ చేసుకోవాలి. కృష్ణా వాటర్ మనకు రావడం లేదు. కానీ మనకు హక్కులేదనే విధంగా, ఏమి చేయలేమనే విధంగా మీరు మాట్లాడుతున్నారంటే అది చాలా ప్రమాదం. మన హక్కు కోసం మనం పోరాడాలి. ఇప్పుడే కాదు ఎన్నో రోజుల నుంచి ఇల్లీగల్ ప్రాజెక్టులను కడుతున్నారు. మనం పోరాడుతున్నాం కొంతవరకు ప్రాటెక్ట్ చేస్తున్నాం. కొంత వరకు ముందుకు పోతున్నాం. ఇప్పుడు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును వాళ్లు కట్టారు. మనం ఇక్కడ పోలవరం ప్రాజెక్టును కట్టాము. పోలవరం పైన తెలంగాణ ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లింది. **It is pending.** ఒక ప్రక్క ఒడిసా గవర్నమెంట్, ఛత్తీస్ గడ్ గవర్నమెంట్ కూడా కోర్టుకు వెళ్లారు. ఈరోజు మనం గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిందేమంటే నాసిక్ నుంచి నీళ్లు వస్తున్నాయి, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి, సీలేరు నుంచి కూడా నీళ్లు వస్తున్నాయి. ఆ నీళ్లు వస్తుంటే అక్కడ తెలంగాణ ప్రాజెక్టులను కట్టారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మాట అన్నారు. పైనుంచి నీళ్లు రావడం లేదన్నారు. రేపు వాళ్ల భూభాగంలో కట్టిన తర్వాత, మీరిద్దరూ బాగున్నారు ఈరోజు నీళ్లు రావచ్చు, రేపు ఆ నీళ్లు కూడా తీసుకుపోవడానికి వీలేదంటే మీరేమి చేస్తారు? ఇవన్నీ మీరు ఆలోచించాలి కదా! ఈరోజు మీరు అక్కడ ఉండొచ్చు మేము ఇక్కడ ఉండొచ్చు, రేపొద్దున మేము అక్కడ ఉండొచ్చు మీరు ఇక్కడ ఉండొచ్చు అది వేరే విషయం. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను గురించి ఆలోచించినప్పుడు, ఇలాంటి నిర్ణయాలను చేసేటప్పుడు రాష్ట్రమంతా చర్చించాల్సిన అవసరం ఉందా, లేదా? ఈరోజు మనకు పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తవుతుంది. పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తయితే సింపుల్ గ్రావిటీతో ఆ నీళ్లన్నీ సోమశిలకు తీసుకెళ్లొచ్చు. రేపు బొల్లాపల్లి ప్రాజెక్టును కట్టుకోవచ్చు. అక్కడ నుంచి గ్రావిటీ నాగార్జున సాగర్ కి వెళతాయి. ఇవన్నీ కూడా క్షుణ్ణంగా ఆలోచించకుండా ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా అది తప్పవుతుంది. మేము న్యూస్ పేపర్లో చూసిందేమంటే కేసిఆర్ గారు ప్రపోజ్ చేశారని, కానీ ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, నేనే అడిగాను ఆయన చాలా ఉదారంగా ముందుకొచ్చారని చెబుతున్నారు. నేను ఒక్కటే అడిగాను ఈ విషయం పైన రాష్ట్ర ప్రజలకు చాలా ఆందోళన ఉంది, బాధ ఉంది దీని పైన చర్చ చేయాలి. మీరు ఏమి చేయబోతున్నారో ఒక పేపర్ ని హౌస్ ముందు పెట్టిండి. డిస్కస్ చేద్దాం, డిబేట్ చేద్దాం. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఏది మంచిదైతే ఆ నిర్ణయం తీసుకుందామని మరొక్కసారి తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): అధ్యక్షా మన ఆంధ్రరాష్ట్రం ఎందుకు ఇంత అధ్వాన్నమైన పరిస్థితుల్లో ఉందంటే, మన కర్మ ఏమంటే, దానికి చంద్రబాబునాయుడు గారనే వ్యక్తి అయిదు సంవత్సరాలపాటు పరిపాలన చేశాడు కాబట్టే ఆంధ్రరాష్ట్రం ఇంత అధ్వాన్నమైన పరిస్థితుల్లో ఉండటానికి కారణమని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఆశ్చర్యమనిపించే విషయమేమంటే, నేను అడుగుతున్నాను, మనము తెలంగాణ ప్రభుత్వం కలిసి గోదావరి నీళ్లను శ్రీశైలానికి గానీ, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు గానీ తీసుకుపోయే కార్యక్రమం జరిగితే, రెండు రాష్ట్రాల మధ్య Bilateral Agreements జరగవా అధ్యక్షా? *** ఉన్నోడికి ఎవడికైనా అది అర్థం కాదా అధ్యక్షా?

ఇన్ని సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిని అంటాడు, 40 సంవత్సరాల ఇండస్ట్రీ అంటాడు, ఇంకొకటి అంటాడు. నిజంగానే రెండు రాష్ట్రాలు కలిసి తీసుకుపోయే నీళ్లు కూడా ఎక్కడికి అధ్యక్షా? మళ్ళీ అదే కృష్ణా ఆయకట్టులో అదే శ్రీశైలం అదే నాగార్జున సాగర్, మళ్ళీ ఆ రెండు ప్రాజెక్టులలో కూడా మళ్ళా రెండు రాష్ట్రాలకు పేర్లు ఉన్నాయి. ఆ రెండు ప్రాజెక్టుల ద్వారా మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, రంగారెడ్డి, ఖమ్మం జిల్లాలు అటువైపున ఉంటే, ఇటువైపున ఎనిమిది జిల్లాలు ఉన్నాయి. శ్రీశైలంకు గానీ నాగార్జున సాగర్ కు గానీ నీళ్లు తీసుకొస్తే అటువైపున తెలంగాణకు సంబంధించిన జిల్లాలు బాగుపడతాయి ఇటువైపున ఆంధ్రరాష్ట్రానికి సంబంధించిన జిల్లాలు కూడా బాగుపడతాయి. గోదావరి జలాలు శ్రీశైలానికి వస్తుంటే, అదీ వాళ్ల పరిధిలో ఉన్న భూభాగం నుంచి వస్తుంటే సంతోషించాల్సిందిపోయి, **Bilateral Agreements** జరుగుతాయి, **Bilateral Agreements** ని రెండు రాష్ట్రాలు రాసుకుంటాయి. ఆ రాసుకునే పత్రాల్లో రెండు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, ఐఏఎస్ ఆఫీసర్లు సంతకాలు చేస్తారు. **Bilateral Agreements** లో ఈయన చెప్పినట్లుగా నిజంగా సమస్యగా ఉంటుందని అనుకున్నట్లయితే, రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టేటప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడు ఎందుకు మద్దతు తెలిపి రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టాడు? శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులు రెండు రాష్ట్రాలకు మధ్య లేవా? మరి అటువంటప్పుడు ఎందుకు ఈయన అదేపనిగా వెళ్లి మద్దతునిచ్చి, రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టేటప్పుడు ఎందుకు ఈ మాటలను అడగలేదు? శ్రీశైలం ప్రాజెక్టును నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును మాకిచ్చేయండి, పూర్తిగా మా భూభాగంలోనే మేము పెట్టుకుంటామని ఆరోజు ఎందుకు అడగలేదు? ఆరోజు సోనియాగాంధీ అంటే భయమా? ఆరోజు రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టేటప్పుడు ఎందుకు అడగలేదు? ఈరోజు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు విషయంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మనకు మధ్య **Bilateral Agreements** లేవా? ఈరోజు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో మనకు **Bilateral Agreements** లేవా? మరి శ్రీశైలం ఎలా నడుపుకుంటున్నాము? నాగార్జున సాగర్ ఎలా నడుపుకుంటున్నాము? ఇదే మాదిరిగానే ఏకంగా గోదావరి జలాలను తీసుకుని కృష్ణా ఆయకట్టు స్టెబిలైజేషన్ కు వస్తుంటే సంతోషించాల్సిందిపోయి, రెండు రాష్ట్రాల మధ్య **Bilateral Agreements** ఉంటాయి, క్లియర్ కట్ గా ఏ రాష్ట్రానికి ఎంత నీరు అనేది, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు నీళ్లు తీసుకొచ్చిన తర్వాత, **they are governed by Bilateral Agreements**. అటువంటివి తెలిసి కూడా కేవలం ప్రజల్లో ఒక తప్పు ఇంప్రెషన్ ఇవ్వడం కోసం, కారణమేమంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారి హయాంలో జరగలేదు, కారణమేమంటే ఈయన చేయలేకపోయాడు, కేసీఆర్ గారి గురించి ఇంతలా చెబుతున్నా ఆయన మేము కలవకుండా కేంద్రం కుట్రలు చేసింది అని కేసీఆర్ గారి గురించి చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్. ఈయన, ఈయన సొంత బావమర్ది హరికృష్ణ గారి శవాన్ని ప్రక్కన పెట్టుకుని..

శ్రీ కొడాలి నాని (మైకు లేకుండా) : నేను కూడా అక్కడే ఉన్నాను సార్.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : మా కొడాలి నాని మంత్రిగారు కూడా అక్కడే ఉన్నారు. హరికృష్ణ గారి శవాన్ని ప్రక్కన పెట్టుకుని, కేసీఆర్ గారి కొడుకు

శవాన్ని చూడటానికి వస్తే కెసీఆర్ గారి కొడుకుతో ఈ పెద్దమనిషి పొత్తుల గురించి మాట్లాడాడు. ఈయన అయిదు సంవత్సరాలు ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలన చేసేటప్పుడు, అక్కడ తెలంగాణాలో వాళ్లు కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టును కట్టారు. ఈయన అయిదు సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగానే కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టును వాళ్లు పూర్తి చేశారు. జగన్ అనే వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రి అయి కేవలం ఒక నెల అయ్యింది. అంటే ఆ నెలకు కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు పూర్తయిపోయింది. ఈయన అయిదు సంవత్సరాలు ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి ఏమి చేస్తున్నాడు? ఎందుకు ఆపలేకపోయాడు? ఎవ్వరు కూడా వాస్తవ పరిస్థితులు ఏమిటని అర్థం చేసుకుని, రెండు రాష్ట్రాల మధ్య సఖ్యత సంబంధాలు ఉంటే జరిగే మేలేమిటి అని అర్థం చెసుకుని, ఆ సఖ్యత సంబంధాల కోసం పాటుపడాలి. **Bilateral Agreements** ఉంటాయనేది అందరికీ తెలిసిన విషయం. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య ఇటువంటి సంబంధాలు ఉంటే ఆ రాష్ట్రాలు బాగుపడతాయనే విషయం తెలిసిన విషయం. దీనికి హర్షించాల్సింది పోయి వీటిలో కూడా కుళ్లు కుతంత్రాలు, రాజకీయాలను చేసే ఏకైక దుర్మార్గమైన నాయకుడు ప్రపంచంలో ఆయన తప్ప (శ్రీ నారా చంద్రబాబును ఉద్దేశించి) ఎవరుండరు.

ఉ 10.20

MR.SPEAKER: LAQ No. 23

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా

MR.SPEAKER: No, no..... please, please..... Naidu garu..... చాలా sufficient of discussion నడిచింది. చాలా డిస్కషన్ నడిచింది. మళ్ళీ మీరు వేరే ఫార్మ్లో రండి. Please..... Yes, Minister for Irrigation.....

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): సార్, రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరుగుతోంది.

MR. SPEAKER: Right, right.....

(గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు సర్వశ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, శ్రీ వి.జోగేశ్వరరావు, శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి, శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు తదితరులందరూ వారి, వారి స్థానాల్లో నిల్చిని "మాట్లాడేందుకు గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడికి అవకాశం కల్పించాలని" కోరుతూ సభను స్థంభింపచేయసాగారు).

Please..... టైం చాలా అయింది. Hereafter, single supplementaries only..... టైం లేదు. Yes, Minister for Irrigation.....

(సభకు అంతరాయం)

రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు కింద రైతుల సమస్యలు

ప్రశ్న నెంబర్: 23 (5)

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్ రెడ్డి, ఎమ్మెల్యే.

గౌరవనీయులైన జల వనరుల నిర్వహణ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) ప్రకాశం జిల్లాలోని రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు నుండి ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు జిల్లాలోని కామధేను ప్రాజెక్టుకు నీటిని తీసుకోవడానికి అనుమతించిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు రైతులు మరియు దాదాపు 80 త్రాగునీటి సదుపాయం కలిగిన గ్రామాల రీతిలో పరిహారం ఇవ్వడమవుతుందా;
- ఇ) ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిపాదన కోసం ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలో ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు మరియు గ్రామస్థులకు ప్రభుత్వం హామీనిచ్చిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా; అయితే, అందుకు సంబంధించి చేపట్టిన చర్య ఏమిటి?

గౌరవ జల వనరుల నిర్వహణ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆనీల్ కుమార్ పోలుబోయిన) :

- అ) అవునండీ. రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్ నుండి నేషనల్ కామధేను బ్రీడింగ్ సెంటర్ (ఎన్కెబిసి) కు 7.884 మిలియన్ క్యూబిక్ అడుగుల నీటిని కేటాయించడమయింది.
- ఆ) దాదాపు 60 గ్రామాలు మరియు కందుకూరు పట్టణానికి త్రాగునీటి సదుపాయాన్ని కల్పించేందుకు మరియు వ్యవసాయ అవసరాలను తీర్చేందుకు రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్ కు 1.50 టి.ఎం.సి.ల నీటిని కేటాయించడమయింది.
- ఇ) ప్రభుత్వం వద్ద అటువంటి ప్రతిపాదనలు ఏవీ పెండింగులో లేవు.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అధ్యక్షా...

మిస్టర్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ అవర్ లో ఉండదు. No, Point of Order..... Please..... మీకు చాలా సమయం ఇచ్చాం. ఛాన్స్ ఇచ్చాను. Time is short. చాలా, చాలా sufficient time ఇచ్చాం. మళ్ళీ different form లో రండి.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అధ్యక్షా..

మిస్టర్ స్పీకర్: నాయుడు గారూ, మళ్ళీ ఇంకో ఫార్మ్ లో రండి. చాలా sufficient గా మీరు దీని మీద మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పారు. వారు మళ్ళీ మాట్లాడారు. నేనేమని

అంటున్నానంటే, it is a Question Hour. అచ్చెన్నాయుడు గారూ, మీకూ తెలుసు. It is a Question Hour. No, I don't allow. I don't allow. చెప్పండి మహీధర్ రెడ్డి గారూ.....

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్ రెడ్డి (SRI MANUGUNTA MAHIDHAR REDDY) (కందుకూరు): అధ్యక్షా, రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టుకు సోమశిల ప్రాజెక్టు జలాశయం నుంచి 1.50 టి.ఎం.సి.ల నీటిని కేటాయించి మళ్ళీ తిరిగి ఆ నీటి నుంచి

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అధ్యక్షా..... ఒక నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి.....

మిస్టర్ స్పీకర్: అర్థం చేసుకోండి. దయచేసి కూర్చోండి. మీరు ఇంకో ఫార్మ్‌లో రండి. మీకు తప్పకుండా అవకాశం ఇస్తాను.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్ రెడ్డి (SRI MANUGUNTA MAHIDHAR REDDY): కామధేను బ్రీడింగ్ ప్రాజెక్టుకు మరి కొంత నీటిని కేటాయిస్తూ, అదనపు నీటి కేటాయింపులు లేకుండా గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం అనేది సహేతుకంగా లేదు. దీన్ని ఎందుకు రద్దు చేయకూడదనే అంశాన్ని మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU):పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అధ్యక్షా..... ఒక నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి.....

MR. SPEAKER: No, I don't allow. Please sit down.....

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా.....

(గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, శ్రీ వి.జోగేశ్వరరావు, శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు తదితరులు వారి వారి స్థానాలను వదిలి పోడియం దగ్గరకు వచ్చే ప్రయత్నం చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి నాయుడు గారూ..... మీరు ఇంకో ఫార్మ్‌లోరండి అంటున్నాను నేను. Let him continue with supplementary..... Yes.....

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్ రెడ్డి (SRI MANUGUNTA MAHIDHAR REDDY): అలాగే, అధ్యక్షా, కామధేను ప్రాజెక్టు ప్రకృతుంచి పోతున్న కాలువ నుంచి నీటిని తీసుకోకుండా 11 కిలోమీటర్ల దిగువ భాగాన ఉన్న ప్రాంతానికి నీళ్లు వచ్చిన తర్వాత మళ్ళీ తిరిగి రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు నుంచి ఎగువ భాగాన ఉన్న కామధేను ప్రాజెక్టుకు మళ్ళీ నీటిని పంపింగ్ చేసే విధానంలో ఏదైతే లబ్ధిని మీరు చేకూర్చాలని అనుకుంటున్నారో, దీని వల్ల ఎంతో water evaporation loss ఉంటుంది, Maintenance ఖర్చులు ఎంతంటాయనేది ఆలోచన చేయకుండా, రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న రైతాంగానికి ఇస్తోన్న 1.50 టి.ఎం.సి.ల నీటిలో కూడా కేవలం ఒక టి.ఎం.సి. నీటిని మాత్రమే ఈరోజు 104 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న కాలువ ద్వారా వాళ్లకు నీరు చేరుతున్న మాట వాస్తవం కాదా? ఈరకంగా మాకు జరుగుతోన్న అన్యాయానికి మరింత అన్యాయం జోడిస్తూ ఈరోజు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.వో.ఎం.ఎస్. నంబర్: 40ని మీరు రద్దు చేస్తారా అని నేను మీ ద్వారా సంబంధిత జల వనరుల నిర్వహణ శాఖ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

MR. SPEAKER: Yes, Minister for Irrigation.....

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా.....

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా...

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇంకో ఫార్మ్ లో వస్తే, మీకు ఇస్తానన్నాను కదా! రండి. మీరు ఇంకో ఫార్మ్ లో రండి.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: ఏంటి చెప్పండి, నాయుడు గారూ..... ఒక నిమిషం మినిస్టర్ గారూ..... ఏంటి చెప్పండి నాయుడు గారూ.....

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR): మాట్లాడుకోండయ్యా, మాట్లాడండి. నేనూ మాట్లాడతాను.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, నిన్ననే బి.ఏ.సి. మీటింగ్ జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: అవును.

(మంత్రి శ్రీ కొడాలి శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు (శ్రీ కొడాలి నాని) మాట్లాడుతూ, “సార్, క్వశ్చన్ అవర్లో ఎంత సేపు మాట్లాడాలో, వీళ్ళకు తెలియదు, ఎట్లా సార్” అని అన్నారు)

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా, తమరే, Opposition Leader గారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు, మీరు కూర్చోండి ఆయన మాట్లాడాక మైక్ ఇస్తామని చెప్పి మీరే చెప్పారు. మీరే చెప్పారు కాబట్టి గౌరవించాం. సభా నాయకుడు నిల్చొని మాట్లాడుతుంటే, ఎవరమైనా సరే, గౌరవించాలి. గౌరవించాం. మీ మాట విని వారిని గౌరవించి కూర్చోని ఆయన మాట్లాడిన తర్వాత మైక్ ఇవ్వమని మేమడిగితే, మీరు ఇవ్వకుండా ఇంకోదానికి వెళ్లిపోతే, ఇదెక్కడి ధర్మం? రెండవది.. అధ్యక్షా, నిన్న జరిగిన బి.ఏ.సి.లో మీ మైక్ లకు అడ్డు ఉండదు, ఎంత సేపైనా మాట్లాడండి, సలహాలివ్వండి, ఇదొక క్రొత్త చరిత్ర అని చెప్పారు. మేం సలహాలిస్తున్నాం. ఇప్పుడు జరిగిన చర్చ సామాన్యమైన చర్చ కాదు, అధ్యక్షా. అయితే, మా దౌర్భాగ్యమేమిటంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో ఇరిగేషన్ మీద పాఠాలు చెప్పుకోవాల్సినటువంటి దౌర్భాగ్యం మాకు పట్టింది. గోదావరి నది అనేది మాకు తెలియదన్నట్టుగా, మూడు పాయలున్నట్టుగా, విడగొట్టినారన్నట్టుగా వారు మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకోవద్దండి. Don't misuse your opportunity. మీకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని దుర్వినియోగపర్చుకోకండి.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా, నేనేమి తప్పు మాట్లాడటం లేదు. నేను తప్పు మాట్లాడను. తప్పు మాట్లాడటం లేదు. నేను ఒక మాట కూడా un-parliamentary word మాట్లాడను. అలా మాట్లాడి ఉంటే, చెప్పమనండి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిలాగా “*** కాస్తున్నామని”, ఇరిగేషన్ మంత్రి లాగా *** లాంటి un-parliamentary పదాలు నా నోటి నుంచి ఏ ఒక్కటి వచ్చినా, మీరు ఏ చర్య తీసుకున్నా నేను అంగీకరిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి. మీకు నేను అవకాశం ఇస్తే, misuse చేసుకుంటున్నారు. నాయుడు గారూ, మీరు కూర్చోవాలి. మీకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని మీరు ఉపయోగించుకోవాలి. మినిస్టర్ గారూ, మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR): అధ్యక్షా, రెండు విషయాలు తెలుసుకున్నాను.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: మీకిచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగపర్చుకోవాలి. కానీ, మీరు సద్వినియోగపరచుకోలేదు.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అవకాశం ఇవ్వమనే మేం అడుగుతున్నాం..... మేం విమర్శలు చేయం. సలహాలిస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్: కూర్చోండి. please.....

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): అధ్యక్షా, నలభై రోజులవుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చెందినటువంటి అన్నీ విషయాల్లో మీరు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దోచిపెట్టారు తప్ప, ఒక్క విషయంలో కూడా మీరు రాష్ట్రానికి న్యాయం చేయలేదు.

MR.SPEAKER: Naidu garu, it's a Question Hour, please. You come in a different form. No, I don't allow. Please, Minister garu, మాట్లాడండి.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU):మీరు వినడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: నేను వింటున్నాను. మీరు, ఇంకో ఫార్మ్‌లో రండి. But, it is a Question Hour.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు(SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU): క్వశ్చన్ అవర్ అయ్యేటప్పుడే ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రసంగం చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: గౌరవ సభా నాయకుడు ఏ సమయంలోనైనా, ఏ సబ్జెక్ట్ పై నైనా సభలో intervene అయ్యే హక్కు ఉంటుంది. అదే విధంగా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు ప్రసంగించాలనుకుంటే, తప్పనిసరిగా అవకాశం కల్పించడం జరుగుతుంది. Please, నాయుడు గారూ, మీరు కూర్చోండి. మంత్రి గారూ, మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్‌కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR): అధ్యక్షా, గత సభలో మేం ప్రతిపక్షంలో 67 మంది సభ్యులుగా ఉన్నప్పుడు వాళ్ళ అధికారంలో ఉండి ఏ మేరకు సమయం ఇచ్చారనేది ప్రస్తుతం ఇక్కడ చూస్తూనే తెలుస్తోంది. ఎంత transparent గా మేమున్నామనే సంగతి అచ్చెన్నాయుడు గారు చెబుతారు. ఆయన గతంలో మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఇదే స్థానంలో వారు కూర్చోని ఎన్ని రకాలుగా మాట్లాడారో తెలుసు. వాళ్ళ ప్రతిపక్షనాయకుడు మాట్లాడారు. నాది నలభై సంవత్సరాల అనుభవం అని పదే, పదే చెప్పకునే వారు. కానీ, ఆ నలభై సంవత్సరాల అనుభవంలో వెన్నుపోట్లు, ఓటుకు నోటు గురించి తెలుసుకోవాల్సిన దుస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం లేదు, మా నాయకుడు లేడు, మేమెవ్వరం కూడా సిద్ధంగా లేం.

ఇంకొకటి అధ్యక్షా, మా నాయకుడు *** కాస్తున్నారని చెప్పినదానికి, ఒక సభ్యుడు ఏమని అన్నాడంటే, మా నాయకుడిని *** అన్నాడు, మా నాయకుడిని *** అన్నాడని అన్నాడు. దాని వెనుక ఉన్న అర్థమేమిటంటే, *** కాస్తున్నారంటే...

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

ఆయనే, ఆ రామానాయుడు గారే అన్నారు. మా నాయకుడిని *** అన్నాడు, *** అన్నాడని అన్నాడు. వారే కోరినారు. మా నాయకుడిని *** అని అనాలని వారి కోరిక. మా కోరిక కాదు. కాబట్టి వాళ్ళకే క్లారిటీ లేదు.

MR. SPEAKER: Please, come to the subject.

శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: నాయుడు గారూ, దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR): క్లారిటీ కోసం చెబుతున్నాను. మా నాయకుడు *** కాస్తున్నారా, అని అడిగారు. కానీ, వాళ్ళేమో, మా నాయకుడిని *** అన్నారు, *** అన్నారని అంటున్నారు. ఆ పదాన్ని వారే వాడుకుంటున్నారు.

అధ్యక్షా, రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి మేం ఇందాక గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఏదైతే ప్రకృత కెనాల్ నుంచి నీరు ప్రవహిస్తుందో, దాని దగ్గర్నుంచే తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే, నీటిని వెనక్కు తీసుకునే విధానం ఏదైతే ఉందో, ఆ ఆలోచన కూడా ప్రభుత్వం చేయడం జరుగుతోంది. కచ్చితంగా రైతులకు త్రాగునీటికి మరియు సాగునీటికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా, అలాగే ఆ ప్రాజెక్టుకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ప్రత్యామ్నాయ మార్గం ఏదైనా ఉందంటే, కచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ఆలోచన చేయడం జరుగుతుంది. దానికి సంబంధించి గౌరవ శాసనసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా..

మిస్టర్ స్పీకర్: అచ్చెన్నాయుడు గారూ, ఇది క్వశ్చన్ అవర్. క్వశ్చన్ అవర్ లో మీరు ఏ మేరకు స్పందించాలో, ఆ మేరకు స్పందించాలి. మీరు నోటీస్ ఇవ్వండి.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా...

(గౌరవ ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు సర్వశ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, శ్రీ వి.జోగేశ్వరరావు, శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు తదితరులు వారి వారి స్థానాలను వదిలి పోడియం దగ్గరకు వచ్చే ప్రయత్నం చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : దయచేసి పోడియం దగ్గరకు రావద్దు.

Please, మీరు కూర్చోండి. మీరు కూర్చోండి సార్, నేను మాట్లాడతాను. మీ సీటుకు వెళ్ళండి.
Please take your seats.

ఉ 10.30

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు మా నాయకునికి మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతూ పోడియం ముందుకు రాసాగారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : దయచేసి పోడియం వద్దకు రాకండి. మీరు కూర్చోండి మాట్లాడదాం.

(సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ మమ్మల్ని ఒక మంత్రి *** అంటే మరొకరు శ్రీరంగ నీతులంటున్నారు అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇది ప్రశ్నోత్తరాల సమయం. ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడారు. Both versions have gone to the people.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ సభకు గత కొన్నేళ్లుగా ఒక సంప్రదాయం ఉంది. క్వశ్చన్ అవర్ జరుగుతుంది. ఇందులో మనం ఎంత వరకు మాట్లాడాలి, ఏ మేరకు స్పందించాల్సి ఉందో అంత మేరకు స్పందించాలి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే అంతరాయం)

దీనికి సంబంధించి.. ప్లీజ్ వినండి. ప్లీజ్.. ఇది ప్రశ్నోత్తరాల సమయం. దీనికి కొన్ని పరిధులు ఉన్నాయి..

(శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ వారు మమ్మల్ని విమర్శిస్తుంటే మేము వింటూ కూర్చోవాలా ?)

మీరు అంత సీరియస్ గా ఆ విషయాన్ని తీసుకున్నప్పుడు come in a different form. మీరు రండి నేను మాట్లాడుతాను. దయచేసి కూర్చోండి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు తమ తమ స్థానాల్లో కూర్చున్నారు.)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా ఇది క్వశ్చన్ అవర్. ఇందులో మాట్లాడేందుకు కొన్ని పరిమితులకు లోబడి కొంత సమయం ఉంటుంది. తదుపరి చర్చ ఉంది అందులో భాగంగా వారు ఏమి మాట్లాడ తలచుకున్నారో వారు మాట్లాడవచ్చు. వారికి కేటాయించిన సమయాన్ని వారు ఉపయోగించుకోవచ్చు. వాస్తవానికి నిన్న జరిగిన శాసనసభా వ్యవహారాల సలహా సంఘ సమావేశంలో కూడా మనం కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నాం. వారు గెలుపొందిన శాసనసభ స్థానాల ప్రకారం బీఏసీ సభ్యులుగా ఒక్కరు కూడా రాలేరు. కానీ అచ్చెన్నాయుడు గారు పెద్ద వ్యక్తి కాబట్టి వారికి ఇచ్చాము. వాస్తవానికి అయితే ఆ సభ్యుల సంఖ్య ఒకటి కూడా ఉండదు. ఈ రోజు వారికి ఇచ్చిన సమయాన్ని తీసుకుని మాట్లాడొచ్చు. ఇప్పటికే సుమారు అర్థగంట సభా సమయం వృథా చేశారు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ నా పేరు తీశారు కనుక నేను మాట్లాడుతున్నాను అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: అలా మాట్లాడుతూ ఉంటే ఈ సభ అంతా ప్రశ్నోత్తరాల సమయంతోనే సరిపోతుంది.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, మీరు అన్నట్లు ఇది ప్రశ్నోత్తరాల సమయం అన్నప్పుడు నేను కూడా కల్పించుకోవాలని లేదు. క్వశ్చన్ అవర్ కంటే కొంత ముందుకు వెళ్ళింది. ఎక్కడైతే ఒక సున్నితమైన సమస్య రాష్ట్రం మొత్తానికి ఆందోళన ఉండే సమస్య వచ్చింది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రకటన ఒక అథారిటీ లేదా రాష్ట్రానికి వారి నిర్ణయాన్ని చెప్పేది. ఆ నిర్ణయం చెప్పే మునుపు రాష్ట్ర ప్రజల మనోభావాలు కానీ, మేధావుల అభిప్రాయాలు కానీ, స్వపక్ష, ప్రతిపక్ష సభ్యుల అభిప్రాయాలు, అందరి అభిప్రాయాలు తీసుకుని నిర్ణయాలు చేస్తే ఏ బాధ లేదు. కానీ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సింపుల్ గా చెప్పేస్తున్నారు. మనం నిస్సహాయులం కాబట్టి మనం ఏమి చేయలేము, వారు ముందుకు వచ్చారు కాబట్టి మనకు ఉపయోగపడుతుందని నేను నిర్ణయం తీసుకుంటున్నాను అన్నారు. అది చాలా డేంజరస్ స్టేట్ మెంట్. తుంగభద్ర నుండి మనకు 60 టీఎంసీలు నీరు రావాలి. కానీ ఎప్పుడూ 30 టీఎంసీలు కూడా రాలేదు. ఎగువున ప్రాజెక్టు ఉండి కింద భాగాన కాలువలు ఉన్నాయి. ఎస్ఎన్బీసీ ప్రాజెక్టు ద్వారా తెలంగాణా నుండి నీరు రావాలి ఎప్పుడూ కూడా రావాల్సిన 30 టీఎంసీలకు గాను 15 టీఎంసీలు కూడా రాలేదు. ఇటువంటి ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి. నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేది ఏమిటంటే తొందర పడవద్దు. తొందరపడి తీసుకున్న నిర్ణయాలు కరెక్ట్ కాదు. మనం రాజకీయాల్లోకి వచ్చింది రాష్ట్ర హక్కును కాపాడేందుకు, ఆ బాధ్యత మనమీద ఉంది.

(మంత్రివర్యులు శ్రీ కొడాలి శ్రీ వెంకటేశ్వర రావు తమ స్థానం నుండి మాట్లాడుతూ నదుల మీద అక్రమ కట్టడాలు అన్నారు.)

ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు కానీ రూలింగ్ పార్టీ నాయకుడు కానీ చాలా high handed గా behave చేస్తున్నారు. వారికి 50 శాతం ఓట్లు, మాకు 40 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. సీట్లు తగ్గొచ్చు కాని అధ్యక్షా, ఈ రోజు మేము కోరేది ఒకటే సున్నితమైన విషయం మళ్ళా చర్చిద్దామంటే ఒక రెండు గంటలు సమయం తీసుకుని చర్చిద్దాం. అందరి అభిప్రాయాలు తీసుకోండి, ప్రజలకు కూడా తెలుస్తుంది. అప్పుడు మీరు నిర్ణయాలు చేయండి కాని ఏకపక్ష నిర్ణయాలు చేయడం కాని రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు దెబ్బతీసే విధంగా మీరు నిర్ణయాలు తీసుకుంటే చాలా బాధపడాల్సి వస్తుంది. మీరు నన్ను చాలా మాట్లాడారు నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. నన్ను విమర్శించారు. మీరు విమర్శిస్తే నేను బాధపడటం లేదు. నన్ను చాలా చౌకబారు విమర్శలు చేసినా రాష్ట్ర ప్రజల ప్రయోజనాల కోసం మీ విమర్శలకు భయపడను అది గుర్తుంచుకోవాలి. ఇది మీ వ్యక్తి గత విషయం కాదు. రాష్ట్ర ప్రజలకు సంబంధించిన సున్నితమైన విషయం. నీటికి సంబంధించిన విషయం ఈ సంవత్సరం మనకు వర్షాలు పడనందువలన ఇబ్బంది పడుతున్న విషయాన్ని మనం చూశాం. ఇవన్నీ కలిగి ఉన్నప్పుడు మనకున్న అడ్వాంటేజిస్ను మనం ఉపయోగించుకోకుండా వేరే వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై మనం ఆధారపడితే చాలా సమస్యలు వస్తాయి. మళ్ళా మళ్ళా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను తొందరపడి నిర్ణయాలు తీసుకోవద్దని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ అభిప్రాయాలు మీరు చెప్పారు. దీనిమీద చాలా డిబేట్స్ వస్తున్నాయి. మనకు ఇంకా చాలా డిమాండ్స్ ఉన్నాయి, బిల్స్ ఉన్నాయి. వీటిపై చాలా చర్చలు వస్తున్నాయి మీరు భాగస్వాములు కండి. మీ అభిప్రాయాలు చెప్పకునేందుకు ఈ శాసనసభ ద్వారా ఎటువంటి అభ్యంతరం మీకు ఉండదు. కాకపోతే సభను నడిపించడానికి ఒక సమయ పాలన ఉండాలి, సహకరించాలి. నిన్న జరిగిన శాసనసభా వ్యవహారాల సలహా సమావేశంలో కూడా చెప్పాము. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆ సమావేశానికి వచ్చి ఉంటే బాగుండేది. అచ్చెన్నాయుడు గారు ఆ సమావేశానికి వచ్చారు, చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. యధేచ్ఛగా మీ అభిప్రాయాలు మీరు చెప్పండి. కాని అదే సమయంలో వద్దలి ప్రకారం రండి. అదే సమయంలో if you feel that it is having that much of importance, come in a different form. నేను మొదటి నుండి చెబుతున్నాను. మీరు రండి అనుమతిస్తామంటున్నాము కదా !

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు తమ స్థానం నుండి లేచి వారు మాట్లాడిన తరువాత మేము చెప్పాలి కదా అధ్యక్షా అన్నారు.)

అచ్చెన్నాయుడు గారూ మీరు దయచేసి కూర్చోండి, నా పాయింట్ మీరు క్యాచ్ చేయండి. మీరు ఇంకొక form లో రండి ఎంత సమయం అయినా చర్చిద్దాం. దయచేసి కూర్చోండి. ఉపముఖ్యమంత్రి మరియు గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారూ, మాట్లాడండి.

ప్రశ్న నెం.40 ఇక్కడినుంచి సింగిల్ సప్లమెంటరీ. సమయం ఇప్పుడు 11 గంటలు కావొస్తుంది. కరువు పై చర్చ ఉంది. సభ్యులు సింగిల్ సప్లమెంటరీకి కన్ఫైన్ కావాలి.

విశాఖపట్నం డివిజనులోని ఐటిడిఎలకు నిధుల కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం. 40(6)

శ్రీమతి విశ్వానరాయ కళావతి, శ్రీమతి కొట్టగుల భాగ్యలక్ష్మి శ్రీ రాజన్న దొర పీడిక, శ్రీ తెల్లం బాలరాజు- ఎం.ఎల్.ఏ.లు.,

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి (గిరిజన సంక్షేమ) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2011 సంవత్సరం నుండి విశాఖపట్నం డివిజనులోని పాడేరు, పార్వతీపురం మరియు సీతంపేట ఐటిడిఎలలో పర్యాటకాభివృద్ధి నిమిత్తం ఎస్.టి ఉప-ప్రణాళిక నుండి ఏదేని నిధులను కేటాయించడమయిందా;
- ఆ) లేనట్లయితే, అందుకు గల కారణాలు ఏమిటి;
- ఇ) గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉపాధి కల్పనలో భాగంగా పర్యాటకాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా; అయితే ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి (గిరిజన సంక్షేమ)(శ్రీమతి పాముల పుష్పశ్రీవాణి):

- అ) అవునండీ. 2011 సంవత్సరం నుండి విశాఖపట్నం డివిజనులోని పాడేరు, పార్వతీపురం మరియు సీతంపేట ఐటిడిఎలలో పర్యాటకాభివృద్ధి నిమిత్తం ఎస్.టి ఉప-ప్రణాళిక క్రింద సంవత్సరం వారీగా నిధుల కేటాయింపు వివరాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

(రూ. లక్షలలో)

సంవత్సరం	బడ్జెటు కేటాయింపు	విడుదలలు	వ్యయం
2010-11 నుండి 2012-13 వరకు	0	0	0
2013-14	600.00	300.00	21.93
2014-15	637.72	127.00	68.47
2015-16	537.72	537.72	53.40
2016-17	606.00	606.00	30.00
2017-18 నుండి 2019-2020 వరకు	0	0	0

అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) అవునండీ. ఐటిడిఏ ప్రాంతాలలో పర్యాటక మౌలిక సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయడం ప్రత్యక్ష మరియు పరోక్ష ఉపాధికల్పనకు దారి తీస్తుంది.

ఉదాహరణకు:

1. కేంద్ర ప్రభుత్వ స్వదేశీ దర్శన్ పథకం క్రింద పర్యాటక శాఖ రూ. 156.00 కోట్లతో విశాఖపట్నం జిల్లాలోని అరకు పర్యావరణ పర్యాటక పరిధి అభివృద్ధిని ప్రతిపాదించింది.
2. రూ.7.00 కోట్లతో జగతిపల్లిలో రిసార్టుల అభివృద్ధి.
3. రూ.7.00 కోట్లతో అరకులోని గిరిజన హిల్స్ అభివృద్ధి మున్నగున్నవి.

శ్రీమతి విశ్వాసరాయి కళావతి (SMT.VISWASARAYI KALAVATHI) (పాలకొండ):
 ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. ఇప్పుడు మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులు 2013-14, 2014-15, 2015-16, 2016-17లో ఏమి కేటాయింపులు జరిపారు, ఎంత ఖర్చు పెట్టారన్నది తెలియజేశారు. దీనిని బట్టి మా తాలూకా పర్యాటక ప్రాంతానికి, మా ఉత్తరాంధ్రకు నిధులు విడుదల విషయంలో గత ప్రభుత్వంలో ఏరకంగా మా అభివృద్ధికి సాయపడిందనేది ఇందులోనే తెలుస్తోంది. ఇప్పుడు మీద్వారా మేము కోరుతున్నాము. ఈ విడిపోయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గతంలో కూడా నేను ఈ పర్యాటకాన్ని అభివృద్ధి చేయమని కోరిన తర్వాతనే కొంతమేరకు నిధులను విడుదల చేసి, ఆ నిధులను కూడా పూర్తిస్థాయిలో మాకు వినియోగించకపోవడం, గత ప్రభుత్వంలో మాకు వివక్ష జరిగిందనేది కూడా మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో విశాఖపట్నం వరకు రూ.64కోట్లు విడుదల చేస్తే విశాఖపట్టణానికి 84శాతం, విజయనగరానికి 2శాతం, శ్రీకాకుళానికి 14శాతం చొప్పున ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అయితే దీంట్లో మేము ఇప్పుడు కోరుతున్నది గిరిజన ప్రాంతాల్లో మా విజయనగరం, శ్రీకాకుళం పూర్తిగా వెనుకకు నెట్టివేయబడిన ప్రాంతం. కానీ అక్కడ ప్రకృతి సహజవనరులు, అలాగే గిరిజన సంస్కృతి సంప్రదాయాలు, వచ్చని కొండలు, వాటర్ ఫాల్స్ ఇవన్నీ ఉన్నాయి. వాటన్నిటినీ మీరు అభివృద్ధి చేస్తే మా గిరిజనులు వలసలు వెళ్లక గిరిజనాభివృద్ధికి, అలాగే ఉద్యోగ, ఉపాధికల్పనకు మాకు దోహదపడుతుందని మేము ఎంతగానో ఆశించాము. గత ప్రభుత్వంలో ఆశించిన స్థాయిలో మాకు న్యాయం జరగలేదు. అన్యాయం జరిగింది. మరి ఈ ప్రభుత్వంలో మాకు మా ఆదివాసీల ఆత్మీయ బంధువుగా ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మాకు ఎంతో తోడుగా ఉన్నారన్నది, నూటికి నూరు శాతం గిరిజనులందరూ కూడా ఆయన ద్వారానే అభివృద్ధి చెందాలనుకుంటున్నారని, నూటికి నూరు శాతం మాకు న్యాయం జరుగుతుందని నమ్ముతున్నాము. గత ప్రభుత్వంలో శాఖల వారీగా చూసినా సరే, మా గిరిజన మంత్రి పదవితో సహా అన్నీ కూడా గిరిజనేతరలకు ఇచ్చి మా గిరిజనాభివృద్ధికి సహాయపడలేదు. అదే ఇప్పుడు మా ముఖ్యమంత్రివర్యులు

ఒక డెవలప్మెంట్ సిఎం హోదాను కల్పించడం ద్వారా ఆదివాసీలకు అండగా ఉన్నామని ఈరోజు నిరూపించారు. వారికి కూడా ధన్యవాదాలు.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అదేవిధంగా, గతంలో టూరిజం శాఖ ద్వారా మాకు కేవలం రూ.55 లక్షలు ఇచ్చారు. లోకల్ టూరిజం కింద నేను అడిగితే రూ.75 లక్షలు ఇచ్చారు. దాని వరకూ కూడా ఏ మేరకూ మాకు న్యాయం జరగలేదు. అందులో కూడా టెండర్ల ప్రక్రియ ద్వారా కాకుండా రూ.10 లక్షల లోపు రూ.9.98 లక్షలు అని కొటేషన్ పెట్టి VTDA ల ఆధ్వర్యంలో పార్కుల అభివృద్ధి, ఇతరత్రా లోకల్ టూరిజం అని చేశారు. దాంట్లో కూడా మాకు చాలా అన్యాయం చేశారు. గిరిజనులకు కాకుండా గిరిజనేతరులకు ఇచ్చి ఈరోజు దానిని టెండర్ల ద్వారా కాకుండా అనేక విధాలుగా దుర్వినియోగం జరిగింది. ఇప్పుడు దీనికి నిదర్శనంగా మేము కోరేదేమంటే, స్వదేశీ దర్శన్ పథకం కింద ట్రైబల్ సర్క్యూట్ని రూ.156 కోట్లతో ప్రతిపాదించినట్లు ఇప్పుడే గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రతిపాదించినప్పుడు దానిని కూడా మాకు కొనసాగించమని ITDA పార్వతీపురం వరకు అంటే సాలూరు, పాచిపెంట మీదుగా షార్ట్కట్ రూట్లో టూరిజం అభివృద్ధికి దానిని కూడా కొనసాగించి, ఆ రూ.156 కోట్లలో దాని ప్రపోజల్ను కూడా మమ్మల్ని ఇంక్లాడ్ చేయమని, అదేవిధంగా అక్కడి నుంచి మాతోపాటు సీతంపేటను కూడా అభివృద్ధి చేయమని కోరుతున్నాము. గతంలో జగతిపల్లి రిసార్ట్స్ కోసం రూ.27 కోట్లు టూరిజం డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా నిధులు తెచ్చారు. ఆ నిధులు ఈరోజు రూ. 7 కోట్లు శాంక్షన్ చేసిన తర్వాత ఇప్పటికి 12 నెలలు అయిపోయినా కూడా 5శాతం వసూలు కూడా జరగలేదు. దాంట్లో కూడా కాంట్రాక్టరు సబ్కాంట్రాక్టర్తో, ఫోర్టిక్లాస్ కాంట్రాక్టరుతో గతంలో వారి ప్రభుత్వంలో ఉన్న ఒక బినామీ కోటేశ్వరరావు అనే అతన్ని ఏర్పాటుచేసి, ఎటువంటి అర్హత లేని ఫోర్టిక్లాస్ వారితో ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టును చేయలేని వ్యక్తికి ఇచ్చి ఆరోజు అక్కడ మా టూరిజం అభివృద్ధిని అడ్డుకున్నారు. కాబట్టి అతన్ని బ్లాక్లిస్ట్లో పెట్టి దానిమీద చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, టూరిజం కార్పొరేషన్ ద్వారా గతంలో ఈ రూ.55 లక్షలు సరిపోదు అని చెప్పినప్పుడు టూరిజం శాఖవారు ఎన్.టి.ఆర్. అడ్వైసరీ పార్క్ను నిర్మించాలని తలపెట్టారు. రూ.55లక్షలతో కానప్పుడు కన్వర్జెన్సీ మోడ్ కింద మూడు, నాలుగు డిపార్ట్మెంట్లను అందులో కలుపుకొని రూ.55 లక్షలు ఇచ్చి... రూ.2.14 కోట్లకు ఎటువంటి టెండర్ల ప్రక్రియ లేకుండా VTDAలను అడ్డం పెట్టుకుని బినామీలతో అనేక అవకతవకలు చేసినప్పుడు దానిమీద కూడా విజిలెన్స్ ఎంక్వైరీ చేయించమని మీద్వారా కోరుతున్నాను. దానిని ప్రారంభం చేయడానికి తేది:25.04.2018న అప్పటి పంచాయతీరాజ్ శాఖా మాత్యులు శ్రీ నారా లోకేష్ గారు రావడం జరిగింది. అప్పుడు నేను 38 రకాల ప్రశ్నలు వేస్తే, ఆ పర్యటన ఖర్చు వివరాలు అడిగితే రూ.47లక్షలు ఖర్చు చేశామని చెప్పడం జరిగింది. మరి ఆ పర్యటనకు ఒక మంత్రివర్యులు వచ్చినప్పుడు 19 మండలాల నుంచి 19 ఆర్.టి.సి. బస్సులు వేసి దానికి రూ.2.50 లక్షలను ఎందుకు

ఖర్చుపెట్టారో తెలియజేయాలని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. మరి అదే రూ.50, 70 లక్షలు మంత్రిగారి ఒక రోజు పర్యటనకు ఖర్చుపెట్టి, మా గిరిజనుల అభివృద్ధికి గత ప్రభుత్వం ఏ రకంగానూ తోడ్పడలేదనేది మీ దృష్టికి తీసుకుస్తున్నాను. సబ్‌ప్లాన్ నిధుల్లో నుంచి కూడా చాలా రకాలుగా గత ప్రభుత్వం మాకు తీవ్రమైన అన్యాయం చేసింది. సబ్‌ప్లాన్ ఏరియాలో బిల్డింగులు, రోడ్లు పూర్తిచేయమని మేము కోరితే దానిని కూడా VTDAలను అడ్డం పెట్టుకుని నాలుగు లక్షల నుంచి పది లక్షల వర్క్‌లు కూడా స్కూల్స్, బిల్డింగ్స్, పోస్ట్‌మెట్రిక్ హాస్టల్స్, రెసిడెన్సియల్ హాస్టల్స్, గురుకులాలు ప్రతీ సంవత్సరం మేలో మరమ్మతులు పూర్తి స్థాయిలో జరపాల్సివస్తే, వాటిని ఇప్పుడు కూడా జరపకుండా మరి ఆ డబ్బుల్ని ఏమి చేశారో తెలియదు, ఒక్కదగ్గర కూడా రన్నింగ్ వాటర్ లేదు.

ఉ 10.50

మా సబ్‌ప్లాన్ నిధులను కూడా ఈ రకంగా దుర్వినియోగం చేస్తూ గిరిజనాభివృద్ధిని గత ప్రభుత్వాలు అడ్డుకున్నాయి. ఈ సబ్‌ప్లాన్ నిధులను మాకు సక్రమంగా వినియోగించాలని, దానిపై ఎంక్వైరీ వేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రి గారు థర్డ్‌పార్టీ ఎంక్వైరీని వేసి తన పారదర్శకతను చాటుకున్నారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

రోడ్ల గురించి ఎంక్వైరీలు వేసినప్పటికీ, చాలా సంవత్సరాలు ఎంక్వైరీల పేరిటి పెండింగ్ పెట్టి, ఇప్పుడు ఆ రోడ్లపై మరలా రోడ్లు వేసి.. గత ప్రభుత్వంలో వేసిన ఎంక్వైరీలను పూర్తిచేయలేదు. ఆ నిధులను మాకు కేటాయించలేదు, నిధుల దుర్వినియోగాన్ని అడ్డుకోలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మంత్రి గారి నుంచి ఏమి ఆశిస్తున్నారో నేరుగా అడగండి.

శ్రీమతి విశ్వాసరాయి కళావతి(SMT.VISWASARAYI KALAVATHI) : వీటన్నింటిపై ఎంక్వైరీ చేసి మా గిరిజనాభివృద్ధికి, సబ్‌ప్లాన్ నిధులు సక్రమంగా అందేలా చేయాలని, ఎవరైతే బాధితులున్నారో వారి వివరాలను రాతపూర్వకంగా అందిస్తాను. సబ్‌ప్లాన్ నిధుల దుర్వినియోగంపై విచారణ చేసి మా ఏరియా టూరిజం అభివృద్ధికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పాముల పుష్ప శ్రీవాణి (SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా గత ప్రభుత్వంలో గిరిజనులకు సంబంధించిన నిధులు దుర్వినియోగం అయినట్లు నా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. వాటన్నింటిపై విచారణ జరిపించి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గత ప్రభుత్వంలో జరిగినట్లుగా నిధులు పక్కదారి పట్టకుండా మా ప్రభుత్వంలో గిరిజనులకు సంబంధించిన ప్రతి రూపాయి కూడా గిరిజనాభివృద్ధికి ఉపయోగిస్తామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు గిరిజనుల అభివృద్ధి విషయంలో చాలా చిత్తశుద్ధితో ఉన్నారన్న విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు Swadesh Darshan Scheme గురించి అడగడం జరిగింది. సీతంపేటలో అమలుచేయడం కొద్దిగా కుదరనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఎందుకంటే అది అరకు టూరిజానికి సంబంధించినది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొత్త స్కీం వచ్చినట్లైతే సీతంపేటలో పెట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా టూరిజానికి సంబంధించి నిధుల దుర్వినియోగం గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. దానిపై కచ్చితంగా విచారణ చేసి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: Question No: 121.

రాష్ట్ర టూరిజం స్థితి

ప్రశ్న నెం. 121(8)

సర్వశ్రీ ధర్మాన ప్రసాద రావు, కొలుసు పార్థసారథి, డి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు, ఎం.ఎల్.ఎ.లు., గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్ర విభజన తేదీ నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క అవశేష రాష్ట్రంపై ఉన్న రుణ భారం ఎంత;
- ఆ) జూన్, 2014 నుండి మే, 2019 వరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న రుణాల వివరాలు;
- ఇ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పై ప్రస్తుతమున్న రుణభారం ఎంత?

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్):

- అ) విభజన తేదీ అంటే 2014, జూన్ 2వ తేదీ నాటికి అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి రూ.1,30,654.34 కోట్ల రుణబకాయిల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది. అంటే, ప్రభుత్వ రుణం రూ.97,123.93 కోట్లు & ప్రజా పద్ధతిపై రూ.33,530.41 కోట్లు. ఇందులో విభజించని ప్రజా పద్ధతి రూ.33,477.52 కోట్ల మొత్తం చేరి ఉంది.
- ఆ) 2014, జూన్ నుండి 2019, మే వరకు కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తం రూ.1,00,658.37 కోట్లు నికర అప్పు (ప్రభుత్వ రుణం) చేసింది.
- ఇ) 2019, మే 30వ తేదీ నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రూ.2,61,302.81 కోట్ల మొత్తం రుణ బకాయులను కలిగి ఉన్నది. అంటే, ప్రభుత్వ రుణం రూ.1,97,782.26 కోట్లు. ప్రజా

పద్దులపై రూ.63,520.55 కోట్లు. ఇందులో విభజించని ప్రజా పద్దు రూ.17,031.31 కోట్ల మొత్తం చేరి ఉంది.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి(SRI KOLUSU PARTHASARATHI)(పెనమలూరు): అధ్యక్షా, అభివృద్ధి చేస్తున్నామని గత ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రాన్ని మొత్తం దివాలా తీయించింది. మోయలేనంతగా రుణభారాన్ని మోపి అభివృద్ధి చేశామని చెప్పుకుంటున్నారు. పర్ క్యాపిటా ఇన్ కం దేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా మన రాష్ట్రంలో రూ.90,000 నుంచి రూ.1,60,000 లకు పెరిగిందని నిన్న మాజీ ఆర్థికమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఈ ఐదు సంవత్సరాల్లో గత ప్రభుత్వం ఒక్కొక్కరిపై ఎంత అప్పు పెట్టిందో తెలియజేయాలి. ఇన్ని లక్షల కోట్లు అప్పు చేసిన గత ప్రభుత్వం భావితరాలకు ఎంత శాతం ఆస్తులను ఈ రాష్ట్రానికి పెట్టిందో తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఉంది. 'భావి తరాలు క్షమించరు, భావి తరాలు క్షమించరు' అని ఇందాక మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. భావితరాల కోసం వారు (ప్రతిపక్ష నాయకున్ని ఉద్దేశించి) చేసిన అప్పులో ఎంత ఆస్తులను తయారుచేయగలిగారన్న విషయాన్ని తెలియజేయాలి.

ఒకపక్క ఇన్ని లక్షలకోట్ల అప్పులు చేసి ఆఖరికి ధాన్యం సరై చేసిన రైతులకు కూడా అప్పులు పెట్టి మూడు నెలలకు కూడా డబ్బులు ఇవ్వలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని తీసుకొచ్చిన ఘనత వారిది (ప్రతిపక్ష నాయకున్ని ఉద్దేశించి). దీని గురించి రైతులకు ఎంత అప్పు ఉంది, అదేవిధంగా ఏదైతే పర్ క్యాపిటా ఇన్ కం అని గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారో ఒక్కొక్క వ్యక్తికి ఎంత అప్పు గత ప్రభుత్వం మిగిల్చిందో తెలియజేయాలి.

శ్రీ టి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు(SRI T.J.R. SUDHAKAR BABU) (సంతనూతలపాడు): అధ్యక్షా, రాష్ట్ర విభజన జరిగిన సందర్భంలో విభజన ద్వారా మన రాష్ట్రానికి రూ.97,000 కోట్ల అప్పుతో ప్రారంభమై ఇప్పుడు గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పిన సంఖ్య ప్రకారం రూ.2,61,000 కోట్లు అప్పుగా చెప్పారు. ఇది 40 రోజుల్లో నూతన ప్రభుత్వం ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పేరుతో గత ప్రభుత్వం చేసిన అప్పులు, వాటి ద్వారా జరిగిన అభివృద్ధి మరీ ముఖ్యంగా రాజధాని ప్రాంతంలో అభివృద్ధి పేరుతో గానీ, రాజధాని నిర్మాణం పేరుతో గానీ గత ప్రభుత్వం ఎక్కడెక్కడ ఎంత ఖర్చు పెట్టిందో సవివరంగా తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, 2014-15 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం రూ.18,089 కోట్లు అప్పు చేయడం జరిగింది. 2015-16 సంవత్సరంలో రూ.25,110 కోట్లు, 2016-17 సంవత్సరంలో రూ.31,856 కోట్లు, 2017-18 సంవత్సరంలో రూ.25,065 కోట్లు, 2018-19 సంవత్సరంలో రూ.35,222 కోట్లు, 2019-20 సంవత్సరం ఏప్రిల్-మే నాటికి రూ.2,375 కోట్లు అప్పు చేయడం జరిగింది.

ఇదేకాకుండా మొత్తం outstanding debt Rs.2,58,000 crores, ఇవి కాకుండా off budget borrowings, contingent liabilities క్రింద రూ.58,000 కోట్లు కూడా ఉన్నాయి, అంటే కట్టాల్సినవి. Power Sectors, Civil Supplies, Liabilities in other Departments Rs.18,000 crores ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా సమగ్రంగా చూసి, రాష్ట్రం కోసం చేసిన అప్పు ఏదైతే ఉందో, వాటిని గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా, ఏ మేరకు మనకు వనికి వచ్చే వాటికి పోయింది, ఏ మేరకు Capital Expenditure క్రింద పోయింది, ఏ మేరకు Human Capital క్రింద పోయింది అనేవి ఇంకా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే అప్పు చేసిన తరువాత దాన్ని కరెక్టుగా, పద్ధతిగా ఉపయోగించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకుని, జాగ్రత్తగా చూసి, అన్ని విధాలా కూడా ఆ అప్పును కట్టేదానికి అన్ని రకాలుగా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాం.

ఉ.11.00

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు(SRI DHARMANA PRASADA RAO) (శ్రీకాకుళం): అధ్యక్షా, మీ ద్వారా ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ ని అడుగుతున్నది ఎఫ్ఆర్బిఎం యాక్ట్ ప్రకారం ఈ రాష్ట్రానికి ఈ ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ లో ఏ మేరకు రుణం తీసుకునేందుకు అవకాశముంది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో గానీ, అంతకు ముందు గానీ, ఎఫ్ఆర్బిఎం యాక్టుకు అంటే రుణపరిమితికి లోబడి మనం ఉన్నామా? ఎప్పుడైనా రుణ పరిమితి దాటి ఇతర మార్గాల్లో రుణం తెచ్చే ప్రయత్నం జరిగిందా? వాటి వివరాలు మా దృష్టికి తీసుకురాగలరా?

శ్రీ ఋగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, విభజన జరిగిన తరువాత నుంచి ప్రతి సంవత్సరానికి కూడా ఎఫ్ఆర్బిఎం చట్టంలో నిర్దేశ స్థానం ఉంది. అంటే స్థూల ఉత్పత్తిలో ప్రతి సంవత్సరం మూడు శాతం దాటకూడదని ఉంది కానీ దాటింది. మూడు నుంచి సుమారు నాలుగు శాతం దాకా వచ్చింది. గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా ఈ సంవత్సరానికి ఎఫ్ఆర్బిఎం చట్టం ఏవిధంగా అయితే నిర్దేశ స్థానం ఉందో దానికి లోబడి ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ ఉపసభాపతి : క్వశ్చన్ నెం. 63

అవయవాల అక్రమ వ్యాపారం

ప్రశ్న నెం: 63(9)

శ్రీ రామకృష్ణబాబు వెలగపూడి, ఎం.ఎల్.ఏ.,

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో అక్రమ అవయవ వ్యాపారం జరుగుతున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా;
- ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు నమోదు చేసిన కేసుల వివరాలు ఏమిటి;
- ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి మేకతోటి సుచరిత):

అ) రాష్ట్రంలో 2017, 2018 సంవత్సరంలో మరియు 2019, జూన్ వరకు 5 కేసులు నమోదయ్యాయి.

ఆ)

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	పి.ఎస్ & జిల్లా పేరు	నేరం నెం.	కేసు స్థితి
1.	2017	నరసరావు పేట 1 టౌన్ గుంటూరు రూరల్	168/2017	11.02.2019 తేదీన చార్జీషీట్ దాఖలు చేయడమయింది. సిసి నెంబరు అందవలసి ఉంది.
2.	2018	ఎస్.ఆర్ పేట్ విజయవాడ నగరం	255/2018	దర్యాప్తులో ఉంది.
3.	2019 (జూన్ వరకు)	ఎంఆర్ పేట్ పిఎస్ విశాఖపట్నం నగరం	53/2019	దర్యాప్తులో ఉంది.
4.		ఎంఆర్ పేట్ పిఎస్ విశాఖపట్నం నగరం	87/2019	దర్యాప్తులో ఉంది.
5.		ఎంఆర్ పేట్ పిఎస్ విశాఖపట్నం నగరం	94/2019	దర్యాప్తులో ఉంది.

ఇ) సమాచారం అందిన వెంటనే, కేసులను వెంటనే నమోదుచేయడమవుతున్నది. క్రమ పద్ధతిలో దర్యాప్తు నిర్వహించడమవుతున్నది. తదనుసారంగా తగిన చర్య తీసుకోవడమవుతుంది.

శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు (SRI VELAGAPUDI RAMAKRISHNA BABU) (విశాఖపట్నం తూర్పు): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఐదు కేసులు బుక్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఏప్రిల్ నెలలో నెల్లూరు జిల్లాలో, సింహపూరి ఆసుపత్రిలో జరిగిన సంచలన కిడ్నీ మార్పిడి వ్యవహారంలో, పీఠరులో ఉన్న సమాచారం మేరకు సెక్షన్ 19తోపాటు మోసం, కుట్ర బెదిరించడం లేదా బలవంతంగా లాక్కోవడం తదితర నేరాల కింద ఐపిసి 480, 380 సెక్షన్ల కింద ఆసుపత్రి యాజమాన్యంపై కేసు నమోదు చేశామని పేపర్‌లో చదవడం జరిగింది. కానీ మంత్రిగారు ఈ రాతపూర్వక సమాధానంలో అసలు ఆ సింహపూరి ఆసుపత్రి మీద కేసు పెట్టిన దాఖలాలు దీంట్లో కనిపించడం లేదు. అంతేగాకుండా ఏప్రిల్, మే నెలలో సింహపూరి ఆసుపత్రిగాని, విశాఖపట్నం జిల్లాలో శ్రద్ధా ఆసుపత్రిలో గానీ ఈ కిడ్నీల

అనేది మాఫీయాలాగా తయారైంది. దయచేసి నేను కోరేది ఏదో కేసులు నమోదు చేయకుండా దీనిమీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది.

ఎందుకంటే, ఈ నెల్లూరి ఇష్యూ మీద “ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగారి పేరుతో చాపు బేరాలు” అని పేపర్‌లో రావడం జరిగింది. మంత్రిగారు కేసు నమోదు చేసిన విషయం రాతపూర్వకంగా ఇవ్వలేదు. ఏదైనా సరే, మంత్రిగారు చదివిన నెల్లూరు సింహపురి ఆసుపత్రి కేసు గురించి ఎక్కడ సెక్షన్లు చదివిన దాఖలాలు లేవు. మేము పేపరులో చదవడం జరిగింది.

అంతేగాకుండా ఈ జీవన్‌ధాన్ స్కింలో అవయవ మార్పిడి ఉన్న ఆసుపత్రుల్లో వీడియో తీసి కలెక్టరు పర్యవేక్షణలో ఉంచాల్సిన నిబంధన ఉంది. కానీ అది ఎక్కడా పాటించడం లేదు. ఆసుపత్రులు అయితే సీజ్ చేస్తున్నారు, తప్పు చేసిన డాక్టర్స్ పైన కేసు పెడుతున్నారు కానీ డాక్టర్స్ వేరే ఆసుపత్రుల్లో ఉద్యోగం కంటిన్యూ చేసుకుంటున్నారు. అందుకని అవకతలు జరిగిన ఆసుపత్రులలోని డాక్టర్స్‌ని కఠినంగా శిక్షించి, డాక్టర్స్ రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు పరిచే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

అదేరకంగా అవయవదానం చేసిన కుటుంబాల వారికి కుటుంబ సభ్యులకు జీవిత కాలం ఉచిత మెడికల్ సదుపాయం కూడా కల్పించాల్సిన బాధ్యత ఉంది. అదేవిధంగా జీవన్‌ధాన్ పథకంలో విశాఖపట్నం జిల్లాలో కెజిహెచ్‌లో రిజిస్టర్ చేసుకుంటారు. కలెక్టర్ పర్యవేక్షణలో జరగాల్సిన బాధ్యత ఉంది. బ్రెయిన్ డెత్ కేసులు కూడా మనం ఇప్పుడు ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో పెట్టినట్లయితే పేదవారందరూ అవయవ మార్పిడి చేసుకునేందుకు అవకాశముంటుంది. ఆరోజు ఎన్టీఆర్ వైద్య సేవలో గానీ ఆరోగ్యశ్రీ లోగానీ ఈ స్కిని చేర్చినట్లయితే పేదవారందరూ కూడా వినియోగించుకుంటారని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

శ్రీ మేకతోటి సుచరిత (SMT. MEKATHOTI SUCHARITHA) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, సింహపురి ఆసుపత్రిలో జరిగింది కిడ్నీ అమ్ముకోవడం కాదు. జీవన్‌ధాన్ ప్రోసిజర్ ప్రకారం ఇవ్వడం జరిగిందని మా దృష్టికి రావడం జరిగింది. అంతేగాకుండా రాష్ట్రంలో అవయవ విక్రయాలను అరికట్టడానికి చట్టబద్ధమైన చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇలాంటివి పునరావృతంకాకుండా చూడటంతోపాటు ఈ సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించి అవయవదాన కార్యక్రమం గురించి విస్తృతంగా ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా అవయవదానం చేసేలాగా అవగాహన కల్పించడం జరుగుతుంది. ఇందుకు సంబంధించి జిల్లా ఆసుపత్రిలో అదే విధంగా వైద్య ఆరోగ్యశాఖ నిపుణులతో విస్తృతంగా చర్చించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అదేవిధంగా బ్రెయిన్ డెడ్ అయిన వారి అవయవాలు ఉపయోగించుకోవడంలో ఇప్పుడిప్పుడే పురోగతి కనిపిస్తోంది. ఇలాంటి కార్యక్రమాల ప్రోత్సాహం పెరిగితే అవయవాల విక్రయానికి చెక్ పెట్టడం కూడా కష్టం కాదని అనుకుంటున్నాం. అదేవిధంగా మృతిచెందిన వారి అవయవాలు వినియోగంలోకి తీసుకొచ్చి ఇతరులకు ప్రాణదానం చేసే విషయంపై చర్చకు ఆహ్వానించి, అందరి అభిప్రాయాల మేరకు మంచి నిర్ణయం తీసుకునే లాగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడుతాం. అదేవిధంగా ఆపదలో ఉన్న వారికి, ప్రాణం పోసే విషయంలో, రాష్ట్రంలో ఆదర్శవంతంగా నిలిచే విధంగా దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా దివంగత నేత డా.వైఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఆరోగ్యశ్రీని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా విప్లవాత్మక మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టి అవయవదానంని ప్రోత్సహించి అక్రమాలకు తావు లేకుండా చేసే విషయంలో సముచితమైన నిర్ణయం తీసుకుంటాం. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణబాబు(SRI VELAGAPUDI RAMAKRISHNA BABU) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ సింహపురి ఆసుపత్రి ఇష్యూలో అవయవదానం జీవన్ దాన్ కింద ఇచ్చారని అంటున్నారు. ఒక గిరిజనుడు లాస్ట్ ఈయర్ ఏప్రిల్ 17న యాక్సిడెంట్ లో చనిపోయాడు. లక్షా ఇరవై ఏడు వేల రూపాయలు బిల్లు అన్నా కట్టండి లేదా అవయవదానమన్నా చేయండిని యాజమాన్యం బెదిరించి, ఆ బిల్లు లేకుండా కిడ్నీ ట్రాన్స్ ప్లాంట్ చేషన్ చేయించుకోవడం జరిగింది. కేసు నమోదు చేశారని మేము పేపరులో చదివాం. కేసు నమోదు కాలేదని అంటున్నారు.. సింహపురి ఆసుపత్రి వాళ్లు హైకోర్టుకి కూడా వెళ్లారు. హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. అదేవిధంగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఉన్న శ్రద్ధా ఆసుపత్రి కూడా హైదరాబాదుకి చెందిన ఒక ఆటో డ్రైవర్, నిరుపేద కుటుంబం నడుపుకోలేక వన్నెండు లక్షల రూపాయలకు అమ్మితే ఆసుపత్రి యాజమాన్యం ఒక మధ్యవర్తి ద్వారా ఐదు లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. మిగతా ఏడు లక్షలు ఈ ఆర్నెల్లో అందకపోగా అతను మళ్ళీ హైదరాబాదు నుంచి విశాఖపట్నం వచ్చి ఎమ్మార్పీట పోలిస్ స్టేషన్ లో కేసు పెట్టడం వల్ల ఈ శ్రద్ధా ఆసుపత్రి బాగోతం వెలుగులోకి వచ్చింది. దయ చేసి అవయవ మార్పిడికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. మన రాష్ట్రమే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చి ఇక్కడ మాఫీయ రాకెట్ నడుస్తోంది. దయచేసి మంత్రిగారిని నేను కోరేది ఏమంటే దీనిపైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.11.10

శ్రీమతి మేకతోటి సుచరిత (SMT. MEKATHOTI SUCHARITHA) : అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పింది పరిశీలిస్తాం. ఖచ్చితంగా ఏదైనా నేరం జరిగి ఉంటే దాని మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

MR.SPEAKER: Question No.133

రాష్ట్రంలో సామాజిక భద్రత పంచన కోసం వయో పరిమితి

ప్రశ్న నెం: 133(10)

సర్వశ్రీ

వేగుళ్ళ జోగేశ్వర రావు, మద్దాలి గిరిధర రావు, డా. డోల శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి-ఎం.ఎల్.ఏ.లు.,

గౌరవనీయులైన పంచాయతీరాజ్ మరియు గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో సామాజిక భద్రత పింఛను మంజూరుకు వయో పరిమితిని 65 సంవత్సరాల నుండి 60 సంవత్సరాలకు ప్రభుత్వం తగ్గించిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, లబ్ధిదారుల జిల్లా వారీ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన పంచాయతీరాజ్ మరియు గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖా మంత్రి (శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) ప్రజాసాధికార సర్వే (పిఎస్ఎస్) ప్రకారంగా వృద్ధాప్య పింఛను కోసం అర్హత పొందగలరని కనుగొన్న ప్రజల జిల్లావారీ సంఖ్యకు సంబంధించిన వివరాలు క్రింద విధంగా ఉన్నాయి:

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	అర్హులైన వారి సంఖ్య (వయో వర్గం 60-65 సంవత్సరాలు)
1	అనంతపురం	39093
2	చిత్తూరు	49689
3	తూర్పు గోదావరి	70506
4	గుంటూరు	57129
5	కృష్ణా	47957
6	కర్నూలు	26213
7	ప్రకాశం	38497
8	ఎస్పిఎస్ నెల్లూరు	30539
9	శ్రీకాకుళం	35914
10	విశాఖపట్నం	36456
11	విజయనగరం	31101
12	పశ్చిమ గోదావరి	51771
13	వైఎస్ఆర్ కడప	24958
	మొత్తం	539823

అయితే, ధృవీకరణ మరియు పైన పేర్కొన్న వారికి పింఛను మంజూరు ప్రాసెస్లో ఉంది.

(సభ్యులు జోగేశ్వరరావు గారు సభలో లేనందున సభ్యులు డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామికి అవకాశం ఇవ్వబడింది)

డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి (DR. DOLA SREE BALA VEERANJANEYA SWAMY) (కొండేపి) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు సామాన్యుల పింఛనుని 65 సంవత్సరాల నుంచి 60 సంవత్సరాలకు తగ్గించడం చాలా సంతోషం. దీనికి అర్హులు కూడా 5,39,823 మంది ఉన్నారు అని అనడం, ఇది కూడా ప్రాసెస్లో ఉందంటే వాళ్లు అప్లికేషన్ పెట్టుకోకుండానే ఈ 5,39,823 మందికి కూడా ఇచ్చేటటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా అనేది నేను గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పెన్షన్ల పంపిణీ విషయంలో రూ.3000 ఇస్తామని చెప్పి ఎన్నికల మ్యానిఫెస్టోలో చెప్పుకున్నారు. ప్రజలందరూ కూడా ఎన్నికల్లో ఓటు వేసి అధికారంలోకి తీసుకువచ్చిన తరువాత వాళ్లు ఎదురుచూస్తుంటే రూ.250 పెంచుతామని చెప్పడం జరిగింది. అది కూడా జూన్ నెలలో ఏదైతే రూ.2000 ఇస్తున్నారో అది ఇస్తూ నిన్న 8వ తారీఖున ఇస్తామని చెప్పారు. 1 నుండి 8 తారీఖు మధ్యన చాలామంది పెన్షన్ తీసుకోకుండా చనిపోయిన వాళ్లు కొన్ని వందల సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఇది తేది మార్చడంవల్ల పంచాయితీ కార్యాలయానికి వెళ్లి వెనక్కి వచ్చారు. సామాజిక పద్ధతి అయితే అన్న ఎస్టిఆర్ గారు ఉన్న టైంలో మొదలు పెట్టారు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి టైంలో రూ.200 ఇస్తే వచ్చినపుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 2014లో వచ్చినపుడు దానిని 10 రెట్లు పెంచి ఆ రోజు రూ.2000లకి ఇవ్వడం జరిగితే, ముఖ్యమంత్రిగారు పేవర్లో, నాలుగు నెలల క్రితం కూడా రూ.1000 ఉన్నటువంటి పెన్షన్ ని ఈరోజు రూ.2250 లు ఒక్కసారే పెంచారని ప్రకటిస్తున్నారు.

(అధికారపక్షసభ్యులచే అంతరాయం)

పింఛను తీసుకునే ప్రజలు తీసుకునే ప్రజానీకానికి వాస్తవాలు తెలుసండి. (బెల్) జనవరి 1వ తారీఖు నుంచి ఈ పెన్షన్ ఇస్తున్న విషయాన్ని మనం గమనించుకోవాలి. ప్రజలకి వాస్తవాలు తెలుసు. ఒంటరి మహిళలకి, ట్రాన్స్ జెండర్లకి, డప్పు కళాకారులకి, చర్మకారులకి కూడా పెన్షన్లు ఇచ్చినటువంటి ఘనత గత ప్రభుత్వానికి దక్కింది. అధ్యక్షా, మొన్న 8వ తారీఖున రైతు భరోసా సభలో ఆరోజు పెన్షన్లు పంపిణీ చేస్తే వైఎస్ఆర్ పార్టీ నాయకులు అధికారంలో ఎటువంటి ప్రాటోకాల్ ఉన్న వ్యక్తికి కూడా పెన్షన్లు ఇచ్చారు. అదేవిధంగా సాక్షాత్తు శాసనసభ్యుడైన నేను పెన్షన్ ఇవ్వడానికని వెళితే నన్ను వైఎస్ఆర్ పార్టీ వాళ్లు అడ్డుకున్నారు. ఈ విషయంలో నేను ప్రివిలేజ్ కమిటీకి కూడా ఇవ్వబోతున్నాను. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు శాసనసభ్యులని గౌరవించాలని అని బహిరంగంగా అధికారులకి చెబితే నిజమని

అనుకున్నాం కానీ లోపల ఏమైనా ప్రత్యేకమైన అజెండా ఉందో మాకు అర్థం కావడంలేదు.

(అధికారపక్షసభ్యులచే అంతరాయం)

(బెల్)

MR.SPEAKER: Please confine to your question.

డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి (DR. DOLA SREE BALA VEERANJANEYA SWAMY) : అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్నాలజీ నియోజకవర్గం కోటబొమ్మాళి మండలంలో ఇంటిపన్ను కడితేనే పెన్షన్ ఇస్తామన్నారు. అక్కడున్న MPDO ఎమ్.సతీష్ అడిగితే జిల్లాలో మా మండలంలో హౌస్ ట్యాక్స్ వసూలు శాతం తక్కువగా ఉంది కాబట్టి మేము పెన్షన్ సమయంలో దీనిని వసూలు చెయ్యమని చెప్పారని చెప్పేసి వృద్ధాప్య పెన్షన్ తీసుకునే వాళ్ళమీద కూడా ఈ ఒత్తిడి పెట్టారంటే, ఎంత దయనీయంగా చేస్తున్నారో చూడండి. ఈ విషయం పత్రికలలో కూడా వచ్చింది ఇది మీకు పంపిస్తున్నాను. (సభాపతికి పత్రికను అందజేయడం జరిగింది). అదేవిధంగా ఈరోజున ప్రభుత్వం ఏదైతే రూ.3000 ఇస్తామన్నారో ప్రభుత్వం ప్రజలకు చెప్పలేదు వీళ్లు విడతలవారీగా ఇస్తామని, రూ.3000 ఇస్తామన్నారు ఎన్నికల ప్రచారంలో ప్రజలు కూడా నమ్మారు. ఈ రోజు రూ.3000 కోసం ఓట్లు వేసిన వాళ్ళలో చాలామంది తీసుకోకుండానే చనిపోతారు. ఇటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకుని అందరికీ అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి(SRI KOLUSU PARTHASARATHI): అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు పెన్షన్ గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే అంత మంచిది. ఎంత దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉండేదంటే మీ ఊరిలో ఎవరైనా చనిపోతే చెప్పండి దాని ప్లేస్ లో మేము మీకు పెన్షన్ ఇస్తామని చెప్పి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది. సిగ్గుచేటు. (అధికారపక్షసభ్యులు షేమ్, షేమ్ అని అన్నారు). ఇంకా ఎస్టీరామారావుగారి పేరు అని తలుస్తూఅంతకంటే సిగ్గుచేటు. ఎందుకంటే చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాలలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 18లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇస్తే రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు వచ్చాక వాటిని 67లక్షలకు పెంచారు.(అధికారపక్షసభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ తమ హర్షాన్ని వ్యక్తం చేశారు). అది గుర్తుపెట్టుకోకుండా మీరు ఏదో చేశామని చెప్పుకుంటున్నారు. అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నదాంటల్లో తప్పేముంది. నాలుగు నెలల ముందు వరకూ మీరు ఇచ్చిన పెన్షన్ రూ.1000 కాదా? మీకెప్పుడు కూడా పెంచాలని ఆలోచన వచ్చిందా? జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు రెండు సంవత్సరాల క్రితం మేము క్లియర్ గానే చెప్పాం. మా పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే రూ.2000 పెన్షన్ ఇస్తామని చెప్పారు. కనీసం అప్పుడు ఆయనకి బుద్ధి వచ్చినా కూడా మేము appreciate చేసేవాళ్ళం. అదికూడా వదిలేసి కరెక్ట్ గా ఎన్నికల ముందు రూ.1000 పెంచారు. (అధికారపక్షసభ్యులు గేలం గేలం అని అనసాగారు). అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రిగారిని... ఎంత ఘోరం

అంటే జన్మభూమి కమిటీలు పెట్టి అర్హత ఉన్నవాళ్ళకి కూడా పెన్షన్ తీసేసారు. వాళ్ళ సిద్ధంగా ఉంటే నేను తీసుకెళ్లి ఆ గ్రామంలో ఉన్న వాళ్ళని చూపిస్తాను. నేను MDO దగ్గరకి వెళితే లేదండీ జన్మభూమి కమిటీ జీఓ అట్లా ఇచ్చారండి జన్మభూమి కమిటీ సంతకం పెడితే మేము పెన్షన్ ఇస్తామండి వాళ్ళ చెయ్యాలిందేనండి అన్నారు. తరువాత కలెక్టర్ జిల్లా కమిటీ ఉంది, జిల్లా కమిటీకి వెళ్ళమన్నారు. కలెక్టర్ దగ్గరకి వెళితే కూడా మేము ఏమి చెయ్యలేము సార్..... అంటే అర్హత ఉన్న వాళ్ళని కూడా తొలగించిన ఘనత ఉన్న ప్రభుత్వం అధ్యక్ష. నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుకునేది ఏమిటంటే గత ప్రభుత్వంలో జన్మభూమి కమిటీల అరాచకం మూలంగా అర్హత లేని వాళ్ళకి, కోటీశ్వరులకి కూడా పెన్షన్ ఇచ్చిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. వాటిమీద వెరిఫై చేసి అర్హత ఉన్నవారిని ఒక్కరిని కూడా తొలగించకుండా, అర్హత లేని వారికి పెన్షన్ తీసే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందా అని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పెద్దిరెడ్డిగారి రామచంద్రారెడ్డి (SRI PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY) : అధ్యక్షా, సమాధానంలోనే 5,38,823 పెన్షన్లు ప్రజాసాధికారిత సర్వే ద్వారా మేము సర్వే చేయించడం జరిగిందని చెప్పాము. ఇంకా మాకు విలేజ్ వాలంటీర్స్ వస్తారు. విలేజ్ సెక్రటేరియట్ వస్తుంది. వాటి ద్వారా పూర్తిగా అర్హులైన వారందరికీ కూడా పెన్షన్ వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇది మా ప్రభుత్వానికి, మా ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డిగారికి అత్యంత ప్రాధాన్యమైన నవరత్నాల పథకంలోని భాగం ఇది. 2014 నుంచి రూ.2000 ఇచ్చాం అని చెప్పి వారు చెబుతున్నారు . కేవలం ఎన్నికలకు రెండు మూడు నెలల ముందర రూ.2000 ఇచ్చారు. అదికూడా జగన్మోహన్రెడ్డిగారు నవరత్నాలు ప్రకటించిన ఒకటిన్నర సంవత్సరం తరువాత చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఆలోచన వచ్చింది. ఎన్నికల్లో మోసపూరితంగా గెలవాలని రూ.2000 పెంచడం జరిగింది తప్ప ఆయన మంచి ఉద్దేశంతో పేదలకు, అర్హులకు ఇవ్వాలని ఆలోచన చెయ్యలేదు. దానికి కూడా ఒక అడ్డంకి పెట్టుకున్నారు. జన్మభూమి కమిటీ పేరుతో వారికి కావలసిన వారికి మాత్రమే పెన్షన్లు ఇచ్చుకున్నారు. మా జిల్లాలో అప్పటి పూతలపట్టు శాసనసభ్యులు డా. సునీల్ కుమార్ అనే ఆయన మా మండలంలో నిరాహారదీక్ష చేశాడు. దీక్ష చేస్తే దేనికి దీక్ష చేశాడు అంటే భర్తలు ఉండి విడో పెన్షన్ తీసుకునే వాళ్ళందరినీ కూడా డిలీట్ చెయ్యాలని చెప్పి దీక్ష చెయ్యడం జరిగింది. వారు కూడా మాట్లాడుతున్నారు డబ్బులు తీసుకోము, జన్మభూమి కమిటీలు పనిచెయ్యవు, అర్హులైనవారికి ఇచ్చాము అని వారు మాట్లాడుతున్నారంటే దెయ్యాలు వేదాలు వల్లిస్తున్నాయి అనే చందంగా ఉంది. మరి ఇంత అన్యాయంగా, ఎన్నికల కోసం రూ.2000 పెంచి 2014 నుంచి రూ.2000 ఇచ్చారు మా చంద్రబాబునాయుడుగారు అని చెప్పడం చాలా దురదృష్టకరం అని నేను సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

ఉ.11.20

MR.SPEAKER: This is over, Now Zero Hour. Members should cooperate.

(ప్రశ్న నం.66కు ప్రభుత్వంనుంచి సమాధానం ఇవ్వలేదని ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

MR.SPEAKER: Question No.66 is postponed at the request of the Member. సభ్యులు ప్రశ్నను వాయిదా వేయమన్నారనే సమాచారం మాకు వచ్చింది. సభ్యులు మాట్లాడదలచుకుంటే మాట్లాడవచ్చు. కానీ సమయాభావం వల్ల కేవలం సింగిల్ సస్టిమెంటరీలు మాత్రమే అనుమతిస్తాను.

ప్రశ్న నెం.66(7)

సర్వశ్రీ ఏలూరి సాంబశివరావు, వాసుపల్లి గణేశ్ కుమార్, శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, ఎం.ఎల్.ఏ.లు.,

గౌరవనీయులైన విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు పాఠశాలలు విద్యాహక్కు చట్టాన్ని అమలు చేయడంలేదన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా;
- ఆ) అయితే, ఆ నివారణమిటి;
- ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన విద్యా శాఖ మంత్రి (డా. ఆదిమూలపు సురేశ్):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు విద్యాహక్కు చట్టం గురించి కొన్ని విషయాలు అడిగారు. వారు విద్యాహక్కు చట్టం మొత్తం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. బాలల ఉచిత నిర్బంధ విద్యాహక్కు చట్టం 2009నుంచి అమలులోకి వచ్చింది. ఈ చట్టంలో చాలా అంశాలున్నాయి, ఈ చట్టం సమారు 80పేజీలు ఉంది. ఏ అంశం మీద సభ్యులు ప్రశ్నలు వేశారో స్పష్టంగా లేదు.

శ్రీ ఏలూరి సాంబశివరావు(SRI YELURI SAMBASIVA RAO): అధ్యక్షా, నూతన శాసనసభలో మాట్లాడేందుకు మొదటి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు. ప్రశ్న చాలా స్పష్టంగా ఉంటే మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ స్పష్టంగా లేదన్నారు. రాష్ట్రంలో ప్రైవేట్ పాఠశాలలు విద్యాహక్కు చట్టాన్ని అమలు చేయలేదన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా అంటే మంత్రిగారు లేదని సమాధానం ఇచ్చారు. విద్యాహక్కు చట్టంలో చాలా అంశాలున్నాయి. ఈ చట్టం 2009నుంచి అమలులోకి వచ్చింది. దేశంలోని 6 నుంచి 14 సంవత్సరాలలోపు బాలబాలికలందరూ బడిలో ఉండాలనే ఉద్దేశంతో విద్యను వారికి అందించేందుకు నిర్బంధ హక్కుగా కల్పించాలనే సదుద్దేశంతో తీసుకురాబడింది. కొత్తగా ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వం ఈ చట్టం అమలు ఎలా చేయబోతుందని అడుగుతున్నాను. విద్యాహక్కు చట్టంలో ప్రధానంగా నాలుగు అంశాలున్నాయి. ఆరు నుంచి పదాలుగు సంవత్సరాల వయసున్న బడి

బయట ఉన్న పిల్లలను పాఠశాలల్లో చేర్చించాలి. అందుకోసం గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం బడి పిలుస్తోంది అనే కార్యక్రమం నిర్వహిస్తే ఇటీవల రాజన్న బడిబాట పేరుతో ప్రచారం, ఆర్భాటం ఎక్కువ, ఫలితం తక్కువ కార్యక్రమాన్ని చేశారు. రాజన్న బడిబాట కార్యక్రమం ద్వారా బడి బయట ఉన్న పిల్లలను ఎంతమంది బడిలో చేర్చించారు?

విద్యాహక్కు చట్టంలోని రెండో ప్రధాన అంశమైన ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మౌలికసదుపాయాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశం చట్టంలో చాలా స్పష్టంగా ఉంది. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఒక ప్రాజెక్టు తయారుచేసి హైబ్రిడ్ యాన్యుటీ మోడ్ కింద రూ.4868కోట్ల బ్యాంక్ ఫండింగ్ ద్వారా ప్రభుత్వ పాఠశాలలన్నింటిలో పూర్తి మౌలికసదుపాయాలు కల్పించాలని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఆ ప్రాజెక్టును తీసుకొచ్చారు. రూ.4868కోట్లతో ప్రభుత్వ పాఠశాలల రూపు మార్చే ఈ ప్రాజెక్టును ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది, దానిని కొనసాగిస్తుందా, రద్దు చేసిందా, దాని పేరు కూడా మార్చిందా అని ఈ సభకు తెలియజేయాలి. విద్యాహక్కు చట్టం కింద ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లోని 25శాతం సీట్లు అనగా ఎస్సీలకు పది శాతం, ఎస్టీలకు నాలుగు శాతం, బీసీలకు ఆరు శాతం, అనాథ పిల్లలు, ఎయిడ్స్ బాధితుల పిల్లలకు అయిదు శాతం కేటాయించాలని చాలా స్పష్టంగా చట్టంలో ఉంది. అసలు ఈ సమస్య ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా అని అడిగితే మంత్రిగారు సమాధానంగా లేదని చెప్పారు. ఆ వివరాల గురించి అడిగితే ఉత్పన్నం కాదన్నారు. చాలా ప్రధానమైన ఈ అంశం మీద ప్రభుత్వానికి స్పష్టమైన అవగాహన ఉందా, లేదా? మూడవ ప్రశ్నగా ప్రతి పాఠశాలలో అధ్యాపకులు, విద్యార్థుల నిష్పత్తి నిర్దిష్టంగా ఉండాలని విద్యాహక్కు చట్టంలో ఉంది. గత ప్రభుత్వం 2014లో 9500 ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు, 2019లో 8700 ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు భర్తీ చేసింది. కానీ ఇంకా చాలా పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని భర్తీ చేసే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందా? ఉంటే ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటారని అడుగుతున్నాను.

ముఖ్యంగా ప్రకాశం జిల్లాలో హైబ్రిడ్ యాన్యుటీ మోడ్ కింద రూ.369కోట్లతో పాఠశాలల అభివృద్ధికి అవకాశం గత ప్రభుత్వం కల్పించింది. వెనుకబడిన ప్రకాశం జిల్లానుంచే విద్యాశాఖ మంత్రిగారున్నారు కాబట్టి మా జిల్లాకు అన్యాయం జరగకుండా పాఠశాలలలో కనీస మౌలికసదుపాయలకోసం గత నలభై, యాభై సంవత్సరాలుగా చేయలేనందున దానిని సరిదిద్దేందుకు గత ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి ఆ ప్రాజెక్టు తీసుకొచ్చినందున దానిని కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయాలపై స్పష్టత నివ్వాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి (SRI KOLUSU PARTHASARATHI): అధ్యక్షా, విద్యాహక్కు చట్టం ఏ సంవత్సరంనుంచి అమలులోకి రావలసినదో చెప్పాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. నాకు తెలిసి ఈ చట్టం 2013నుంచి అమలుచేయాలన్న బాధ్యత అన్ని రాష్ట్రాలపై ఉంది. గత ప్రభుత్వం వారి అయిదు సంవత్సరాలలో ఈ చట్టాన్ని అమలుచేసిందా, లేదా, అమలుచేసి ఉంటే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ,

అనాథపిల్లలు, ఎయిడ్స్ బాధితుల పిల్లలకు ఎంతమందికి ప్రైవేట్ కార్పొరేట్ పాఠశాలల్లో సీట్లు కల్పించారు? ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. గత అయిదు సంవత్సరాలలో ఆ చట్టం కింద ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, అనాథపిల్లలు, ఎయిడ్స్ బాధితుల పిల్లలకు ఎంతమందికి ప్రైవేట్ కార్పొరేట్ పాఠశాలల్లో సీట్లు కల్పించారో తెలియజేయాల్సిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవానిని (SMT. ADIREDDY BHAVANI) (రాజమండ్రి నగరం) : అధ్యక్షా, ఇవాళ ఈ సభలో మొట్టమొదటిసారిగా నాకు మాట్లాడే అవకాశం వచ్చింది. అందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ సభలోకి వచ్చే విధంగా అవకాశం కల్పించిన మా పార్టీ అధినాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారికి, నన్ను శాసనసభ్యురాలిగా గెలిపించిన రాజమండ్రి నగరం నియోజకవర్గ ప్రజలకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మీతో మా కుటుంబానికి నా చిన్నతనం నుంచి చాలా అనుబంధం ఉంది. నేను పుట్టిన జిల్లా అయిన శ్రీకాకుళం నుంచి ఎన్నికైన మీరు శాసనసభాపతిగా ఉండడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. మా నాన్నగారు ఈ సభకు నాలుగుసార్లు ఎన్నికైనారు. వారు ఎంతో పేరుప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకున్నారు. వారి అడుగుజాడల్లో నడుస్తూ వారి ఆశయాలను ముందుకు తీసుకెళ్లే అవకాశం మా నియోజకవర్గ ప్రజలు నాకు కల్పించారు. తప్పకుండా వారి అడుగుజాడల్లో నడుస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. విద్యాహక్కు చట్టం అమలు గురించి నేను ఈ సభలో మొట్టమొదటిసారిగా మాట్లాడడం చాలా ఆనందంగా ఉంది.

ఉ 11.30

రైట్ టు ఎడ్యుకేషన్ యాక్ట్ గురించి మాట్లాడటం నాకు చాలా ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నది. ఎందుకంటే చదువు అన్నది మన సమాజానికి మూల స్తంభం లాంటిది. ఇవాళ మన రాష్ట్రంలో అందరికీ విద్య అందితే తప్పకుండా ఆంధ్ర రాష్ట్రం ముందడుగు వేస్తుందనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. ఎందుకంటే ఉదాహరణకు కేరళ రాష్ట్రంలో నిరక్షరాస్యత శాతం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. అందువలన వారు అభివృద్ధిలో ముందడుగులో ఉంటారు. అదేవిధంగా మనం కూడా అక్షరాస్యత శాతాన్ని పెంచుకోగలిగితే రాష్ట్రం ముందడుగు వేస్తుందని నేను నమ్ముతున్నాను. విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం 25 శాతం సీట్లు అనాథ, నిరుపేద, ఎయిడ్స్ బాధిత పిల్లలకు ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో కేటాయించాలి. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం కూడా చర్యలు తీసుకోవాలి. సంబంధిత మంత్రి గారిని కూడా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో వారు దృష్టి పెట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అదేవిధంగా మేజర్ గా మనకు ప్రైవేటు కళాశాలల్లో కూడా చాలా ఎక్కువ ఫీజులు ఉండటం, నర్సరీ చదివే పిల్లల దగ్గరి నుంచి చాలా ఎక్కువ ఫీజు కట్టవలసిన పరిస్థితి పేరెంట్స్ కు ఉంటుంది. ఆ విషయంలో పేరెంట్స్ అందరూ చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుని ఫీజులని తగ్గించితే చాలా మంది పిల్లలను వారి పేరెంట్స్ స్కూళ్ళకు పంపిస్తారు. ప్రభుత్వ కళాశాలలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిల్లో ఇంకా సౌకర్యాలు మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎందుకంటే చాలా మంది పేరెంట్స్ ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో

సరిగ్గా సౌకర్యాలు లేవని ఆరోపణలు చేస్తూ స్కూళ్లకు పంపించడం లేదు. ఎందుకంటే ప్రైవేటు స్కూళ్లలో జాయిన్ చేయాలంటే ఖర్చుకూడా ఎక్కువ అవుతుంది. ప్రభుత్వం కూడా ఈ విషయం మీద దృష్టిపెట్టి, ప్రభుత్వ స్కూళ్లు ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటి సౌకర్యాలను కూడా మెరుగుపరచవల్సిందిగా కోరుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా, ప్రతీ జిల్లాలో మనకు 172 పైగా ప్రైవేటు పాఠశాలలున్నాయి. ఈ విద్యా హక్కు చట్టం ఏదైతే ఉందో ఇది అమలు చేస్తే మాత్రం 5454 మంది పేద విద్యార్థులకు మేలు జరుగుతుంది. ఈ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే మన రాష్ట్రంలో దీని వలన విద్యార్థులకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. సంబంధిత మంత్రి గారు దీనిపైన దృష్టి పెట్టాల్సిందిగా కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు కళాశాలలు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆ కళాశాలల్లో కాలం చెందిన బస్సులు చాలా ఉన్నాయి. ఈరోజుకీ కూడా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. చిన్న పిల్లలు చనిపోతున్నారు. మనం ప్రసార మాధ్యమాల్లో, టీవీల్లో, పేపర్లలో చూస్తున్నాం. అక్కడ ఉన్న వెహికల్ ఇన్సెక్టర్లు రకరకాల కారణాల చేత పాత కాలం చెల్లిన బస్సులకు కూడా ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తున్నారు. దానివలన ప్రమాదకరమైన పరిస్థితుల్లో ఆ పిల్లలందరూ ప్రైవేటు బస్సుల్లో పోతున్నారు. దీనిని నియంత్రణ చేయవలసిన అవసరముంది. కచ్చితంగా ప్రభుత్వం కఠినంగా చర్యలు తీసుకుని ఆ కాలం చెల్లిన బస్సులను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తిప్పకుండా చేయాలని తమరి ద్వారా నేను మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

రెండవ విషయం చాలా గ్రామాల్లో స్కూళ్లను మూసేశారు. అక్కడ పిల్లల సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంది అంటే ఐదుగురే ఉన్నారు, లేదా ముగ్గురే ఉన్నారని రాష్ట్రంలో చాలా స్కూళ్లు మూసేశారు. దీనిమీద కూడా మంత్రి గారు స్పష్టత ఇవ్వవలసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే మా పీల్డరు నియోజక వర్గంలో చాలా స్కూళ్లను మూసేశారు. కానీ గ్రామాల్లో శాసనసభ్యులు పర్యటించినప్పుడు ఆ స్కూళ్లను తిరిగి తెరిపించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. దీనిమీద కూడా మంత్రి గారు స్పష్టత ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వాసుపల్లి గణేశ్ కుమార్ (SRI VASUPALLI GANESH KUMAR) (విశాఖపట్నం దక్షిణం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష. మీద్యారా మంత్రి గారిని, ప్రైవేటు స్కూళ్ల నియంత్రణ కోసం 1 of 1994 జీ.ఓ.ను పటిష్ట పరచి అమలు చేస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం ఇంత వరకూ కూడా ఏమీ మాట్లాడలేదు. దానిమీద ప్రభుత్వం వారి యొక్క నిర్ణయాన్ని తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పేరెంట్స్ సమావేశానికి తగిన అధికారాలు ఇస్తామని ఇంత వరకూ ప్రకటించలేదు. దానిమీద కూడా మంత్రివర్యులు తెలియచేయాలి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ప్రైవేటు స్కూళ్లను నియంత్రించాలంటే ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ స్కూళ్లను పటిష్టపరచాలి. దాంట్లో భాగంగా డిసెంబర్, 2018 ఎగ్జామ్ కండక్ట్ చేయడం జరిగింది. 18,000 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. దానిపైన ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారనేది ఒకసారి మంత్రిగారు

తెలియచేయాలి. నేటికి ఈరోజుకీ 7000 పాఠశాలలు ఏకోపాధ్యాయ బడులుగా ఉన్నాయి. రేషనలైజ్ చేస్తే మరో 8000 ఏకోపాధ్యాయ బడులుగా అవుతాయి. అంటే మొత్తం కలిపి సుమారుగా 15,000 పాఠశాలలు వస్తాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో మంత్రి గారు ఏ రకంగా ప్రభుత్వ విద్యా విధానాన్ని బలోపేతం చేస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఇటీవల అలహాబాద్ హైకోర్టు ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బలోపేతం చేయాలి, ప్రైవేటు స్కూళ్లను రేషనలైజ్ చేయాలంటే ముఖ్యంగా జడ్జిల పిల్లలను, మంత్రుల పిల్లలను, ఎంఎల్ఏల పిల్లలను, సివిల్ సర్వెంట్స్ పిల్లలను ప్రభుత్వ స్కూళ్లకు పంపించాలని అలహాబాద్ ఎపెక్స్ కోర్టు ఆ రాష్ట్రంలో ఆదేశాలిచ్చింది. ఆ కోర్టు కూడా మన కోర్టు లాంటిదే కాబట్టి ఈ రాష్ట్రంలో కూడా అలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటారా అని మంత్రి గారిని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. దయచేసి ఈ విషయాల మీద సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డా. ఆదిమూలపు సురేశ్(DR. AUDIMULAPU SURESH): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఆదిరెడ్డి భవాని గారు, ఏలూరి సాంబశివరావు గారు, కొలుసు పార్థసారథి గారు, రామచంద్రారెడ్డి గారు, వాసుపల్లి గణేశ్ కుమార్ గారు, విద్యాహక్కు చట్టం కింద ఈ రాష్ట్రంలో విద్యాలయాలు ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నాయి అనే అంశం మీద అనేకమైన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కావాలని కోరడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ప్రశ్నలో సభ్యులు అడిగింది రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు పాఠశాలలు విద్యాహక్కు చట్టాన్ని అమలు చేయడం లేదనే విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా అని అడిగారు. నేను కూడా అదే చెప్పాను. విద్యాహక్కు చట్టం ఏదైతే వాళ్లు రిఫర్ చేస్తున్నారో అది బాలల ఉచిత నిర్బంధ హక్కు చట్టం. It is almost elaborate. It is one of the finest Right to Education Act which has been ever enacted after Independence. చాలా కమిషన్లు వచ్చాయి. రిపోర్ట్స్ వచ్చాయి. కానీ ఈ చట్టంలో ఈ అంశాలను పొందుపరుస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో అప్పుడున్న పాలకులు 2009లో కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేస్తే 2010లో మన రాష్ట్రంలో కూడా దానికి సంబంధించిన ప్రొసీజర్స్ చేస్తూ ఒక చట్టాన్ని తయారు చేయడం జరిగింది. వీటిని అమలు చేయాలనే ఉద్దేశంతో రెండు జీ.ఓ.లను కూడా తేవడం జరిగింది. ఒకటి జీ.ఓ.నెం.42, తేది.30.07.2010 అది ప్రధానంగా ఫీ డ్రక్చర్ ఏ విధంగా ఉండాలనేది. విద్యాహక్కు చట్టంలో ప్రధానంగా ప్రైవేటు పాఠశాలలకు సంబంధించినంత వరకు గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లుగా implementation of reservations, that is very important. 25% of the reservations have to be earmarked for children of disadvantage groups and weaker sections అని దీనికింద జీ.ఓ.నెం.44 ను తీసుకుని రావడం జరిగింది. దాంట్లో వారు చెప్పినట్లుగా అనాధ, ఎయిడ్స్ బాధిత పిల్లలకు 5 శాతం, పెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్ పిల్లలకు 10 శాతం, పెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ కు 4 శాతం మరియు బలహీన వర్గాలు అంటే నిరుపేద పిల్లలకు ఇవి మొత్తం కలిపి 25 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని జీ.ఓ.నెం.44 ద్వారా చెప్పడం జరిగింది. జీ.ఓ.నెం.42 ద్వారా ఫీ డ్రక్చర్ ను కూడా అప్పటి ప్రభుత్వాలు కూడా చెప్పడం జరిగింది. చాలా స్పష్టంగా ఫీజు ఎంత ఉండాలి, ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎంత ఉండాలి, సంవత్సరానికి ఎంత వసూలు చేయాలి, నెలకు ఒకసారి వసూలు చేయాలా, రెండు నెలలకు ఒకసారి వసూలు చేయాలా మొదలైన విషయాలన్నీ జీ.ఓ.నెం.42లో స్పష్టంగా చెప్పడం

జరిగింది. ఉదాహరణకు ఒక ప్రైవేట్ స్కూలులో అర్బన్ ఏరియాలో సంవత్సరానికి రూ.9000/-, అలాగే గ్రామీణ ప్రాంతంలో రూ.7800/- గరిష్టంగా ఫీజు వసూలు చేయాలని జీ.ఓ.లో చెప్పడం జరిగింది. నెలకు అయితే రూ.750/- అర్బన్ ఏరియాలో, రూ.650/- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వసూలు చేయాలనేది జీ.ఓ.నెం.42 ద్వారా చెప్పడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, పార్థసారథి గారు కూడా ఒక ప్రశ్న అడగటం జరిగింది. ఎందుకంటే సాంబశివరావు గారు మమ్మల్ని అడిగారు. ఈ ప్రభుత్వంలో మీరు రాజన్న బడిబాట ద్వారా ఎన్రోల్మెంటు ఈ విధంగా చేస్తామని చెప్పారు గదా, ఈ ఎన్రోల్మెంటు ఏ విధంగా పెరిగింది అని వారు ఒక ప్రశ్న అడిగారు.

ఉ 11.40

గత ప్రభుత్వంలో ఎన్రోల్మెంట్ రేషియే ఏ విధంగా ఉంది? ఏ విధంగా వాళ్లు పెంచారు? గత ప్రభుత్వంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఏలూరి సాంబశివరావుగారు అడిగారు. Some of the important facts which we can't forget it, literacy rate in Andhra Pradesh as on today is 67.41%, lower than the National average of 73%. When it comes to net enrolment ratio for primary section, it is 72.01% when compared to the States of Karnataka and Tamilnadu which stands at 96.4% and 90.9%. If I start reading out these figures. గత ప్రభుత్వం పబ్లిసిటీని చాలా ఎక్కువ చేసింది కానీ చేసింది మాత్రం చాలా తక్కువ. జీఓ నెం.42 మరియు జీఓ నెం.44 ఈ రెండు జీఓలు ఎందుకు అమలు కాలేదంటే, నేను మా అధికారులను అడిగినప్పుడు, దీని మీద కోర్టు కేసులు పెండింగ్ ఉన్నాయని వారు చెప్పారు. Private institutions have gone to the court, and court has issued a stay order. 2010 నుంచి Nobody has bothered to vacate this stay and nobody has shown any interest to implement this Right to Education Act. ఇప్పుడు వాళ్ళొచ్చి మీరేమి చేశారు? రాజన్న బడిబాట ద్వారా మీరేమి చేస్తున్నారంటే? అసలు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోని ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పరిస్థితి ఎలా ఉందంటే, గౌరవ సభ్యులు He has brought out one important concept of "HAM (Hybrid annuity Mode)" అనే ఒక కాంట్రాక్ట్ ప్రక్రియ. గత ప్రభుత్వంలో ఈ ప్రక్రియ ద్వారా వందలవేల కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం దుర్వినియోగమయ్యిందని అభియోగాలు ఉన్నాయి. We are just going to enquire into the whole episode, it's one of the best possible options of executing in Public Private Partnership, it's called "HAM (Hybrid Annuity Mode)" బ్యాంకర్ని తీసుకువచ్చి ప్రభుత్వం దానికి గ్యారంటీగా ఉండి, సప్లయర్ను మధ్యలో పెట్టుకొని, ఆయనకు ఒక 40 పర్సెంట్ upfront ఇచ్చి, మిగిలిన 60 పర్సెంటు బ్యాంక్ లోన్ ద్వారా తీసుకుని తర్వాత వాళ్లకు ఇవ్వడం. We will neither comment about the veracity nor the actual implementation of this "HAM (Hybrid Annuity Mode)" ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు ఉన్నారు. They have already started the whole process of sanitisation of this tendering process. రివర్స్ బెండరింగ్ మీద, జూడిషియల్ కమీషన్ మీద వెటకారంగా మాట్లాడుతున్నారు. I am sure even this HAM model

which is the Hon'ble Member has raised also will go into this clause. మేము ఈ రోజు HAM మోడల్ ఏదైతే ఉందో, దీని క్రింద ఈ పాఠశాలలను, మౌలిక వసతులను బలోపేతం చేయాలని పెద్ద పెద్ద ప్యాకేజీలను, ఒకటి కాదు రెండు కాదు, మొత్తం ఆరు ప్యాకేజీలను రెండు రెండు జిల్లాల చొప్పున రాసి ఇచ్చేశారు. రూ.800 కోట్లు, వెయ్యి కోట్లు, రూ.6 వేల కోట్లుగా ఈ ప్యాకేజీలను ఇస్తూ సప్లయర్లను పెట్టారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే వీటి మీద సమీక్షలను జరపాలనే ఉద్దేశంతో వీటిని హోల్డ్ లో పెట్టడం జరిగింది. ఒక్క ప్యాకేజీ మాత్రమే గ్రాండ్ అయ్యింది. దాని మీద వివరాలను మేము అడగటం జరిగింది. వారిని పిలిచి మాట్లాడిన అనంతరం సమాధానం చెబుతాము. HAM ప్యాకేజీ అనేది ప్రకాశం జిల్లాతోబాటు మిగిలిన జిల్లాల్లో కూడా ఎక్కడా గ్రాండ్ కాలేదు. వాటి మీద సమీక్ష చేసిన తర్వాత ఖచ్చితంగా ఎట్లా దుర్వినియోగ మయ్యిందో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు ముందుకెళతాము.

అలాగే, ఈ 40 రోజుల కాలంలో మా ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందో తెలియజేయాల్సిందిగా గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. అధ్యక్షా 40 రోజులు అనేది చాలా తక్కువ సమయం. 5 సంవత్సరాలపాటు వాళ్లు కుంభకర్ణుడి మాదిరిగా నిద్రపోయి, ఈ విద్యావ్యవస్థను పూర్తిగా గాడిలో పెట్టలేకపోయారు. They were more interested in contracts, they were more interested in executive projects in that they missed it the basic object. మా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. Education, Health, Agriculture is my priority areas. No Government ever has given so much importance for Education. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే మూడు సమీక్షలను కూడా నిర్వహించడం జరిగింది. అందరికీ తెలిసిన విషయమే, ఈ రోజు ఇక్కడ మేము ఉన్నామంటే దానికి ప్రధానమైన కారణం మేము చెప్పిన నవరత్నాలు. ఆ నవరత్నాలను అమలు చేసే చిత్తశుద్ధి మాకు ఉంది, మా నాయకుడికి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మాట ఇస్తే ఇచ్చిన మాట మీద నిలబడతాడనే ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ప్రజలు ఓట్లు వేయడం వలన మేము ఇక్కడ ఉన్నామని మీరు మర్చిపోకూడదు. అందులో ప్రధానమైన అంశం ఈ అమ్మఒడి కార్యక్రమం. ఈ అమ్మఒడి కార్యక్రమాన్ని మేము అధికారంలోకి వచ్చిన 30 రోజుల్లోనే We have already announced. జనవరి 26, 2020 గణతంత్ర దినోత్సవం రోజున ఈ అమ్మఒడి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. పిల్లల్ని బడికి పంపించే ప్రతి తల్లికి రూ.15 వేలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పథకం అమలు కావడానికి ఇంకా అయిదు నెలల సమయం ఉంది. మేము ఈ పథకాన్ని అమలు చేయబోతున్నామని చెప్పినందుకే, you go and see the enrolment increase in Government schools. ఈ మాట చెప్పినందుకు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో గణనీయంగా ఏ విధంగా అడ్మిషన్స్ పెరిగాయనేది It's too early to give me the figures, but I will definitely produce before the August House. దీని తర్వాత Transformation of School Infrastructure is a very important aspect. మా ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే చెబుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. జడ్జీల పిల్లలు, ఐఏఎస్ ఆఫీసర్ల పిల్లలు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోనే చదవాలని ఎక్కడో చట్టం చేశారని చెప్పారు. చట్టాలను

చేయనక్కర్లేదు. రాబోయే రెండు సంవత్సరాల్లో మేము ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మౌలిక వసతులను, విద్యా ప్రమాణాలను పెంపొందించడం ద్వారా వచ్చిన మార్పును చూసి automatic గా people will start coming to this Government schools అని గుండె మీద చెయ్యేసుకొని చెప్పగలం.

ఈ Transformation of School Infrastructure అనేది చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. 44 వేల పై చిలుకు స్కూల్స్ ఉన్నాయి. మొత్తం 70 వేల స్కూల్స్ ఉంటే 15,000 schools in both Primary, Upper Primary and High schools. ప్రైవేట్ సెక్షన్లో 2 వేల ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఈ 44 వేల స్కూల్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటిని వాటి ముఖ చిత్రాన్ని రెండు సంవత్సరాల్లో మారుస్తామని మా ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్ర ప్రజలకు మాట ఇచ్చారు. He said very clearly. Compound walls, మరుగుదొడ్లు, వాటర్, ఎలక్ట్రిసిటీ, బ్లాక్ బోర్డు, పెయింటింగ్ all these items had to be looked into అని ఆల్ రెడీ మా విద్యశాఖ మొత్తానికి ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. ఇంకా ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమని ఆదేశించారంటే ఇప్పుడున్న స్కూల్స్ ఫోటోలను తీస్తాము, రెండు సంవత్సరాల తర్వాత మేము ఏమి చేశామో మీకు చూపిస్తామని చాలా స్పష్టంగా ఎలాంటి దాపరికం లేకుండా చెప్పడం జరిగింది. Already we have collected 90% of the Photographs of all these 40,000 odd schools.

Schools transformation విషయంలో మేము ఒక్కటే చెప్పదల్చుకున్నాము. This is only one of the aspect. More important aspect is improving the quality of education. గుణాత్మకమైన, నాణ్యమైన, విలువలతో కూడిన విద్యను అందించడం ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్యోద్దేశం. They have never given any such directions. వాళ్లు ఈరోజు ఆ వెకెన్సీలను ఫిల్ప్ చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నారు. Very sorry to say in this August House, 30% of the vacancies are there in the teacher's category and 50% of the vacancies are still there at University level. వైస్-ఛాన్సలర్ పోస్టింగ్లో అవినీతి, రిజిస్ట్రార్ పోస్టింగ్లో అవినీతి, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ల పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ వేస్తారు డీల్ కుదరకపోతే ఆపేసి వెళ్లిపోతారు. Now this Government is committed to fill all the vacancies wherever is required, this is one of the part. I am telling in this August House. అవసరమైన మేరకు అన్ని ఖాళీలను భర్తీ చేయడం మా ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టమైన ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. It may be at Primary School, High school level, Junior College or Degree College or University. This is one of the most important things and we have already started doing it's an exercise which his direction. Vice-Chancellor నియామకాలను కూడా చాలా ట్రాన్స్పరెంట్గా, జవాబుదారీతనంతో చేపట్టడం జరిగింది. The dictum of this Government is, పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, అవినీతిరహిత పరిపాలన, This will be there in every department of our working. ఈ దిశలోనే ఆ వెకెన్సీలన్నీ అక్టోబర్ లోపల ఫిల్ప్ చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. All pending vacancies wherever it is there, DSC కానివ్వండి, Assistant Professors వేకెన్సీస్ కానివ్వండి, జూనియర్ కళాశాలలు కానివ్వండి, all vacancies we will

streamline the teachers student ratio as per the guidelines given at by various bodies. ఇక most important thing ఏమంటే, మధ్యాహ్న భోజన పథకం. మధ్యాహ్న భోజన పథకం గురించి మా ముఖ్యమంత్రి గారు ఏ విధంగా స్పందించారో ఒక్కసారి గమనించండి. వారి జీతాలను పెంచడమే కాదు, ఒక్కటే చెప్పారు నాణ్యమైన రుచికరమైన ఆరోగ్యవంతమైన పరిశుభ్రమైన భోజనాన్ని పిల్లలకు అందించాలి. This is the most important thing we are doing and then, Uniforms and Text books.

ఉ 11.50

ఆ విషయంలో గత ప్రభుత్వం ఏ విధానాన్ని అవలంబించింది? గత ఐదేళ్ల తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ హయాంలో విద్యార్థులకు over sized, under sized uniforms have been given to Children. Text books స్కూల్స్ re-open అయిన నాలుగైదు నెలల తర్వాత గానీ విద్యార్థులకు అందేవి కాదు. అందులో కూడా కొన్ని text books out of printing. I am telling, 97% of the text books have been distributed to all these Schools in the State and then English Medium in all Schools introduced without neglecting the Mother tongue. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మాతృ భాషను కొనసాగిస్తూ, ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్స్ ను కూడా introduce చేయాలనే ఉద్దేశంతో already అధికారులకు ప్రభుత్వపరంగా ఆదేశాలు జారీ చేయడం కూడా జరిగింది. ఫీజుల నియంత్రణ గురించి గౌరవ సభ్యులు వదే, వదే అడుగుతున్నారు. Only in the gap of Court Stay Order, ప్రభుత్వపరంగా జీఓ నంబర్: 42 మరియు జీఓ నంబర్: 44 ను ఇచ్చాం, కోర్టు నందు స్టే ఉంది కాబట్టి మేమేమి చేయలేమని చెప్పి గత ప్రభుత్వం చేతులు దులుపుకుంది. కానీ, మా నాయకుడు అలా కాదు. Already మేం దీని మీద exercise చేయడం జరిగింది. చట్టాలను, Fee Regulatory Commission ను, Judicial Commission ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వపరంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశాలు జారీ చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ దిశగా చట్టం చేయాలని, అందుకు రూపకల్పన కూడా మేం చేయడం జరుగుతోంది. ఆ చట్టాన్ని ఈ బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే సభలో ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుందని కూడా మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. Most important thing is Education Reforms Committee. అందు నిమిత్తం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా స్పష్టమైన ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ప్రొఫెసర్, పద్మశ్రీ బాలకృష్ణన్ ఆధ్వర్యంలో ఒక Education Reforms Committee ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని మీ ద్వారా ఈ సభకు మరియు ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు కూడా తెలియజేస్తున్నాను. This Education Reforms Committee is already met for the first time on the 05th July, 2019 and we have given them four months time. కేవలం ఏదో కమిటీలు వేసి, నెలలు, నెలలు, సంవత్సరాలు పొడిగించడమో కాదు, మేం ఈ విద్యా సంవత్సరంలోనే చర్యను ప్రారంభించే దిశగా అడుగులు వేయడం జరుగుతోంది. సత్వరమే అమలు చేయడానికి మేం పూనుకున్నాం. we just want to show our progress every day. అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ నలభై రోజుల కాలంలోనే మేం కార్యాచరణను ప్రారంభించాం. Already

started it and we are doing it, not వాళ్లు చెప్పినట్టుగా కాదు. For progress, for prosperity, for the good of this people of Andhra Pradesh.

అధ్యక్షా, Education Reforms Committee ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం Fee Regulation Commission ను both for Primary, Upper Primary and Degree College level లో కూడా ఏర్పాటుచేసి, తద్వారా మేమేదైతే commitment ఇచ్చామో, full fee re-imbursement కానివ్వండి, Rs.20,000/- for hostel boarding accommodation for the students and all these things will be fulfilled. G.O.Ms.No. 42 and G.O.Ms.No. 44 ల అమలు విషయంలో కోర్టు స్టే కారణంగా గత ప్రభుత్వ పాలకులు తప్పించుకున్నారు. అలాకాకుండా, We will put all our efforts and see that on these two G.Os., the Court Stay are vacated and we are going to implement it in private Schools. Privatization ప్రక్రియను పూర్తిచేశారు గానీ, వాళ్లు గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ ను strengthen చేయడానికి గానూ వాళ్లు గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో ఏమి చేయలేదనడానికి ఈ గణాంకాలే సాక్ష్యం.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు మీరు బిల్లును introduce చేస్తున్నారు. దాంట్లో Everybody will get that opportunity. But, Question relevant replies గురించి గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్నారు. ఇండాక మీరు మొత్తం ప్రభుత్వ పాలసీ గురించి చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికంటే, మీరు ఎక్కువగా చెప్పారు. కాకపోతే Bill introduction లో, చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు participate చేస్తారు. కాబట్టి, Only one supplementary క్రింద మాట్లాడితే సరిపోతుంది. Please... House order లో ఉండాలి. హౌస్ ఆర్డర్ లోకి రావాలి.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి: అధ్యక్షా.....

MR. SPEAKER: Please..... Ramachandra Reddy garu, you are a senior Legislator. ఆయన అడుగుతున్నారు కదా! కూర్చోండి. తర్వాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను. Yes, పార్థసారథి గారూ, మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి(SRI KOLUSU PARTHASARATHI): అధ్యక్షా, విద్యా హక్కు చట్టంలో విద్యార్థులకు, విద్యకు ఉపయోగపడే అనేక క్లాజులు ఉన్నాయి. అవన్నీ appreciate చేస్తాం. గౌరవ మంత్రి గారు చాలా elaborate గా చెప్పారు. కానీ, దళితులకు, బలహీన వర్గాలకు, మైనారిటీలకు లబ్ధి చేకూరే 25% seats ఏవైతే కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థల్లో ఉన్నాయో, గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో ఎన్ని సీట్లు వాటిల్లో నింపారు. ఎందుకంటే, infrastructure కొరకు టెండర్లల్లో double, double రేట్లేసి వాళ్లు బ్యాంకులతో లాలూచీ పడిపోయి, దాన్ని రేపొద్దున మన ప్రభుత్వం మీద లేకపోతే పాఠశాల విద్యా విధానం మీద భారం వేయడానికి గత ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసింది. సరే, మంత్రి గారు చెప్పినట్టుగా అవన్నీ కూడా ఎంక్వైరీ చేసుకుంటారు. నేను స్పెసిఫిక్ గా అడిగేదేమిటంటే, బలహీన వర్గాలకు,

దళితులకు, మైనారిటీలకు ఇంకా other Category కి ఏదైతే 25% seats ఇవ్వాలనే విధానాన్ని గత ప్రభుత్వ ఐదేళ్ల కాలంలో అమలుచేశారా, లేదా, ఒకవేళ అమలు చేసినట్లైతే ఎన్ని సీట్లు ఇచ్చారు? ఒకవేళ గత ప్రభుత్వం అమలు చేసినా, చేయకపోయినా ఈ ప్రభుత్వం Delhi Public School, Narayana Schools వంటి కార్పొరేట్ స్కూల్స్‌లో ఉచితంగా ఈ వర్గాల పిల్లలకు admissions ఈ విద్యా సంవత్సరంలో ఇప్పిస్తారా, ఇప్పించరా అని నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని స్పెసిఫిక్‌గా అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: రామచంద్రా రెడ్డి గారూ క్లుప్తంగా చెప్పండి. ఎందుకంటే, టైమ్ లేదు.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి(SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చాలా సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. సంతోషం. చాలా విషయాల గురించి చెప్పారు. పాఠశాలల్లో పెట్టే మధ్యాహ్న భోజనం గురించి చెప్పారు, అమ్మ ఒడి కార్యక్రమం అమలు గురించి కూడా చెప్పారు. ఓ.కె. కానీ, మేం అడిగిన ప్రశ్నకు వారు చెప్పిన సమాధానం వేరుగా ఉంది.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కాలం చెల్లిన బస్సులను ప్రైవేటు స్కూల్స్ యాజమాన్యాలు తిప్పుతున్నాయి. తద్వారా చాలా బస్సు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అనేక మంది విద్యార్థులు చనిపోతున్నారు. ప్రైవేట్ స్కూల్స్‌లో కాలం చెల్లిన బస్సులను తీసి విషయంలో నియంత్రణ పరంగా ప్రభుత్వం ఏమేమి చర్యలు చేపడుతుందో గౌరవ మంత్రి గారు సమాధానం ఏమి చెప్పలేదు. కాబట్టి ఆ విషయంలో సమాధానం చెప్పవల్సి ఉంది. రెండవ అంశం, సభలో శాసనసభ్యులము అందరం ఉన్నాం. వారి, వారి నియోజకవర్గాల్లో ఎప్పటి నుంచో ఉన్న స్కూల్స్‌ను అంటే, గత ఇరవై, ముప్పై సంవత్సరాల నుంచి నడుస్తోన్న స్కూల్స్‌ను సరైన సంఖ్య లేదన్న కారణాన ఆయా స్కూల్స్‌ను మూసివేసినారు. మనం అమ్మ ఒడి అనే కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టి అమలుచేస్తున్నాం. అది సరే ఏదైతే సంఖ్య లేదన్న కారణంగా మూసివేసినారో అటువంటి స్కూల్స్‌ను తిరిగి ప్రారంభం చేయడానికి గానూ గౌరవ మంత్రి గారు ఏమేమి చర్యలు తీసుకుంటారు? కాలం చెల్లిన బస్సులను తిప్పకుండా ప్రభుత్వం ఏమేమి చర్యలు తీసుకోబోతుందో చెప్పాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని నేను అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: సాంబశివ రావు గారూ.....

శ్రీ గొల్ల బాబురావు: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: బాబురావు గారూ, ఆయనకు ఛాన్స్ ఇచ్చాను. మీకూ ఇస్తాను. కూర్చోండి. Please, Sambasiva Rao garu.....

శ్రీ ఏలూరి సాంబశివ రావు(SRI YELURI SAMBASIVA RAO): అధ్యక్షా, సులభమైన ప్రశ్నకు గౌరవ మంత్రి గారు మొత్తం పాలసీ గురించి చెప్పారు. సార్, ఒక చిన్న రిక్వెస్ట్. గవర్నెన్స్ అనేది

ఒక ప్రాసెస్. Continuous process. ప్రభుత్వాలు మారుతాయి. లేకపోతే, మంత్రులు మారుతారు, లేకపోతే, రెండున్నర సంవత్సరాల తర్వాత కొత్త మంత్రులు వస్తారు, అది వేరే విషయం. కానీ, ఈ సిస్టమ్‌లో ఏమిటంటే, ఇప్పుడేదైతే గతంలో ఆనాటి ప్రభుత్వం కొంత వరకు ప్రాసెస్ చేసింది. రెండున్నర సంవత్సరాల పాటు ఈ రాష్ట్రంలోని 45 వేలకు పైగా నడుస్తోన్న పాఠశాలల్లో ఏ విధమైన infrastructure ఉంది, ఏమేమి లేదు, దాని కోసం ఏమి చేయాలి, దాని కోసం ఎంత ఖర్చు అవుతుంది, పిల్లలు కూర్చునే బెంచ్‌లు, కాంపౌండ్ వాల్స్ నిర్మాణం రన్నింగ్ వాటర్, డ్రింకింగ్ వాటర్, టాయ్‌లెట్స్, ఒక ఉపాధ్యాయుడి తరగతి గదిలో ఉండవల్సిన infrastructure మొత్తం మీద ఒక ప్రాజెక్టు తయారు చేసింది. దాన్ని ఈ ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తోందా, లేదా అనేది ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో స్పష్టంగా గవర్నర్ గారి ద్వారా చెప్పించారు. పాత ఫుడ్ పెడతాం, కొత్త ఫుడ్ పెడతాం వ్యత్యాసం చూడండని చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టులో అది జరుగుతోంది. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా చేస్తున్నారా, లేకపోతే దీన్ని మూసి వేసి, ఇంకొక రకంగా చేస్తున్నారా అనేది ఒకటి అడిగాను. రెండవది ఏమిటంటే, మొన్ననే "రాజన్న బడి బాట" అనే ఒక కార్యక్రమం జరిగింది. దాంట్లో ఎంత మంది విద్యార్థులను కొత్తగా మీరు నమోదు చేశారనేది చెప్పాలి. అదొక సంఖ్య ఉంటుంది కదా! సార్. ఆ సంఖ్య చెబితే సరిపోతుంది. మనం 71 శాతంలో ఉన్నాం. దాని ద్వారా ఎంత వస్తుందనేది చెప్పండి. రెండవది, మీ గౌరవ శాసనసభ్యులే అడిగారు. ఈ సంవత్సరం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మొన్న గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో చాలా ఆవేశంగా చెప్పారు. ఈ దేశంలో విద్య అనేది వ్యాపారం కాదు. అదొక సేవ క్రింద చేయాలి, ఇప్పటి దాకా అది భ్రష్టు పట్టిపోయిందని వారు చెప్పడం జరిగింది. సరే, ఈ విద్యా సంవత్సరం మొదలైంది. ఒక నెల రోజుల వ్యవధిలోనే ప్రభుత్వం అద్భుతాలు చేస్తుందని ఇక్కడ ఎవరూ అనుకోవడం లేదు. కానీ, నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నదేమిటంటే, అసలు ముఖ్యమంత్రి గారి యొక్క ఆలోచనకు తగ్గట్టుగా ఆ అంశంలో పని జరగడం మొదలైందా, లేదా లేకపోతే ఆ విషయంలో మీరు ఊరికే ఉపన్యాసానికే పరిమితమయ్యారా, లేకపోతే సిస్టమ్ ప్రాసెస్‌లో ఉందా? ఈ సంవత్సరంలో already admissions జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఇప్పటికే మనం జూలై మాసంలో ఉన్నాం. స్కూల్స్ మొదలై ఒక నెల రోజులైంది. ఈ సంవత్సరం మీరు ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ఎంత మంది విద్యార్థులను accommodate చేశారనే అంశమై వివరణ ఇవ్వవల్సిందిగా నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఆదిమూలపు సురేశ్(DR. AUDIMULAPU SURESH): సార్, ఒక విషయం. నేను చెప్పిన సమాధానాన్ని సభ్యులు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదని నాకు అనిపిస్తోంది. గౌరవ సభ్యులు, పార్థసారథి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సంబంధించి రెండు జి.ఓ. లను కోట్ చేయడం జరిగింది. ఆ జి.ఓ.లు అమలు కాలేదు కాబట్టి, there are not in a position to give the statistics. బాలల నిర్బంధ విద్యా హక్కు చట్టం ఏదైతే ఉందో, ఆ చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి గానూ ప్రభుత్వం జి.ఓ.లు రూపంలో ముందుకు తీసుకురావడం జరిగింది. జి.ఓ. నంబర్ : 42, that is for fee structure. నేను ఇందాక fee

structure గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. అట్లాగే జి.ఓ. నంబర్: 44 that is for reservation. దాని గురించి కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. ఈ రెండు జి.ఓ.ల అమలు విషయంలో కోర్టు స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది నిజం. Those G.Os. are not in a position to implement it.

ఒక నిమిషం సార్. Let me complete it. సార్, మేం అధికారులను అడగ్గా, ఈ రెండు జి.ఓ.ల గురించి చెబుతూ, అందుకు సంబంధించి కోర్టు ద్వారా స్టేలు తీసుకుని వచ్చి ఇవ్వగా, ప్రభుత్వ న్యాయవాదులతో మాట్లాడి స్టేలను vacate చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. Then definitely, we will enforce or implement these two G.Os. అని చెప్పడం జరిగింది. జి. ఓ. నంబర్లు: 42 and 44 గురించి వివరించడం జరిగింది. I am clearly said about these two G.Os., so we will not be able to answer with the figures, because the said G.Os. are not implemented. చట్టం వచ్చింది. చట్ట ప్రకారం జి.ఓ.లు చేశాం. కోర్టు లో ఉంది. So, that is one portion. Second one, రామచంద్రా రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, కాలం చెల్లిన బస్సులను నడిపిస్తున్నారని వారు చెప్పారు. కానీ, ఆ అంశం గురించి గౌరవ రవాణా శాఖ మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారు. He is already started driving and conducting lot of drives. Fitness లేని vehicles ను seize చేయడమనేది జరుగుతోంది.

సార్, ఈ ప్రభుత్వంలో there is a lot of transparency. అందరికీ లక్ష్యాలు నిర్దేశించారు. Even for us also, fee regularization విషయంలో ఈ జి.ఓ.లు ఉన్నాకూడా, I have fulfil to implement it. I have spoken to all D.E.Os. and I have told them, you open Vigilance Cells during this admissions time. April to September మాసాల మధ్యలో విజిలెన్స్ సెల్స్ ను ప్రారంభం చేయండి, ప్రతి జిల్లా డి.ఇ.ఓ. ఆఫీస్ లో ఆ సెల్ ఏర్పాటై ఉండాలి. ప్రతి జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో సెల్ ఏర్పాటై ఉండి raids conduct చేయాలని చెప్పి సంబంధిత అధికారులకు ప్రభుత్వవరంగా స్పష్టంగా ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. చాలా చోట్ల మేం స్టడీ కూడా చేశాం. అవసరమని ఎవరైనా భావిస్తే, లెక్కలు చెప్పడానికి కూడా నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మ.12.00

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): మా పీఠేరు నియోజకవర్గంలో చాలా చోట్ల తగినంత మంది విద్యార్థులు లేరన్న కారణంతో ఎప్పటి నుంచో ఉన్న పాఠశాలలు కూడా మూతపడ్డాయి. దానిపై మంత్రి గారు వివరణ ఇవ్వాలిగా కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: He is asking about what kind of

DR. A. SURESH: I will not be able to say. But there are nearly 5,000 odd schools at various levels which have been closed in the name of rationalisation. రేషనలైజేషన్ అనే కార్యక్రమం తీసుకుని 30 నుండి 40 మంది కన్నా తక్కువ విద్యార్థులు ఉన్నారన్న

నెపంతో ప్రధానంగా incidentally or deliberately. These schools were located in SC, ST and BC localities. We have given orders for re-examining to open these schools .

శ్రీ బి.కె. పార్థసారథి : అధ్యక్షా,

MR.SPEAKER: Parthasarathy Garu, this is not a debate. This is question hour.

DR. A.SURESH: ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ నివాస ప్రాంతాల్లో దాదాపు ఐదువేల స్కూల్స్ మూసేసి వేరేచోట పెట్టడం జరిగింది దానివలన బడిమానివేసే విద్యార్థుల సంఖ్య కూడా పెరిగిందన్న కథనాలు ఉన్నాయి. I am just going through that Report. I have asked my officers to give me complete details about it Sir. But definitely, I can assure the Members through you that ... ఎక్కడైతే సామర్థ్యం, అవకాశం ఉందో అక్కడ తిరిగి ఆ పాఠశాలలను ప్రారంభించమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ మేరకు గౌరవ సభ్యులు వారి నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన ఆ తరహా పాఠశాలల వివరాలు ఇస్తే తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి (SRI KOLUSU PARTHASARATHI): అధ్యక్షా, ఇటీవల కాలంలో గౌరవ సుప్రీమ్ కోర్టు తమ తీర్పులో స్టే ను ఇవ్వడం వచ్చినంత కాలం కొనసాగించ కూడదని స్పష్టంగా చెప్పింది. గత ప్రభుత్వం వారికున్న అలవాటు ప్రకారం దళితులు, బలహీన వర్గాలకు అన్యాయం చేస్తారు కాబట్టి దాని గురించి పట్టించుకోలేదు. తమద్వారా మంత్రి గారిని, ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేదేమంటే గత ఐదు నుండి పది సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతున్న స్టే ఉత్తర్వులను కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చి ఎత్తివేయించి ఈ సంవత్సరం కార్పొరేట్ స్కూల్స్ లో ఎస్టీ, ఎస్సీ మైనారిటీ విద్యార్థులకు ప్రవేశం కల్పించాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Paper laid in the agenda is deemed to have been laid on the Table of the House. Paper placed in the agenda is deemed to have been placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE

"A copy of the 44th Annual Report of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited for the year 2017-18, as required under Section 394(2) of the Companies Act, 2013.

PAPER PLACED ON THE TABLE

"A copy of the report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 10th July, 2019."

Now, let us take up Zero Hour.

నాగార్జున గారు.. జీరో అవర్ కి కొద్ది సమయమే మినిమంగా తీసుకుందాం . ఎందుకంటే హాస్లో చాలా ఇంపార్టెంట్ అసైన్మెంట్ ఉంది.

ZERO HOUR

డా. మేరుగు నాగార్జున(DR.MERUGU NAGARJUNA)(వేమూరు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, 2014 తరువాత అధికారంలోకి వచ్చిన వారు వారి ఎన్నికల ప్రణాళికలో బాబు వస్తే జాబు వస్తుందని పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగులందరూ ఆశగా ఎదురు చూశారు. ఏదో బాగా అనుభవం ఉన్న వారు ముఖ్యమంత్రి అవుతున్నారు ఆయన వస్తే ఏదో మా బ్రతుకులు బాగు పడతాయని పేదవాడి నుండి పీహెచ్డీ పట్టాలు పొందిన వారి వరకు ఈ రాష్ట్రంలో ఉద్యోగాలు వస్తాయని ఆశించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ద్వారా ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో నెలకు రెండు, మూడు నియామకాలు జరిగాయి. 2014 తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ కు ఉదయ భాస్కర్ గారిని ఛైర్మన్ గా నియమించారు. వారు ఒక సంప్రదాయం తీసుకు వచ్చారు. అదేమంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ఎవరికి చెబితే వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం. అందులోనూ వ్యత్యాసాలతో, నియామకాల్లో రిజర్వేషన్ అమలు చేయకపోవడం వంటివి జరిగాయి. అవి ఎంత వరకు వెళ్లాయి అంటే అటానమస్ బాడీగా ఉన్న యూనివర్సిటీలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్స్ నియామకాలను కూడా ఏపీపీఎస్సీతో అనుసంధానం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ నియామకాలు ఏపీపీఎస్సీ పరిధిలో చేర్చిన పరిస్థితి ఉంది. రిజర్వేషన్స్ అమలు చేయకపోవడంతో న్యాయస్థానంలో కేసులు నమోదు చేయడం జరిగింది. ఏపీపీఎస్సీ ద్వారా చేపట్టిన వ్యత్యాసాలతో కూడిన నియామకాలపై ఏపీపీఎస్సీ ఛైర్మన్ పై విచారణ చేపట్టాల్సిందిగా ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు ఇవ్వాలి ఉంది. చదువుకున్న ఎస్సీ, ఎస్టీ బీసీ మైనారిటీలకు న్యాయం చేకూర్చుతారని రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగులను కాపాడుతారని త మద్దారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పోలుబోయిన అనీల్ కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను, సంబంధిత మంత్రి గారికి తెలియజేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఈ జీరో అవర్ లో గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు కనీసం ఈ సమావేశాలు ముగిసే లోగా రాతపూర్వకంగా స్పష్టమైన సమాధానాలు రాబట్టేందుకు సంబంధిత మంత్రులు కసరత్తు చేయాల్సిందిగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కిలారి వెంకట రోశయ్య(SRI KILARI VENKATA ROSAIAH)(పొన్నూరు):అధ్యక్షా, ముందుగా తమకు, నన్ను ఈ సభకు తీసుకు వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నేను మాట్లాడ దలచుకున్న విషయం ఏమనగా మార్కెటింగ్ శాఖకు సంబంధించిన విషయం గడచిన రెండు సంవత్సరాల నుండి మార్కెటింగ్ విధానంలో ఈనాం పద్ధతిని తీసుకురావడం జరిగింది. Electronically National Agricultural Markets పేరుతో secret

bidding, RTGS ద్వారా రైతులకు చెల్లింపులు జరుగాలన్నదే ఈనాం విధానం. నేను గత పది సంవత్సరాలుగా All Agricultural Markets Commission Merchants Association అధ్యక్షునిగా కొనసాగుతున్నాను. ఈ మార్కెట్ రెండు విధాలుగా ఉన్నాయి. ఒకటి పచ్చి సరుకు అమ్మకాల మార్కెట్ కాగా, నిలువ ఉంచుకోగలిగే సరుకును విక్రయించే మార్కెట్స్ రెండవది. పచ్చి సరుకు అనగా నిమ్మకాయలు, కూరగాయలు వంటివి గూడూరు, నారా కోడూరు, తెనాలి వంటి మార్కెట్లలో విక్రయిస్తుండగా నిలువ ఉంచుకోగలిగే సరుకును గుంటూరు, అనకాపల్లి వంటి పెద్ద మార్కెట్స్లో విక్రయిస్తున్నారు. ఈనాం విధానం వలన ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. అందువలన తమద్వారా నేను కోరేది ఏమనగా ఈనాం విధానం అనేది చాలా కష్ట సాధ్యమైన పని. ఎందుకంటే ఇక్కడ సీక్రెట్ బిడ్డింగ్ ద్వారా జరగాలని అంటున్నారు. రైతుల సరకు విక్రయాలు వేలం ద్వారా జరుగుతాయి. ఇప్పుడు secret bidding అన్నప్పుడు cartel కావడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి నేరుగా traditional market తరహాలోనే పాత విధానాన్నే కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. ఈనాం విధానాన్ని తీసుకు రావాలంటే అందుకు అవసరమయిన యంత్ర సామగ్రి, లేబోరేటరీస్ మార్కెటింగ్ శాఖ వద్ద లేదు. మేము తమ ద్వారా కోరుకునేది ఏమనగా ఈనాం విధానం తీసుకురావాలనుకుంటే ప్రత్యేకంగా మార్కెట్ యార్డులు ఏర్పాటు చేసి రైతులకు తెలియజేయాలి. ఇప్పుడున్న ట్రెడిషనల్ మార్కెట్ యార్డ్లో ఈనాం ప్రాసెస్ చాలా కష్టసాధ్యం అయినది. కాబట్టి మార్కెటింగ్ శాఖ ఒకసారి ఆలోచించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మ 12.10

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను సంబంధిత మంత్రి గారికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU)(సత్తెనపల్లి): అధ్యక్షా, ఒక విషయం మీ దృష్టికి, అలాగే ఆరోగ్య శాఖా మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకురావాలి. దీంతో మీరు కూడా శ్రద్ధ వహించాల్సిన అంశం ఉంది. అది ఏంటంటే, శాసన సభ్యులకు, మాజీ శాసనసభ్యులకు కూడా మందులు ఇచ్చేటటువంటి సదుపాయం మనకు ప్రివిలేజ్లో ఉంది. కానీ గత రెండు నెలల నుంచి, మరి కారణం ఏంటో తెలియదు గానీ, ఎన్నికల ముందు నుంచీ కూడా బడ్జెట్ లేదనో, కాంట్రాక్టరు లేడ అనో, మాజీ శాసనసభ్యులకు, సభ్యులకు మందులు ఇచ్చేటటువంటి అవకాశం లేదు. ఇది ముఖ్యంగా మాజీ శాసనసభ్యులకు చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉన్న అంశం. నేను అక్కడ ఇక్కడా ఎంక్వైరీ చేస్తే ఆ నిధులన్నీ కూడా పసుపు-కుంకుమకో దేనికో పెళ్లారనేటటువంటి భావన వినిపిస్తోంది. ఎంతవరకు నిజమో నాకు తెలియదు. (సభలో నవ్వులు) అధ్యక్షా, దీనిమీద తమరు కూడా ఇన్వెస్ట్ అయి.. ఇది చాలా సీరియస్ అని నేను భావిస్తున్నాను. కాబట్టి తమరు దీనిమీద యాక్షన్ తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తక్షణమే దానిని రివైజ్ చేసి, ఎందుకంటే అధ్యక్షా, గతం రెండు నెలల నుంచి మందులు ఇవ్వకపోవడం వలన

చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. ముఖ్యంగా శాసనసభ్యులకు ఫర్వాలేదు గానీ, మాజీ శాసనసభ్యులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది అది. దీనిని తమరు దృష్టిలోకి తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ అమ్మత్ బాషా పేక్ బేపారి(SRI AMZATH BASHA SHAIK BEPARI): అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను సంబంధిత మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: సభ్యుల రెస్పూక్కు వెళ్ళాలి. అందుకే మినిస్టరుగారిని కూడా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. దీనిమీద తక్షణమే స్పందించి సంబంధిత అధికారులకు స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వవలసిందిగా మినిస్టరుగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కొక్కిలిగడ్డ రక్షణ నిధినిధి(SRI KOKKILIGADDA RAKSHANA NIDHI)(తిరువూరు): అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమైనది. ఎందుకంటే 2014లో మేమంతా ఎమ్మెల్యేలం అయ్యాం. అప్పట్లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. 5 సంవత్సరాల పాటు వైఎస్సార్ సిపికి ఎవరైతే ఓట్లు వేశారో, ఎవరైతే సానుకూలంగా ఉన్నారో, వాళ్లందరికీ కూడా చాలామంది అర్జులకు పింఛన్లు ఇవ్వకుండా ఆపేశారు. మీద్యారా నేను కోరేది ఒక్కటే. గత 5 సంవత్సరాలుగా మేము జన్మభూమి కార్యక్రమాలకు వెళ్ళినప్పుడు గ్రామాల్లో వేదిక మీద ఎమ్మెల్యే అని కాకుండా పార్టీ అధ్యక్షులు, జన్మభూమి కమిటీలో వాళ్లు పాల్గొని ఎమ్మెల్యేగా చెప్పినా కూడా ఒక్క పింఛను కూడా ఇవ్వకుండా ఆపేసిన సందర్భం. మీద్యారా నేను కోరేది ఒక్కటే. 5 సంవత్సరాల పాటు వారికి చెప్పుకుంటూ వచ్చాం. మన ప్రభుత్వం రాగానే మీ అందరికీ కూడా న్యాయం చేస్తాం, అర్జులందరికీ కూడా పింఛన్లు ఇప్పిస్తామని చెప్పాము. 5 సంవత్సరాలు నష్టపోయారు. మరి వాళ్లందరూ కూడా గ్రామాల్లోకి వెళ్ళినప్పుడు అడుగుతున్నారు. ఆరోజు మా ప్రభుత్వం లేదు, అధికారంలోకి రాగానే వారందరికీ న్యాయం చేస్తామని చెప్పాము. మరి ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం వచ్చింది. నవరత్నాల్లో భాగంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని హామీలు కూడా అమలుచేస్తున్నారు. 5 సంవత్సరాలు నష్టపోయాము, మళ్ళీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఎక్కువగా నష్టపోకుండా త్వరగా నెలో, రెండు నెలల్లో మాకు కొత్త పింఛన్లు కూడా కల్పించమని వాళ్లు అడుగుతున్నారు. వాళ్లందరికీ కొత్త పింఛన్లు ఇవ్వాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

అంతేగాకుండా మా నియోజకవర్గంలో చాలామంది ఎస్టీలున్నారు. వాళ్లందరికీ రాజశేఖరరెడ్డిగారి టైంలో పొలాలు ఇచ్చారు. వారు అక్కడ బోర్లు కూడా వేసుకున్నారు. టిడిపి ప్రభుత్వం రాగానే వాళ్లందరినీ పొలాల్లోకి వెళ్ళనీయకుండా వారిని ఆపేసి ఇబ్బందిపెట్టారు. మళ్ళీ ఎవరైతే సాగు వేసుకుని ఉన్నారో వాళ్లందరికీ కూడా ఆ భూమి హక్కు కల్పించి, వాళ్లు ఆ పొలాల్లోకి వెళ్ళి పంట పండించుకునే హక్కు కల్పించాల్సిందిగా మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR): నోట్ చేసుకున్నాను అధ్యక్షా, సంబంధిత మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఉన్నమట్ల ఎలీజా (SRI VUNNAMATLA ELIZA) (చింతలపూడి): అధ్యక్షా, ఈరోజు సభలో నేను మొదటిసారిగా మాట్లాడుతున్నాను. అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈమధ్య కాలంలో జరుగుతున్నటువంటి విద్యార్థుల ఆత్మహత్యల గురించి నేను ప్రస్తావించదలుచుకున్నాను. ఈ మధ్యకాలంలో విద్యా సంస్థల్లో ఒత్తిడి ఎక్కువ అవ్వటం వల్ల అనేకమంది విద్యార్థులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవటం మనందరం చూశాము. దీనిగురించి ఆలోచన చేస్తే, ఉదయం ఆరు గంటల నుంచి రాత్రి పది గంటల వరకూ విద్యార్థులను చదువు పేరుతో ప్రైవేటు స్కూల్స్‌లో హింసించడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిమీద ఒక చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని నాకు అనిపిస్తోంది.

ఇంకొకటి ఏమంటే, వారిని ఉదయం ఆరు గంటల నుంచి రాత్రి పది గంటల వరకూ కూర్చోబెట్టి చదివించడమే కాదు, వారికి శారీరక శ్రమ ఏవిధంగానూ లేకుండా, శారీరక శ్రమ అసలు చేయకుండా వారిని కట్టడి చేసి వారిని ఒక కేజీలో పెట్టి పెంచుతున్నారు. దీనివిషయం సభ్యులందరూ కూడా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాదు, వారికి శారీరక శ్రమ ఎప్పుడైతే ఉంటుందో మానసిక వికాసం కూడా ఉంటుంది కాబట్టి శారీరక శ్రమను ప్రైవేటు స్కూల్స్‌లో తప్పనిసరిగా చేయాలని ఒక చట్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

అంతేకాదు, ఈ విద్యా విధానం చూస్తూ ఉంటే మూడు భాషలను నేర్చుకుంటున్నాము. (బెల్స్) ఒకప్పుడు త్రి భాషా పద్ధతిని మొదలుపెట్టారు. ఆ త్రి భాషా పద్ధతిలో మనం మూడు లాంగ్వేజెస్ నేర్చుకుంటున్నాము. అయితే విద్యార్థులకు ఉన్న కొద్దిపాటి సమయంలో భాషలను నేర్చుకోవడమనేది అంత అవసరం కాదు. వారికి సైన్స్ లాంటివన్నీ కూడా బోధిస్తే మన దేశం నుంచి కూడా చాలామంది సైంటిస్టులు తయారవుతారని మనవి చేస్తున్నాను. దీంట్లో మనం ఇన్వెన్షన్ డిస్కవరీస్ చూస్తే మన భారతదేశం నుంచి వచ్చిన పేర్లు రెండు, మూడు తప్ప ఇంక ఎక్కువ కనపడవు. కాబట్టి విద్యా వ్యవస్థను మార్చి మన దేశంలో కూడా అనేకమంది సైంటిస్టులు వచ్చేలాగ చేయాలని కోరుతున్నాను. (బెల్)

ఇంకొక విషయం అధ్యక్షా, మన భారతదేశంలో 125 కోట్ల మంది జనాభా ఉన్నాము. కానీ ఒలింపిక్ గేమ్స్‌లో చూస్తే మన పేరు ఎక్కడా కనపడదు. అలాగే కామన్‌వెల్త్ గేమ్స్‌లో చూసినా కూడా ఎక్కడా కనపడదు. నేను కోరేదేమంటే వీలైతే ప్రతీ మండలానికి, లేకపోతే కనీసం ప్రతీ జిల్లాకు ఒక స్పోర్ట్స్ బేస్ట్ స్కూల్ ఏర్పాటుచేసి క్రీడలను ప్రోత్సహించి జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయి క్రీడాకారులను తయారుచేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను. నాకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR. NIMMALA RAMANAIDU) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. విభజన తరువాత ఈ నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏదైతే ఉందో, ఆ నవ్యాంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఆదాయ వనరులను మనం మరింతగా పెంచుకోవాలంటే కచ్చితంగా ఈ రాష్ట్రంలో టూరిజంను బాగా డెవలప్

చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అందులో ప్రత్యేకించి ఏదైతే ఆ టూరిజంకు సంబంధించి మా ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో గోదావరికి సంబంధించినటువంటి సహజసిద్ధమైనటువంటి అందాలు. ఎందుకంటే గతంలో ఉన్నటువంటి పట్టణాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవన్నీ కూడా పొల్యూషన్ కు గురైనటువంటి పరిస్థితి. గతంలో ఊటీ గాని, కొడైకెనాల్ ఇటువంటివి చూసేవాళ్ళం. కానీ వాటికి భిన్నంగా ఈరోజు ఒక సహజసిద్ధమైనటువంటి అందాలతో ఒక మంచి వాతావరణంతో కూడిన గోదావరి జిల్లాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అటువంటి గోదావరి జిల్లాల మీద శ్రద్ధ పెట్టి ఈ టూరిజంను బాగా డెవలప్ చేయాలి. ఎందుకంటే పర్మిక్యులర్ గా ఈ గోదావరికి సంబంధించిన ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో కూడా ప్రసిద్ధి చెందిన పురాతన దేవాలయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అందులో పర్మిక్యులర్ గా క్షీరరామలింగేశ్వర ఆలయం పాలకొల్లులో ఉంది. పంచరామాల్లో ఇది ఒకటి. ఇటువంటి టెంపుల్ టూరిజాన్ని కూడా బేస్ చేసుకుని టూరిజం డెవలప్ చేయాలని, అదేవిధంగా గోదావరి తీరంలో ఫుడ్ కోర్టులు, రిసార్ట్స్, ఇవన్నీ కూడా డెవలప్ చేసి ఎక్కువ టూరిస్టులను ఆకర్షించే విధంగా, ఆదాయ వనరులను పెంచాలని గౌరవ టూరిజం శాఖామూత్యులను మీద్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ముత్తంశెట్టి శ్రీనివాస రావు (అవంతి శ్రీనివాస్) (SRI MUTTAMSETTI SRINIVASA RAO : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను, సమాచారం పంపిస్తాను.

మ 12.20

శ్రీ అలజంగి జోగారావు(SRI ALAJANGI JOGARAO)(పార్వతీపురం): నేను మొట్టమొదటిసారిగా ఎమ్మెల్యే అయ్యాను అధ్యక్షా. నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముఖ్యంగా మీకు, పార్వతీపురం ప్రజలకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. Right to Education Act ప్రకారం మా జిల్లాలో మూడు వేల మంది పదవ తరగతి 9.5 శాతం కన్నా ఎక్కువ మార్కులతో ఎస్సీ పిల్లలు పాస్ అయ్యి కాలేజీల్లో చేరడానికి వెళితే కార్పొరేట్ కాలేజీల్లో సీట్లు యాభై మాత్రమే గత ప్రభుత్వాలు ఇచ్చాయి. ఈరోజు ఆ సీట్ల సంఖ్యను పెంచమని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

జిల్లాలో best available schools లో ఎస్సీ పిల్లలకు 450 సీట్లు మాత్రమే కేటాయిస్తున్నారు. అది చాలా అన్యాయం. పది శాతం కాదుకదా ఐదు శాతం కూడా ఇవ్వడం లేదు. మరో అన్యాయం ఏమంటే గత తెలుగుదేశంపార్టీ ప్రభుత్వంలో Right to Education Act ను అమలుపరచడంలో ఎంత దారుణమైన పరిస్థితులున్నాయంటే మా జిల్లాలో 90 హాస్టల్స్ ఉంటే 47 హాస్టల్స్ రద్దుచేశారు. నా నియోజకవర్గంలో నాలుగు హాస్టల్స్ ను రద్దుచేశారు. ఎస్సీ పిల్లలు ఎక్కడ చదువుకోవాలి? కాంపిటేటివ్ పరీక్షల్లో పోటీకి వెళ్లలేరు. ఒక మంచి ఆలోచనతో రద్దు చేస్తే నియోజకవర్గం మొత్తానికి ఒకే హాస్టల్ ను ఇచ్చారు. 110 గ్రామాలకు కలిపి 80 సీట్లు ఇస్తే ఎలా చదువుకోవాలి? ఇది ఎంత అన్యాయం?

ముఖ్యంగా హాస్టల్స్‌ను పునరుద్ధరించాలి. మేము కూడా ఎస్సీ, ఎస్టీ, సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్‌లో ఉండి చదువుకుని బయటికి వచ్చాం. మా జిల్లాలో 47 హాస్టల్స్ రద్దుచేశారు. వాటి గురించి ఒకసారి ఆలోచించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

Best available schools క్రింద కార్పొరేట్ స్కూల్స్‌లో చదువుకోవాలని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న పిల్లలకు ఆశ ఉంటుంది. జిల్లా మొత్తానికి 450 సీట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. వాటిని కూడా పెంచాలని కోరుతున్నాను. అలాగే కార్పొరేట్ కాలేజీల్లో కేవలం యాభై సీట్లే ఇస్తున్నారు. పదవ తరగతిలో 9.5 గ్రేడ్‌తో పాసైన వాళ్లు 3,000 మంది ఉన్నారు. వారిని గుర్తించి సీట్లు పెంచమని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. థాంక్యూసార్.

శ్రీ పినిపె విశ్వరూపు(SRI PINIPE VISWARUPU) : నోట్‌చేసుకున్నాం అధ్యక్షా.

శ్రీ టి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు(SRI T.J.R. SUDHAKAR BABU): అధ్యక్షా, ఈమధ్యనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు శనగ రైతులకు సపోర్ట్ ప్రైస్‌ను రూ.1,500 పెంచడం ద్వారా ఒక గొప్ప ఆనందకరమైన పరిణామం జరిగింది. ప్రకాశం జిల్లా సంతనూతలపాడులో ప్రధానమైన దిగుబడి శనగ పంట. కులం, మతం, ప్రాంతం, రాజకీయాలు చూడమని ముఖ్యమంత్రి గారు అంటే, అది ఎప్పుడో జరుగుతుందని అనుకుంటే ఆ శనగ రైతులు అత్యధికంగా తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు ఉండడం నిజంగా ఆశ్చర్యం కల్గించింది.

కోల్డ్ స్టోరేజీల్లో వేలాది క్వింటాళ్ల శనగలు మూలపడివుంటే, వాటిని ఒకసారి పరిశీలించి చూస్తే అత్యధిక లబ్ధిదారులు తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు ఉన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాటలు ఇప్పటికీ అమలుజరగడం ఈ సభ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి సాదరంగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. రైతాంగాన్ని ఆదుకున్నందుకు, రైతాంగానికి నేనున్నాని చెప్పినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

నాకు ఒక గొడవ వచ్చిపడింది అధ్యక్షా. మద్దిపాడు, నాగులుప్పలపాడు మండలాల్లో శనగలు, ఎస్ఎన్పాడు, చీమకుర్తి మండలాల్లో సుబాబుల్, జామాయిల్ తోటలున్నాయి. గౌరవముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన ధరల స్థిరీకరణ నిధి రూ.3 కోట్లలో నిన్న శనగ రైతులకు రూ.350 కోట్లు ఇప్పటికే గౌరవముఖ్యమంత్రి గారు చెల్లించారు. అలాగే వ్యవసాయ మిషన్ ఏర్పాటుచేసినందుకు మీద్వారా గౌరవముఖ్యమంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నాను.

ఆ సుబాబుల్, జామాయిల్ తోటలకు, వడ్డించిన కర్రలకు గిట్టుబాటు ధరల విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉదారస్వభావాన్ని ఆ రైతులపై కూడా చూపించి సాయం చేయాలని మీద్వారా విన్నవించుకుంటున్నాను.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి (SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY): నేను చెప్పబోయే విషయం రాష్ట్ర పౌరసరఫరా శాఖకు సంబంధించిన సమస్య అధ్యక్షా. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాలంటీర్ల నియామకం చేస్తోంది. రాష్ట్రంలో సుమారు 30 వేల మంది డీలర్లు ఉన్నారు. అందులో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, వికలాంగుల కోట క్రింద గైడ్లైన్స్ ప్రకారం నిర్ణయించిన వాళ్లను తొలగిస్తారని ఆందోళనలో ఉన్నారు. 30 వేల మందిని నిరుద్యోగులుగా మార్చేదానికంటే వారిలో అర్హత ఉన్న వారిని వాలంటీర్లుగా నియమించి వారి ద్వారా పౌరసరఫరాలు సజ్జ చేసేవిధంగా చేస్తారా చేయరా? ఎందుకంటే వారు అర్హత, మెరిట్ ప్రకారం వచ్చారు. 30 వేల కుటుంబాలు రోడ్డుపాలు అయిపోతారు. అందులో వయసు పైబడిన వాళ్లు, వికలాంగులు, ఎస్టీలు, ఎస్సీలు, బీసీలు ఉన్నారు. కొత్తవారిని వాలంటీర్లుగా నియమిస్తే, ఈ 30 వేల మంది రోడ్డుపాలవుతారు కనుక వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాన్ని పౌరసరఫరా శాఖ వాళ్లు ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లాలని, దానిపై ఏదైనా నిర్ణయం చేస్తారా, చేయాల్సిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్ (SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : నోట్ చేసుకున్నాం అధ్యక్షా.

MR.SPEAKER: Ramachandra Reddy garu, you are the last person to speak in the Zero Hour. You are grabbing more opportunities from the Chair.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): సార్, కొత్త శాసనసభ్యులు కావచ్చు, సీనియర్ శాసనసభ్యులు కావచ్చు చాలా ఉత్సాహంతో వారి వారి సమస్యలు జీరో అవర్లో చెబుతున్నారు. నేను గతంలో జీరో అవర్లో చాలా విషయాలు, చాలాసార్లు మాట్లాడాను. నేను శాసనసభ్యునిగా రావడం ఇది నాలుగవసారి. నాకు మాత్రం ఇంతవరకు సమాధానాలు రాలేదు.

శాసనసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు గౌరవ మంత్రివర్యులు లిఖితపూర్వకమైన సమాధానం ఇస్తారా? మేము నోట్ చేసుకున్నామని, పరిశీలిస్తామని మంత్రులు చెబుతారు. మీరు కూడా మొన్న శాసనసభ్యుల అవగాహన సదస్సులో ఏమి చెప్పారంటే ఈసారి జీరో అవర్కు ఒక కొత్త నిర్వచనం చెబుతాం, జీరో అవర్లో గౌరవసభ్యులు ఏ సమస్యలను లేవనెత్తారో వాటికి కొంత సమయం తీసుకుని లిఖితపూర్వకంగా, సభ్యుల ఇంటికైనా సమాధానం పంపిస్తామని చెప్పారు. జీరో అవర్కు ప్రాధాన్యత ఉండాలి. జీరో అవర్ అంటే సభ్యులు అడగడం వాటిని నోట్ చేసుకున్నామని, పరిశీలిస్తామని మంత్రులు చెప్పడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామచంద్రా రెడ్డి గారూ, అవగాహన సదస్సులోనే కాదు, ఛైర్ నుంచి కూడా డైరెక్షన్ ఇచ్చాను. మీరు గమనించివుంటారు. In this particular aspect, the Chair is very strict. We have to send the replies regularly to the Members who raised their problems on

the Floor of the August House in Zero Hour. That is the privilege of the Member. మంత్రులంతా సమాధానాలను సభ్యులకు పంపించి సంతృప్తి అయ్యేటట్లు చేయండి.

శ్రీ ఎన్.వెంకటే గౌడ (SRI N. VENKATE GOWDA)(పలమనేరు): సభకు నమస్కారాలు అధ్యక్షా. ముఖ్యంగా ఈరోజు నాకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన ముఖ్యమంత్రివర్యులకు, మా పలమనేరు నియోజకవర్గ ప్రజలందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఖాళీగా ఉన్న ఉద్యోగాల పరిస్థితి చూస్తే.. కేవలం నేను నా పలమనేరు నియోజకవర్గం గురించే మాట్లాడుతున్నాను. మాజీ ముఖ్యమంత్రివర్యులు నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు వారి నియోజకవర్గానికి వెళ్లాలంటే మా నియోజకవర్గంపై నుంచే వెళ్లాలి. అలాంటి నియోజకవర్గంలో కూడా ఆయన ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఒక మండలం వి.కోట మండలం, అది నా సొంత మండలం.

మంజూరైన ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో 281 పోస్టులు ఉంటే గత ఐదు సంవత్సరాలుగా 202 పోస్టులే ఉన్నాయి. 95 పోస్టులు గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇలా పలమనేరులో తీసుకుంటే 23, గంగవరం మండలంలో 14, పెద్దపంజాని మండలంలో 14, బైరెడ్డిపల్లె మండలంలో 32 ఖాళీగా ఉన్నాయి. అదేవిధంగా ఉన్నత పాఠశాలల్లో తీసుకుంటే పలమనేరులో 14, గంగవరం మండలంలో 8, పెద్దపంజాని మండలంలో 13, బైరెడ్డిపల్లె మండలంలో 16, వి.కోటలో 48 ఖాళీలు ఉన్నాయి. దాదాపు వంద పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఒక నియోజకవర్గంలోనే ఇన్ని పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయంటే రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువుకున్న వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో ఒకసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది.

కుప్పం నియోజకవర్గంలో ప్రత్యేకంగా విద్యాలయతీర్థను నియమించుకుని ఆయన (ప్రతిపక్ష నాయకుడని ఉద్దేశించి) అన్ని సదుపాయాలు కల్పించారు. మిగిలిన 174 నియోజకవర్గాల్లో ఇటువంటి అవకాశం కల్పించలేదు. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులందరూ కూడా టీచర్లు లేనందువల్ల ప్రయివేట్ పాఠశాలలకు పంపిస్తున్నారు.

మ 12.30

ఈరోజు పైవేటు పాఠశాలకు పంపించడం ద్వారా అప్పులపాలై చాలామంది జీవితాలు నాశనమయ్యాయి. ఈరోజు మన ప్రభుత్వం పూర్తిస్థాయిలో మెరుగుపరిచే విధంగా బాధ్యత తీసుకోవాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. (బెల్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ : వాయిదా తీర్మానం.

వాయిదా తీర్మానం

రాష్ట్రంలో విత్తనాల కొరత గురించి డా.నిమ్మల రామానాయుడు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడమైనది.

Now, the House is adjourned for Tea Break.

(The House is adjourned at 12.31pm)

మ.1.00

(విరామానంతరం సభ మ.1.02 నిలకు ప్రారంభమైంది గౌరవ శాసనసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: కమిటీ హాలు-1లో సభ్యులకు లంచ్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కరవు మీద చర్చ నడుస్తుంది. కాబట్టి అందరు ఒకేసారి కాకుండా ఒకరి తరువాత ఒకరు హౌస్ quorumని గమనంలో పెట్టుకుని వెళ్లి భోజనం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాం.

DROUGHT CONDITIONS IN THE STATE

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డి(SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నీటి ఎద్దడి, వర్షాభావ పరిస్థితులు, రైతుల సమస్యలు..... నీటి మీద నా ఈ ప్రసంగం సాగుతూ ఉంది. రాష్ట్రంలో నీటి ఎద్దడి, వర్షాభావ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో రైతుల పక్షపాత ప్రభుత్వంగా మన ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతున్నదో అన్న సంగతులు ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలలో మొట్టమొదటిరోజు నేను సభముందు ఉంచుతున్నాను. నైరుతి రుతుపవనాలు జూన్ 1వ తారీఖు నుంచి ఈ నెల 10 వ తారీఖు వరకు, అంటే నిన్నటివరకూ మన రాష్ట్రంలో 135.5 మి.మీ వర్షపాతం నమోదు కావలసి ఉండగా కేవలం 70.1 మి.మీ మాత్రమే కురిసింది. అంటే 48.3 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదు అయ్యింది. అధ్యక్షా, సాధారణంగా ఖరీఫ్లో సుమారుగా 42 లక్షల హెక్టార్ల పంటలు పండుతాయి. ఏటా జూన్ నుంచి జూలై 10 నాటికి సగటున 9.15 లక్షల హెక్టార్లలో నాట్లు లేదా విత్తనాలు వేస్తారు. కానీ ఈ సంవత్సరం జూన్ నుంచి జూలై 10 వరకు చూస్తే కేవలం 3.82 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే విత్తనాలు పడ్డాయి. వర్షాలు ఆలస్యం అయ్యాయి. ఒకవైపు గ్రామాలలో తాగునీటి కొరత విస్తరిస్తూ ఉండగా మరోవైపు జూలై రెండవ వారం వచ్చినా ఇప్పటికీ కూడా విత్తనం వెయ్యని పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో కనిపిస్తున్నాయి. నీటన్నింటిని సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనేందుకు అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఇదే సమయంలో మరికొన్ని నిజాలను కూడా ఈ సభముందు ఉంచుతున్నాను. అధ్యక్షా, మేము అధికారంలోకి వచ్చి ఇప్పటికీ కేవలం 40 రోజులు మాత్రమే అయినా సరే ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని సభ ద్వారా ప్రకటిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మీ అందరికీ గుర్తు ఉండే ఉంటుంది, ఈ సభలో చాలా మందికి ఈ విషయాలు గుర్తు ఉండే ఉంటాయి. 2013-14 సంవత్సరం ఒకవైపు తీవ్రమైన కరవు, మరోవైపు

వరుసగా తుఫానులతో రాష్ట్రాన్ని అల్లకల్లోలం చేసిన పరిస్థితులు. అప్పటి ఎన్నికల్లో అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఆదుకుంటామని మాట ఇచ్చి అక్షరాలా రూ.2300కోట్లు ఇన్పుట్సబ్సిడీని అధికారంలోకి వచ్చాక ఎగరకొట్టేసిన పరిస్థితి ఈ రాష్ట్ర శాసనసభలోనే చూశాం. అధ్యక్షా, ఆ ఇన్పుట్ సొమ్ముని ఎగ్గొట్టి గత ప్రభుత్వం దారుణమైన మోసాన్ని ఎలా చేశారు అన్న సంగతి ఇదే చట్టసభలో మనమంతా గమనించాం. ఆ తరువాత మా ముందు ప్రభుత్వం అంటే గత ప్రభుత్వ హయాంలో గడచిన ఐదు సంవత్సరాలు తీవ్రమైన కరవుని చూశాం. గత ఏడాది 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరం ఎంత తీవ్రమైన కరవుని చూశామో మనందరికీ కూడా బాగా తెలుసు. ఒక్క ఖరీఫ్ లోనే 2018-19 అంటే గత సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఖరీఫ్లోనే అక్షరాలా రూ.1838కోట్ల నిధులు కరువుని ఎదుర్కొనేందుకు అవసరమని గత ప్రభుత్వం లెక్కలు కట్టింది. గత ప్రభుత్వం 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఖరీఫ్కి రూ.1838 కోట్ల ఇన్పుట్సబ్సిడీ అవసరమని ఆ మేరకు రైతులు నష్టపోయారని చెప్పి లెక్కలు కట్టి.....ఇందులో ఆశ్చర్యమేమిటంటే రూ.900కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి కూడా మనకి డబ్బులు వచ్చాయి. అయినప్పటికీ కూడా, పంట నష్టపోయిన రైతుకి గత ప్రభుత్వం కనీసం ఇన్పుట్సబ్సిడీ లేదా సహాయం రూపంలో కనీసం ఒక్క రూపాయంటే రూపాయి కూడా ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. మరొక అంశం కూడా ఈ సభ ముందు ఉంచుతున్నాను. గత ప్రభుత్వం ఈ ఖరీఫ్ సీజన్కు సంబంధించి రైతులకు అందించాల్సిన విత్తనాల సేకరణ కూడా చెయ్యలేదు. అధ్యక్షా మాములుగా విత్తనాల సేకరణ అనేది ఎప్పుడు మొదలవుతుంది? ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది ?ఎప్పుడు ఇవ్వాలి అన్నది కాస్త అవగాహన వచ్చే విధంగా నేను చెబుతాను. అధ్యక్షా, మాములుగా ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్ అంటే ఈ సంవత్సరం జూన్లో మనం ఉన్నాము అని అంటే దానర్థం గత నవంబర్ మాసంలోనే విత్తనాల సేకరణ ప్రారంభమై ఉండాలి. ఏప్రిల్ నాటికి ఆ విత్తనాల సేకరణ కూడా పూర్తి అయిపోయి ఉండాలి. మే నెల కల్లా పంపిణీ కూడా ప్రారంభం కావాలి. అటువంటిది మా ప్రభుత్వం వచ్చింది జూన్ మాసంలో అంటే మా ప్రభుత్వం వచ్చే నాటికే విత్తన సేకరణ పూర్తయి ఉండాలి, పంపిణీ కూడా జరుగుతూ ఉండాలి. కానీ అలా జరగలేదు. అలా జరగకపోవడం వల్ల రైతన్నలు రోడ్డు మీదకి రావలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది.

మ.1.10

అధ్యక్షా, మేం అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి పరిస్థితులను ఒకసారి చూస్తే 4.41లక్షల కివంటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలు సరఫరా చేయాలని ప్రణాళిక ఉంది. కానీ కేవలం 50వేల క్వంటాళ్ల విత్తనాలు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నాయి. మేం అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి ఉన్న పరిస్థితి. గత ప్రభుత్వానికి ఎన్ని లేఖలు రాసినా, ఎన్నిసార్లు అడిగినా నిధులు ఇవ్వకుండా నిర్లక్ష్యం వహించారని మేం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే అధికారులు మాకు వారు రాసిన లేఖలు చూపించారు. అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో ఒకసారి సభలో టీవీలో చూపిస్తాను. అధికారులు రాసిన లేఖలో ఏమి రాశారో నేను చదువుతాను, అందరూ ఒకసారి వినండి. తేది.19.02.2019న అధికారులు పెట్టిన నోట్. (అధికారులు పెట్టిన చాలా నోట్లు

చూపిస్తూ) చేయాల్సిన పనిని సమయానికి చేయకపోవడం ఎంత దారుణమో ఈ నోట్లు అందుకు నిదర్శనం. 4.41లక్షల క్వీంటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలు అవసరముంటే కేవలం 50వేల క్వీంటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలు అందుబాటులో ఉన్న సమయంలో మేం అధికారంలోకి వచ్చాం. ఎన్నిసార్లు నోట్లు పెట్టినా, లేఖలు రాసినా ప్రభుత్వం స్పందించని కారణంగా మేమేమీ చేయలేకపోయామని అధికారులు చెప్పినప్పుడు నా మనసుకు చాలా బాధ కలిగింది. గత సంవత్సరం రైతుల నుంచి కొనుగోలు చేసిన ధాన్యం బకాయిలు సమారు రూ.900కోట్లు ఉండగా ఆ డబ్బు కూడా రైతులకు ఇవ్వలేదని అధికారులు చెప్పినప్పుడు కూడా చాలా బాధ కలిగింది. రూ.384కోట్ల విత్తన బకాయిలు ఉన్నాయి, అవి అయినా చెల్లించమని అడిగినా కూడా అవి కూడా గత ప్రభుత్వం చెల్లించలేదు. రైతుల జీవితాలతో ఆడుకున్నారని అధికారులు చెబుతుంటే గత ప్రభుత్వానికి మానవత్వం లేదనిపించింది. కరవు సమయంలో వడ్డీ చెల్లింపుల మాఫీ కూడా చేయలేదు. సాధారణంగా కరవు వచ్చినప్పుడు కనీసం వడ్డీ మాఫీ చేస్తే బాగుంటుందని రైతులు ఆశపడతారు. కానీ అది కూడా జరగలేదు. కరవు సమయంలో వడ్డీ చెల్లింపుల మాఫీ, రుణాల రీషెడ్యూలుకు ఏ ప్రభుత్వమైనా పూనుకోవాలి. రాష్ట్రంలో గత అయిదు సంవత్సరాలలో అలాంటి పరిస్థితి ఏరోజూ రాలేదు. రైతుల రుణాలు రీషెడ్యూలు చేయడం, రైతుల తరపున వడ్డీ ప్రభుత్వమే చెల్లించాలని, నష్టాలతో బాధపడుతున్న రైతులకు అండగా ఉండాలని, కరవు వచ్చిన తరువాత అయినా వారిని ఆదుకొనేందుకు కనీసం ఆలోచించిన దాఖలాలు కూడా లేవు. తీవ్ర కరవు ఉన్నా ఎలాంటి రుణాల రీషెడ్యూలు చేయలేదు. అందుకు అవసరమైన ప్రతిపాదనలు, ఆలోచనలు గత ప్రభుత్వం చేయలేదు.

ఇటీవల ఎస్ఎల్బిసి సమావేశంలో వారు చెబుతున్న లెక్కలు చూసినప్పుడు నాకు చాలా బాధ కలిగింది. గత అయిదు సంవత్సరాలలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం రుణ మాఫీ చేస్తామని హామీ ఇచ్చింది. 31.3.2014 నాటి 184వ ఎస్ఎల్బిసి లెక్కలను చూస్తే వ్యవసాయ రుణాలు రూ.87,612కోట్లు ఉన్నాయి. చంద్రబాబు నాయుడుగారు అప్పటివరకు ఉన్న వ్యవసాయ రుణాలను పూర్తిగా మాఫీ చేస్తామని ఎన్నికలకు ముందు ఏకరవు పెట్టారు. మీరు అనుమతిస్తే వారు ఊదరగొట్టినది కూడా ఒకసారి చూపిస్తాను. వారు ఏరకంగా మాటలు చెప్పారు, పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా ఉన్నది ఒకసారి గమనించమని కోరుతున్నాను. ఒకసారి చంద్రబాబు నాయుడుగారి మాటలను వినండి.

(చంద్రబాబునాయుడుగారి ఉపన్యాసాన్ని సభలో టెలివిజన్లో చూపించారు)

“మీరు రుణాలు కట్టవలసిన అవసరం లేదు. మీ రుణాలను నా భుజస్కంధాలపై మోస్తే సరే న్యాయం చేపిస్తాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు రాలేకపోయింది. బ్యాంకులు కూడా నామీద వత్తిడి తీసుకువచ్చాయి. నేనొకటే చెప్పాను, ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా ఫర్వాలేదని, వంద రోజులు ఆలోచించి కడాన ఒక పథకం తీసుకొచ్చాను. దాని ప్రకారం ఏ రైతు కూడా ఒక్క పైసా రుణం కట్టకుండా పూర్తిగా ఆ

రుణాలు చెల్లించే బాధ్యత నేను తీసుకుంటున్నాను. మీరు భయపడవలసిన అవసరం లేదు, మీ ఇంటికి ఏ బ్యాంకరూ రారు. ఎలాంటి జప్తులు ఉండవు. ఈనెల 22వ తారీఖున 20శాతం బ్యాంకులలో వేసి ఆ తరువాత మీ రుణాలు రీషెడ్యూలు చేసి తిరిగి మీకు అప్పు ఇప్పించే బాధ్యత నేను తీసుకుంటున్నాను. రుణమాఫీలు ఎక్కడా లేవు. రుణమాఫీ ఒన్లైన్ సెటిల్మెంట్ అయిపోయింది.”

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం రూ.87,612 కోట్లు రుణ మాఫీ చేస్తామని చెప్పినా రుణమాఫీ కాకపోగా ఆ రైతుల నుంచికట్టాల్సిన వడ్డీ సొమ్ము కూడా కట్టకుండా ఆ పథాకాన్నే పూర్తిగా రద్దుచేశారు. అంతటితో ఆగకుండా రూ.87,612 కోట్లను కత్తిరించి రూ.24,500కోట్లకు తగ్గించారు. అలా కత్తిరించిన సొమ్ము రూ.15,000కోట్లు అయిదు సంవత్సరాలలో కూడా ఇవ్వలేదు. దానితో రైతులమీద రుణభారం రెట్టింపు అయిందని తాజా ఎస్ఎల్బీసీ నివేదికలో చెబుతున్నారు. మా ప్రభుత్వం వచ్చి నేను ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత తేది.18.06.2019న జరిగిన 207వ ఎస్ఎల్బీసీ నివేదికలో వ్యవసాయ రుణాలు రూ.1,49,224కోట్లకు ఎగబాకింది. ఇంతటి దారుణమైన పరిస్థితులలో రైతన్నలు ఉంటే మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే కేవలం నెలరోజులలోనే మా ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నదీ, రైతులకు తోడుగా ఉండేందుకు మేం ఏమేమి కార్యక్రమాలు అమలు చేశామో గర్వంగా చెబుతున్నాను. మేం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే రైతులకోసం వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ పథకాన్ని కొత్తగా ప్రారంభించాం. ఈ సంవత్సరం బ్యాంకులనుంచి రూ.84వేల కోట్లు రుణం అందేలా నిర్ణయం తీసుకున్నాం.

మ 1.20

వంట రుణాలు తీసుకున్న రైతులు గడువులోగా తిరిగి చెల్లిస్తే ఆ రుణాల మీద వడ్డీ ఉండదు. ఆ వడ్డీని పూర్తిగా ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుందని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మన రైతన్నను వడ్డీ వ్యాపారుల కబంధ హస్తాల నుంచి విముక్తి చేయడానికి ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టాము. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే నెల కూడా తిరగకముందే ఎన్నికలప్పుడు ఇచ్చిన మాట ప్రకారం 60 శాతానికిపైగా వ్యవసాయ కనెక్షన్లకు పగటిపూట ఉచితంగా 9 గంటల పాటు విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నాము. వచ్చే ఏడాది జూన్ నాటికి మిగిలిన 40 శాతం ఫీడర్లలో కూడా పగటిపూట ఉచితంగా 9 గంటలు విద్యుత్ ఇవ్వడానికి అన్ని రకాల ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. దీనికోసం రూ.1700 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే తప్ప మిగిలిపోయిన 40 శాతం ఫీడర్లలో పగటిపూట 9 గంటల పాటు విద్యుత్తు ఇవ్వాలనుకున్నా కూడా ఇవ్వలేము, దాని ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ బిల్డ్ చేస్తే తప్ప అది జరగదు. దానికోసం రూ.1700 కోట్లు గత ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయకపోతే అది చేయలేదని అధికారులు విద్యుత్కు సంబంధించిన సమీక్షా సమావేశంలో చెబితే ఆ అధికారులు చెప్పిన మేరకు ఆ రూ.1700 కోట్లు వెంటనే మంజూరు చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

(అధికారపక్ష సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

అధ్యక్షా, వచ్చే జూన్ నాటికి మిగిలిపోయిన 40 శాతం ఫీడర్లలో కూడా పగటిపూట ఉచితంగా 9 గంటలపాటు కరెంటు ఇచ్చే కార్యక్రమానికి సన్నద్ధం చేస్తాం. నెల రోజులు తిరక్కముందే, కేవలం 30 రోజుల్లోనే రైతుల పట్ల మా ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు. ఎన్నికలప్పుడు మాట చెప్పాం. ఆ మాట ప్రకారం ఆక్వా రైతులకు ఒక యూనిట్ ధర రూపాయిన్నర చొప్పున రైతులకు ఇస్తున్నాం. దీనివలన రూ.720 కోట్లు ఆక్వా రైతులకు ప్రయోజనం కలుగుతున్నది. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే నెల కూడా తిరక్కముందే మరో కొత్త పథకాన్ని కూడా ప్రకటించాం. వై.ఎస్.ఆర్.ఉచిత పంటల బీమా పథకం. ఈ పథకం ద్వారా 55 లక్షల మంది రైతుల తరపున కోటి ముప్పది ఎనిమిది లక్షల ఎకరాలకు అక్షరాలా రూ.2164 కోట్ల బీమా ప్రీమియంను రైతుల తరపునే ప్రభుత్వం కడుతున్నది. అధ్యక్షా, గిట్టుబాటు ధరలో గ్యారెంటీ కనిపించడం కోసం రూ.3000 కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధిని కూడా తీసుకు వస్తాం. కష్టాల్లో ఉన్న శెనగ రైతును ఆదుకునేందుకు ఇప్పటికే క్వీంటాలుకు రూ.1500 చొప్పున రూ.330 కోట్లు విడుదల చేశాము. ఈ మొత్తాన్ని అందచేసేందుకు ప్రారంభం చేశాము. మొన్న నేను కడప జిల్లా జమ్మలమడుగుకు వెళ్ళినప్పుడు చెక్కుల పంపిణీ కార్యక్రమం కూడా మొదలు పెట్టారు.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర సరిహద్దు, తెలంగాణ రాష్ట్ర సరిహద్దు పక్కపక్కనే ఉన్నా ఆయిల్ సామ్ రేటు మాత్రం తెలంగాణలో రూ.1000/- ఎక్కువ. మన రాష్ట్రంలో రూ.1000/- తక్కువ. ఇటువంటి దారుణమైన పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు పక్కపక్కనే ఉన్నా పట్టించుకోరు ఎందుకు అని రైతులు గతంలో అడిగినా కూడా కనీసం వినే నాధుడు కూడా లేని పరిస్థితి. అటువంటి పరిస్థితిని పూర్తిగా మారుస్తూ ఆయిల్ సామ్ రైతులకు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే నెల కూడా తిరక్కముందే ఎన్నికలప్పుడు చెప్పిన మాట ప్రకారం వారికి అదనపు మద్దతు ధర కల్పిస్తూ రూ.80 కోట్లు విడుదల చేశాము. 1,10,000 మంది రైతులకు దీని వలన లబ్ధి చేకూరుతుంది. అధ్యక్షా, అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే పొగాకు ధరలు పడిపోతున్న సమయంలో వెంటనే స్పందించాము. ఇంతకు ముందు నాకు బాగా గుర్తుంది. పొగాకు రైతులు ఆవేదనతో అల్లాడుతుంటే ధరలు పడిపోతుంటే ప్రతీ సంవత్సరం జగన్ అనే వ్యక్తి అక్కడకు వెళ్లి ధర్నా చేస్తే తప్ప రేట్లు పెరిగే పరిస్థితి లేదు. ఆ పరిస్థితిని పూర్తిగా మారుస్తూ పొగాకు ధరలు పడిపోతున్న సమయంలో వెంటనే స్పందించాము. వ్యవసాయ మంత్రి అక్కడకు వెళ్లారు. బోర్డు అధికారులతోనూ, కొనుగోలుదారులతోనూ మాట్లాడటం జరిగింది. లోగ్రేడ్ పొగాకును కొనుగోలు చేయని పరిస్థితిని మారుస్తూ రేటు పెంచి కొనుగోలు చేయించే కార్యక్రమానికి కూడా మంత్రి గారు శ్రీకారం చుట్టారు.

అధ్యక్షా, ప్రతీ జిల్లాలోనూ, వివిధ నియోజక వర్గాల్లోనూ వివిధ పంటలకు ధరలు ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుకుని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చేందుకు, అవసరమైన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించే దిశగా సూచనలు కూడా చేసేందుకు మార్కెట్ కమిటీలకు ఇకపై ఎంఎల్ఏలనే గౌరవ ఛైర్మన్లుగా నిర్ణయిస్తూ ఒక నిర్ణయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. ఎందుకంటే ప్రతీ ఎంఎల్ఏకు తమ నియోజక

వర్షంలో పండుతున్న పంటల మీద అవగాహన ఉండాలి. ప్రతి ఎంఎల్ఏకు తమ నియోజక వర్గంలో పండుతున్న పంటలు ఏ రేట్లకు అమ్ముడుపోతున్నాయి, రైతుల పరిస్థితి ఏమిటి అన్న విషయాల మీద ఉండాలి. మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్లుగా ఎగ్జిక్యూటివ్ చైర్మన్లు ఉంటారు. కానీ ఎంఎల్ఏలను గౌరవ చైర్మన్లుగా నియమిస్తున్నాం. వారు గౌరవ చైర్మన్లుగా ఉంటూ మార్కెట్ కమిటీలకు హాజరై ఏ పంటకు, ఏ రేటు ఉంది, రైతు పరిస్థితి ఏమిటి, ఏదైనా పంటకు గిట్టుబాటు ధర ఆ నియోజక వర్గంలో రావడం లేదా, ఒకవేళ రాని పరిస్థితుల్లో ఏ మేరకు చేస్తే గిట్టుబాటు ధరలు వస్తాయి. ఏమేరకు ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేయాలో, ఎంఎల్ఏలు అక్కడి నుంచి సిఫారసు చేస్తే, రూ.3000 కోట్ల ధరల స్థిరీకరణ నిధి ఏదైతే ఏర్పాటు చేశామో ఆ నిధి నుంచి ఆ ఎంఎల్ఏలకు, ఆ నియోజక వర్గంలో తోడుగా ఉండేందుకు ఆ రైతులకు అక్కడ అండగా ఉండేందుకు ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని గర్వంగా చెబుతున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం నిత్తన బకాయిలు ఇవ్వకుండా రైతులను గాలికి వదిలేసిన పరిస్థితుల మధ్య ఏదైతే రూ.384 కోట్లు బకాయిల కింద పెట్టారో ఆ రూ.384 కోట్లు గత సంవత్సరానికి చెందిన బకాయిలు, గత ప్రభుత్వం పెట్టిన ఈ బకాయిలను కూడా వెంటనే రిలీజ్ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోమని అధికారులకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. నెల కూడా తిరక్కముందే ఇవన్నీ చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరానికి సంబంధించిన ధాన్య సేకరణలో గత ప్రభుత్వం ఏదైతే రూ.960 కోట్లు బకాయిలు పెట్టి రైతులను గాలికి వదిలేసిన పరిస్థితి ఏదైతే తీసుకుని వచ్చారో ఆ రూ.960 కోట్లను కూడా చెల్లించడానికి మా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది. ఇందులో భాగంగా రూ.360 కోట్లు విడుదల చేశామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఏదైతే రూ.2000 కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని గత ప్రభుత్వం బకాయిలుగా పెట్టిందో గత ప్రభుత్వం చెల్లించకుండా రైతులను గాలికి వదిలేసిన ఆ బకాయిలను కూడా, ఆ ఇన్పుట్ సబ్సిడీని కూడా 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఆ రూ.2000 కోట్ల ఇన్పుట్ సబ్సిడీని కూడా ఈ ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుందని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

అధ్యక్షా, వ్యవసాయ బ్రాక్టర్లకు రోడ్డు ట్యాక్సు రద్దు అమలు చేస్తున్నామని గర్వంగా చెబుతున్నాను. ఎన్నికలప్పుడు ఇదుగో జగన్ చెబుతున్నాడని ఎన్నికలకు రెండు నెలల ముందు మాత్రమే వాళ్లకు రోడ్డు ట్యాక్సు రద్దు చేయాలనే ఆలోచన వచ్చింది. ముందు రాలేదు. అమలు చేసేది మాత్రం మరలా మా ప్రభుత్వమే. నెల రోజులు కూడా తిరక్కముందే వ్యవసాయ మిషన్ కూడా ఏర్పాటు చేశాము. ఆ వ్యవసాయ మిషన్ ప్రతి నెల సమావేశం జరుపుతుంది. క్షేత్ర స్థాయిలో వ్యవసాయ

పరిస్థితులను బేరీజు వేస్తుంది. వ్యవసాయానికి దశ, దిశ, ప్రణాళిక నిర్ణయించే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుడుతుంది.

మ 1.30

ఈ వ్యవసాయ మిషన్‌లో రైతులను పెట్టాము సైంటిస్టులను పెట్టాము బాగా పేరు ప్రఖ్యాతిలను గడించిన వ్యక్తులను కూడా పెట్టాము. ఇవన్నీ నెల రోజులు కాడా తిరుగక మునుపే చేశాము. ప్రమాదవశాత్తు రైతనే వ్యక్తి మరణిస్తే, రైతనే వ్యక్తి ఆత్మహత్య చేసుకుంటే గతంలో ఎప్పుడు కూడా పట్టించుకునే పరిస్థితులు లేవు. డిప్టీ క్లెయిమ్ బ్యూరో రికార్డుల ప్రకారం గత ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన లెక్కలను చూస్తే 2014 నుంచి 2019 వరకు 1513 మంది రైతన్నలు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న పరిస్థితులు కనిపించాయి. ఇందులో కేవలం 391 మందికి మాత్రమే అంతో ఇంతో సహాయాన్ని అందించారు. మిగిలిన వాళ్లను గాలికి వదిలేసిన పరిస్థితి. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ప్రమాదవశాత్తు మరణించినా, ఆత్మహత్య చేసుకున్న ఒక్కొక్క రైతు కుటుంబానికి రూ.7 లక్షలను ఇవ్వాలని మా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇక మీదట చనిపోతున్న రైతులే కాదు 2014 నుంచి 2019 మధ్య కాలంలో చనిపోయిన ఆ రైతన్న కుటుంబాలకు కూడా ఏదైతే క్లెయిమ్ రికార్డ్ బ్యూరో లెక్కల ప్రకారం, గత చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం ఏదైతే ఇవ్వని పరిస్థితి ఉందో వాళ్లకు కూడా చెల్లించే విధంగా కలెక్టర్లందరికీ ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. అక్కడికి వెళ్లండి వాళ్లకు కూడా రూ.7 లక్షలను ఇవ్వండి ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. వాళ్లు వెళ్లినప్పుడు ఎమ్మెల్యేలను కూడా తీసుకుని వెళ్లండి చెప్పడం జరిగింది. రైతుల సంక్షేమం కోసం, కేవలం నెల రోజుల వ్యవధిలో మా ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు ఇవి.

ఇక రైతుల సంక్షేమం కోసం ఈ సంవత్సర కాలంలో మా ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయాల గురించి చెబుతాను. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా మరొక పథకాన్ని కూడా తీసుకొస్తున్నాము. ఆ పథకం ఏమంటే, తుఫాన్లు వచ్చినా, కరువులు వచ్చినా, పంట నష్టపోయిన రైతులను గాలికి వదిలేయకుండా, ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీని సంవత్సరాల తరబడి ఇవ్వకుండా ఎగ్గొడుతున్న పరిస్థితులను పూర్తిగా మారుస్తున్నాము. రైతులను ఆదుకోవడం కోసం, రైతులకు కరువు వచ్చిన, వరదలు వచ్చినా, ఖరీఫ్‌లో ఏదైనా కరువు వస్తే వెంటనే రబీలోనే ఆ రైతన్నను ఆదుకునే దిశగా అడుగులు వేస్తూ రూ.2000 కోట్లతో “విపత్తు సహాయ నిధి” ని ఇదే బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. రైతు బాగుంటేనే రాష్ట్రం బాగుంటుంది. రాష్ట్ర జనాభాలో 62 శాతం మంది జనాభా రైతాంగం ఉన్నారు. ఆ 62 శాతం మంది జనాభా కష్టాల్లో ఉంటే రాష్ట్రం ఎలా బాగుంటుందని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకున్నాను. కాబట్టే రైతన్నలకు తోడుగా ఉండేందుకు అన్ని రకాల కార్యక్రమాలను చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా మనం ప్రకటించిన నవరత్నాలను చూసినా, దాదాపు ప్రతి ఒక్కటి రైతులకు పేదలకు మేలు చేసే విధంగా రూపొందించాము. అందులోనుంచే రైతు భరోసా క్రింద 'వైఎస్ఆర్ రైతు భరోసా' పథకాన్ని తీసుకొచ్చాము. రాష్ట్రంలోని ప్రతి రైతు కుటుంబానికి అక్షరాలా రూ.12,500 చొప్పున ఈ అక్టోబర్ 15 నుంచే అందించబోతున్నామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. మేనిఫెస్టోలో చెప్పినదాని కంటే ఏడు నెలలు ముందు నుంచే ఈ రబీ సీజన్ నుంచే అమలు చేస్తున్నామని కూడా సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ఇవాళ రాష్ట్రంలో రైతుల పరిస్థితి ఏమిటంటే, రాష్ట్రంలో సగం మంది రైతులు వాళ్ళకున్న భూమి విస్తీర్ణం ఎంతంటే కేవలం 1.25 ఎకరాలు మాత్రమే. అంటే హెక్టార్ కంటే తక్కువ అదే ఒక హెక్టార్ వరకు అంటే రెండున్నర ఎకరాల దాకా ఉన్న రైతులు 70 శాతం మంది రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. అంటే రాష్ట్రంలోని 50 శాతం మంది రైతులకు కేవలం 1.25 ఎకరాలు మాత్రమే ఉంది. అంటే హాఫ్ హెక్టార్ మాత్రమే ఉంది. 70 శాతం మంది రైతులకు కేవలం ఒక హెక్టార్ అంటే రెండున్నర ఎకరాలు మాత్రమే భూమి ఉంది. ఇటువంటి రైతులకు ఈ సహాయం చాలా ఉపయోగపడుతుంది. రాష్ట్రంలో మొత్తం 70 లక్షల రైతు మరియు కౌలు రైతు కుటుంబాలకు దాదాపు రూ.8,750 కోట్లను అందజేయబోతున్నామని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. దాదాపు 16 లక్షల మంది కౌలు రైతులకు రైతు భరోసా పథకాన్ని అందించబోతున్నాము. ఇంత భారీ మొత్తాన్ని ఒకే విడతలో రైతుల చేతికి అందించడం అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోనే కాదు, దేశంలో ఉన్న 29 రాష్ట్రాలు, 7 కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు మొత్తం భారతదేశ చరిత్రలోనే ఇదొక రికార్డ్ అని ఇవాళ నేను చెబుతున్నాను. అంతేకాదు ఇచ్చే ఈ సొమ్మును కూడా బ్యాంకులు రైతులకు ఉన్న పాత బకాయిల క్రింద జమ చేసుకోకుండా ఒక నిబంధనను కూడా తీసుకొస్తున్నాము.

అధ్యక్షా ఈ సంవత్సర కాలంలో చేయబోయే అనేక కార్యక్రమాలలో భూయజమానులకున్న హక్కులను పూర్తిగా కాపాడుతూ కౌలుదారులకు మేలు చేసే విధంగా 11 నెలలు పాటు మాత్రమే సాగు ఒప్పందం ఉండేలా కౌలు రైతుల చట్టంలో మార్పులు తీసుకురాబోతున్నాము. తద్వారా కౌలు రైతులకు మంచి జరుగుతుంది. రైతులలో ఎలాంటి ఇన్-సెక్యూరిటీ లేకుండా పోతుంది. తద్వారా కౌలు రైతులకు మంచి చేసే కార్యక్రమాన్ని ఇదే అసెంబ్లీ సమావేశాల్లోనే చేయబోతున్నాము. మొట్టమొదట ఏడాదే సహకార రంగాన్ని పునరుద్ధరించబోతున్నాము. గత ప్రభుత్వ హయాంలో మూతపడిన అన్ని సహకార డైరీలు, చక్కెర ఫ్యాక్టరీలన్నింటినీ మొదటి ఏడాదే పునరుద్ధరణకు చర్యలు తీసుకోబోతున్నామని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరంలోనే ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ గోదాములు, కోల్డ్ స్టోరేజీలు ఎన్నైతే అవసరం ఉంటాయో ఆ అవసరం మేరకు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లను కూడా ఏర్పాటు చేయడానికి ఈ సంవత్సరం నుంచే శ్రీకారం చుట్టబోతున్నామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ఈరోజు మేము శ్రీకారం చుట్టబోయే ఈ కార్యక్రమం ఏదైతే ఉందో, 5 సంవత్సరాలలో ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ కోల్డ్ స్టోరేజీలు, గిడ్డంగులు అన్నీ కూడా ప్రతి మండల స్థాయిలోకి అందుబాటులోకి వస్తాయని సగర్వంగా ఇవాళ చెబుతున్నాను. ఈ సంవత్సర కాలంలోనే చేయబోయే

ఇంకొక విప్లవాత్మక కార్యక్రమం ఉంది. ఇవాళ రైతుల పరిస్థితి ఏమిటీ అంటే రైతులు ఇవాళ విత్తనాలను కొంటారు. రైతులు ఎరువులను కొంటారు. రైతులు పురుగు మందులను కొంటారు. కొనే ఆ రైతుకు ఏమి కొంటున్నాడో తెలియదు. మార్కెట్లో ఏది వడితే అది అమ్ముతున్నారు. ఆ విధంగా అమ్మిన దానిని రైతన్నలు కొంటున్నారు. కొన్నదాంట్లో నాణ్యత ఏమి ఉంది? నాణ్యత అసలు ఉందా? కొన్నవి నాణ్యమైన విత్తనాలేనా? నాణ్యమైన ఎరువులేనా? నాణ్యమైన పురుగు మందులేనా? అన్న విషయాన్ని తెలుసుకునే పరిస్థితి లేదు. దాని వల్ల రైతులు పూర్తిగా నష్టపోతున్న పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. దీనిని మారుస్తున్నాము. రైతులకు నాణ్యమైన విత్తనాలు, నాణ్యమైన ఎరువులు, నాణ్యమైన పురుగు మందులు లభించేలా భరోసాను కల్పిస్తూ ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ వాటి నాణ్యతను పరీక్షించే దానికోసం లేబోరేటరీలను ప్రతి నియోజకవర్గంలో కూడా తీసుకురాబోతున్నాము. వీటి ద్వారా నాణ్యమైన విత్తనాలు, నాణ్యమైన పురుగుల మందులు, నాణ్యమైన ఎరువులు, నేరుగా క్వాలిటీ టెస్ట్ చేసి క్వాలిటీని నిర్ధారించి, నాణ్యమైనవి మాత్రమే నేరుగా గ్రామ స్థాయికి తీసుకెళ్లి గ్రామ స్థాయిలోనే విక్రయించే విధంగా చర్యలను తీసుకోబోతున్నామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా ఇదే చట్టసభలోనే చట్టాలను కూడా సవరించబోతున్నాము. కల్తీ అన్నది ఎక్కడా లేకుండా ఉండేందుకు ఈ చట్టాలను ఇంకా గొప్పగా తీర్చిదిద్దబోతున్నాము. ఈ సంవత్సర కాలంలో చేయబోయే అనేక కార్యక్రమాలలో మార్కెట్ ఏర్పాటు చేసిన 5 కొనుగోలు కేంద్రాల ద్వారా కొబ్బరికి కూడా కనీస మద్దతు ధర కల్పించడానికి చర్యలను తీసుకోబోతున్నాము. ఈ సంవత్సర కాలంలోనే చేయబోయే ప్రణాళికలో గోదావరి జలాల గురించి ఇంతకు ముందు జరిగిన చర్చలో కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. గోదావరి జలాలను శ్రీశైలంకు, నాగార్జున సాగర్ కు తరలించడమన్న గొప్ప కార్యక్రమానికి కూడా శ్రీకారం చుడుతున్నాము.

మ 1.40

ఇది నిజంగా ఒక చరిత్ర. History will always remember Y.S.Rajasekhara Reddy అని చెప్పి నేను ఇవాళ సభకు చెబుతున్నాను.

(సభలో హర్షదానాలు)

అధ్యక్షా, రైతులకు ఉచితంగా నాణ్యమైన విద్యుత్తును అందించడమే కాకుండా మెట్ట ప్రాంత రైతుల కష్టాలు తెలిసిన ప్రభుత్వంగా ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒకటి చొప్పున మొత్తంగా 200 రిగ్గులను కూడా కొనుగోలు చేయబోతున్నాం. ఉచితంగా అడిగిన ప్రతి ఒక్కరికీ బోర్లు వేయించి ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని కూడా ఈ ప్రభుత్వం నిర్వహించబోతోంది.

శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.....

MR. SPEAKER: Leader of the House is making a Statement. Let him complete..... He is making a statement, why you are creating unnecessary problem.....

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి(SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): అధ్యక్షా, వై.ఎస్.ఆర్. జలయజ్ఞం అనే కార్యక్రమం ద్వారా రైతులకు సకాలంలో చెరువుల్లో పూడిక తీసి, చెరువుల పునరుద్ధరణ కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయబోతోంది.

అధ్యక్షా, ఆ మనిషి ఆ సైజ్లో ఉన్నాడు కానీ, బుర్ర మాత్రం పెరగలేదు.

(సభలో హర్షదావాలు)

ఆ మనిషికి అసలు ఎందుకు మాట్లాడుతున్నాడనే విషయం కూడా తెలియదు. ఒక ప్రక్కన నేను మాట్లాడుతున్నాను. ఆయనకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడవచ్చు. ఆయన్ను ఎవరూ అడ్డుకోవడం లేదు. ఇక్కడ నేను సభాధ్యక్షుడిగా మాట్లాడుతూ ఉంటే, అదే పనిగా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటూ ఐదు సంవత్సరాల క్రిందట ఏ సంప్రదాయాన్ని అయితే పాటించారో, మళ్ళీ అదే సంప్రదాయాన్ని ప్రతిపక్షంలో ఉండగా కూడా అదే కొనసాగించే కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్నారంటే, అసలు నిజంగానే వారు ఎప్పుడూ మారరా? నిజంగానే వాళ్ళు ఎప్పుడూ మారరు.

(సభలో హర్షదావాలు)

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి(SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY): అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటే, అవకాశం ఇవ్వాలి కదా!

(ట్రెజరీ బెంచ్ వైపు కూర్చున్న సభ్యులు “కూర్చోండి, కూర్చోండి అని అన్నారు”)

(సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి(SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): మీకు వయస్సు పెరుగుతోంది కానీ, *** మాత్రం పెరగడం లేదు.

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: సి.ఎమ్. గారు మాట్లాడేయండి. తర్వాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): నిజంగా ఎదిగే కొద్ది ఒదగాలి. వయస్సులోనే కాదు, అన్నింటిలో మనిషి ఎదిగే కొద్ది ఒదగడం కూడా నేర్చుకోవాలి. అవుతల వైపున ముఖ్యమంత్రి స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తి మాట్లాడుతున్నాడు, కనీసం ఆ ముఖ్యమంత్రి పదవికైనా విలువ ఇవ్వడం నేర్చుకోవడం చెప్పి మీ అందరినీ కూడా కోరుతున్నాను. కనీసం అదీ చేత కాదు.

(సభకు అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వై.ఎస్.ఆర్. జలయజ్ఞం ద్వారా సకాలంలో ప్రాజెక్టు నిర్మాణాల పూర్తి, చెరువుల పునరుద్ధరణకు కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టబోతోంది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు జరిగినాయి. కొన్ని ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. కానీ, అన్నీ కూడా పూర్తిగా అవినీతిమయమైన పరిస్థితుల్లో జరుగుతున్నాయి. ప్రతి ప్రాజెక్టు మీద నిజంగానే ఈ వ్యవస్థలోకి పూర్తిగా మార్పులు తీసుకువచ్చే దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులేస్తోంది. ప్రతి ప్రాజెక్టు మీద ఇంజనీర్లతో కూడిన కమిటీని వేశాం. ఆ కమిటీ వెళ్లి క్షేత్రస్థాయిలో ప్రతి ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని చూస్తున్నారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం క్రింద గత ప్రభుత్వం చేసిన ఖర్చును ఆ కమిటీ క్షణంగా చూస్తోంది. గవర్నమెంట్ కు ఆదా ఏ మేరకు వస్తుందో ఆ కమిటీ లెక్కలేస్తోంది. ఆ కమిటీ చూసి వచ్చిన తర్వాత, ఆ కమిటీ క్లియరెన్స్ లు ఇచ్చిన తర్వాత ఎక్కడైతే గవర్నమెంట్ కు ఆదా జరుగుతుందో, అవన్నీ కూడా రివర్స్ టెండరింగ్ కు పిలుస్తాం. పబ్లిక్ డొమైన్ లోనే రివర్స్ టెండరింగ్ కు పిలిచి, గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ రేటుకు పనులు జరుగుతూ ఉన్నాయి, ఆ ప్రభుత్వం పోయి, మన ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి, రివర్స్ టెండరింగ్ జరిగింది కాబట్టి మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అదే వర్క్ కి రేటు తగ్గిపోయి ఇవాళ పనులు జరుగుతున్నాయని చెప్పి కూడా చూపించే కార్యక్రమానికి ఈ ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టబోతోందని కూడా నేను సగర్వంగా చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రాజెక్టు నిర్మాణాల్లో జరిగిన అవినీతిని వెలికి తీసే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అంటే కేవలం అవినీతిమయం అనే పరిస్థితుల నుంచి, ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి అయిన తరువాత నీళ్లు ఎలా ప్రాజెక్టుల నుంచి ప్రవహించాలనే అనే కార్యక్రమానికి మేం ఇవాళ శ్రీకారం చుట్టబోతున్నాం అని నేను సగర్వంగా చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందే నేను చెప్పాను. సహకార రంగాన్ని పూర్తిగా పునరుద్ధరించడమే కాకుండా రెండవ యేడాది నుంచి సహకార రంగంలో ఉన్న డైరీలకు కూడా పాడి రైతు పాలుపోస్తే, రెండవ యేడాది నుంచి ప్రతి పాడి రైతుకు లీటర్ కు నాలుగు రూపాయల చొప్పున బోనస్ కూడా ఇవ్వబోతున్నామని చెప్పి చెబుతున్నాను. నవరత్నాల్లోని ప్రతి పథకం రైతులకు, నిరుపేద కుటుంబాలకు మంచి చేసింది. త్వరలో ప్రారంభం కాబోతున్న గ్రామ సచివాలయాలు, త్వరలో ప్రారంభం కాబోతున్న గ్రామ వాలంటరీ వ్యవస్థ ప్రతి రైతుకు, ప్రతి నిరుపేద కుటుంబానికి మేలు చేసే దిశగా తొలి అడుగులు ఈ ప్రభుత్వం వేయబోతోంది.

అధ్యక్షా, ఇవన్నీ ఈ సంవత్సర కాలంలో మనం చేయబోయే కార్యక్రమాలని కూడా ఇవాళ నేను సభకు వివరించాను. ఇక నీటి ఎద్దడి, కరవు ఛాయలు కనిపిస్తోన్న పరిస్థితుల మధ్యలో ఇప్పుడు మనం తక్షణ చర్యల క్రింద ఏమి చేయబోతున్నాం అనే విషయమై కూడా కార్యాచరణ గురించి నేను చెబుతాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నీటి ఎద్దడి బాగా కనిపిస్తోన్న పరిస్థితి ఉంది. దాదాపుగా నలభై రోజులు దాటిపోయింది. జూన్ మాసం నుంచి జూలై 10 వ తారీఖు అంటే నలభై రోజులైంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వర్షాభావ పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయో, నేను ఇంతకు ముందు చెప్పాను. దాదాపుగా 48 శాతం deficit అని చెప్పాను. ఇలాంటి పరిస్థితుల మధ్యలో దేవుడు ఆశీర్వాదించి మంచి వర్షాలు కురిస్తే పరిస్థితులు మెరుగౌతాయి. పరిస్థితులు ఒకవేళ మెరుగుపడకపోయినా కూడా అన్ని రకాలుగా సన్నద్ధంగా ఉండాలని చెప్పి అధికారులకు అన్ని రకాలుగా కూడా ఆదేశాలు ప్రభుత్వపరంగా ఇవ్వడం జరిగింది. కలెక్టర్లకు ఇప్పటికే చెప్పాం. నీటి కొరత ఎక్కడా కూడా రాకుండా ఉండేందుకు ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయినా పర్వాలేదు, నిధులివ్వడానికి సిద్ధంగా నేనున్నాను, నీటి ఎద్దడి అనేది రాష్ట్రంలో ఎక్కడా ఉండకూడదని చెప్పి జిల్లా కలెక్టర్లందరికీ కూడా ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. అందులో భాగంగానే ఇంకో అడుగు కూడా ముందుకు వేస్తున్నాను. నేను ఏదైతే అడుగు ముందుకువేస్తున్నానో, బహుశా ఆ అడుగు నేను ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఎందుకంటే, ఆ మనస్సు అనేది ఎవ్వరికీ లేదు. ఇంతకు ముందు పాలకులకు ఆ మనస్సు లేదు. తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో, నీటి విలువ, ప్రజల కష్టాలు తెలిసిన మనస్సున్న ప్రభుత్వంగా తాగునీటి సమస్య తక్షణ పరిష్కారానికి గానూ ప్రతి నియోజకవర్గానికి, ప్రతి ఎమ్మెల్యే చేతికి రూ. 1.00 కోటి కేటాయిస్తున్నాం.

(సభలో హర్షదావాలు)

అధ్యక్షా, ప్రతి ఒక ఎమ్మెల్యే వారి, వారి నియోజకవర్గాల్లో పూర్తి స్థాయిలో నీటి ఎద్దడి గురించి తెలుసుకునేందుకు గానూ నియోజకవర్గాల్లో పర్యటించాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను. సమస్య ఉన్న చోట పరిష్కారం కోసం ఈ డబ్బును సద్వినియోగం చేయాలని చెప్పి కూడా నేను కోరుతున్నాను. మంచినీటి సమస్యను తక్షణం సమాధానపర్చండని చెప్పి కూడా వాళ్లందరినీ కోరుతున్నాను. ట్యాంకర్లు ఏర్పాటు చేస్తారో, ట్యాంకులకు మరమ్మత్తులు చేయిస్తారో, బోర్లు వేయిస్తారో, లేక మరో మార్గంలో ప్రజలకు నీరు అందించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటారో అన్నది ఎమ్మెల్యేలు వాళ్లు పర్యటించినప్పుడు ఆలోచన చేసుకోమని చెప్పి వాళ్లందరికీ కూడా చెబుతున్నాను.

(సభలో హర్షదావాలు)

అధ్యక్షా, ఇలా ప్రతి ఎమ్మెల్యే చేతిలోనూ కోటి రూపాయలు డబ్బు పెట్టి, మీరు మీ నియోజకవర్గాల్లో తిరగండి, నీటి ఎద్దడి తగ్గించేందుకు మీకు తోడుగా ప్రభుత్వం మీ వెంటే ఉన్నది, మీ వెంటే ఉంటుంది అన్న మాట గతంలో అనడం నేను ఎప్పుడూ చూడలేదు.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

(టెజర్ బెండ్ వైపు కూర్చున్న సభ్యులు ప్రతిపక్ష సభ్యులు కూర్చున్న వైపుకు చూస్తూ “షేమ్, షేమ్” అనసాగారు)

ఇది గతంలో ఎప్పుడూ జరగలేదు. కానీ, నేను ఇవాళ చెబుతున్నాను. మా ఎమ్మెల్యేలకే కాదు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న ఆ ఎమ్మెల్యేలకు కూడా కోటి రూపాయలు ఇస్తానని కూడా నేను చెబుతున్నాను.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

అధ్యక్షా, ఈ నిధులను డైరెక్టుగా సి.ఎమ్.డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ నుంచే ఇస్తున్నానని నేను చెబుతున్నాను.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

అధ్యక్షా, ఆ విషయంలో మేం కులాలు చూడం, మతాలు చూడం, ప్రాంతాలు చూడం, వర్గాలు చూడం, రాజకీయాలు చూడం, చివరకు పార్టీలు కూడా చూడం అనేది మా ప్రభుత్వ విధానం.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

కాబట్టి గత ప్రభుత్వానికి భిన్నంగా ఈ కార్యక్రమానికి నిధులిచ్చే విషయంలో అధికార, ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యేల మధ్య ఎలాంటి తేడాలుండవు. ప్రతిపక్ష నాయకుడికి కూడా ఈ సి.ఎమ్. అభివృద్ధి నిధుల్లో నుంచి నిధులు కేటాయిస్తాం.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

ఆయన నియోజకవర్గానికి కూడా కోటి రూపాయలు కేటాయిస్తాం. ఆయన కూడా నియోజకవర్గానికి పోయి తిరగవచ్చు. తిరిగి ప్రజలకు చేయగలిగిన మేలు ఏదైనా ఉంటే, ఆయన్ను కూడా తిరిగి చేయమని చెప్పి చెబుతున్నాను.

(సభలో హర్షద్రావాలు)

అధ్యక్షా, పశుగ్రాసానికి కూడా ఎక్కడా కొరత రాకుండా ఉండేట్లు ఏర్పాట్లు చేస్తాం.

ఈ ముఖ్యమంత్రి అభివృద్ధి ఫండ్ నిధుల నుండి వారికి కూడా కోటి రూపాయల నిధులు అందుతాయి. వారి నియోజకవర్గంలో ప్రజలకు చేయగలిగిన మేలు ఏదైనా ఉంటే తిరిగి చేయమనిచెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, పశు గ్రాసానికి ఎక్కడా కొరత రానివ్వకుండా చేస్తాం. వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో స్వల్పకాలిక పంటలు వేయడానికి వీలుగా రైతులకు విత్తనాలు సరఫరా చేయడానికి చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నాము. రాగల రబీ పంట కాలానికి అవసరమైన విత్తనాలు సరఫరాకు పూర్తి స్థాయిలో సన్నద్ధంగా ఉండమని అధికారులకు ఆదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. రాయలసీమ జిల్లాలు తీవ్రమైన నీటి ఎద్దడితో ఎండిపోతున్న మామిడి, చీనీ పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు పడుతున్న అగచాట్లు నాకు తెలిసినవే. నీటిని ట్యాంకర్ల ద్వారా సరఫరా చేసేందుకు ఇప్పటి వరకు ఒక్కొక్క ట్యాంకరుకు రూ.500 లను ఇస్తుండగా దీనిని రూ.600లకు పెంచుతూ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. తక్షణ చర్యలుగా ఇదే బడ్జెట్లో మేము కేటాయించబోయే ప్రకృతి వైపరీత్యాల నిధి రూ.2000కోట్లతో ఈ సంవత్సరం అందుబాటులోకి తీసుకువస్తాం. ఖరీఫ్ సీజన్ నాటికి కరువు సంభవించగా రబీ నాటికి ఇన్పుట్ సబ్సిడీ వచ్చేలాగా ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాల నిధి అందుబాటులో ఉంటుందని సగర్వంగా నేను చెబుతున్నాను.

ఇది ఒక్కటే కాదు అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించి దాదాపు రూ.2000కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని ఏదైతే బకాయిలుగా పెట్టారో ఆ బకాయిలతో రైతులను గాలికొదిలేసి బకాయిలు ఎగవేసిన పరిస్థితుల్లో ఆ రైతులకు కూడా తోడుగా ఉండేందుకు 2018-19 కాలపు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రూ.2000.లను సిద్ధంగా ఉంచుతామని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. కరవు వచ్చినప్పుడు గతంలో ఎప్పుడూ జరగని విధంగా వడ్డీల భారం పూర్తిగా ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. రైతన్న రుణాలను రీషెడ్యూలు కూడా చేయించేందుకు అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటామని చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా ఇంతకు మునుపు ఎన్నడూ జరిగేది కాదు. గత ఐదు సంవత్సరాల ప్రభుత్వ కాలంలో కరవు చూశాము. ఏ రోజు కూడా ప్రభుత్వం వడ్డీలు చెల్లిస్తాము అన్న మాట నేను వినలేదు. రుణాలు రీషెడ్యూల్ చేసిన పరిస్థితిని ఏరోజూ చూడలేదు, జరుగలేదు. ఇవన్నీ మార్చబోతున్నామని ఈ సందర్భంగా చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా, కరువు ఏదన్నా వస్తే, కరవు సమయంలో ఉపాధి కల్పించేందుకు ఏ రకమైన పనులు చేపట్టాలో వాటి ప్రణాళికలు కూడా రచించమని అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవికాకుండా ప్రతిపక్షంలో ఉన్న వారు అయినా సరే ఏమన్నా సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలని అనుకుంటే అవి ఇవ్వడం నేను కోరుతున్నాను. మంచి మనస్సుతో ఇవన్నీ నేను స్వీకరిస్తానని మీ అందరకు చెబుతూ సలహాలివ్వమని కోరుతూ ఈ నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను.

(పంచాయితీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి మరియు మైనింగ్ శాఖ మంత్రి శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి తమ స్థానం నుండి లేచారు.)

శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి(SRI PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY) : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు గతంలో ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్నప్పుడు ఆయనతో అయ్యా నేను చంద్రబాబు నాయుడు గారి దగ్గరకు వెళ్లను, 40 సంవత్సరాలు అయింది నన్ను ఎందుకు పంపిస్తావు అంటే లేదు నీ ఆధ్వర్యంలోనే శాసనసభ్యులంతా వెళ్లాలని చెబితే ఆరోజు వెళ్లి క్యాంప్ ఆఫీస్ విజయవాడలో వారిని కలిశాము, వారిని ప్రత్యేకంగా అభ్యర్థించాము. గతంలో రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన కాలంలో రాష్ట్రంలోని ప్రతి శాసనసభ్యునకు కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు. అదే విధంగా మీరు కూడా ఒక టర్మ్ లో ఇచ్చారు. ఇప్పుడు కూడా ఇవ్వండి అంటే ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారాయి నేను ఇవ్వను అని నిక్కచ్చిగా అన్నారు. కనీసం ఈ రోజు మా ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాటలకు మనసారా ధన్యవాదాలు తెలిపితే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, నిన్న మా సభ్యులు డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి గారికి జరిగిన అవమానానికి ముఖ్యమంత్రి క్షమాపణలు చెబితే నేను కూడా ధన్యవాదాలు చెబుతాను. మీరు ఒకటి గుర్తుంచుకోవాలి మీరు చేసే పనులు చేస్తూ నీతులు చెప్పడం మంచిది కాదు రామ చంద్రారెడ్డి గారు. మీరు రైతు సదస్సుకు ఒక ఎస్సీ శాసనసభ్యుని రానియకుండా చేశారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులచే అంతరాయం)

ఒక పత్రికా విలేఖరిని మీరు బెదిరించిన తీరుకు ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. అప్పుడు కచ్చితంగా ఆయన చేసిన పనికి నేను అభినందిస్తాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు శ్రీ కె.శ్రీధర్ రెడ్డి, శ్రీ టి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు మరికొందరు తమ స్థానం నుండి లేచారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్లీప్.. కూర్చోండి.

శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి (SRI KOTAMREDDY SRIDHAR REDDY) (నెల్లూరు గ్రామీణం): అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం.. వారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే అప్పుడు బెదిరించారు. కేసులు పెట్టించారు, రూపాయి డబ్బులు ఇవ్వలేదు. మా ముఖ్యమంత్రి గారు విశాల వ్యాదయంతో డబ్బులు ఇస్తుంటే దానిని అభినందించకుండా దానిని కూడా పక్కదారి పట్టించాలంటే ఇదేనా సార్ పార్టీల సమిష్టి. మేము చాలా మాట్లాడుతాము సార్, రామారావును వెన్నుపోటు పొడిచింది ఎవరు సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్ : దయచేసి కూర్చోండి.. అవన్నీ ఇప్పుడు వద్దు.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, చర్చ జరుగుతుండేది కరవు, రుతుపవనాల లేమి మీద. అందులో భాగంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు

ఏమన్నారంటే గ్రౌండ్ వాటర్ ప్రాబ్లమ్ నివారణ కోసం ప్రతి శాసనసభ్యునకు కోటి రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. అందులో భాగంగా ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కూడా ఇస్తామన్నారు అది చాలా హుందాగా చెప్పారు. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుల సమకాలికులు శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి గారు ఏమన్నారంటే 2016లో మేమంతా వచ్చి అడిగాము. కరాఖండిగా నేను ఇవ్వనని చెప్పారు కాని ఈ రోజు ఇస్తున్నాము కాబట్టి దానిని అభినందిస్తే మేము కూడా సంతోషిస్తామన్నారు. దానిని మళ్లా ఎక్కడో ఎవరో సభ్యులు రాలేదని చెప్పి... అధ్యక్షా, అటువంటివి ఏమైనా జరిగి ఉంటే కచ్చితంగా మా దృష్టికి తీసుకురండి, పోలీసు స్టేషన్, చట్టం దృష్టికి తీసుకు రండి. ఇదే నిండు సభలో అందరు ఉండగనే గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడిని పాతిపెడుతామని చెప్పారు కదా అధ్యక్షా. ఆరోజు చర్యలు లేవా అధ్యక్షా. చాలా హుందాగా ప్రతిపక్షానికి కూడా ఈ డబ్బులు ఇస్తున్నామని చెప్పినప్పుడు అభినందించాల్సిందిగా తెలియజేస్తున్నారు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ డా.ఎన్.రామానాయుడు, డా.డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి తమ స్థానం నుండి లేచారు.)

డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి(DR. DOLA SREE BALA VEERANJANEYA SWAMY) : అధ్యక్షా, దీనిని గురించి అధ్యక్షా నేను రైతు సదస్సుకు హాజరయ్యేందుకు వెళ్లాను..

(అధికారపక్ష సభ్యులచే అంతరాయం)

మ 2.00

శ్రీమతి విశ్వాసరాయి కళావతి(SMT.VISWASARAYI KALAVATHI): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. 2014లో మేము ఎమ్మెల్యేలుగా ఉన్నప్పటికీ మాకు అభివృద్ధి నిధులు ఇవ్వలేదు. మాకు ఇవ్వండి అని అప్పుడు యనమల రామకృష్ణుడుగారిని అడిగితే “మీరు అడుక్కుంటే మేము ఇస్తామని” ఆయన అన్నారు. అప్పుడు ప్రతిపక్షనాయకుడిగా ప్రస్తుతమున్న ముఖ్యమంత్రిగారు మీరు వెళ్లండి, మీరు వెళ్లి అడగండి, అది మీ ధర్మం అని అన్నారు. మా అందర్నీ తీసుకుని వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడు మా సెల్ ఫోన్లు కూడా కిందనే ఉంచేసి మమ్మల్ని లోపలికి రానిచ్చారు. అప్పుడు గౌరవనీయులు పెద్దిరెడ్డిగారి రామచంద్రారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన మేము వెళ్లేటప్పుడు “మాకు అభివృద్ధి నిధులు ఇవ్వడం లేదు, అన్నీ ఇన్ చార్జ్ ల పేరున, ఎక్స్ ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీల పేరున ఇస్తున్నారు, మీరు వాళ్లకు ఇస్తే ఎలా” అని సభ్యులు అంటే, “ఆ లేదు, మీకెందుకు? మీరు శాసనాలు చేయడానికే ఉన్నారు, మాకు మేము ఇవ్వము, జీఓ ప్రకారంగా ఇవ్వాలి, ఇచ్చాము” అన్నప్పుడు అప్పుడు కూడా గౌరవ సభ్యులు. అక్కడున్న ఇంచార్జ్ మినిస్టరుగారి చేత గాని, కలెక్టరుగారి ద్వారా గాని మీరు ఇవ్వొచ్చు కదా అని అన్నారు. అలా అంటే అప్పుడు “మీరు శాసనాలు చేయడానికే ఉన్నారు, నేను హాట్ లైన్ లో అన్నీ చూస్తున్నాను, నేను మీకు ఇవ్వను, ఇంచార్జులు వారు ఓడిపోలేదు, వారెక్కడ ఓడిపోయారు” అని ఆరోజు శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడుగారు అనటం జరిగింది.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు పేమ్ పేమ్ అని, సిగ్గు సిగ్గు అని, సభ్యులు శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్రెడ్డి సిఎం రిలీఫ్ ఫండ్ ఇవ్వలేదు సర్ అని అన్నారు)

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. ఈరోజు ఏదైతే కరవు పరిస్థితుల మీద మనం స్టేట్మెంట్ తీసుకుని దానిమీద చర్చ జరిపేటువంటి సందర్భంలో ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతో దయనీయమైన పరిస్థితి ఉంటే, ఇవాళ చర్చ పక్కదోవ పట్టేవిధంగా ఉండడం దురదృష్టం. ఎందుకంటే ఈరోజు రాష్ట్రంలో చూస్తూ ఉంటే

సాగు వీడ లేదు - కాడి వదల లేదు

అదును దాటుతున్నా - పదును జారుతున్నా

నిత్తు కోసమే శ్వాస - నిత్తితే చాలు

అనే ఆశతో ఇవాళ రాయదుర్గం మండలంలో వేపరాళ్ల గ్రామ రైతు “ఈశ్వరప్ప” రాయితీ విత్తనాల కోసం తెల్లవారుజామున వచ్చి ఆ విత్తనాల కోసం వేచి వేచి చూసి, గుక్కెడు మంచినీళ్ల కోసం బయటికెళ్తే మళ్ళీ క్యూ లైన్లో తప్పిపోతానేమోనన్న ఆలోచనతో అక్కడే లైనులో ఉండగా చివరకు అతని గుండె ఆగిపోయి చనిపోయాడు. కనీసం ఆ రైతు గురించి ఒక్క మాట కూడా ప్రభుత్వం మాట్లాడలేకపోవడం దురదృష్టకరం.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు చెవులు వినవడటం లేదా అని, సభ్యులు శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు.)

ఆ రైతుకు సంబంధించి నిన్ననే అక్కడ ఉండే స్థానికులు కూడా రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. ఎవరైతే విత్తనాల కోసం క్యూలో నిలబడి చనిపోయిన రైతు కుటుంబం ఏదైతే ఉందో వారిని ఆదుకోడానికి ఈరోజు ఏదైతే రూ.7లక్షలు... గతంలో అయితే రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఉన్న సమయంలో రూ.1.50లక్షలు ఇచ్చేవారు, ఆ తర్వాత చంద్రబాబునాయుడుగారు వచ్చిన తర్వాత ఎవరైనా రైతు ఆత్మహత్య చేసుకున్న పరిస్థితిలో ఆ కుటుంబానికి రూ.5 లక్షలు ఇచ్చినటువంటి పరిస్థితి. మరి ఈరోజు జగన్మోహన్రెడ్డిగారు రూ.7 లక్షలు ఇస్తారని ప్రకటన ద్వారా చెప్పడం జరిగింది. దయచేసి ఆ కుటుంబానికి రూ.10 లక్షలు కచ్చితంగా ఇచ్చి ఆ కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ సభ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మొన్న ఎన్నికల్లో వరుణుడు మా పార్టీలో ఉన్నాడు. జగన్మోహన్రెడ్డిగారు వస్తే వర్షాలు వస్తాయని ప్రశాంత్ కిషోర్ గారు ఊరు, వాడా ప్రచారం చేశారు. కానీ ఈరోజు వంద సంవత్సరాల చరిత్రలో ఇంత తక్కువ వర్షపాతం ఎప్పుడూ నమోదు కాలేదు ఎందుకంటే మొన్ననే చూశాం.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శని వదల్లేదు అని అన్నారు)

దేశంలోనే అత్యల్ప వర్షపాతం ఉన్నటువంటి జైసల్మేర్ దగ్గర్నుంచి ఈరోజు రెండవది అనంతపురం జిల్లాలో యావరేజీగా చూస్తే 42శాతం తక్కువ. అనంతపురం జిల్లాకు జీవనాడి తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ. ఇదే ఎగువ కాలువకు గత సంవత్సరంలో 43 టిఎంసీల నీళ్లు ఉంటే ఈరోజు మూడు టిఎంసీల నీళ్లు కూడా లేని పరిస్థితి. కదిరి నియోజకవర్గంలో అయితే ఇంకా దారుణం. తనకల్ మండలంలో కొక్కంటి క్రాస్ వద్ద బీడు భూముల్లో ముస్లిం సోదరులు ఎవరైతే ఉన్నారో ఆ బీడు భూముల్లో ముస్లింలు అల్లా కరుణించి వానలు పడాలని ప్రార్థనలు చేసేటువంటి పరిస్థితి. అంటే ఈ ప్రభుత్వం మీద ఎటువంటి విశ్వాసం లేనటువంటి పరిస్థితిలో ఆకాశం వైపు రైతులు చూస్తూ ప్రార్థనలు చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితి ఈరోజు ఈ రాష్ట్రంలో ఉంది.

అదేవిధంగా ఈరోజు విజయనగరం జిల్లాలో చూస్తే బావులు, చెరువులు అన్నీ కూడా ఎండిపోయి బిందెడు నీళ్ల కోసం మైళ్ల దూరం నుంచి సైకిళ్ల, మోటారు సైకిళ్ల, ఆటోలు, ఆఖరికి కార్లలో కూడా బిందెడు నీళ్లు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఈరోజు ఉంది. మరి ఉన్నవాళ్ల పరిస్థితే ఈ రకంగా ఉంటే లేనివాళ్ల పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో ఎట్లా ఉందో ఇదే ఒక ఉదాహరణ.

(అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు మేము అధికారంలోకి వచ్చి నలభై రోజులే అయిందని అని అన్నారు)

అంతేకాదు, ఇవాళ ముఖ్యమంత్రిగారి సొంత జిల్లా కడప జిల్లా. మరి అక్కడ కరవు నెలకొని ఉన్నప్పటికీ కూడా చీమకుట్టినట్టు కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి లేకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. ఎందుకంటే కడప జిల్లాలో చినమండెం మండలంలో కేశాపురంలో బిందెడు నీళ్ల కోసం చాంతాడంత పెద్ద క్యూ లైను. ఇవాళ మహిళలు వారి జిల్లాలో ఇట్లా పాట్లుపడుతున్నారంటే కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఇటువంటి విషయాలు ఎందుకు రావడం లేదో నాకైతే అర్థం కానటువంటి పరిస్థితి.

అంతేకాదు, విశాఖ నగరం అందాల నగరం. అటువంటి విశాఖ నగరంలో కూడా తాగునీటికి కటకటలాడిపోయి, ఇవాళ భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయి బోర్లు మొరాయిస్తున్నటువంటి పరిస్థితిల్లో జివిఎంసి రోజు విడిచి రోజు నీటిని ఇస్తున్నటువంటి పరిస్థితిలో... మరి ఒక నగరంలోనే ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంటే గ్రామాల్లో ఎటువంటి పరిస్థితి ఉందో మనకు అర్థం అవుతోంది.

(గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రాధీశ్వర గారు మరియు శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

అంతేకాదు, ఈరోజు పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలు చూస్తే ఎక్కడా పరిగెత్తి లేదు. దీంతో కృష్ణా జిల్లా నుంచి కొందరు వ్యాపారులు పరిగెత్తి తెచ్చి రాజంపల్లి కేంద్రంగా విక్రయిస్తున్నారు. గతంలో ట్రాక్టర్ల లెక్కన గడ్డిని అమ్మేవాళ్లు. ఇప్పుడు టన్నులుగా అమ్ముతున్నారు. కాటాలు కూడా పెట్టారు. (బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్: రామానాయుడుగారూ ఒక్క నిమిషం ఆగండి. మినిస్టర్ ఫర్ ఫైనాన్స్.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, ఇక్కడ సభా సమయం దేనికి వాడాలి? కరవు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది, వర్షాలు పడలేదు, కాబట్టి నివారణ కోసం ఏదైనా సలహాలు ఇవ్వండి అని అంటే న్యూస్ బులిటెన్ చదివినట్లు అక్కడ అదిలేదు, ఇక్కడ ఇది లేదు, విజయనగరంలో అది లేదు అని, ఇవన్నీ మనకు తెలిసినవే కదా అధ్యక్షా. పూజలు చేస్తున్నారంటే అన్ని చోట్లా పూజలు చేస్తూనే ఉంటారు. వర్షాలు పడాలనే ఉద్దేశంతో ఎక్కడైనా పూజలు చేస్తారు. అది కాకుండా కరవు నివారణకు వాళ్లు ఏమైనా సలహాలు ఇస్తారనేది చెబితే, కడవలో ఇది జరిగింది, విజయనగరంలో అది జరిగింది అని సాయంత్రం ఏడు గంటలకు న్యూస్ బులిటెన్ చదివినట్లుగా ఉంది.

(సభలో నవ్వులు)

దయచేసి వాళ్లు ఏదైనా గాని సలహాలు ఉంటే ఇవ్వమని చెప్పండి అధ్యక్షా.

(ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు డా. నిమ్మల రామానాయుడుగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని, నేను కరవు మీద మాట్లాడితే వాళ్లు హేళనగా మాట్లాడుతున్నారని, వాళ్లు ఒక్క సాక్షి పేపరు మాత్రమే చదువుతారని అన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: రామానాయుడుగారూ, మంత్రిగారు మాట్లాడిన తర్వాత మీరు మాట్లాడుదురు గానీ, కూర్చోండి, సత్యనారాయణగారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ బొత్తు సత్యనారాయణ(SRI BOTCHA SATYANARAYANA): అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ కూడా అబద్ధాలు కాదు, వాస్తవాలే. కానీ తెలుసుకోవలసిన విషయం ఏమంటే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి నేటికి 40 రోజులు అయింది. విశాఖపట్నంలో రెండు రోజులకొకసారి నీళ్లు ఇస్తున్నారంటే దానికి కారణం ఏంటి? గత ప్రభుత్వాలు దీర్ఘాలోచనతోను, దూరదృష్టితోనూ ఆ కార్యక్రమాలు చేయకపోవడం వల్ల, అక్కడున్న జన సామర్థ్యానికి, ఏవిధంగా విశాఖపట్టణానికి నీళ్లు తేవాలో ఆలోచన చేసి ఉంటే ఈరోజు ఈ పరిస్థితి వచ్చి ఉండేది కాదు. ఆయన చెప్పింది వాస్తవం. మేము కూడా అదే బాధపడుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అదే ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఏవిధంగా సమస్యను పరిష్కారం చేయాలి, మళ్ళీ ఇటువంటి సమస్యలు పునరావృతం కాకుండా ఉండాలనే ఆలోచన ఇవాళ చేయడం జరుగతోంది. దయచేసి ఇండాక మా ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారు చెప్పినట్లు మీరు ఏదైనా సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వండి. కరవు నివారణకు ఏమి చేయాలో చెప్పండి. ఫాడర్ లేదు, ఫాడర్ కోసం మీరు ఏమి సలహా ఇస్తారు, ఫాడర్ను ఏవిధంగా మనం ప్రొక్యూర్ చేయాలి, దానికొరకు మనం ఏం చేయాలి, అదేవిధంగా విశాఖపట్నంలో నీటి సమస్యను గత ప్రభుత్వం తీర్చిందా, అదీ కాలేదు కదా, కాబట్టి దయచేసి సంయమనం పాటించాలని కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రతిపక్ష సభ్యులు డా. నిమ్మల రామానాయుడు (మైక్ లేకుండా) మాట్లాడుతూ
మేము రెండు నిమిషాలు మాట్లాడితే వారు పది నిమిషాలు మాట్లాడుతున్నారు సార్ అని, ఉన్న
వాస్తవాలను చెబితే ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉలిక్కి పడుతుందని అన్నారు)

మ 2.10

సంయమనం పాటించి, వాస్తవాలకు దగ్గరగా వారు (ప్రతిపక్షసభ్యులనుద్దేశించి) మాట్లాడితే
బాగుంటుంది.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR.NIMMALA RAMANAIDU) : (మైక్ లేకుండా) మేము
మాట్లాడుతుంటే ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉలిక్కిపడుతుంది.

(బెల్)

శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణ (SRI BOTCHA SATYANARAYANA): మాకెందుకు ఉలుకు?
(సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామానాయుడు గారు. మినిష్టర్ గారిని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణ(SRI BOTCHA SATYANARAYANA) : మాకు ఉలుకూ లేదు,
పలుకూ లేదు. వాస్తవ పలుకులే మేము మాట్లాడుతాం. నిర్భయంగా, వాస్తవ విషయాలన్నింటిని కూడా
ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పుడే మాట్లాడారు. సలహాలు కూడా ఇమ్మని మీకు (ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి)
చెప్పారు. ఆ మాట మీ నోటినుండి ఈ శాసనసభలో వచ్చిందా? ఐదు సంవత్సరాల నుంచి టీవీల్లో
మేము చూస్తున్నాం. ఒక్కసారైనా ప్రతిపక్షాన్ని ఉద్దేశించి మీరు సలహాలు ఇవ్వడని ఒక్కరోజు అడిగినట్లు
రికార్డుల్లో చూపించమనండి.

(సభకు స్వల్ప అంతరాయం)

వారి దృష్టిలో ప్రతిపక్షం అంటే అదొక పనికిమాలిన పక్షంలాగా చూశారు. కానీ ఈరోజు మా నాయకుడు
ప్రతిపక్షాన్ని కూడా కన్సిడర్ లోకి తీసుకుని మీకు కూడా కార్యక్రమాలను చేస్తానని చెబుతున్నప్పుడు
ఆలోచన చేయాలి.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

దయచేసి సంయమనం పాటించి ఒక్కటని పది అనిపించుకోవద్దని ప్రతిపక్ష సభ్యులను కోరుతున్నాను.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR.NIMMALA RAMANAIDU) : (మైక్ లేకుండా)
ఉదయం వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామానాయుడు గారూ మాట్లాడండి.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ ఎటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి నేను తీసుకొస్తున్నాను. ఈ విషయాల్ని ఎందుకు తీసుకొస్తున్నానంటే ప్రభుత్వం ఏర్పడి 40 రోజులు అయ్యింది. ఒక వక్కన ప్రాణాలు పోతున్న పరిస్థితులను తెలియజేస్తున్నాను. మీ ప్రభుత్వాన్ని మేము ఇంకా విమర్శించడం లేదు, దుయ్యపట్టడం లేదు. నేను మాట్లాడేటప్పుడు అంతరాయం కల్గించవద్దని తెలియజేస్తున్నాను. సభకు వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. ఈరోజు టన్ను రూ.3,500 గడ్డి రేటు ఉంది, అంటే పశువులకు దాణా దొరకలేని పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఉందన్న విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. పొడిగేదెలు ఇంతకుముందు ఐదు లీటర్లు పాలు ఇచ్చేవి, ఈవాళ రెండు లీటర్లు ఇవ్వలేని పరిస్థితులున్నాయి. వాటికి తగిన గ్రాసం గానీ, నీళ్లు గానీ లేని పరిస్థితులు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి.

నెల్లూరు జిల్లాలో అయితే గత ఐదు సంవత్సరాల్లో కంటికి రెప్పలా కాపాడుకున్న నిమ్మచెట్లు కళ్లముందే మొడుబూరుతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఒక్కొక్క ఎకరానికి రూ.24,000 పెట్టి ట్యాంకర్ల ద్వారా నీరు తెచ్చుకున్నారు. డబ్బులు పెడతామన్నా కూడా నీరు దొరకనటువంటి పరిస్థితి ఆ జిల్లాలో ఇప్పుడుంది. ఈ రకంగా వర్షం వస్తే విత్తనాలు వేద్దామన్నా రైతులకు చినుకు పలకరించడం లేదు, విత్తనాలు దొరకడం లేదు. ఈవాళ రైతు రోడ్డెక్కుతున్న పరిస్థితి ఉంది.

ఇటువంటి పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో ఉంటే, వీటి గురించి ఈరోజు ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటాం, ఏ రకంగా ఉపశమనం కల్పిస్తాం, ఏ రకంగా కరవును నివారిద్దామనే దానిపై మాట్లాడకుండా గత ప్రభుత్వంపై నెపం నెట్టేసే పరిస్థితి ప్రభుత్వ చేతకానితనం తప్ప మరేమీ కాదు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు తెలియజేశారు)

ఈవాళ రైతు రుణమాఫీ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. రుణమాఫీ అనేది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రూ.1,50,000, మిగులు బడ్జెట్ ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్రం లక్ష రూపాయలు ఇస్తే, మేము లక్షా యాభై వేల రూపాయలు ఇస్తామన్నాం.

('లక్షా యాభై వేల రూపాయలు ఇవ్వలేదు' అని అధికారపక్ష సభ్యులు డా. గోపిరెడ్డి శ్రీనివాస రెడ్డి గారు, 'అన్నీ అసత్యాలు మాట్లాడుతున్నారు' అని ఉప ముఖ్యమంత్రి అమృత్ బాషా షేక్ బేపారి గారు అన్నారు)

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.87,612 కోట్లు అని చెప్పారు, కానీ ఇందులో అన్నీ మిషనరీ, పౌరీకి సంబంధించి అన్ని రుణాలను కలిపి రూ.87,000 కోట్లు చెబుతున్నారు. వాస్తవంగా చూసినట్లైతే పంట రుణాలు రూ.42,000 కోట్లు. రూ.1,50,000 మేము కుదించడం వల్ల ఇది రూ.24,000 కోట్లకు పరిమితం అయ్యింది. ఇందులో ఆర్డర్ రూ.15,000 కోట్లు మేము రైతుల అకౌంట్లోకి..

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

(ఆర్థిక మంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ గారు తాను మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామానాయుడు గారూ, ఒక్క నిమిషం ఆగండి. మినిష్టర్ గారు మాట్లాడుతారు.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): (మైక్ లేకుండా) మాట్లాడడానికి ఎంతైనా సమయం ఇస్తామన్నారు, మాట్లాడుతుంటే మైక్ కట్ చేస్తారు.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, పది నిమిషాల వారి ప్రసంగంలో సలహాలు, సూచనలు ఇస్తారని చూస్తే తొమ్మిది నిమిషాలు న్యూస్ పేపర్ రిపోర్టులు చదివారు, అన్నీ విన్నారు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి సభకు అంతరాయం)

అందులో మరలా రూ.1,50,000 మేము ఇచ్చేశామని చెబుతున్నారు, ఇందులో ఏమైనా వాస్తవం ఉందా? రూ.87,000 కోట్లకు గాను రూ.24,000 కోట్లకు కుదించాలనే కుటుంబరావు గారి ఆలోచనను వాడి కుదించిన తరువాత రూ.15,000 మాత్రమే ఇచ్చి, రూ.1,50,000 ఇచ్చేశామనడం ఎంతవరకు భావ్యం, సమంజసమని ఆలోచన చేయాలి.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): సభను తప్పుదోవ పట్టించేవిధంగా మాట్లాడవద్దని తెలియజేస్తున్నాం. రూ.14,000 కోట్లు రైతుల అకౌంట్లలోకి వేశాం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు తెలియజేశారు)

నాలుగు, ఐదు వాయిదాలకు సంబంధించి రూ.7,150 కోట్ల రైతు రుణమాఫీని ఇదే శాసనసభలో ఓట్ ఆన్ బడ్జెట్ లో ఆమోదించాం. ఫైనాన్స్ క్లియర్ చేయడం జరిగింది. రైతు సాధికారత సంస్థకు సంబంధించి బాండ్స్ కూడా రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అయినా కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఆ నాలుగు, ఐదు వాయిదాలు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆ అమౌంట్ ను ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు విడుదల చేయని పరిస్థితిని చూస్తున్నాం.

అన్నదాత సుఖీభవ పథకాన్ని మేము తీసుకొచ్చాం. రూ.15,000 ఇస్తామని రూ.4,500 కోట్లు ఆల్ రెడీ వాళ్ల బ్యాంక్ అకౌంట్లో వేశాం. మిగిలిన అమౌంట్ రూ.4,500 కోట్లు ఈ ప్రభుత్వం నిలిపివేయడం శోచనీయం. ఈ రకంగా నాలుగు, ఐదు వాయిదాల రుణమాఫీ రూ.7,150 కోట్లు, 'అన్నదాత సుఖీభవ' రూ.4,500 కోట్లు, మొత్తం రూ.11,650 కోట్లు ఖరీఫ్ కు రావలసిన రైతుల డబ్బులను ఈ ప్రభుత్వం నిలిపివేసిన పరిస్థితిని రైతులందరూ గమనిస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు తెలియజేశారు)

ఇలా పదేపదే అడ్డుకోవడం భావ్యం కాదు.

(‘రైతులకు టోపీ పెట్టారు’ అని అధికారపక్ష సభ్యులు శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ అన్నారు)

నేను లాస్ట్ స్పీకర్ను కాదు కదా అధ్యక్షా.

(బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ముగించండి.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): సార్ ఇప్పుడే మొదలుపెట్టాను. అప్పుడే నలుగురు లేచారు. కరవు ముఖ్యమైన సబ్జెక్ట్. వారు చెప్పిన దానికి మేము సమాధానం చెబుతున్నాం. మీరు ఆ మాట చెప్పివుండకపోతే మేము ఈమాట చెప్పివుండేవాళ్లం కాదు. మీరు ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీకి రూ.2,100 కోట్లు బకాయి పెట్టారు.

(ఆర్థిక మంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ గారు తాను మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : సభలో ఇన్ని అవాస్తవాలు చెబుతుంటే, సభ అంతా నింటూ వుండాలంటే వీలవుతుందా? ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ అనేది ప్రభుత్వం ఎన్నికలకు పోయేటప్పుడు కేవలం జీతభత్యాల కోసం పెడతారు. ఐదు సంవత్సరాల కాలం ఇస్తే, ఆ ఐదు సంవత్సరాల్లో పనులన్నీ చేయకుండా వచ్చే ప్రభుత్వం చేయాలనే ఉద్దేశంతో, ప్రజలతో కేవలం ఓట్లు వేసుకోవాలనే ఒక electoral gimmick కాదా! రాబోయే ప్రభుత్వం పెట్టబోయే పథకాలు ఎవరైనా ఇంతవరకు చరిత్రలో ఓట్ ఆన్ అకౌంట్లో పెట్టారా?

(‘షేం... షేం... షేం...’ అని అధికారపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

ఐదు సంవత్సరాలు వాళ్ల (ప్రతిపక్షంను ఉద్దేశించి) దగ్గర పెట్టుకొని, ఐదు సంవత్సరాలు వారు చేయకుండా, రాబోయే ప్రభుత్వం చేయాలని, అప్పులన్నీ రాబోయే ప్రభుత్వం తీర్చాలంటే ఎలావుందంటే ‘ఒక ఇంట్లో బాడుగకు ఉండి ఇల్లు ఖాళీ చేస్తూ, వచ్చే వాళ్లు బాడుగను కట్టండి’ అనే విధంగా ఉంది. కరెంటు బిల్లులు, మున్సిపల్ బిల్లులు వచ్చేవాళ్లు కట్టండి అంటారు.

కొమ్మారెడ్డి ప్రభాకర్ గారు (పేపర్ కాపీను చూపిస్తూ) సాధికార సంస్థ అని పెట్టి సాధికార సర్టిఫికేట్లను ఇచ్చారు, ఇంతవరకు వీరికి రాలేదు. ఇలాంటివాళ్లు వేల వేల మంది ఉన్నారు. రూ.87,000 కోట్ల నుంచి రూ.24,000 కోట్లకు తగ్గించి, దాన్ని కూడా పూర్తి చేయకుండా కేవలం రూ.15,000 కోట్లు మాత్రమే పూర్తిచేసి, మేము రుణమాఫీ చేసేశామని అంటున్నారు. ఎంత దురదుష్టకరమైన పరిస్థితి అని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇప్పటికైనా దయచేసి వాళ్లు (ప్రతిపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) అవాస్తవాలు మాట్లాడకుండా, కరవు నివారణకు సూచనలు ఇవ్వమని చెప్పండి అధ్యక్షా.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): మేము రూ.15,000 కోట్లు ఇచ్చామని చెప్పాం తప్ప రూ.57,000 కోట్లు, రూ.47,000 కోట్లు ఇచ్చామని చెప్పడం లేదు. వాస్తవాల్లో చెబుతున్నాం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు.)

వాస్తవాలు చెప్పినా కూడా ఆయన (ఆర్థికమంత్రి గారిని ఉద్దేశించి) పదే పదే ఎందుకు అంతరాయం కల్గిస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు.

(అధికారపక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ జీరో శాతం వడ్డీ లేని రుణాలను ఇస్తున్నామని చెప్పారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాం. ఈ జీరో శాతం వడ్డీ లేని రుణం అనేది గత ప్రభుత్వాల నుంచి ఉన్నదే. ఆనాడు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వంలో కూడా కొనసాగింది, ఈరోజు ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తోంది తప్ప, ఇదేమీ కొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన పథకం కాదన్న విషయాన్ని సభ ద్వారా మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాం. అదేవిధంగా ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ గురించి మాట్లాడారు.

(ఆర్థిక మంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ గారు తాను మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతి గారిని కోరారు)

అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన తరువాత వారికి మైక్ ఇవ్వండి.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : జీరో శాతం వడ్డీ అనేది 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత డిస్కంటిన్యూ చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా చెప్పమనండి. అది వాస్తవం. వాళ్లు (ప్రతిపక్షంను ఉద్దేశించి) అప్పుడే డిస్కంటిన్యూ చేశారు, ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకివ్వడం లేదంటే మేము రుణమాఫీ చేస్తున్నాం కాబట్టి ఇవ్వమని చెప్పి ఆ రుణమాఫీ కూడా చేయకుండా ఉండడం వాస్తవమా కాదా! ఈరోజు వారికి తెలియకుండా ఏవిధంగా మాట్లాడుతున్నారు.

మ.2.20

శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడు గారికి ఇక్కడే నేను సవాలు విసురుతున్నాను. 2014 నుంచి 2019 వరకు “రైతులకు మీరు సున్నా వడ్డీ కింద ఎంత డబ్బు ఇచ్చారో మీరు చెప్పమని సవాలు విసురుతున్నాను”. నోరు తెరిస్తే

(అధికార పక్ష సభ్యులు పేమ్ పేమ్ అని అరవసాగారు)

(ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

నేను రికార్డులు తెప్పిస్తాను. మీరెంత ఇచ్చారో.. నేను రికార్డులు పెట్టి చూపించిన తరువాత వెంటనే తన పదవికి రాజీనామా చేసి వెళ్లిపోతారా అని చంద్రబాబునాయుడుగారిని అడుగుతున్నాను. రెడీనా.. ఇప్పుడే నేను రికార్డులు తెప్పిస్తాను.... నోరు తెరిస్తే సత్య దూరమైన మాటలు.

(ఒప్పుకో అని, పేం, పేం అని అధికార పక్ష సభ్యులు అడుగసాగారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, వ్యవసాయాభివృద్ధిలో 11 శాతంతో దేశంలోనే నెంబర్ వన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉందని నిన్ననే మంత్రిగారు ఒప్పుకునే పరిస్థితికి వచ్చారు. గవర్నమెంట్ పాలసీల ప్రకారం ...

(అధికార పక్ష సభ్యులు ప్రతిపక్షనాయకులను సవాలు స్వీకరిస్తారా అని అడుగసాగారు)

రికార్డులు ఆయన దగ్గరే ఉన్నాయి. రిఫర్ చేసుకోమనండి.

(అధికార పక్ష సభ్యులు సమాధానం చెప్పమని అడుగసాగారు)

ఆయనకు సమాధానం నేను ఎందుకు చెప్పాలి. (మైకు కట్ చేయబడింది)

(అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులతో సభ హోరెత్తింది)

గవర్నమెంట్ కి ఒక పాలసీ ఉంటుంది.....

(అధికార పక్ష సభ్యులు శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి సవాలు స్వీకరించమని చెప్పడని అడిగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీధర్ రెడ్డిగారు దయచేసి కూర్చోండి.

(ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు మైకు ఇవ్వమని గౌరవ సభాపతిగారిని అడిగారు)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, చాలా సింపుల్ క్వశ్చన్.. వాళ్ల సభ్యులు ఏమన్నారంటే ఇది పాత స్కిం సున్నా వడ్డీ వాళ్లు కడుతూనే ఉన్నారు. మేము ఇస్తానే ఉన్నామని అన్నారు. కాదు అని అన్నాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారంటే, 2014లో మీరు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన తరువాత ఇవ్వడం లేదు కావాలంటే రికార్డులు తెప్పిస్తాను మీరు ఇచ్చి నట్లు రుజువు చేయండి, లేదంటే మీరు రాజీనామా చేసి పోతారా అంటే దానికి సమాధానం చెప్పకుండా అంత ఫాస్ట్ గా వేరే ఎక్కడికో వెళ్లిపోతున్నారు. అంత ఫాస్ట్ గా వెళ్లకూడదు. సవాలు అనేది ఉంది. ఇక్కడ పుస్తకాలు తెప్పిస్తాం. పుస్తకాలు చూడడం చెప్పారు.

రెండో మాట ఏమి అన్నారంటే, వ్యవసాయం ఎప్పుడూ లేని విధంగా 11 శాతం అని అన్నారు దానికి కూడా నేను సమాధానం చెబుతాను. మేము ఏమన్నామంటే, నిన్న వైట్ పేపర్ రిలీజు చేసేటప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ లేని విధంగా పోయిన నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా డబుల్ డిజిట్ గ్రోత్ అని చెబుతున్నారు. ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది గ్రోత్.. అగ్రికల్చర్ అండ్ ఎలైడ్ యాక్టివిటీ, లైవ్ స్టాక్ అండ్ ఫిషరీస్.. వాళ్లు ఏమంటారంటే వ్యవసాయంలో రాలేదంటా, చేపల్లో వచ్చిందంటా, ఎన్ని చేపలు అయితే ఎంత వ్యవసాయం అవుతుంది. దానికి కూడా చెప్పాం. ఇది వాస్తవం కాకపోవచ్చు ఎందుకంటే, వ్యవసాయం నుంచి వచ్చే రాబడి ఏదైతే ఉందో ఎన్యూమరేషన్ చేసే దానికి **standard techniques for the entire country** ఉంది. ఈ చేపలకు, గొర్రెలకు, పశువులకు లేదు కాబట్టి మీరేమి లెక్కలు రాసుకున్నారు. చేపల గురించి వాస్తవానికి కడప జిల్లాలో రెండు వేల లారీల చేపలు వచ్చాయని ఒక సర్వేలో వాళ్లు చెప్తారు. ఉండేది ఒక సోమశిల, ఆ నీళ్లు ఉండి లేక ... ఉన్న నీళ్లలో రెండువేల లారీల చేపలు ఎక్కడినుంచి వస్తాయి. దానికి ముప్పై శాతం, నలభై శాతం ప్రతీసారి వ్యవసాయం పెంచాలన్నప్పుడలా చేపలు పెరిగాయి. వ్యవసాయంని పెంచాలంటే చేపలు పెరిగాయి...ఎవరూ చేపల గురించి లెక్క పెట్టలేరుగా... (అధికార పక్ష సభ్యులు సభలో నవ్వుసాగారు) అది తప్పు అని చెబుతున్నాం.

(అపోజిషన్ లీడర్ మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని అడిగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబునాయుడు గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు చెప్పినట్లు ఆయన నేను లెక్కలు రాసుకోవడం కాదు. అభివృద్ధి అనేది జిఎస్ డిపి, జిడిపి అనేది.. ఎవరి పాటికి వారు లెక్కలు రాసుకోరు. మీ ఇంట్లో కూర్చోని రాసేది కాదు. మీరు రాసుకునేది కాదు... కొన్ని స్టాటిస్టిక్స్ కలెక్టు చేస్తారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం **vetting** చేస్తారు. వాళ్ల అనుమతి తోనే ఇవన్నీ కూడా జరుగుతాయి. ఆ లెక్కలు తెలియకుండా మీరు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ అయ్యారంటే ఏవిధంగా చేస్తారో దేవుడికే తెలియాలి. ఆ విషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మీరు ఇంట్లో కూర్చోని లెక్కలు రాసుకోండి.

(అధికార పక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయసాగారు)

మీ ఉద్దేశం చూస్తూ ఉంటే మీ లెక్కలు మీరు రాసుకునే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వ్యవసాయం అండ్ ఎలైడ్ అనేది వినండి సర్... ఏమిటండి... ఏమాత్రం మర్యాద లేదు. (మైకు కట్ చేయబడింది)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, ఇక్కడ పాయింట్ 2014వ సంవత్సరంలో సున్నా వడ్డీ ఇచ్చారా లేదా అని అడిగితే ఎక్కడెక్కడికో వెళ్లిపోతున్నారు.

2014 తరువాత సున్నా వడ్డీకింద రైతులకు ఇచ్చారా లేదా అంటే అది డీనియేట్ చేస్తూ ఎక్కడికో వెళ్లిపోతున్నారు. వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడటానికి దండిగా టైముంది. సున్నా వడ్డీ వాళ్లు ఇచ్చారా లేదా అనేది ప్రతిపక్ష నాయకుడిని చెప్పమనండి. ఇచ్చారా లేదా అనేది చెప్పమనండి. ఏదో ఒక రెండు మాటలు చెబితే తేలిపోతుంది కదా?

(అధికార పక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

(అపోజిషన్ లీడర్ మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభాపతిని అడిగారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు (SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, ప్రతి ఒక గవర్నమెంట్ ఒక పాలసీ పెట్టుకుంటుంది. ఈరోజు కనీసం విత్తనాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో మీరుంటే

(అధికార పక్ష సభ్యులు నుంచి అంతరాయం)

కరెంటు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో మీరుండి మమ్మల్ని విమర్శిస్తున్నారు.

(అధికార పక్ష సభ్యులు నుంచి అంతరాయం)

అదేమారిగా చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం. ఈరోజు రైతులకు ఏమేమి ఇచ్చామో ప్రభుత్వంలో రికార్డులు ఉన్నాయి. రైతులు ఎప్పుడూ కూడా రోడ్డు మీదకు వచ్చిన పరిస్థితి లేదు. ఈరోజు మీ ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల రోడ్డు మీదకు వచ్చి కనీసం విత్తనాలు కూడా ఇవ్వలేని మీరు, భవిష్యత్తులో రైతులకు ఇస్తామని మాట్లాడితే ఎవరు నమ్ముతారు. ఆరోజు కూడా మేము ఐదు సంవత్సరాలు రైతులకు ఏమి ఇస్తామో చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం. అవన్నీ కూడా ఇచ్చాం. ఆ రికార్డులు మీ దగ్గర ఉన్నాయి. లేకపోతే అని మీరు ఇస్తామని చెప్పండి కానీ కనీసం ఇప్పుడు చెప్పండి.. మీరు రాజీనామా .. నేను చెప్పలేదే ... మీరు ఇస్తున్నారు .. ఇవ్వలేదు అని నేను మాట్లాడలేదు. మేము ఆరోజు చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. దేశంలో వ్యవసాయం అలైడ్ సెక్టార్లో మన రాష్ట్రం నెంబర్ వన్ ఆవిషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోండి. అది వాస్తవం... దానికంటే మీరు బాగా చేస్తాం చేయండి. అది వాస్తవం ఆవిషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోండి. మేమేమిమాట్లాడలేం..

(అధికార పక్ష సభ్యులు నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు స్పీజ్...

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఎంత గట్టిగా మాట్లాడినా కూడా 2014 తర్వాత సున్నా వడ్డీకి ఇచ్చారా? లేదా

(అధికార పక్ష సభ్యులు సభలో నవ్వుసాగారు)

ఈరోజు వాళ్ల సభ్యులు చెప్పింది తప్పు అయితే క్షమాపణ అయినా చెప్పమనండి. గట్టిగా అవాస్తవాలు చెప్పుకుంటూ పోయి గట్టిగా మాట్లాడినంత మాత్రాన టివీలు ఉన్నాయి అందర్ని నమ్మించవచ్చంటే అది తప్పు కదా. ఇచ్చారా లేదా అని అడుగుతున్నాను....

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామానాయుడు గారు చెప్పండి.

(అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులు వాదోపవాదాలు చేయసాగారు)

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR.NIMMALA RAMANAIDU) : అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడింది ఎస్ఎల్బిసి మిటింగులో (మైకు కట్చేయబడింది)

శ్రీ ఆళ్ల రామకృష్ణారెడ్డి)(SRI ALLA RAMAKRISHNA REDDY)(మంగళగిరి): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అడిగిన ప్రశ్నకు గౌ.ప్రతిపక్ష నాయకుడిని సమాధానం చెప్పమనండి సున్నా వడ్డీకి 2014 నుంచి 2019వరకు ఎంత ఇచ్చారనేది చెప్పమనండి. అంతవరకు సరిపోతుంది కదా.

(అంతరాయం)

శ్రీ పోలుబోయిన అనిల్ కుమార్(SRI POLUBOINA ANILKUMAR) : అధ్యక్షా, ఇందాక నుంచి చూస్తున్నాను. మా దౌర్భాగ్యం ఏంటో గానీ 40సంవత్సరాలు, 40సంవత్సరాలు అంటున్నారు. ఇందాక చూస్తే , సమాధానం చెప్పమంటే మా పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి అన్న గారు చెప్పిన దానికి ఎక్కడెక్కడికో వెళ్లిపోయారు.. మా ముఖ్యమంత్రిగారు డైరెక్టుగా అడిగితే మాత్రం దానికి వదిలేసి ఎక్కడికో వెళ్లిపోయారు. మాకు తెలియని ఇండస్ట్రీ 40సంవత్సరాలా? ఎన్ని సంవత్సరాలన్నది కాదు .. బుల్లెట్టు దిగిందా లేదా అన్నది మాత్రమే .. వాళ్లకు దిగింది కాబట్టే వాళ్లు డివియేట్ అయిపోయి అవును కాదు అని చెప్పలేని నలభై సంవత్సరాలు ఇండస్ట్రీ తడబడుతున్నారంటే ఇంతకంటే ఏమి చేద్దాం.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR.NIMMALA RAMANAIDU) : అధ్యక్షా, నా స్పీచ్ లో రికార్డులు చూడండి. నేను మాట్లాడింది. ఈరోజు ఏదైతే కొత్తగా పెడతామని అన్నారో అది వాస్తవం కాదు. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు జీరో వర్సెంట్ స్టార్ట్ చేశారు. అది కంటిన్యూ అయింది అనే విషయం నేను చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ఆ శాసనసభ్యులు మాట్లాడుతున్న అన్న మాటలు విన్నాం. ఈరోజు మేము ఒక కొత్త పథకం తీసుకువచ్చాం. వైఎస్సార్ సున్నా వడ్డీ పథకం తీసుకువచ్చామని చెప్పి ఈరోజు చెప్పడం జరిగింది. ఇదే చట్ట సభలో సింపుల్ క్వశ్చన్ అడిగాం. ఇంతకుముందు నుంచి ఈ పథకముంది అని వాళ్లు చెప్పుకొచ్చారు.

మ.2.30

ఎంత సత్యదూరమైన మాటలు మాట్లాడుతున్నారంటే నిజంగానే ఈ పథకం ఉంటే 2014 నుంచి 2019 దాకా వాళ్ల హయాం. ఈ సున్నా వడ్డీ అనే పథకానికి, రైతులకు ఇచ్చిన వీళ్లు ఎంత డబ్బులు ఇచ్చారో, ఎంత డబ్బులు ఖర్చు చేశారో చెప్పమని చెప్పండి. నేను రికార్డులు తెప్పిస్తా, తెప్పించి మీకు చూపిస్తా. సున్నా వడ్డీ అన్న పథకమే రద్దు చేసిన పరిస్థితుల్లో సున్నా వడ్డీకి అసలు రూపాయి కూడా డబ్బులు ఇవ్వని పరిస్థితుల్లో ఎంత అన్యాయంగా బుల్డోజ్ చేస్తున్నారంటే అదేదో పథకం ఉందని, పథకం రొటీన్ గా జరుగుతూ ఉందని, అదేదో మేము తీసుకొస్తున్నది ఏదో కొత్త పథకం అని, మేము కనీసం ఒక కొత్త పథకం..... దీనివల్ల రైతులకు మేలు జరుగుతుంది, రైతులకు ఇంత మంచి జరుగుతున్న పరిస్థితుల్లో గవర్నమెంటు ఒక మంచి మనసుతో ఇటువంటి మంచి పథకం తీసుకువచ్చినందుకు సంతోషించాల్సింది పోయి దానికి కంగ్రాట్సులేవన్నీ చెప్పాల్సింది పోయి వీళ్లు మాట్లాడే మాటలు ఏమిటి అధ్యక్షా? ఇంత దారుణంగా మాట్లాడుతుంటే అసలు వీళ్లు రాక్షసులా, మనుషులా అన్నది ఒక్కసారి వీళ్ల గుండెలమీద చేతులు వేసుకుని ఆలోచన చేసుకోవాలి అధ్యక్షా.....

(అధికారపక్షసభ్యులు say 'yes or no' అని అనసాగారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU) : అధ్యక్షా, జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ప్రతిపక్షనాయకుడిగా మమ్మల్ని ఎన్నిసార్లు అభినందించాడు. ఎన్నిసార్లు అభినందించారో రికార్డు చూడండి. నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. రికార్డులు ఆయన దగ్గర ఉన్నాయి. ఆయన ప్రతిపక్షనాయకుడిగా పనిచేశాడు. ఆయనని చెప్పమనండి మేము ఇచ్చామో లేదో? ఎంత ఇచ్చామో చెప్పమనండి. రికార్డు చూసి చెప్పడం నా బాధ్యత కాదు. ఈరోజు మీరు సున్నా వడ్డీ అంటున్నారు ఇవ్వండి. తప్పులేదు. ఇంకొక పక్కన రైతుల ఆత్మహత్యలకి, మీరు తెలుగుదేశం హయాంలో తక్కువ ఇచ్చారు 1450మంది ఉన్నారు 1500 మందికి ఇస్తానన్నారు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటినుంచి 14,500 మంది ఉన్నారు అప్పటినుంచి అందరికీ ఇవ్వండి రూ.7 లక్షలు కాదు రూ.10 లక్షలు ఇస్తామని చెప్పుకోండి, దానిని ఆసరాగా తీసుకుని మీరు సున్నా వడ్డీ ఇచ్చారా లేదా మీ దగ్గర లెక్కలు ఉన్నాయా? మీ దగ్గరుంటే చెప్పండి, అంటే నా దగ్గర లెక్కలంటే? ప్రభుత్వం అంటే మొత్తం లెక్కలు పెట్టుకుంటామా అధ్యక్షా? ఆ మాత్రం ఆలోచన కూడా మీకు లేకపోతే ఇంకా అనుభవం లేని ముఖ్యమంత్రి గారు రేపటినుంచి మీరు పేషీలో రాసిచ్చిన లెక్కలు చెబుతారు తప్ప మీ సొంత లెక్కలు మీరు చెప్పలేరు. ఆ విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఏ ముఖ్యమంత్రి అయినా, ఏ ప్రధానమంత్రి అయినా, ఏ మంత్రి అయినా సెక్రటరీ రాసిస్తే అది చదువుతారు. ఇప్పుడే మీరు అన్నారు రికార్డు చూసి చెబుతానని రికార్డు చెప్పకపోతే మీరు చెప్పే పరిస్థితిలో లేరు. ఈ విషయాలు మీరు గుర్తుపెట్టుకుని మాట్లాడితే హుందాతనం ఉంటుంది. ఇష్టప్రకారం మాట్లాడితే హుందాతనం పెరగదని మరొక్కసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: రాంబాబు గారు

(ప్రతిపక్షసభ్యులచే అంతరాయం)

కూర్చోండి, ప్లీజ్.....

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU): అధ్యక్షా, ఇందాకటినుంచి చూస్తున్నాం ప్రతిపక్షనాయకులు గారు రెండుసార్లు లేచి చెప్పారు. ఇక్కడ జరుగుతున్న వాతావరణం చూస్తుంటే నాకు కాస్త బాధ కలుగుతోంది. ఎందుకంటే వారిని అభినందిస్తే బాగుంటుంది అని వారన్నారు. వారంటే సరే అభినందించడం, అభినందించకపోవడం అనేది వారి ఇష్టం. వారు అభినందించడానికి ఒక షరతు పెట్టారు. ఏమి షరతుంటే ఆ స్వామిగారికి అన్యాయం జరిగింది దాని సంగతి తేల్చండి అప్పుడు చెబుతానంటాడు. ఏమిటి సార్ ఇది... రెండవ అంశం ఏమిటంటే.....

(ప్రతిపక్షసభ్యులచే అంతరాయం)

వినండి..... రెండవ అంశం ఏమిటంటే ప్రతిపక్షనాయకులుగా ఉన్నప్పుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మమ్మల్ని ఎన్నిసార్లు అభినందించారో చెప్పమంటారు. ఏమిటి అధ్యక్షా? నాకు అర్థం కాదు. పెద్దవారు, గౌరవనీయులు అలాంటి పంథానికి పోతారేంటండి. పంథానికి పోయే కదా ఆ వక్క నుంచి ఈ వక్క దాకా జరిగారు. ఇంకా పంథానికి పోతే ఆ బెంచ్ లోకి జరుగుతారు. అంతకన్న ఏమి జరగదు. నేను అనేది ఏమిటంటే కొంచెం విశాలహృదయంతో ఉండవలసినటువంటి పెద్దవారు ఈ విధంగా పంథానికి పోయి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు నాకు అప్పుడు సమాధానం చెప్పలేదు కాబట్టి ఇప్పుడు నేను ఒప్పుకోను. మీరు అభినందించదలుచుకుంటే, మీకు ఆ నిండు మనసుంటే మీకు అది నచ్చితే అభినందించండి తప్పలేదు. అంతే తప్ప ఇండాకా ఏమన్నారు సున్నావడ్డీ..... రామానాయుడుగారు చెట్టుకొట్టి ఆయన నెత్తిన పెట్టారా నాకు అర్థం కాలేదు.

(అధికారపక్షసభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఈ నాయుడు గారు, ఆ నాయుడు గారు కలిపి ఈయనని ఏ గంగలోనో దించుతారు నాకది అర్థమవుతోంది. ఎందుకంటే ఆయన ఏమి చెప్పాడంటే సున్నా వడ్డీ మేము కూడా చేశాము అని అన్నారు. అయ్యా మీరు చేస్తే చూపించమని సభానాయకులు సవాలు విసిరారు. ఆ సవాలు స్వీకరించే ధైర్యం ప్రతిపక్షనాయకులకి ఉందా? అంటే లేదు అటు జారతారు ఇటు జారతారు ఎందుకండీ, సభానాయకులు చెప్పిన సవాలు మీరు స్వీకరించగలరా? మీరు చూపించగలరా? దీనికి మీరు సమాధానం చెప్పి ప్రాసీడ్ అవ్వండి మాకు అభ్యంతరం లేదు. అవకాశం ఉందని అటు ఇటు జారిపోతే ఎట్లాగండీ నాకు అర్థం కాదు? ఇది గౌరవనీయలైన ప్రతిపక్షనాయకులకి నేను మనవి చేస్తున్నాను. పెద్ద మనసుతో వ్యవహరించండి. మీరు పంథాలకి, పట్టింపులకి పోయి గిల్లికజ్జాలు పెట్టుకునే దశలో మీరు దయచేసి ఉండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. రామానాయుడు గారు, అచ్చెన్నాయుడు గారు అలా

అంటే అర్థం ఉంది కానీ మీరు కూడా అలా ఉంటే మంచిది కాదు. అభినందించాలి అనుకుంటే అభినందించండి పంతానికి పోవద్దని నా మనవి.

(సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్యచౌదరిగారు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలిందిగా సభాపతిని కోరసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: చౌదరిగారు ఆయనని కంప్లీట్ చేయనివ్వండి. ఏమిటి చెప్పండి

శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్యచౌదరి(SRI GORANTLA BUTCHIAH CHOWDARY): రామానాయుడి గారికి అవకాశం ఇచ్చారు. కనీసం మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఇంతమంది మాట్లాడితే ఇంకెందుకు సార్...అడుగడుగునా మాట్లాడడానికి మీ ముఖ్యమంత్రిలాగా అడ్డుపడితే మాట్లాడటం ఎలాగ?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: కాదండీ.....ఆయనకి అవకాశం ఇచ్చాము, మాట్లాడుతున్నారు మీరు కూర్చోండి. మీరు కూర్చోండి సార్ ఆయన మాట్లాడతారు.. రాంబాబు గారు కూర్చోండి...రామానాయుడు గారు మాట్లాడండి.

(అధికారపక్షసభ్యులు ' సవాలు విసిరారు, సమాధానం చెప్పమనండి సభను తప్పుదోవ పట్టించారు ' అని అనసాగారు)

ఆయనని మాట్లాడనివ్వండి.....

(అంతరాయం)

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): స్పీకర్ సార్, నేను ఖచ్చితంగా చెప్పడం జరిగింది. జీరో పర్సెంట్ అనేది కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి దగ్గర నుంచి వస్తోందని చెప్పాం. మీరు ఒక డౌట్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. ఏదైతే 2014 తరువాత ఈ జీరో పర్సెంట్ కి సంబంధించినటువంటి డబ్బుని విడుదల చేయలేదన్నారు. 2014-15, 2015-16, 2016-17 ఏదైతే రూ.లక్ష లోపు ఉన్నటువంటి అన్నిటికీ కూడా సున్నా వడ్డీ చెల్లించాము. రూ.లక్ష నుంచి రూ.3 లక్షల వరకు ఉన్నటువంటి రుణాలు ఏదైతే ఉన్నాయో దానిమీద రూ.0.25 పైసలు వడ్డీ చెల్లించడం జరిగింది. ఎటొచ్చి 2017-18, 2018-19 ఈ రెండు సంవత్సరాలకే రూ.570 కోట్లు బాకీ ఉన్నాం. రూ.570 కోట్ల బాకీని జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మొన్న SLBC మీటింగులో ఏదైతే ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఉన్న బకాయి రూ.576 కోట్లు చెల్లించడని జగన్మోహన్ రెడ్డిగారిని అడిగితే పాత

ప్రభుత్వం చెల్లించవలసింది నేను ఎందుకు చెల్లిస్తానని రైతులకి చెల్లించనని చెప్పిన మాట వాస్తవమా కాదా? ప్రజలని పక్కదోవ పట్టించి..... ఇది కంటిన్యూ ప్రాసెస్ అని.....

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : మంచిది అధ్యక్షా, ఇప్పుడే రికార్డులు తెప్పిస్తున్నాను. 2014 నుంచి 2019 దాకా సున్నా వడ్డీ రైతులకిచ్చిన పథకం మీద చంద్రబాబునాయుడుగారు అనే వ్యక్తి రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు.(అధికారపక్షసభ్యులు పేమ్ పేమ్ అని బల్లలు చరిచారు) రికార్డులు తెప్పిద్దాం. ఆ రికార్డులల్లో ఇదే పెద్దమనిషి చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇదే మాట వాస్తవమైతే పదవికి రాజీనామా చేసి పోతాడా? నోరు తెరిస్తే అబద్ధాలు. ఇంత దారుణమైన అబద్ధాలు ఒక మనిషిగా ఏరకంగా తను మాట్లాడుతున్నాడో అర్థం కాని పరిస్థితి. వెంటనే రికార్డులు తెప్పించిస్తాం.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): గవర్నమెంటులో ఉన్నప్పుడు హుందాతనం ఉండాలి.(అధికారపక్షసభ్యులు మీకు ఉందా అని అన్నారు). ఒక ముఖ్యమంత్రి లెక్కలేనితనంతో మాట్లాడడం నేను చాలా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను. గర్హిస్తున్నాం. అధ్యక్షా, ఎందుకంటున్నానంటే నేను చెప్పలేదు, ప్రతి ప్రభుత్వంకీ పాలసీలు ఉంటాయి. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇన్ని విషయాలు చెబుతున్నారు. ప్రతిరోజు మీ ఇంటికి వచ్చి మా డిమాండ్ ఏమైంది? మీరు పాదయాత్రలో చెప్పిన పనులు ఏమైనాయని మీ ఇంటికి వచ్చి ఆందోళన చేస్తే భయపడిపోయి 144 సెక్షన్ పెట్టుకున్నారండి మీరు.

(ప్రతిపక్షసభ్యులు పేమ్ పేమ్ అని అనసాగారు)

మ.2.40

మా పాలసీలు మాకున్నాయి, వారి పాలసీలు వారికున్నాయి. మా పాలసీలు మేం అమలుచేశాం, వారి పాలసీలు వారు అమలుచేస్తున్నారు. సున్నా శాతం వడ్డీకి నన్ను సమాధానం చెప్పమనడం ఏమిటి? ఇవ్వకపోతే రికార్డులు చూసుకోమని చెప్పాను. దానికి నేను క్షమాపణ చెప్పమనడం, రాజీనామా చేయమనడం ఏమిటి? వారు అసత్యాలు వారి ఇష్టప్రకారం మాట్లాడుతూ వందసార్లు చెబితే సత్యమైపోతుంది అనుకుంటున్నారా జగన్మోహన్రెడ్డిగారు. వారి చరిత్ర ఎవరికి తెలియదని అడుగుతున్నాను. ఆ పెద్ద మనిషి అంటున్నారు, వారిని నేను చిన్న మనిషి అనాలా? కనీసం వయసు చూసి కూడా గౌరవం లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు. పద్ధతి లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు, ఎగతాళి చేస్తున్నారు. ఈ ఎగతాళి ఎక్కడినుంచి వచ్చింది? ప్రతిపక్షాన్ని ఎగతాళి చేయడం, అపహాస్యం చేయడం మానమనండి. ఉదయం కూడా *** కాస్తున్నారా అని మాట్లాడారు. మేమందరం *** కాసేవారిగా

కనపడుతున్నామా వారికి? వారేమనుకుంటున్నారు? ఇది పద్ధతా? అడుగడుగునా అవమానం చేస్తారా వారు? వారు అవమానం చేస్తుంటే భరించడానికా మేము ఇక్కడికి వచ్చినది? వారికి హుందాతనం ఉండాలి. మీరైనా ఖండించారా? మీరైనా ఖండించారా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: చంద్రబాబు నాయుడుగారూ, కూర్చోండి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): వారి చేత అవమానించబడడానికా మేం సభకు వచ్చినది. వారికి తమాషాగా ఉందా? వారు మమ్మల్ని ఏ మాటలన్నా మేం పడాలా?

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, ఇక్కడ సబ్జెక్ట్ ఎక్కడినుంచి ప్రారంభమైనదంటే వారి గౌరవసభ్యులు

మిస్టర్ స్పీకర్: కూర్చోండి చంద్రబాబు నాయుడు గారూ.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH) : అధ్యక్షా, ఇక్కడ సబ్జెక్ట్ ఎక్కడినుంచి ప్రారంభమైనదంటే వారి గౌరవసభ్యులు సున్నా శాతం వడ్డీ మా పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఇచ్చామన్నారు. అప్పుడు లేదని మేం చెప్పాం. సున్నా శాతం వడ్డీ పథకం ప్రస్తుతమున్న పథకాలలో చాలా ముఖ్యమైన పథకం .

(ప్రధాన ప్రతిపక్షం నుంచి అంతరాయం)

ముఖ్యమైన పథకం అయినపుడు వారికి తెలిసి ఉండాలి కదా! ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో పనిచేసినపుడు ఇస్తున్నామా, లేదా అని వారికి తెలిసి ఉండాలి. ఒక్కసారైనా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు వెరిఫై చేసుకొని లేదు, తప్పు జరిగిందని చెప్పి ఉంటే సమస్య ఉండేది కాదు. మరలా ఇంకొక స్లిప్పు తెచ్చారు, లేదు అంటే మరలా ఇంకొక స్లిప్పు తెచ్చి రెండోసారి ఇచ్చామంటున్నారు. లేదు రికార్డులు తెప్పించమని మేం అంటున్నాం. ప్రస్తుతమున్న పథకాలలో సున్నా వడ్డీ పథకం చాలా ముఖ్యమైనది. ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో పనిచేసినవారికి ఇచ్చామా, లేదా అని తెలిసి ఉంటుంది, గుర్తుండి ఉంటుంది. ఇంత చర్చ కూడా అవసరం లేదు. అది చేయకుండా మొదటిసారి చెక్ చేయలేదని, రెండోసారి స్లిప్పు తెస్తే అది తప్పు అని అనలేదు. ఇది సాగుతోంది. ఇంత లోపల 144 సెక్షన్ అంటారు. 144 సెక్షన్ ఎక్కడా లేదు. హైదరాబాదు నుంచి హడావిడిగా ఇక్కడకు వచ్చి ఇల్లు కట్టుకున్నాం, అవి చిన్న చిన్న సందులుగా రోడ్లు ఉన్నాయి కాబట్టి జనాలు ఎక్కువగా వచ్చినట్లయితే వారిని నియంత్రించడానికి ట్రాఫిక్ కు కొంచెం ఇబ్బంది అవుతుంది తప్ప దానికి 144 సెక్షన్ పెట్టామని చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వారు ఇంతగా ఆవేశపడాల్సిన అవసరం, ఆవేదన చెందాల్సిన అవసరం కూడా లేదు. రికార్డులు చెక్ చేసుకుంటే వారికి

తెలుస్తుంది. 2014 నుంచి 2019 దాకా వారు సున్నా వడ్డీ ఇవ్వలేదు. ఇవ్వలేదని అంగీకరిస్తే పోయేదానికి దాని మీద వాదిస్తే సభా సమయం వృథా అవుతుంది.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(SRI NARA CHANDRABABU NAIDU): అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు రికార్డులు వెరిఫై చేయమంటున్నారు. రికార్డులు వెరిఫై చేసి వారినే చెప్పమంటున్నాం. మా పాలసీలు మేం చేశాం, వారి పాలసీలు వారిని చేసుకోమనండి. అధ్యక్షా, ఇవ్వలేదంటే ఇవ్వలేదని చెప్పండి. మేం కూడా సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా తీసుకొచ్చి మాట్లాడతాం. మేం ఏం చేశామో చెబుతాం.

శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణ(SRI BOTCHA SATYANARAYANA): అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకుడు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎందుకు సహనం కోల్పోతున్నారో, ఎందుకంత అసహనంతో ఉన్నారో అర్థం కావడంలేదు.

(ప్రధాన ప్రతిపక్షం నుంచి అంతరాయం)

ఉదయం మాట్లాడినపుడు సభా నాయకుడిని ఏమన్నారో చూశారా? ఇక్కడకు వచ్చినవారందరూ గౌరవం ఉన్నవారే. ఆయనకంటే గౌరవం తీసిపోయినవారు ఎవరూ లేరు. చరిత్ర హీనులెవరూ లేరు. ఆయన చరిత్ర మాకు తెలుసు. మా చరిత్ర ఆయనకు తెలుసు. చరిత్ర గురించి చెప్పుకోవాల్సి వస్తే చాలా చెప్పాల్సి వస్తుంది. ప్రతిపక్ష నాయకుడు సభానాయకుడి గురించి ఉదయం మాట్లాడినపుడు నీ అనుభవం నా వయసంత లేదని అన్నారు. సభానాయకుడిని పట్టుకొని అంత మాట మాట్లాడవచ్చా? అదేనా సంప్రదాయం, అదేనా వారి హుందాతనం, అదేనా వారి తాలూకు సంస్కారం, ఇదేనా వారి 40 సంవత్సరాల ఇండస్ట్రీ? ముఖ్యమంత్రిగారు రికార్డులు చూసి చెప్పకపోతే వారిలా కల్లబొల్లి మాటలు, సత్యదూరమైన మాటలు చెప్పాల్సి వస్తుంది. ఏదైనా సరే ఉన్నదే మాట్లాడతారు, రికార్డులలో ఉన్నవాటిని లేదా అధికారులద్వారా తెలుసుకున్న విషయాలను మాట్లాడారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు లేనిపోని మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. నేను ఇందాకటి నుంచి పక్కన కూర్చోని చూస్తున్నాను. వారేమి మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావడంలేదు. నేను కూడా గతంలో పది సంవత్సరాలు మంత్రిగా పనిచేశాను. ఒకసారి పార్లమెంటు సభ్యునిగా పనిచేశాను. మరలా ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్నాను. మాకూ సంప్రదాయాలు తెలుసు. వారిలాగా సంస్కారహీనులెవరూ లేరు. వారికంటే ఎక్కువగా సంస్కారం తెలిసినవారం. దయచేసి సహనంతో ప్రవర్తించమనండి. గత అయిదు సంవత్సరాలతో పోల్చుకుంటే దానికంటే వంద రెట్లు సభ చక్కగా జరుగుతున్నది. వారు పరిపాలనలో ఉండగా ప్రతిపక్ష నాయకునికి ఇలాంటి గౌరవం ఇచ్చారా? అప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడు లేచి మాట్లాడుతుంటే ఎంతోమంది లేచి మాట్లాడేవారు. ఇప్పుడు వారికి ఎంత గౌరవం ఇస్తున్నామో ఒకసారి ఆలోచించుకోమనండి. ఆత్మపరిశీలన చేసుకోమనండి. సభాసంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా లేకపోతే మీరు కఠినంగా ఉండాలి. సభానాయకుడిని నీ అనుభవం ఎంత, నీ వయసు ఎంత అని మాట్లాడవచ్చా? అలా మాట్లాడడానికి ఆయన ఎవరు? ఈయనకున్న

హక్కు ఏమిటి? రాష్ట్ర ప్రజలు ఆయనను గౌరవించి ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నుకున్నారు. వారి వయసును కాకుండా వారి అనుభవాన్ని, వారు చేసిన ప్రయత్నాలను గౌరవించి ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నుకున్నారు. వారికి 40 సంవత్సరాల అనుభవం ఉన్నా రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత అయిదు సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా వారికి అవకాశం ఇస్తే అప్పుడే పుట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను చిక్కిశత్రుం చేసి అవినీతిలో కూరుకుపోయి అన్నమో రామచంద్రా అంటూ కరవుతో తాగడానికి నీళ్లు లేక పశువులకు మేత లేని పరిస్థితులు ఎవరు తీసుకువచ్చారు? వారి ప్రభుత్వం, వారి అసమర్థపాలన కాదా? మరలా ఏ ముఖం పెట్టుకొని వారు మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావడంలేదు. దయచేసి సంయమనం పాటిస్తే సభలో అందరికీ మంచిది. రాష్ట్రంలోని అయిదు కోట్ల మంది ప్రజలు ప్రత్యక్ష ప్రసారం ద్వారా చూస్తున్నారు. ఇంకా దిగజారిపోయే పరిస్థితులకు తీసుకు రావద్దని మీద్వారా ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులకు చెబుతున్నాను. గౌరవం ఇచ్చి పుచ్చుకోమని ముందుగా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: There ends the matter. రామానాయుడుగారూ, మీరు మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

మీరు ఆగండి, ముందు ఆయనను పూర్తి చేయనివ్వండి. సభా నాయకుడు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి(SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : అధ్యక్షా, పంటరుణాలపై జీరో పర్సెంట్ వడ్డీ ఎంతో వారికి తెలుసా? ముందుగా వారికి, అందరికీ తెలియాలి అవసరం ఉంది. ఊరికే ఏదో మాట్లాడితే it doesn't make any sense. అసలు ముందు జీరో పర్సెంట్ అంటే మనం రైతులకు ఎంత ఇస్తే జీరో పర్సెంట్ అవుతుందంటే Central Government gives at 7%. They give 3% interest subvention. మిగిలిన నాలుగుశాతం మనం కట్టాలి. తేది 01-04-02018 నుంచి 31.03.2019 వరకు అంటే 2018-19 గత ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి మన రాష్ట్రంలో రూ.76,721కోట్లు పంట రుణాలుగా ఇవ్వడం జరిగింది. రైతులకు చిత్తశుద్ధితో సున్నా శాతం వడ్డీ అమలు చేయాలంటే రూ.3068కోట్లు ఇవ్వాలి.

మ 2.50

అధ్యక్షా, సింపుల్ ఎగ్జాంపుల్ చెబుతాను. 2018-19కి సంబంధించి రూ.76,721 కోట్లు క్రాప్ లోన్స్ కింద ఇవ్వడం జరిగింది. దానిలో నాలుగు శాతం అంటే రూ.3068 కోట్లు, అంటే రైతులకు సున్నా వడ్డీని ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో అమలు చేయాలంటే 2018-19 కి సంబంధించిన లెక్కల ప్రకారమే ఎంత క్రాప్ లోన్స్ ఇచ్చారంటే రూ.76,721 కోట్లు దీనిలో నాలుగు శాతం అంటే రూ.3068 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తే సున్నా వడ్డీకి రైతులకు అందుబాటులోకి వస్తుంది. అధ్యక్షా, క్రాప్ లోన్స్ కి సంబంధించి ఇంత డబ్బులు ఇస్తే తప్ప రైతులకు సున్నా వడ్డీ అందుబాటులోకి రాదు. అటువంటిది ప్రతిపక్షం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వాళ్లు ఏరోజూ చేయలేదు. 2014లో గానీ, 2015లో గానీ, 2016లో గానీ,

2017లో గానీ ఏ రోజూ చేయలేదు. బడ్జెట్లో కేటాయింపుల కింద రూ.172 కోట్లు చూపించారు. అదేదో స్టాండ్ థింగ్ కింద 2014-15 కి రూ.172 కోట్లు, 2015-16కి రూ.172 కోట్లు, 2016-17కి రూ.172 కోట్లు, 2017-18కి రూ.172 కోట్లు, మరలా రూ.172 కోట్లు 2018-19కి ఈ విధంగా ఎప్పుడు చూసినా కేటాయింపుల్లో రూ.172 కోట్లు మాత్రమే కనిపిస్తున్నాయి. ఖర్చు చూస్తే మాత్రం సున్న. This has been repeatedly happening. ఇది రీపీటెడ్ గా జరుగుతున్నదని, చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇది కట్టడం లేదని ఈ పథకాన్ని రద్దు చేశారని చెప్పి ప్రతి సందర్భంలో మేము చెప్పడం జరుగుతున్నది. వాస్తవాలు అయినప్పుడు ఒక సంవత్సరానికి కేవలం వడ్డీ రూపంలోనే రూ.3068 కోట్లు రైతులు కట్టాల్సిన పరిస్థితి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ రూ.3068 కోట్లు యావరేజీగా 5 సంవత్సరాలకు లెక్కలు తీసుకుంటే 2017-18 కి రూ.65,000 కోట్లు దానిలో నాలుగు శాతం రూ.2600 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కట్టాల్సిన డబ్బు. అంటే రూ.2600 కోట్లు, రూ.3068 కోట్లు ఇంతంత సొమ్ము ఏరోజూ వారు కట్టలేదు. కేవలం వడ్డీ డబ్బులను మాత్రమే లెక్కేస్తే యావరేజీగా రూ.3000 కోట్లు x 5 సంవత్సరాలకు లెక్కేసుకుంటే అదే రూ.15,000 కోట్లు అవుతుంది. అదే రూ.15,000 కోట్లు అయితే రుణమాఫీ పేరుతో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇచ్చింది ఏమిటి? రైతుల దగ్గరి నుంచి ఈ పథకాన్ని రద్దు చేసి దానికే ఒక బిల్డ్ ఇచ్చి, రైతు రుణమాఫీ అని ఒక పథకాన్ని పెట్టడం ఎంత మటుకు ధర్మము, ఇది మోసంగా అనిపించడం లేదా? ఇంతటి దారుణమైన అబద్ధాలు, ఇంతటి దారుణమైన మోసాలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ మాదిరిగా వ్యవహరించింది కాబట్టే అధికారంలో ఇటువక్కన ఉండాల్సిన మనిషి ఇక్కడి నుంచి అక్కడకు వెళ్లారు. ఇది వాస్తవం. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రైతుల బాగోగుల కోసమని మేము ఏకంగా రూ.3068 కోట్లు కమిట్మెంటు తీసుకుంటున్నామని మా ప్రభుత్వం చెబుతుంటే దానిని హర్షించాల్సింది పోయి దానికి రైతుల తరపున కంగ్రాచ్యులేట్ చేయాల్సింది పోయి, వాళ్లు చేయలేదు కాబట్టి ఇంకో ప్రభుత్వం చేస్తున్నది కాబట్టి దానిని ఇంకో కొత్త పథకం పేరు పెట్టి దానిని వై.ఎస్.ఆర్. సున్నా వడ్డీ అని పథకం పేరు పెడితే దానిని ఏదో నీళ్లు చేయకపోగా, మేము చేసిన దానిని వక్రీకరిస్తూ మరలా దానిమీద కామెంట్స్ చేస్తుంటే నిజంగా ఇది తగునా వాళ్లు, వాళ్ల మనస్సాక్షిని అడగాల్సిన అవసరముంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామానాయుడు గారూ, పూర్తి చేయండి. ప్లీజ్...

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : ఏమి పూర్తి చేస్తాము సార్? నేను మొదలు పెట్టిన తరువాత మాట్లాడింది ఎవరు?

MR.SPEAKER: You have to complete. You have been given lot of time.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : నేను రెండు నిమిషాలు మాట్లాడాను. నాకు టైము ఎక్కడ అయిపోయింది సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్: మాట్లాడండి. మీకు ఇచ్చిన సమయాన్ని మీరు పర్ఫెక్టుగా ఉపయోగించుకోండి.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): పర్ఫెక్టుగానే ఉపయోగిస్తున్నాము సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు మాట్లాడండి. మాట్లాడమని చెబుతున్నాను కదా?

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : స్పీకర్ సర్, దయవుంచి సభ్యులు ఓపికగా వినాలి. ఇది కరవు మీద చర్చ జరుగుతున్నది. రైతులు ప్రాణాలు పోగొట్టుకుంటున్నారు. దయనీయమైన పరిస్థితుల్లో ఈరోజు రైతాంగం ఉన్నది. దాని గురించి చర్చ చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్: మిమ్మల్ని మాట్లాడమని చెబుతున్నాను కదా? మిమ్మల్ని కాదని ఎవరంటున్నారు? మీరు మాట్లాడండి.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : సార్వారు సభను పక్కదోవ పట్టిస్తున్నారు. ఫైనల్గా నేను ఒక విషయాన్ని చెప్పి నా సబ్జెక్టులోకి వెళతాను. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన సున్నా వడ్డీ ఏదైతే ఉందో 2014 నుంచి 2017 వరకు సున్నా వడ్డీలు క్లియర్ చేశాము. మేము క్లియర్ చేయలేదని మీరంటున్నారు కాబట్టి మీరు రికార్డులు తీయండి. నేను కూడా వస్తాను. రికార్డులు చూపించండి. అప్పుడు మీరు చెప్పిన దానికి నేను ఒప్పుకుంటాను. దీనికి ఇంత వాగ్వాదం చేసి గంటల తరబడి సభను పక్కదోవ పట్టించి కరవు మీద చర్చించకుండా చేయవలసిన అవసరమేముంది?

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు సబ్జెక్టులోకి వెళ్ళండి.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): నేను ఎవర్నీ విమర్శించలేదు. మేము చెప్పినదల్లా కంటిన్యూ చేయమని అన్నాం. దయవుంచి అర్థం చేసుకోమని కోరుతున్నాను. సార్, మేము ఒకటే చెబుతున్నాం. ఈ రోజు కరవు విలయతాండవం చేస్తున్నది. పర్ఫెక్టులర్గా విత్తనాల కోసం రోడ్డు ఎక్కే పరిస్థితి ఉంది. రైతులు ప్రాణాలు సైతం పోగొట్టుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి ఈరోజు చూస్తు ఉంటే గత పది సంవత్సరాల క్రితం రైతుల పరిస్థితి ఎట్లా ఉండేదో, ఈరోజు అటువంటి పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో కనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే 10 సంవత్సరాల క్రితం మేము చూశాం. ఒక ప్యాకెట్ విత్తనం కావాలన్నా, ఒక ఎరువు బస్తా కావాలన్నా పిల్లలు, పెద్దలు, మహిళలు రోజుల తరబడి క్యూలో నిలబడి ఉండే పరిస్థితి. ఒక లాఠీ దెబ్బ తింటే ఒక ఎరువు బస్తా ఇచ్చేవారు పది సంవత్సరాల క్రితం. మరలా తిరిగి అటువంటి పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో వస్తున్నది. ఒక లాఠీ దెబ్బ తింటేనే ఒక విత్తనం ప్యాకెట్ వచ్చే పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో ఉంది. దయవుంచి ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుని సరిచేయమని పూర్వపు పది సంవత్సరాల క్రితం రోజులను మరలా ఈరోజు తీసుకు రావద్దని పోలీసు లాఠీ దెబ్బలతోటో, పోలీసు స్టేషన్లలో విత్తనాలు, ఎరువులు పంచే

పరిస్థితి, దుస్థితి తీసుకు రావద్దని ఈ ప్రభుత్వాన్ని మేము కోరుతున్నాము. జూలై, 15వ తేదీలోపు వేరుశనగ విత్తనాలు వేయకపోతే అదునుపోయి, పదునుపోయి, దిగుబడి కూడా భవిష్యత్తులో వచ్చే పరిస్థితి లేదు. అందుకు ఈ ప్రభుత్వం వేరుశనగ బదులుగా మీరు ఆముదాలు ఇస్తారా, ఉలవలు ఇస్తారా, ఏయే పంటలు ఇవ్వాలి, ఏయే పంటలు ఏ రకమైన దిగుబడులు ఇస్తాయని వ్యవసాయ శాఖ ఇప్పటి వరకూ కనీసం కనరత్తు చేయకపోవడం, ప్రత్యామ్నాయం రైతులకు చూపించని విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, విత్తనాలు అంటే ఉప్పా, ఇడ్లీ చేసినట్లు కాదని మాట్లాడే ప్రభుత్వాన్ని ఈరోజే చూశాను. ఈ ధోరణి మంచిది కాదని తెలియచేసుకుంటున్నాను. రైతాంగం తరపున ఒకటే అడుగుతున్నాము. సమస్యలో ఉన్న రైతాంగాన్ని ఆదుకోడానికి చర్యలు తీసుకునే మీ ప్రభుత్వం ఈరోజు విత్తనాల కోసం రూ.380 కోట్లు ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తున్న ప్రభుత్వం,వేల కోట్ల రూపాయల హామీలు ఇచ్చారు, ఎట్లా నెరవేరుస్తారని ఇవాళ ప్రజలు, రైతులు ఆందోళనలో ఉన్న పరిస్థితిని ఈ ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే అడుగుతున్నాను. ఈరోజున వర్షాలు పడకపోతేనే రైతులకు విత్తనాలు అందించలేకపోయారు. నిజంగా పుష్కలంగా వర్షాలు పడి, సకాలంలో వర్షాలు పడితే ఈ రైతాంగం పరిస్థితి ఏమిటో, ఈ ప్రభుత్వం పరిస్థితి ఏమిటో ఆ దేవుడికే తెలిసే పరిస్థితి. అంతేకాదు, ఈరోజు గోదావరి జిల్లాలు అంటే వచ్చని జిల్లాలు. అటువంటి గోదావరి జిల్లాల్లో కూడా ఒక పక్క గోదావరిలో నుంచి ఎర్ర నీరు, వరద నీరు సముద్రంలోకి పోతుంటే ఇవేళ గోదావరి జిల్లాల్లోని కాలువల్లో నీటిమట్టం లేక జూలై, 11వ తేదీకి వస్తే కనీసం గోదావరి జిల్లాల్లో ఆకుమళ్లు వేసుకోలేని దుస్థితి ఉంది అంటే ఈ ప్రభుత్వం దగ్గర ఒక ప్రణాళిక లేదు. ముందుచూపు లేకపోవడం వల్లనే సముద్రంలోకి నీళ్లు పోతున్నాయి గానీ చేలల్లోకి మాత్రం నీరు రాని పరిస్థితి. దయపుంచి గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు దానిమీద దృష్టి పెట్టి మీ మంత్రులను, ఎంఎల్ఏలను క్షేత్ర స్థాయిలో పంపిస్తామన్నారు. ఎక్కడ సమస్య ఉందో అక్కడ క్లియర్ చేయండి. మేము కోటి రూపాయలు ఒక్కో ఎంఎల్ఏకు ఇస్తామని చెప్పారు. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. కోటి రూపాయలు ఇవ్వడం కాదు. ఈరోజు గొంతు ఎండిపోతోంది. గొంతు ఎండిపోతున్న రైతుకి గుక్కెడు నీళ్లు ఇవ్వాలి గానీ, రూ.2000 నోటు వేస్తే అతని దాహం తీరదు. అందుచేత ఈరోజు ప్రత్యామ్నాయ మార్గాన్ని అన్వేషించి రైతులకు సంబంధించిన విషయాల మీద దృష్టి పెట్టమని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతే కాదు, ఈరోజు ఏదైతే.... (మైకు కట్ చేయబడింది)

(సభ్యులు శ్రీ ముత్తంశెట్టి శ్రీనివాసరావు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

శ్రీ ముత్తంశెట్టి శ్రీనివాసరావు(SRI MUTTAMSETTI SRINIVASA RAO) : అధ్యక్షా, వాళ్లకు కోటి రూపాయలు కావాలా, వద్దా అది చెప్పమనండి. సార్, నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి. నేను ఇందాకటి నుంచి చూస్తున్నాను. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇంకా ముఖ్యమంత్రి లాగా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని బెదిరిస్తున్నారు. ఆయన కోటి రూపాయలు ఇస్తామని అంటే నన్ను హేళన

చేస్తారా అని చంద్రబాబు నాయుడు గారు అంటున్నారు. కోటి రూపాయలు కావాలా, వద్దా చెప్పమనండి.

(అంతరాయం)

సార్, నాకు అర్థం కావడం లేదు. వారు ఇంకా అధికారపక్షంలో ఉన్నామని అనుకుంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: శ్రీనివాస్ గారూ, కూర్చోండి. రామానాయుడు గారూ, మాట్లాడండి.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): స్పీకర్ సార్, ఈరోజు నేను అడిగింది, రైతులకు గొంతెండిపోతున్నది గుక్కెడు నీళ్లు పోయాలని నేను చెబితే గౌరవ మంత్రివర్యులు ఎందుకు అడ్డు తగులుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. నేను అడుగుతున్న దానికి సమాధానం చెప్పడం లేదు. గోదావరి జిల్లాలో ఆకుమళ్లు వేసుకోలేని పరిస్థితి రైతులకు ఉంది.

మ 3.00

జూన్ 1వ తేదీన నీళ్లెస్తే ఇప్పటివరకు ఇవాళ 15వ తేదీ వస్తున్నా ఆకుమళ్లు ఎందుకు వేయలేకపోయారనే దానికి దయచేసి సమాధానం చెబితే సంతోషిస్తాం. అంతేకాదు ఏదైతే రైతులకు సంబంధించిన రబీ ధాన్యం ఉందో, పెట్టుబడి పెట్టి రెండు నెలలు అయినా ఆ ధాన్యానికి సంబంధించిన బకాయిలను చెల్లించని పరిస్థితి ఉంది. ఆ రైతులు మొన్న తెచ్చిన రబీ పంట అప్పులకు వడ్డీలను కట్టలేక రేపు రాబోయే ఖరీఫ్ పంటకు పెట్టుబడులను పెట్టలేని పరిస్థితుల్లో ఈరోజు రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్లీప్ కన్క్లూడ్.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : అధ్యక్షా ఒక అయిదు నిమిషాలు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీకిచ్చిన అవకాశాన్ని మీరు వినియోగించుకోవడం లేదు.

డా.నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): అధ్యక్షా నేను వాయిదా తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని మీరు వినియోగించుకోవాలి.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU): రికార్డులను చూడండి అధ్యక్షా..

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంకా చాలా మంది మాట్లాడాలండి.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు(DR.NIMMALA RAMANAIDU) : నేను 5 నిమిషాలు మాట్లాడితే అధికార పార్టీ సభ్యులు 50 నిమిషాలు మాట్లాడారు. రికార్డులను చూడండి. నేను 5 నిమిషాల్లో కంక్లూడ్ చేస్తాను. మేము ఈరోజు వాయిదా తీర్మానాన్ని తీసుకొచ్చాము. రైతులు ఎక్కడెక్కడ ఏ ప్రాంతంలో ఎటువంటి ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారో ప్రభుత్వం దృష్టికి నేను తీసుకొస్తున్నాను. ఎందుకంటే మేము ఊళ్లలోకి వెళుతుంటే రైతులు ధాన్యం బకాయిల గురించి వెంటపడుతున్నారు. రెండు నెలలు అయినా ధాన్యం బకాయిలను చెల్లించలేకపోతున్నారనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీకాంత్ రెడ్డి గారూ.. మీరు మాట్లాడండి. రామానాయుడుగారూ మీరు wind-up చేయడం లేదు. మీకు చాలా టైమ్ ఇచ్చాం. మీకు కావాల్సినంత టైమ్ ఇవ్వలేము. మీకు ఇచ్చిన సమయాన్ని మీరు వినియోగించుకోవాలి.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : అధ్యక్షా అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు. నేను కరువు ప్రాంతం నుంచి వచ్చాను. అక్కడ కరువు పరిస్థితిని కళ్లారా చూశాను. కానీ అక్కడి ప్రజలకు, రైతులకు నిరుత్సాహంగా ఉండకుండా ఆ రైతులకు కూడా ఏదో రకంగా ధైర్యాన్ని ఇవ్వాలని ఈరోజు మా ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచన చేశారు.

(టిడిపి సభ్యులు డా.నిమ్మల రామానాయుడు తమ స్థానంలో నిలబడి తనకు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలిందిగా గౌరవ సభాపతి గారిని అభ్యర్థించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిమిషం శ్రీకాంత్ రెడ్డి గారు. రామానాయుడు గారు మీరు wind-up చేయండి. సభా సమయాన్ని ఈ విధంగా వృధా చేయడం కరెక్టు కాదు. చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడాలి. It is the most important subject. Anybody would like to participate.

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU) : మా సభ్యుడు మాట్లాడటం ప్రారంభించిన తర్వాత ఈయన ఎంతసేపు మాట్లాడారు, మిగిలిన సభ్యులు ఎంతసేపు మాట్లాడారో రికార్డులను చూడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అచ్చెన్నాయుడుగారు I am very sorry, శ్రీకాంత్ రెడ్డి గారు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : అధ్యక్షా కరువు పైన చర్చిద్దాము. ప్రజలకు అండగా ఉందాము, తోడుగా ఉందామనే ఉద్దేశంతో, ప్రభుత్వానికి వేరే ప్రయారిటీస్ ఉన్నప్పటికీ కరువు పైన చర్చిద్దామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకుంటే సంతోషించాల్సింది పోయి, ఈరోజు టాపిక్ ని వివరీతమైన డైవర్షన్స్, ఎదురు దాడులతో మొదలు

పెట్టారు. నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. మనం ఈ హౌస్ నుంచి రైతులకు ఇవ్వాలన్న సందేశమేమంటే, నిజంగా క్షేత్ర స్థాయిలో నా నియోజకవర్గంలో రెండ్రోజులు తిరిగాను. ఎండిపోతున్న మామిడి తోటలు, త్రాగునీటి ఇబ్బందులు, ఇవన్నీ ఉన్నాయి, ఇంత డెఫిసిట్ వచ్చింది ఏమి చేద్దామని ముఖ్యమంత్రి గారితో అంటే, వెంటనే వారు స్పందించి అక్కడ మామిడి తోటలు ఎండిపోతున్నట్లు నా దృష్టికి వచ్చింది, వాళ్ళకు ప్రస్తుతం ట్యాంకర్ కు రూ.500 ఇస్తున్నాం కొద్దిగా పెంచి వాళ్ళను ఆదుకుందామనే మాట చెప్పడం చాలా చల్లదనాన్ని ఇచ్చింది.

అదే విధంగా ఈరోజు సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ, వడ్డీలేని ఋణాల గురించి, రైతులు వేసుకునే బోర్ల గురించి, హార్టీకల్చర్ రైతుల గురించి, ఆక్వా రైతుల గురించి, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ గురించి, ఇలా అన్ని రకాలుగా రైతులు ధైర్యంగా ఉండండి, నేనున్నానని చెప్పి భరోసా కల్పించారు. అదేవిధంగా అక్టోబర్ 15 నుంచి ఇవ్వబోతున్న రైతుభరోసా కార్యక్రమం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినప్పుడు, కరువులో ఉన్న ఆ రైతులకు కొంత ఉపశమనం కలిగింది. అది సార్ నాయకుడు చేయాల్సిన పద్ధతి. ఏదోవిధంగా నిరుత్సాహానికి గురి చేసి వారిని అవమానపరిచే విధంగా చేసిన పద్ధతులు వాళ్ళని (టిడిపి పార్టీని ఉద్దేశించి).

(గౌరవ సభ్యులు డా.నిమ్మల రామానాయుడు వారి స్థానంలో నిలబడి తనకు అవకాశం ఇవ్వాలిగా మరొకసారి అభ్యర్థించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: రామానాయుడు గారు దయచేసి కూర్చోండి. Don't waste your time.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : ఇప్పుడున్న ముఖ్యమైన అంశాల గురించి కూడా మనం చర్చించుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం విత్తనాల కొరతను సృష్టించిందని టీఎ డిబేట్లలో పదేపదే చెబుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసే జూన్ మాసానికి, అసలు ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్ కూడా వాళ్ళ బాధ్యతే అయినప్పటికీ కేవలం 50 వేల క్వంటాళ్ళను మాత్రమే నిల్వ చేశారు. అప్పటికప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు రాత్రింబవళ్లు ఇతర రాష్ట్రాలతో మాట్లాడి, బరోడాలో గానీ, మధ్యప్రదేశ్ లో గానీ ఎక్కడున్నా గానీ, గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుకు రైతులు ఇబ్బంది పడకూడదనే ఉద్దేశంతో ధాన్యాన్ని సేకరించారు. గత సంవత్సరం వాళ్ళు 2.81 లక్షల క్వంటాళ్ళను సేకరిస్తే, ఈ సంవత్సరంలో వాళ్ళకంటే ఎక్కువ 3.91 క్వంటాళ్ళను మేము సరఫరా చేయడం జరిగింది. కొరతకు కారణమేమంటే గత సంవత్సరం పూర్తిగా కరువులో ఉన్నారు కాబట్టి విత్తనాలను రైతులు సేకరించలేకపోయారు. కొంత డిమాండ్ పెరిగింది. ఆ విధంగా డిమాండ్ పెరిగినా కూడా వెనకడుగు వేయకుండా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి నిమిషం దాని గురించి ఫోలోఅప్ చేస్తూ, గత సంవత్సరం వాళ్ళ ఇచ్చిన దాని కన్నా లక్ష క్వంటాలు ఎక్కువ ఇచ్చారు. దానిని అభినందించాల్సింది పోయి, తప్పు వాళ్ళ చేసి మా ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం సమంజసం కాదు. ఒక సింపుల్ ప్రశ్న సార్ విత్తనాల సేకరణను ఎప్పుడు మొదలు పెట్టాలి? ఇంతకుముందు మా ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా వివరంగా చెప్పారు.

నవంబర్లో ప్రాసెస్ని మొదలు పెట్టి మార్చిలో అన్ని ఒక చోట చేర్చి, ఏప్రిల్లో ప్రాసెస్ చేసుకుని మేలో పంపిణీకి సిద్ధం చేసుకోవాలి. మే నెల వరకు చంద్రబాబు నాయుడు గారే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఈరోజున రైతులు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారంటే దానికి వాళ్లు క్షమాపణలు చెప్పాలి. రబీ గురించి మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈరోజు నుంచే విత్తనాలను సేకరించడం మొదలుపెట్టారు. అలాంటి చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. ప్రతి విషయాన్ని రాజకీయ కోణంతో చూడటం కరెక్టు కాదు. ఇదే మెన్షన్ మీద ఇంతకుముందు స్క్రీన్ షాట్స్ను కూడా చూపించాము. రూ.394 కోట్ల పైన బకాయిలున్నాయి అది చెల్లించకపోతే మేము సీడ్స్ని సరఫరా చేయలేమని అధికారులు లెటర్ రాస్తే దానికి కూడా సమాధానం లేదు. ఈ కరువు పరిస్థితిని ఇంతగా సృష్టించి ఈ రోజు రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దానికి కారణం వాళ్లే (టిడిపి పార్టీని ఉద్దేశించి) గౌరవ సభ్యులు రామానాయుడు గారు మాట్లాడుతూ మరొక మాట చెప్పారు. జగన్ అధికారంలోకి వచ్చాడు కాబట్టి ఇంకా వర్షాలు పడలేదనే మాటను చెప్పారు. ఒక్కటి చెప్పదల్చుకున్నాను. 2009లో మా ఆరాధ్య దైవం డా.వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఒకటి చెప్పారు. అప్పుడు మహాకూటమిగా ఏర్పడి మీడియాలో అంతా మహాకూటమి అధికారంలోకి వచ్చేస్తుందన్నారు. మహాకూటమి అధికారంలోకి వచ్చేస్తుందంటే, నిజంగా వచ్చేస్తుందని భయపడి వచ్చే మేఘాలు వెనక్కి వెళ్లిపోయాయి. తర్వాత మహాకూటమి అధికారంలోకి రాకపోవడంతో ఆ చైనా నుంచి వెనక్కి వచ్చి నెమ్మదిగా వర్షాలు పడ్డాయి. ఇప్పుడు కూడా పసుపు కుంకుమ ఇచ్చేశాము అందరూ మాకు ఓట్లు వేసేశారు, తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తుందనే కథనాలను ఆంధ్రజ్యోతి లాంటి న్యూస్ పేపర్లు రాస్తే, అది చూసి వరుణ దేవుడు భయపడి మళ్లా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తుందేమో ఎలా అని ఆ మేఘాలు దూరంగా అలా పోయాయి, మంచి మనిషి జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు కాబట్టి మెల్లగా మేఘాలు మళ్లా వస్తున్నాయి, కచ్చితంగా వర్షాలు పడతాయి. జనవరి, 2019లో కరువు బృందం ఇక్కడికి వచ్చి గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో కరువు ఉందని చెప్పిన మాట వాస్తవమా కాదా చెప్పమనండి. ఈ 5 సంవత్సరాలు ఏమి చర్యలను తీసుకున్నారు? ఈరోజు ఎండిపోయిన చీనీ చెట్ల గురించి, ఎండిపోయిన మామిడి చెట్ల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. దానికి కారకులెవరు? ఇదే అసెంబ్లీలో 2016లో కదిరి ఎమ్మెల్యే గారు ఉన్నారు, రాయచోటి ఎమ్మెల్యే గారు ఉన్నారు, కృష్ణా నీళ్లు తోడివడేస్తా అన్నారు. ఒక్క ప్రాంతానికైనా సరిగ్గా నీళ్లిచ్చారా? దీనికి ఎవరు బాధ్యత వహించాలి? రెయిన్ గల్లను తీసుకుని మా ప్రాంతానికి వచ్చారు. రెయిన్ గల్లను చూసి కరువు భయపడాలంటు, కరువు పారిపోవాలంటు. ఎక్కడైతే మీటింగులను పెట్టి రెయిన్ గల్లను ఓపెన్ చేశారో అదే పంట ఎండిపోయింది. ఒక ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో వచ్చి ఈ పంటకు ఇక్కడ నుంచి నేను నీళ్లిచ్చాను. ఆ పంట ఏమ్మెయ్యిందని కనుక్కునే పరిస్థితిలో ఆయన లేడు అంటే ఎంత impractical మనిషో ఒక్కసారి ఆలోచన చేయండి. ఇలాంటి వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే అయిదు సంవత్సరాలు రైతులకు ఏమి జరిగింది? ఇటువంటి వైఫల్యాలను కప్పిపుచ్చి ఈరోజు ఏదో చెబుతున్నారు. విత్తన కొరత గురించి నిజంగా మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను.

ఈరోజు రైతుల గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత సుధీర్ఘంగా చెప్పారు. ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ దగ్గర నుంచి ప్రతి ఒక్క అంశం ఎంత క్లారిటీగా చెప్పారు.

మ 3.10

మీకు నిజంగా చెబుతున్నాను. రైతులకు భరోసా కల్పిద్దాం. ఈ రోజు ఈ పరిస్థితులు రావడానికి కారణం మీరు. విత్తన కొరత రావడానికి కారకులు మీరు. మీరన్నీ తప్పులు చేసి, ఎదురుదాడి చేసి పరిస్థితులను తేవద్దండి. రాబోయే రబీకి ఇప్పటి నుంచే అప్రమత్తమై ఉండండి. రబీకి ఎటువంటి విత్తన కొరత రానివ్వకుండా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా అధికారులందరికీ ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఇది ముందు చూపు. ఇది మా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్నటువంటి విజన్. రైతుల మీద ఉన్నటువంటి ప్రేమ. మీలాగా కాదు. మీరు ఎంతసేపు ఎదురుదాడి.

(సభలో హర్షాద్వానాలు)

ఈరోజున కరవు పైన సభలో చర్చ కావాలని అడిగారు, మంచి సూచిస్తారు, మంచి సలహాలిస్తారు, రైతులకు భరోసా కల్పించే మాటలు చెబుతారని మేం భావించాం. ఇందాక మా ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు చెప్పినట్టుగా news bulletin మాదిరి పేపర్లు పట్టుకుని ఒక గంట మాట్లాడి ఒక చిన్న పాయింట్ గురించి కూడా చెప్పలేకపోతున్నారంటే, చాలా దురదృష్టకరం ఇది. ఒక హుందా కల్గినటువంటి హౌస్ ఇది. మీరు చాలా హుందాగా వ్యవహరించాలి. పద్ధతిగా వ్యవహరించాలి. పది మందికి నేర్పించే విధంగా ఉండాలి. అటువంటి వ్యక్తి ఆనాడు ఒక మాట మాట్లాడితే, మావైపు చూసి, మీ అంతు చూస్తూ, మిమ్మల్ని చంపేస్తూ అనేటటువంటి మాటలు మాట్లాడి హౌస్ లో బెదిరించేవారు. ఇవన్నీ ఏమిటి సార్? ఇవన్నీ పద్ధతులు కాదు సార్. కొంచెం సంస్కారం ఉన్న పద్ధతులు నేర్చుకోవాలి. ఈరోజు మీకు నిజంగా రైతుల పైన చిత్తశుద్ధి ఉండి, కరవు పైన చర్చించాలనే చిత్త శుద్ధి అనేది మీకుంటే, రండి అందరం కలిసి కరవు పరిస్థితులను ఎదుర్కొందాం. రైతులకు అందరం భరోసాగా ఉందాం. రైతులకు మంచి చేద్దాం. అది వదిలేసి ఇష్టానుసారంగా మీ సొంతంగా రాజకీయానికి వాడుకోవడం ఎంతవరకు శ్రేయస్కరం? ఈరోజు బోర్ వెల్స్ గురించి ఎన్నో కథనాలను మనం చూస్తున్నాం. ఒక లక్ష రూపాయల పంట కాపాడటం కోసం బోర్ వెల్ వేసి, ఆ అప్పు తీర్చుకోలేక ఆత్మహత్య చేసుకున్న పరిస్థితులు. అటువంటి వాళ్ల కోసం నేనున్నాను, ఉచితంగా బోర్లు వేయిస్తానని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా రైతుకు భరోసా కల్పించాలి. అది పద్ధతి. వ్యవసాయమనేది దండుగా అనే మాటను ఆయన " మనసులో మాట" అనే పుస్తకంలో వ్రాశాడు. మీకు వ్యవసాయం మీద ఉన్నటువంటి ప్రేమ అది. కానీ, మా priorities వ్యవసాయం పైన ఉంటాయి. గతంలో మా నాయకుడు డా.రాజశేఖరరెడ్డి గారు చెప్పారు. బిల్ క్లింటన్ గారు మన రాష్ట్రానికి వస్తే, మీ priorities ఏమిటి? హైటెక్ సిటీకి వెళ్తావ్, ప్రక్కన రామలింగరాజు లాంటి కార్పొరేట్ పీపుల్స్ ను కూర్చోబెట్టుకుంటావ్. అదే మా ప్రియతమ నాయకుడేమి చేశాడు? జార్జ్ బుష్ గారు రాష్ట్రానికి వస్తే, వ్యవసాయ

యూనివర్సిటీకి వారిని తీసుకుని వెళ్లి ఎవరిని ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నాడు? డ్వాక్రా మహిళలను ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. అది ఆ తండ్రికీ, ఆ బిడ్డకు ఉన్నటువంటి రైతుల మీద ఉన్నటువంటి ప్రేమ అది.

(సభలో హర్షాద్యానాలు)

అందుకే, రైతు ప్రభుత్వం వస్తుందని చెప్పి ఎందుకు ప్రజలు ఆశ పడ్డారంటే, రైతులందరూ ఈయన పార్టీ అధికారంలోకి రావాలి అని ఎందుకు కోరుకున్నారంటే, రైతులకు వారి మీద ఉన్నటువంటి ప్రేమ అది. నేను చెప్పేటటువంటి మాటలు కాదు సార్. ప్రతి గ్రామీణ ప్రాంతంలో వినిపించిన మాటలు అవి. నేను దయవంచి కోరుతున్నాను. ఇప్పటికైనా సరే, మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారూ, మంచి సూచనలు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వండి సార్. కచ్చితంగా స్వీకరిస్తాం. స్వీకరించడానికే ఉన్నాం. నిన్న జరిగిన బి.ఏ.సి. మీటింగ్లో కూడా మేం అదే చెప్పాం. అలా కాకుండా తప్పుడు మాటలు మాట్లాడేసి, ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడటం అనేది సరైన పద్ధతి కాదు. రాష్ట్రంలో విత్తనాల కొరతకు కూడా వాళ్లే కారకులు. అయినా ప్రభుత్వంలో బాధ్యతగా మేం తీసుకుని వీలైనంత వరకు కొరత లేకుండా అధిగమిస్తున్నాం. కొన్ని చోట్ల విత్తన కొరత వచ్చింది. అది కూడా అధిగమిద్దామనుకున్నాం. ఈరోజు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు కూడా దాని పైన చాలా చక్కగా పనిచేశారు. దురదృష్టవశాత్తు, ఈరోజు తన సోదరుడు మృతి చెందడంతో వారు సభలో లేకపోవడం కూడా మనకందరికీ బాధకరమైన అంశం. కానీ, వారు చాలా చక్కగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో కలిసి continuous process చేస్తున్నారు. రైతులకు కచ్చితంగా అండగా ఉంటాం. ఏ ఒక్క సమస్య వచ్చినా కూడా నీళ్లు లేక ఎండిపోయిన తోటలకే కాదు, ప్రతి ఎకరాకు నీళ్లు ఇవ్వాలి, ఎలా ఇవ్వాలి, కృష్ణా నది నుంచి నీటిని ఎలా తీసుకురావాలి, గోదావరి నది నుంచి నీటిని తీసుకువచ్చి కృష్ణా నదిలోని వాటర్కు ఎలా కలపాలనే విషయాలు అన్నింటిపైనా బ్రహ్మాండంగా workout జరుగుతోంది. రైతుల కోసం అనునిత్యం ప్రయత్నం చేద్దాం. ఈరోజున రాష్ట్రంలో కరవును ఎదుర్కొనడానికి కలిసికట్టుగా రావాలని చెప్పి ప్రతిపక్షపార్టీని నేను మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: అప్పల రాజు గారూ.....

శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి: అధ్యక్షా, మా రాయదుర్గం ప్రాంతం గురించి మాట్లాడాల్సి ఉంది.

MR. SPEAKER: You will get the opportunity..... Yes, Appala Raju garu.....

శ్రీ సీదిరి అప్పల రాజు(SRI SEEDIRI APPALA RAJU)(పలాస): అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇచ్చిన సభాధ్యక్షులకు అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ఎన్నికలకు ముందు సోషల్ మీడియాలో రెండు అంశాలు చాలా బ్రహ్మాండంగా troll అయ్యాయి. ఆ రెండు విషయాలేమిటంటే, ఒకటి రక్తం మరగదాఅండి, బాధగా ఉండదాఅండి రెండు విషయాలు చాలా బాగా troll చేశారు. ఈరోజు నేను దాన్ని ప్రత్యక్షంగా

చూస్తున్నాను. విధానాల గురించి చంద్రబాబు నాయుడు గారిని ప్రశ్నిస్తే, మరి ఆయన రక్తం మరగదాండి. విధానాల గురించి ఆయన్ను నిలదీసి అడిగితే మరి ఆయనకు బాధగా ఉండదాండి. అది ప్రత్యక్షంగా ఆయన అసహానాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారని మీ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. వాస్తవానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ చాల సూటిగా మా ప్రభుత్వ విధానామిది, ఈ కరవు ప్రభావితం ఉన్న ఈ సమయంలో రైతులను ఈ విధంగా ప్రభుత్వపరంగా మేం ఆదుకుంటామని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఏ దశలోనూ కూడా గత ప్రభుత్వ విధానాన్ని ఎత్తి చూపలేదు. కానీ, ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాత్రం వాళ్ళకు వాళ్ళే లేస్తున్నారు, వాళ్ళకు వాళ్ళే వాళ్ళ విధానాలను ప్రశ్నించుకుంటున్నారు, వాళ్ళకు వాళ్ళే వాళ్ళ సూప్ లో పడిపోయే దౌర్భాగ్యమైనటువంటి పరిస్థితిని ఈరోజున మనం చూస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, నేను ఒక్క మాట చెప్పదలచుకున్నాను. మా ముఖ్యమంత్రి గారి మాటలు విన్న తర్వాత నాకొకటి అనిపిస్తోంది. గొప్ప నినాదాలు ఒక్కప్పుడు చూశాం. గొప్ప విధానాలు ఇప్పుడు చూస్తున్నాం. గొప్ప నినాదాలు చేసిన వాళ్ళకు ఒక గొప్ప విధానాన్ని ఈరోజున సభ ముందు ప్రవేశపెట్టిన ఈ ప్రభుత్వానికి చాలా స్పష్టమైనటువంటి తేడా ఉంది. నిజంగా ఈరోజు గానీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి ఉంటే, ఒకటి చేసి ఉండేవారు. అదేమిటంటే, విజయవాడ బెంజ్ సర్కిల్ లోగానీ, ఎం.జి.రోడ్డులో గానీ పెద్ద పెద్ద ఫ్లెక్సీలు చూసేవాళ్ళం. ఆ ఫ్లెక్సీల్లో చంద్రబాబు నాయుడు గారు నాగలి పట్టుకుని, ఎద్దుల బండి మీద నిలబడి, కరవుపై జయం అని ఒక పెద్ద నినాదంతో ఉండే ఫ్లెక్సీలను మనం చూసేవాళ్ళం. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం చాలా బాధ్యతగా అలాంటి దుబారా ఖర్చులనన్నింటినీ కూడా avoid చేయడం కోసం ఎక్కడా కూడా ఎలాంటి హడావుడి లేకుండా ఒక బ్రహ్మాండమైన విధానాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ఈరోజున ప్రకటించింది. దాన్ని చూసి నేర్చుకోవాలి. ఈ నవ యువ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్న దార్శనికతను చూసి వాళ్ళు నేర్చుకోవాలి.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా ఇప్పుడున్న కరవు పరిస్థితుల్లో నాలుగు విషయాలను మనం గుర్తుపెట్టుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అందులో ఒకటి వర్షాభావ పరిస్థితులు. అలాగే ప్రాజెక్టుల్లో ఉన్న నీళ్లు, ఆ తరువాత రైతులకు ఇవ్వల్సిన రాయితీలు, పరిహారాలు, బీమాతో పాటు చివరిగా రైతులకు ఇవ్వల్సిన Minimum Supporting Price. దాని గురించి మనం ఈరోజు మాట్లాడితే, ఈ వర్షాభావ పరిస్థితులకు సంబంధించి గత ప్రభుత్వంలో ఏ రకంగా ఆనాటి పాలకులు నిర్లక్ష్యం చేశారో, ఈరోజు ఈ సభ దృష్టికి ఆ విషయాన్ని తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, 2014వ సంవత్సరంలో 238 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ఆనాటి ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అలాగే, 2015వ సంవత్సరంలో 359 మండలాలను కరవు మండలాలుగా గత ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. 2016వ సంవత్సరంలో 450 మండలాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితులుంటే, 301 మండలాలను మాత్రమే కరవు మండలాలుగా గత ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అదే 2017వ సంవత్సరంలో చూస్తే, 241 మండలాల్లో తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితులుంటే, ఏ ఒక్క మండలాన్ని కూడా కరవు మండలంగా గత

ప్రభుత్వం ప్రకటించలేదు. అదే విధంగా 2018వ సంవత్సరంలో 470 మండలాల్లో కరవు పరిస్థితులుంటే, 296 మండలాలనే కరవు మండలాలుగా గత ప్రభుత్వం ప్రకటించినటువంటి పరిస్థితి. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయాన్ని మీద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 2015-16 సంవత్సర కాలంలో గానీ, 2016-17 సంవత్సర కాలంలో గానీ గత ప్రభుత్వం చాలా దారుణమైన ఒక తప్పు చేసింది. అక్టోబర్ మాసం నాలుగైదు తేదీలకల్లా కరవు మండలాలను వాస్తవంగా ప్రకటించి కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టాల్సి ఉంది. కానీ, 2015-16 సంవత్సర కాలంలో గత ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందంటే, అక్టోబర్ మాసం 28వ తేదీన కరవు మండలాలను ప్రకటించింది. ఆ తరువాత నవంబర్ మాసంలో తీవ్రమైన వర్షాలువడిన కారణంగా వరదలు రాష్ట్రంలో సంభవించిన తర్వాత మళ్ళీ నవంబర్ మాసం 20వ తేదీ తర్వాత క్రొత్తగా మండలాలను కుదించి మళ్ళీ కరవు మండలాలను గత ప్రభుత్వం ప్రకటించిన పరిస్థితి ఉంది. ఏ ఒక్క సంవత్సరం కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి కరవు మండలాలకు రావల్సిన నిధుల్ని రప్పించుకోలేదు కదా, ఒక సంవత్సరం రూ. 1,000.00 కోట్లు రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుంచి నిధులు వస్తే, అందులో కేవలం రూ. 800.00 కోట్లను రైతుల కోసం ఇచ్చి remaining Rs.200.00 Crores ఎటు మళ్లించారో కూడా 2017-18 సంవత్సర కాలంలో ప్రజలకు తెలియజేయలేదు. అలాగే, 2018 వ సంవత్సరంలో అంటే క్రిందటి సంవత్సరం వర్షపాతాన్ని కనుక మనం ఒకసారి పరిశీలిస్తే, రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్నీ జిల్లాల్లో కూడా వర్షాభావ పరిస్థితులున్నాయి. ఒక్క శ్రీకాకుళం జిల్లాలో తప్ప మిగతా జిల్లాల్లో పరిస్థితి ఒకే విధంగా ఉంది. ఆ శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కూడా అది మన జిల్లా. మన కర్షకాలి తిట్టి తుఫాను వచ్చి, భారీ వరదలు వచ్చి, భారీ వర్షాలు పడ్డాయే తప్ప ఆ వర్షాలు కూడా ఏ రైతుకు ఉపయోగపడనటువంటి పరిస్థితిలో మన జిల్లా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఈ కరవు మండలాల్లో ఉన్న రైతుల కోసం ఏనాడు కూడా గత ప్రభుత్వం ఇన్పుట్ సబ్సిడీ సకాలంలో విడుదల చేయనటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. ఆ పరిస్థితిని మా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈరోజున సకాలంలో గుర్తించి ఈ 2018-19 వ సంవత్సరానికి గానూ రూ. 2,000.00 కోట్లకు పైచిలుకు నిధులను ఇన్పుట్ సబ్సిడీ క్రింద తక్షణమే రీలీజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకోవడమనేటటువంటిది చాలా గొప్ప విషయమని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే విత్తనాల కొరత గురించి కొంత మంది సభలో మాట్లాడుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా నాకు ఒక విషయం తెలుస్తోంది. నిన్న జరిగిన బి.ఏ.సి. సమావేశంలో అచ్చెన్నాయుడు గారు కరవుపై సభలో చర్చిద్దామని ముఖ్యమంత్రి గారికి మీ ద్వారా వారు ప్రపోజ్ చేశారు. నాకు అనిపించిందేమిటంటే, వాళ్లకు ముందే తెలుసు.

మ 3.20

విత్తనాల కొరత విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో నాకు ఒక విషయం గోచరిస్తున్నది. నిన్నటి శాసనసభా వ్యవహారాల సలహా సమావేశంలో అచ్చెన్నాయుడు గారు కరవుపై మాట్లాడుదామని ప్రతిపాదించారు నాకు అనిపించింది ఏమిటంటే వారికి ముందుగానే తెలుసు. ఎందుకనగా వారు విత్తనాల సేకరణ జరుపలేదు. రైతులకు ఇవ్వల్సిన బకాయిలు ఇవ్వలేదు. కాబట్టి

కచ్చితంగా విత్తనాల కొరత ఏర్పడుతుంది. ఈ ప్రభుత్వాన్ని మనం ప్రశ్నించవచ్చని వారికి ముందుగానే తెలుసు. అందుకే వారు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఈ రోజు కరవుపై చర్చించేందుకు ముందస్తుగా వారు తయారు అయ్యారు. అయినప్పటికీ నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరి నెలల్లో చేయాల్సిన పనిని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చేయలేదు. ధాన్యం తాలుకు రైతులకు ఇవ్వాలన్న బకాయిలు ఇంచుమించుగా రూ.980 కోట్లు ఇవ్వలేదు. ధాన్యం సేకరణకు ఇవ్వాలన్న రూ.380 కోట్లు అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రైతులకు ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. సేకరణ సరిగా జరుగలేదు కాబట్టి ఈ రోజు అక్కడక్కడా చిన్నచిన్న ఇబ్బందులు ఉన్న మాటను మనం ఒక్కసారి తెలుసుకోవాలి. వారు చేసిన తప్పిదానికి వారే బాధ్యులు తప్ప మమ్మల్ని బాధ్యులను చేయాలను కోవడం వారి విచక్షణా జ్ఞానానికి వదలి వేస్తున్నామని ఈ సభా సమక్షంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి (SRI KAPU RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా, మేము కర్ణాటక రాష్ట్ర సరిహద్దున ఉన్నాము. బళ్లారిలో ఆసుపత్రి ఉంది. అక్కడ ఒకరు ఒక డాక్యు కారు పెట్టుకుని కాచుకుని కూర్చోని ఉంటాడు అక్కడకొచ్చి గట్టిగట్టిగా ఎవరన్నా ఏడ్చితే ఎగిరిపడి లేస్తాడు. ఎందుకంటే శవం ఏమన్నా వచ్చిందేమో ట్రాన్స్పోర్ట్ చేద్దామని ఆ డాక్యు కారులో శవాన్ని తీసుకుని పోతారు. ఎవరు చస్తారా కారులో తీసుకు పోదామా నాలుగింతలు డబ్బులు వసూలు చేసుకుందామని ఎదురు చూస్తుంటాడు. అలాంటి ఎదురు చూపులు చూస్తున్నారు అధ్యక్షా దుర్మార్గులు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే అంతరాయం)

గత సంవత్సరం రాయదుర్గం నియోజకవర్గంలో 15000 క్వీంటాళ్లు వేరుశనగ ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం 21000 క్వీంటాళ్లు ఇచ్చారు. వారు చనిపోయారని చెబుతున్న ఉప్పల ఈశ్వర్ అనే వ్యక్తి ..

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామచంద్రారెడ్డి గారు, కొద్దిగా మనం మాట్లాడేటప్పుడు వ్యక్తిగతంగా అన్నది లేకుండా, మాట్లాడాల్సిన విషయానికే పరిమితం కండి. అటువంటి వ్యాఖ్యానాల వలన సభ ఉద్రిక్త పరిస్థితికి వస్తుంది నియంత్రించడం కష్టం అవుతుంది. Please confine to the subject.

శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి (SRI KAPU RAMACHANDRA REDDY): వారు ఏ వ్యక్తి చాపు గురించి వారు చెబుతున్నారో ఉప్పల ఈశ్వర్ అనే రైతు విత్తన పంపిణీ కేంద్రానికి వచ్చి విత్తనాలు తీసుకుని ఆటోలో వేసుకుని బయలుదేరి పోయిన ఒక గంట తరువాత ఒక చోట టీ త్రాగారు. తరువాత గుండెపోటు వచ్చింది. అనంతరం ప్రభుత్వానుపత్రికి తీసుకుపోవడం జరిగింది అక్కడ ఆయన చనిపోవడం జరిగింది. వారేమి చెబుతున్నారు అధ్యక్షా, శవాల కోసం కాచుకున్నట్లు కాదా అధ్యక్షా వీరు మాట్లాడుతుంది. వీరు విషయాలు తెలుసుకోవాలి. గతంలో విత్తనాలు 15000 క్వీంటాళ్లు ఇస్తే, ఈ సారి 21000 క్వీంటాళ్లు సరఫరా చేశాము. అది కూడా తెలుసుకోకుండా ఏపీ సీడ్స్ వారు కాని ఆయిల్ ఫెడ్ వారిని కాని ఎందుకు లేట్ అయిందని అడిగితే డబ్బులేదు అంటారు. ఎందుకు

అంటున్నారు అంటే విత్తన పంపిణీకి ఉండాల్సిన డబ్బును కూడా పసుపు కుంకుమకు ఖర్చు చేశారు, దారి మళ్లించారు.

విత్తన పంపిణీ సంస్థకు కానీ ఆయిల్ ఫెడ్కు కానీ డబ్బు లేకుండా చేసి విత్తనాలు కొనుగోలుకు సాధ్యపడకుండా చేసి కొరత సృష్టించి వారు చేయాల్సిన పని చేయకుండా మాపైన నింద వేస్తున్నారంటే వీరిని ఏమనాలి అధ్యక్షా? మళ్ళీ వడ్డీ గురించి మాట్లాడుతారు. కాబట్టి చెప్పాల్సి వస్తుంది. ఒక బస్సులో ప్యాసింజర్ని కండక్టరు టికెట్ తీసుకోమంటే నాదగ్గర పర్స్ కొట్టేశారు లేదు అన్నారు. కండక్టరు దిగిపోమంటే పక్కనే ఉండే ఒకరు వచ్చి నేను డబ్బులు ఇస్తానని ఇచ్చారు. ఆ తరువాత నువ్వు డబ్బులు ఎందుకు ఇచ్చావని అడిగితే వాడి పర్స్ నేనే కొట్టేశాను అని చెప్పాడంట. ఏ విధంగా వీరు వడ్డీ కొట్టేసి రుణమాఫీ ఎగురకొట్టి ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారు కాని రైతులకు ఏ రోజు మంచి చేసిన పాపాన పోలేదు. రాయదుర్గం గురించి వీరు మాట్లాడుతున్నారు. రాయదుర్గంలో భైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేసి భూమి పూజలు చేసి రూ.968 కోట్లు డబ్బులు మంజూరయ్యాయని చెప్పి జల సిరికి జేజేలు, జల సిరికి జేజేలు అంటూ పెద్దపెద్ద హోర్డింగులు పెట్టుకున్నారు. ఈ నాటికి రూపాయి డబ్బు అక్కడకు రాలేదు. అక్కడ ప్రాజెక్టుకు బదులు ఎన్టీఆర్ బొమ్మ పెట్టారు. ఎన్టీఆర్ తాలుకు గెస్ట్ హౌస్ అక్కడ కట్టుకున్నారు. ఇదా మీరు చేసింది? కాబట్టి జాగ్రత్తగా మాట్లాడాలి. విషయాలు తెలుసుకుని మాట్లాడితే ప్రజలు హర్షిస్తారు. అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వంలో రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుని చనిపోతే ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుందని పోలీసులకు చెప్పి సహజ మరణం కింద లెక్క కట్టారు. గత ప్రభుత్వంలో జరిగిన ఆత్మహత్యలన్ని కూడాను సహజ మరణాలుగా చూపించారు. వారికి ఇవ్వల్సిన పరిహారం కూడా ఎగవేసిన ఘనత ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ వారిది. మా ముఖ్యమంత్రి గారు రైతులను అడుగడుగునా ఆదుకోడానికి అన్ని రకాలుగా సహాయం చేస్తున్నారు. మొన్న రాయదుర్గంలో చనిపోయిన ఉప్పల ఈశ్వర్ దగ్గరకు కలెక్టర్ గారు, జెడి.అగ్రికల్చర్, మా పార్టీ వారు వెళ్లారు. అన్ని రకాలుగా సహాయ సహకారాలు చేస్తూనే ఆయన అంత్యక్రియలు పూర్తి చేయడం జరిగింది. కలెక్టరు గారు కూడా ప్రభుత్వం తరపున హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. అంత్యక్రియలకు కూడా డబ్బులు ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా ఆ పరిహారం కూడా వారికి అందుతుంది. ప్రతి రైతును ఆదుకునే పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వంలో ఉంది. మీ తప్పులను కప్పిపుచ్చుకోడానికి నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడితే ప్రజలు హర్షించరన్న విషయాన్ని మీకు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దుద్దుకుంట శ్రీధర్ రెడ్డి (SRI DUDDUKUNTA SRIDHAR REDDY)(పుట్టపర్తి):
నమస్కారం సార్, మొట్టమొదటిగా మా పెద్దాయన వైఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి పాదాలకు నమస్కరిస్తూ అదేవిధంగా భగవాన్ సత్యసాయి పాదాలకు నమస్కరిస్తూ ఈ సందర్భంగా నేను ఒకటే చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ రోజు ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినట్లుగా 2016వ సంవత్సరంలో అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాభావం కారణంగా పంటలన్నీ కుళ్లిపోయిన తరుణంలో అప్పటి వ్యవసాయ, ఐటీ శాఖా మంత్రులు పత్తిపాటి పుల్లారావు, పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు మా ప్రాంతానికి వచ్చారు. ప్రతి రైతు దగ్గరకు

వెళ్లి పంట పొలాల్లోని రైతులను ఓదార్చిన సందర్భంలో.. మేమంతా వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు వచ్చారు జిల్లా మంత్రి వచ్చారు కచ్చితంగా రైతులను ఆదుకుంటారని అనుకున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు హెక్టారుకు రూ.15000చొప్పున నష్ట పరిహారం ఇస్తామన్నారు. సంవత్సరం రోజులు ఎదురు చూశాం. వ్యవసాయ, రెవెన్యూ శాఖ అధికారులు వచ్చి రైతులతో ఫోటోలు దిగారు. ఈ నాటికి వ్యవసాయ శాఖ కార్యాలయంలో గుట్టలు గుట్టలుగా ఫైల్స్ ఉన్నాయి కాని అప్పటి నష్ట పరిహారం కూడా ఇంత వరకు చెల్లించ లేదు. అలాగే 2017వ సంవత్సరంలో అనంతపురం జిల్లాలో 4.20లక్షల ఎకరాల్లో వేరుశనగ పంటను సాగు చేస్తున్నారు. ఆనాడు రైతులు పొలాల్లో విత్తనాలు విత్తిన తరువాత రెండు నెలల వరకు వర్షాలు లేమి కారణంగా అన్ని దినపత్రికలు ప్రచురించాయి. ఆనాటి మా ప్రతిపక్ష నాయకులు వారు అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాలు లేవు పంటలు ఎండిపోతున్నాయి మీరు మేలుకోండని చెప్పారు. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారు పుట్టపర్తి ఎయిర్పోర్టులో దిగి అక్కడ నుండి నేరుగా అంబటివరం మండలం గుండువానిపల్లె అనే గ్రామానికి చెందిన శివయ్య అనే రైతు పొలంలోకి వెళ్లారు.

మ 3.30

గుండువారిపల్లె అనే గ్రామంలో శివయ్య అనే రైతు పొలంలోకి చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి హోదాలో వెళ్లారు. అక్కడ రెయిన్ గన్స్ పేరుతో రాత్రికిరాత్రి తవ్విన ఫామ్ పాండ్ లో నీళ్లు నింపి ఉదయాన్నే చంద్రబాబునాయుడుగారు వస్తూనే ఫామ్ పాండ్ ను ఆన్ చేశారు. ఆన్ చేస్తూనే ఆ రైతు కూడా అనుకున్నాడు, చంద్రబాబునాయుడుగారు నా పొలంలోకి వచ్చారు. ఏదో రెయిన్ గన్ ఇచ్చారు. నా పంటకు రక్షక తడులు ఇస్తారని చెప్పారు కాబట్టి రక్షక తడులుతో నా పంట పండుతుందేమోనని అనుకున్నాడు. రెయిన్ గన్స్ ఇస్తూనే థడ్ థడ్ అని నీళ్లన్నీ బ్రహ్మాండంగా చూపించారు. చూపించి ఈయన ఎయిర్ పోర్టుకు చేరుకున్నాడు, ఎయిర్ పోర్టు నుంచి మళ్ళీ అనంతపురం వెళ్లారు రెవ్చూ మీటింగ్ అని చెప్పి. అనంతపురం రెవ్చూ మీటింగ్ లో చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏమని చెప్పారంటే “నాలుగు లక్షల యాభై వేల ఎకరాలకు రక్షక తడులు ఇచ్చాను, నేను అనంతపురం జిల్లాను పూర్తిగా సస్యశ్యామలం చేస్తున్నాను, రక్షక తడులు ఇచ్చి రైతాంగాన్ని కాపాడుతున్నాను” అని చెప్పారు. కరెక్టుగా 15 రోజుల్లో అనంతపురం జిల్లాలోని రైతులందరూ సెనక్యాయల పంటను పూర్తిగా గొర్రెలకు వదిలేశారు. అంటే దీని అర్థమేమంటే, కరెక్టుగా రెండే రెండు రోజులు. అనంతపురం జిల్లాలో రెవ్చూ మీటింగ్ అయిపోయి జిల్లాను వదిలిపెట్టి అమరావతికి వచ్చేలోపల ఆయన మాట్లాడిన మాటలు ఏమంటే రక్షక తడులు ఇచ్చి అనంతపురం జిల్లాలోని రైతాంగాన్ని, వేరుశనగ రైతులను పూర్తిగా కాపాడామని చెప్పారు. అంటే ఎంత సత్యదూరమైన మాటలు మాట్లాడుతున్నారో మీరే ఒక్కసారి ఆలోచించండి.

అదేవిధంగా 2018వ సంవత్సరంలో బ్రహ్మాండమైన వర్షాలు పడ్డాయి. రైతులు కూడా ఆనందపడ్డారు. మంచి వర్షాలు పడ్డాయి, పంటలు వేసుకున్నామని చెప్పి. రైతులంతా వేరుసెనగ పంట వేసుకున్నారు, పంటలు బ్రహ్మాండంగా పండాయి. పండిన తర్వాత, పంట ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత, ధాన్యం ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత పూర్తిగా రేటు పడిపోవడం. అంటే రూ.2,400లు పలకాల్సినటువంటి 44 కేజీల సెనక్కాయల మూట రూ.1200ల నుంచి రూ.1400లకు రావడమనేది చంద్రబాబునాయుడుగారి హయాంలో జరిగిన మాట వాస్తవం. (బెల్) ఆరోజు కూడా ధరల స్థిరీకరణ నిధి, ఆయనకు నిజంగానే ఆలోచన ఉండి, ముందుచూపు ఉండుంటే, రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని ఉండుంటే, కచ్చితంగా ఆరోజే ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటుచేసి రైతాంగాన్ని ఆదుకునేవారు. రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత ఎవరిది? మీకు ఇంకో మాట చెబుతున్నాను. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏ సందర్భంలోనూ కూడా, ఈ ఇన్పుట్ సబ్సిడీ గాని, ఇతరత్రా, ఎవరైతే ప్రభుత్వం తరపున ప్రజలకు చేకూర్చాల్సినటువంటి లబ్ధి ఏదైతే ఉందో, ఆ లబ్ధిని కూడా తెలుగుదేశం కార్యకర్తలకు, నాయకులకు, లేదంటే తెలుగుదేశం సానుభూతిపరులకే అందింది గానీ.... అనంతపురం జిల్లాలో మేము స్వచ్ఛందంగా చూశాం. ఎంతోమందికి ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రాకపోవడం, అదేవిధంగా ప్రభుత్వం తరపున రావల్సిన లబ్ధి రాకపోవడం.

మరీ ముఖ్యంగా 2017వ సంవత్సరంలో మామిడి తోటలన్నీ ఎండిపోయాయి. సందర్భంలో కూడా అప్పటి వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు వచ్చి నేను కచ్చితంగా దీనికి పరిహారం చెల్లిస్తాను అని చెప్పి వాళ్లను మోసం చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా మీరు ఒకటే ఆలోచించాలి. ఈరోజు మా నాయకుడు జగన్మోహన్రెడ్డిగారు చిత్తశుద్ధితో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతులందరినీ కాపాడాలనే ఒక మహా లక్ష్యంతో ముందుకుపోతూ ఉంటే వీళ్లకు ఓర్వలేనితనం ఉంది. ఎందుకంటే రాజశేఖరరెడ్డిగారు రైతు బాంధవుడు. ఆయన మొదలుపెట్టిన హంద్రీనీవా సుజల స్రవంతి పథకాన్ని దాదాపుగా అనంతపురం జిల్లాలో ఫేజ్-1, ఫేజ్-2ను పూర్తిచేయాలనే మహా లక్ష్యంతో ముందుకు నడవడం జరిగింది. దాదాపు రూ.7 వేల కోట్లు ఆయన 2009 సెప్టెంబరు వరకూ ఖర్చుపెట్టిన మాట వాస్తవమా కాదా? (బెల్) అదేవిధంగా ఏదైతే 10శాతం పనులు పూర్తిచేసేందుకు దాదాపు 9 సంవత్సరాలు తీసుకున్న మాట వాస్తవం కాదా?

అదేవిధంగా ఈ సందర్భంగా ఒక మాటను చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. రైతుల కోసం నిర్మించిన ప్రాజెక్టు హంద్రీనీవా సుజలస్రవంతి. అలాంటి ప్రాజెక్టులో మూడు లక్షల ఎకరాలకు ఆయకట్టు ఇస్తానని చెప్పి ఆరోజు మహనీయులు రాజశేఖరరెడ్డిగారు జీఓ తయారుచేసి ప్రాజెక్టును మొదలుపెడితే, ఇదే చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగారి హోదాలో ఆ జీఓను రద్దు చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా అనేది మీరు కావాలంటే కనుక్కోండి సర్. అంటే రైతుల మీద అప్పటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి ప్రేమ ఉందో ఒక్కసారి మీరు ఆలోచించండి. (బెల్స్) అంటే ఎక్కడా కూడా వీళ్లకు రైతుల మీద ప్రేమ

లేదు కాబట్టి ఈరోజు ఈ మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. అంటే హంద్రీనీవా సుజల స్రవంతి పథకం అనేది తాగునీటి కోసం ఎంత ముఖ్యమైన ప్రాజెక్ట్, అదేవిధంగా రైతుల కోసం నిర్మించిన ఈ ప్రాజెక్టు, అలాంటి ప్రాజెక్టులో డిస్ట్రిబ్యూటరీలు తవ్వకూడదు అని జీఓ తయారుచేసిన మహనీయుడు చంద్రబాబునాయుడుగారు. అంటే రైతుల మీద ఆయనకు ఎంత ప్రేమ ఉందో ఒకసారి ఆలోచించండి. కాబట్టి ఈ సభలో నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. కచ్చితంగా మాది రైతుల ప్రభుత్వం. మా నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు పూర్తిగా రైతుల పక్షపాతి అని తెలియజేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన పెద్దలందరికీ నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్. నాయుడు (గణబాబు) (SRI P.G.V.R.NAIDU)(GANA BABU)(విశాఖపట్నం పశ్చిమం): అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకూ రైతాంగం గురించి, ముఖ్యంగా వ్యవసాయాధారిత ప్రాంతాల గురించి చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. ప్రత్యేకించి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా తాగునీటి గురించి, అదేవిధంగా నీటి సమస్య గురించి, నియోజకవర్గ నిధులు కేటాయించడం కూడా చూశాం. ప్రత్యేకించి విశాఖ నగరానికి వచ్చేటప్పటికీ, నేను విశాఖనగరానికి సంబంధించిన శాసనసభ్యుడను. ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఈ వర్షాభావం వల్ల కరవు, తాగునీటి సమస్య వచ్చింది. ఇందాక కూడా దానిమీద చర్చ జరిగింది. రెండు రోజులకొకసారి మంచినిళ్లు వచ్చే పరిస్థితి వచ్చిందని అన్నాం. దానికి గల కారణం అప్పటి ప్రభుత్వం అన్నట్టుగా మునిసిపల్ మంత్రిగారు మాట్లాడారు. అధ్యక్షా, అక్కడుండేటువంటి గోస్తనీ, గంభీరం, ముడసర్లోవ ఇవి పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. అక్కడ ఉన్న మేఘాద్రిగెడ్డ రిజర్వాయర్లో పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా, పురుషోత్తపట్టణం లిఫ్ట్ ద్వారా పంపింగ్ చేసుకుని ఆ వాటర్ ద్వారా లాస్ట్ ఇయర్ ఇదే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు అప్పటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారి దూరదృష్టి వల్ల ఆ వేసవి అంతా కూడా విశాఖ దాహార్తిని తీర్చడం జరిగింది. ఆ నీటిని మేఘాద్రిగెడ్డ రిజర్వాయర్లో నింపి ఆ వాటర్ని ప్రతీ రెండు రోజులకో, మూడు రోజులకో విశాఖనగరానికి వచ్చే పరిస్థితి లేకుండా చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా.

మొన్న మా జిల్లా మంత్రిగారు శ్రీ అవంతి శ్రీనివాస్గారు సమీక్ష జరిపారు. ఈ దాహార్తి గురించి గాని, నీటి సమస్య గురించి సమీక్ష జరిపి ఉంటారేమోనని మేము అందరం కూడా అనుకున్నాము. మరి సమీక్ష జరిపారో లేదో వారితో తెలియాలి. మునిసిపల్ మంత్రిగారు కూడా ఇప్పటివరకూ ఆ సమీక్ష జరపలేదు. ఎందుకంటే ఈరోజు నగరంలో రానున్న రోజుల్లో ఈ వాటర్... ఎందుకంటే ఇప్పుడు పంపింగ్ ఆపేశారు. ఇప్పుడు ఆ పంపింగ్ జరిపి ఆ వాటర్ మేఘాద్రిగెడ్డ రిజర్వాయర్లో గాని, ఏలేరులో గాని, అదేవిధంగా కెబిఆర్లో గాని ఆ వాటర్ వస్తేనే గానీ రానున్న రోజుల్లో విశాఖ నగరంలో వాటర్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. అంటే ఉన్న సోర్సెస్ని ఉపయోగించుకుని వాటర్ను అందించాల్సిన బాధ్యతను తీసుకోవల్సిందిగా కోరుతున్నాము. ఈరోజు శాశ్వతంగా వాటర్ రీసోర్సెస్ను మనం మొబిలైజ్ చేయాలి. ఎందుకంటే భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోతున్నాయి. అనేక మార్గాల్లో ఈరోజు నగర వాతావరణంలో,

పట్టణాల్లో ఉండేటప్పుడు రెయిన్ వాటర్ హార్వెస్టింగ్ సిస్టమ్స్ పెట్టినా ఈరోజు 300 అడుగులకు వెళ్లినా వాటర్ లేనటువంటి పరిస్థితి. ఒకవేళ మనం ట్యాంకర్ల ద్వారా నీళ్లు ఇచ్చి దాహార్తిని తీర్చాలనుకున్నా ఎక్కడా సోర్స్ లేదు. రైవాడ వాటర్ కూడా ఈరోజు డెడ్స్టోరేజ్కు వెళ్లిపోయింది. అదేవిధంగా ఒక వారం, పదిరోజులు పోతే మేఘుద్రిగెడ్డ రిజర్వాయర్ కూడా డెడ్స్టోరేజ్కు వెళ్లిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. కాబట్టి ఇలాంటి సందర్భంలో ఇప్పుడు వర్షాలు పడితే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. కానీ వర్షాలు పడలేని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, ఇలాంటి సందర్భంలో ఆ చర్చ ఇక్కడ జరిగితే బాగుంటుందనేది అందరి భావన. ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు, రైతాంగమే కాదు, ఎవరైతే తాగునీటి సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారో వాళ్లందరూ కూడా చూస్తున్నారు. కానీ ఇక్కడ చర్చ వచ్చేటప్పటికీ పరస్పరం ఆరోపణలు, ఒకరు రాక్షసుడు అని, ఇంకొకరు దొబ్బేయమని అంటారు. ఈ రకమైన పదాలు మాట్లాడేటప్పుడు కొద్దిగా బాధగా ఉంది. ఈరోజు ఏదైతే ఈ సభ ద్వారా అటు రైతాంగానికి గాని, ఇటు దాహంతో అల్లాడుతున్న ప్రజలకు గాని ఈ సభ ద్వారా మనం ప్రజలకు ఒక మంచి మెసేజ్ ఇవ్వగలిగితే, ఈ సమస్యకు పరిష్కారం చూపించే విధంగా సభలో చర్చ జరిగిందనే భావన కల్పించినట్లయితే ఈ అసెంబ్లీ కూడా... మరి మీరు గతంలో కూడా... మొన్న అసెంబ్లీ బాగా జరగలేదు అన్నట్లు చెబుతున్నటువంటి వ్యక్తులు, ఈరోజు అదే సంప్రదాయాన్ని మళ్లీ కొనసాగిస్తున్నట్లుగా కనపడుతోంది. మీరు చెబుతున్నారు, బిఎసిలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారు, బయటికి వచ్చేటప్పటికీ.. అందుకనే ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా వాస్తవాలు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. అక్కడ గ్రౌండ్ లెవల్లో ఉండే వాస్తవాలు వేరు, ఇక్కడ మీరు చెబుతున్న దానికి పొంతన లేకుండా ఉండే పరిస్థితిలు వస్తున్నాయి. అది విత్తనాల సమస్య కావచ్చు, నీటి సమస్య కావచ్చు. ఏ సమస్య అయినా మనకు ఇక్కడ జరుగుతున్న దానికి, అక్కడ ప్రాక్టికల్గా వచ్చేటప్పటికీ, ఎందుకంటే ఈ సమావేశాలు అయిన తర్వాత మనందరం కూడా నియోజకవర్గాలకు చేరతాం. వెళ్లిన తర్వాత ఇక్కడ మనం సమర్థించుకున్న ప్రతి అంశం కూడా అక్కడ సమస్య రూపంలో మనకు ఎదురైనప్పుడు, మనం సమాధానం చెప్పినప్పుడు మనకు ఇబ్బందులు ఎదురయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. కాబట్టి దయచేసి ఈ కరవు అనేది డెఫినిట్గా ఏదైతే మనకు ప్రకృతిసిద్ధంగా వచ్చిన సమస్య కాబట్టి దానిని అధిగమించడానికి ప్రతిపక్షం ఇచ్చిన సూచనలను మీరు పాజిటివ్గా తీసుకుని అవి ఆచరణలోకి తీసుకొస్తే మీ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుంది. కానీ దాని విమర్శలు, తిప్పికొట్టడాలు, లేకపోతే ఇప్పటికే ఇంకా మా ప్రభుత్వమే నడుపుతోందనే భావంతో కొంతమంది మాట్లాడుతున్నారు. అది భావ్యం కాదు.

మ 3.40

విశాఖ నగర శాసనసభ్యునిగా మాకు ఆందోళన ఉంది. రోజు పత్రికల్లో వార్తలు పుంకాలు పుంకాలుగా వస్తున్నాయి. ఇంకో నాలుగురోజులు వర్షాలు పడకపోతే నగరంలో నీళ్లు ఉండవు. అక్కడ పురుషోత్తపట్నం నుంచి నీళ్లు తెచ్చుకొనే అవకాశం ఉండి, పంపింగ్ పెట్టి లిఫ్ట్ ద్వారా గత సంవత్సరం

నీరు ఇచ్చిన సందర్భాల్లో ఆ నీటిని మళ్ళీ అందించాలనే ఆలోచన ప్రస్తుత ప్రభుత్వం చేయకపోవడం ఈ సభ ద్వారా దాన్ని ప్రశ్నించే అవకాశం ఈరోజు కరవు చర్చ ద్వారా తీసుకురావడం జరిగింది. దానిపై శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పినిపె విశ్వరూపు(SRI PINIPE VISWARUPU) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు గణబాబు గారు మాట్లాడుతూ, వాస్తవాలని చెబుతూ అవాస్తవాలు మాట్లాడుతున్నారు. ఇప్పుడు పరిస్థితి ఎలావుందంటే గతంలో పురుషోత్తపట్నం ద్వారా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా నీళ్లు తీసుకెళ్ళి మేఘాద్రిగెడ్డ రిజర్వాయర్లో పోస్తున్నారని, దానిని చంద్రబాబు నాయుడు గారు పూర్తిచేశారని చెబుతున్నారు. గౌరవసభ్యులకు అర్థం కానిదేమంటే నేను తూర్పుగోదావరి జిల్లా నుంచి శాసనసభ్యుడను, మంత్రిని కూడా. లెఫ్ట్ కెనాల్ ద్వారా నీళ్లు తీసుకెళ్లాలంటే ఇంకా చాలాపని ఉంది. దానిని ఎక్కడ నుంచి తీసుకెళ్తున్నారు, ఇప్పుడు కూడా రిపేరింగ్ రెండోసారి చెప్పారు. ఈ పోలవరం లెఫ్ట్ కెనాల్ ద్వారా పురుషోత్తపట్నం ద్వారా మేము నీళ్లు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. నీటిని టీడీఎల్పీలో చెబుతున్న మాటల్ని ఇక్కడ చెబుతున్నారు తప్ప పురుషోత్తపట్నం ద్వారా వైజ్ఞానిక నీళ్లు ఎలా తీసుకెళ్తుంటారో ఇప్పుడు చెప్పమనండి.

(సభకు స్వల్ప అంతరాయం)

శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్. నాయుడు (గణబాబు) SRI P.G.V.R.NAIDU)(GANA BABU) : మేము ఇంకా అధికారంలో ఉన్నాం. వారి ప్రశ్నలకు మేము సమాధానం చెప్పే పరిస్థితి వచ్చింది. నేను నేరుగా మున్సిపల్ మంత్రిని గానీ, జిల్లా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. గత సంవత్సరం పురుషోత్తపట్నం నుంచి లెఫ్ట్.. ఇరిగేషన్ పదాలను మంత్రి గారు వాడుతూ అక్కడ నుంచి పంపింగ్ ద్వారా విశాఖ నగరానికి నీళ్లు వచ్చాయో లేదో మంత్రిగారిని చెప్పమనండి, మున్సిపల్ అధికారులను కనుక్కోమనండి. ఈ సంవత్సరం ఇవ్వలేదు, ఇవ్వమని అడుగుతున్నాం. దానికి మేము అవాస్తవాలు మాట్లాడడం ఏమిటండీ. ఇది కరెక్ట్ కాదు, మీరు (సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ పినిపె విశ్వరూపు గారిని ఉద్దేశించి) సమాచారం తెలుసుకోండి. నీళ్లు వచ్చాయో లేదా, గత సంవత్సరం నీళ్లు వచ్చాయి. మీరు సమాచారం కనుక్కోండి.

శ్రీ ముత్తంశెట్టి శ్రీనివాస రావు (అవంతి శ్రీనివాస్) (SRI MUTTAMSETTI SRINIVASA RAO) : సభ్యులు ఎలా మాట్లాడుతున్నారంటే చాలా గొప్పగా మాట్లాడుతున్నారు. అసలు ఐదు సంవత్సరాలు వాటర్ సమస్య లేనట్లు, విశాఖపట్టణానికి ఈ సంవత్సరమే వాటర్ సమస్య వచ్చినట్లు..

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

ఈరోజు వాటర్ సమస్య రావడానికి కారణం ఆనాడు తెలుగుదేశం పార్టీలోనున్న ఎమ్మెల్యేలు ఇసుక దోపిడి చేయడం వల్ల భూగర్భజలాలు అడుగంటిపోయిన మాట వాస్తవమా కాదా!

(‘టాపిక్ డైవర్ట్ చేస్తున్నారు’ అని ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణబాబు గారు అన్నారు)

ఇసుక దోపిడీతో కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించిన మాట వాస్తవమా కాదా! ఆరోజు ప్రకృతిని దోపిడీ చేశాం కాబట్టే ప్రకృతి మనల్ని పక్కన పెట్టింది. ఆరోజు మాజీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి డజన్సార్లు నేను చెప్పాను. విశాఖలోనున్న నదులన్నీ కూడా ఇసుకదోపిడీకి గురవుతున్నాయంటే, నేను వారికి టీకెట్లు ఇవ్వను, వారిని తీసేస్తాను, వారికి ఏమీ చేయనని ఆయన చెప్పారు. దాని ఫలితం ఈరోజు అనుభవిస్తున్నాం. మేము చాలా గొప్పగా చేశాం, మీరు అసలు చేయడం లేదన్న విధంగా గౌరవ సభ్యులు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. ఆ విషయం సమీక్ష చేయడం జరిగింది. వీలైనన్ని రిసోర్సెస్‌లను ఉపయోగించి విశాఖ ప్రజల దాహార్తిని తీర్చే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని మీద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ పి.జి.వి.ఆర్. నాయుడు (గణబాబు) SRI P.G.V.R.NAIDU)(GANA BABU) : నేను ఎక్కడా ఒక్క విమర్శ చేయలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇక్కడే సభలో ఉన్నారు. జిల్లా మంత్రులను రెండుసార్లు సమీక్ష చేశారు. కలెక్టర్ ఆఫీసులో, మున్సిపల్ కార్యాలయంలో సమీక్ష చేశారు. నేను ఒకటే ప్రశ్న అడిగాను. జీవిఎంసీ అధికారులు ప్రభుత్వానికి ఒక ఉత్తరం రాశారు. గత సంవత్సరం మాదిరిగా తాగునీటికి ఇబ్బంది వస్తుందని, గతంలో చేసిన పంపింగ్ ద్వారా మాకు తీసుకురావాలని ప్రభుత్వాన్ని అడిగారు. దానిని మీరు సమీక్ష చేసినపుడు చూసివుంటే నీరు రప్పించండి, రాబోయే కాలంలో ఇబ్బంది ఉండదని అడుగుతున్నాం. మీకు సలహాలు సూచనలు ఇస్తే వినడం లేదు.

(అధికార, విపక్ష సభ్యుల మధ్య వాదోపవాదాలు చోటుచేసుకున్నాయి)

మేము విమర్శించామని అనుకుంటే ఎలా? పుచ్చకాయల దొంగ ఎవరంటే భుజాలు తడుముకుంటే ఎలా? ఒకవైపు సూచనలు ఇమ్మని పెద్దలు అడుగుతారు, మేము సూచనలే ఇస్తున్నాం.

(బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్ : గణబాబు గారూ ఛైర్‌ని అడ్రస్ చేయండి, క్రాస్ టాకింగ్ జరుగుతోంది.

(బెల్)

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH)(పెడన): అధ్యక్షా, ఈరోజు కరవు మీద ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగంలో కరవుని ఏవిధంగా ఎదుర్కోవాలి, రైతులకు, రైతన్నలకు ఏవిధంగా బాసటగా ఉండాలని మంచి నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈరోజు కోట్లాదిమంది రాష్ట్ర ప్రజలు, రైతన్నలు చూస్తున్నారు. ఈరోజు రాష్ట్రంలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులు, తీవ్రమైన కరవు ఉన్నాయి. కృష్ణా జిల్లాలో ఉన్నాం, ఒకవక్క కృష్ణాడెల్టా మొత్తం కూడా ఎడారిగా మారిపోతున్న పరిస్థితులున్నాయి. త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేని పరిస్థితులున్నాయి. ఈరోజున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మనం ఏవిధంగా ముందుకు వెళ్లాలి రైతన్నలకు ఏవిధంగా బాసటగా ఉండాలి, గ్రామాల్లో ప్రజలకు ఏవిధంగా మంచినీళ్లు అందించాలన్న ఒక

విశాలమైన హృదయంతో, ఒక మంచి మనస్సుతో ఈరోజు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగం ఉంది. రైతన్నలకు ఒక భరోసా, నేనున్నాను, మీకందరికీ అండగా ఉంటాను, మీకు ఎటువంటి భయం అవసరం లేదు అన్నారు. కరవును సైతం ఎదుర్కోగల సత్తా ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, నాకు ఉందని ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సభ సాక్షిగా చెప్పిన అన్ని విషయాలకు నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని నిండు మనస్సుతో అభినందిస్తున్నాను.

ఈరోజు శాసనసభ్యులుగా మేము గ్రామాల్లోకి వెళితే, ప్రజలు మంచినీళ్లు లేక అల్లాడుతుంటే కనీసం ఒక లక్ష రూపాయలతోనో, యాభై వేల రూపాయలతోనో మంచినీళ్లు తీసుకొచ్చే పరిస్థితులు శాసనసభ్యులకు లేకపోతే చాలా కష్టం. ముఖ్యమంత్రి గారు నిజంగా ఉదారస్వభావంతో శాసనసభ్యులకు కోటి రూపాయలు ఇస్తానన్నారు. మీరు గ్రామాల్లోకి వెళ్లండి, ప్రజలతో ఉండండి, ప్రజల అవసరాలు, కష్టాలు తీర్చండని శాసనసభ్యులకు కోటి రూపాయలు ఇచ్చినందుకు అందరి తరపున ముఖ్యమంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ముఖ్యమంత్రి గారు మేము అధికారంలో ఉన్నాం కాబట్టి మాకే ఇస్తారని అనుకున్నాను. ఒక మంచి హృదయం, మంచి మనస్సు ఉండాలి, ప్రతిపక్షానికి సైతం కోటి రూపాయలు ఇస్తానని అన్నారంటే ముఖ్యమంత్రి గారి హృదయాన్ని ప్రతిపక్షం అభినందిస్తారేమో అని చూశాను కానీ అందులో వక్రీకరణ చేసి మాట్లాడుతున్నారు.

ఇంతకు ముందు నేను కూడా ప్రభుత్వంలో ఉన్నాను, మాకు కూడా కోటి రూపాయలు ఇచ్చేవాళ్లు. ఆరోజున్న పరిస్థితుల్లో యాభై లక్షల రూపాయలు ప్రతిపక్షంలోనున్న శాసనసభ్యునికి ఇచ్చి, ఆ జిల్లా ఇన్చార్జి మంత్రి గారికి మిగిలిన యాభై లక్షల రూపాయలు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడున్న మా ముఖ్యమంత్రి గారు ఆవిధంగా చేస్తారని అనుకుంటే ప్రతిపక్షానికి సైతం కోటి రూపాయలు ఇస్తున్నానని, పార్టీ చూడను, రంగు చూడను, పనులు చొక్కా కూడా నేను చూడను కోటి రూపాయలు ఇస్తానని అన్నారంటే నిజంగా ఎంత మంచి హృదయం ఉన్న ముఖ్యమంత్రి దొరకడం రాష్ట్ర ప్రజల అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

అన్ని నియోజకవర్గాలు ఒకేలాగవుండవు. మా నియోజకవర్గాలు డెల్టాలో ఉన్నాయి మా నియోజకవర్గం తీరప్రాంతం ఉంది, అదీగాక కరవు ప్రాంతం. దయచేసి కోటి రూపాయలు కొన్ని నియోజకవర్గాలకు పరిమితం అవుతుంది, మాలాంటి నియోజకవర్గాల్లో కొంచెం అవసరమైన నిధులు ఇప్పించాల్సిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 40 రోజుల్లో కరవు వచ్చినట్లు కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. బాధ్యతారాహిత్యంగా, గత ప్రభుత్వం నడిపే విధానంలో, ముందుచూపు లేని పరిస్థితుల్లో, ఐదు సంవత్సరాలు పరిపాలన చేశారు.

మ.3.50

ఈ ఐదు సంవత్సరాల పరిపాలనలో రేపు రాబోయే రోజుల్లో మేలు చేయాలనే ఆలోచన కూడా లేకుండా, ఈ నలభై రోజుల్లోనే ఏదో కరవు వచ్చినట్లుగా మాట్లాడటం చాలా సిగ్గు చేటు. ఈరోజు ఈ దుర్భరమైన పరిస్థితిలో రైతులు, రైతన్నలకు గ్రామాల్లో మంచినీళ్లు సైతం దొరకకుండా ఉన్నాయంటే మీరు చేసిన ఘోరమైన పరిపాలన వలన.... 40రోజుల పరిపాలనలో ముఖ్యమంత్రిగారి మీద నిందలు వేద్దామనో, లేకపోతే ఏదో నాలుగు మాటలు మాట్లాడి దులుపుకుందామనేది కాకుండా దయచేసి మాట్లాడేముందు పరిస్థితులను ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలని మీద్వారా విన్నవిస్తున్నాను. ఏదో రాయలసీమ ఎడారిగా మారిందనో, ఇంకొకటనో ఏదేదో చెబుతున్నారు. కృష్ణా డెల్టాలో సైతం ఈరోజు పరిస్థితులు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిమీద తప్పనిసరిగా స్పందించవలసిన అవసరముందని చెప్పి తెలుపుకుంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభ్యులకు కోటి రూపాయలు కరవు సహాయనిధి కింద ఇచ్చినందుకు మరొక్కసారి ముఖ్యమంత్రిగారికి మీద్వారా, నా ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజల తరపున రైతన్నల పక్షాన కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు(SRI T.J.R. SUDHAKAR BABU): అధ్యక్షా, కరవుపైన రాష్ట్రంలో నెలకొన్న దుర్భిక్షంపైన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటనల్లో వారి హృదయం కనబడుతుందని అర్థమౌతుంది. గత ముఖ్యమంత్రి గారేమో మన రాష్ట్రాన్ని బుర్రతో పరిపాలించారు. బుర్రతో అంటే తిమ్మిని బమ్మిని చేయడం, లేని దానిని ఉన్నట్లుగా చూపించడం, వాస్తవాలను అవాస్తవాలుగా చూపించడంచూరి యొక్క లక్షణాలు. కానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు ఈరోజున రాష్ట్రంలో నెలకొన్న వాస్తవ పరిస్థితులను అధ్యయనం చేసి ఆ పరిస్థితులను అధిగమించడానికి వారి బుర్రతోపాటు మనస్సును కూడా పెట్టినందుకు సవినయంగా సభాముఖంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు ఆంధ్ర రాష్ట్రం తరపున, రాష్ట్రంలో నెలకొన్న దుర్భిక్షాన్ని ఎదుర్కొంటున్న పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల తరపున హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు చెబుతున్నామని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా తెలియపరుస్తున్నాను.

తాగునీరు లేదు, సాగునీరు లేదు. ఈరెండు ఏదో ఈ నలభై రోజుల్లోనే సమస్య వచ్చినట్లుగా గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడటం ఎంతో శోచనీయం. ఇది దురదృష్టకరం. మీ నాయుడు గారు చేసిన ప్రసంగంలో అత్యధిక శాతం ఈ నలభై రోజుల్లోనే మా దగ్గర ఏదో తప్పులు జరిగాయని మాట్లాడటం దురదృష్టకరం. గతాన్ని ఒక్కసారి చూస్తే, గత ప్రభుత్వంలో పరిపాలించిన ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు జూన్ 08వ తారీఖు వరకు నేనే ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటానని వారే ప్రక

టనలో ఇచ్చారు. వారికి గనుక అంత ఆత్మవిశ్వాసం ఉండి ఉంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతుల పట్ల నిజమైన బాధ్యత ఉండి ఉంటే ఎందుకు వారు విత్తనాల విషయంలో అలసత్వం చేశారు. రాబోయే ఖరీఫ్ సీజన్కు సన్నద్ధంగా విత్తన సంస్థలకు చెల్లించాల్సిన బకాయిలను ఎందుకు చెల్లించలేకపోయారని అడుగుతున్నాను. దానిని నేను ఎదుర్కొంటున్నాను. ఆ సమస్యలను కూడా అధిగమించడానికి కావలసిన సన్నద్ధతలు నేను చేస్తున్నాను అన్నప్పుడు వారందరూ సంతోషిస్తారని ఆశించాం. తాగునీరు లేక అల్లాడిపోతున్న రాష్ట్ర ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవడానికి ఒక్కో సభ్యుడికి కోటి రూపాయలు అంటే నూట డెబ్బై ఐదు కోట్ల రూపాయలను ఒక్కనూటతో ఇచ్చారు ముఖ్యమంత్రిగారు. ఆ విషయాన్ని తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు అభినందించి ఉంటే సంతోషపడుతున్నామని చెప్పి ఉంటే ఈ సభకి గౌరవం వచ్చి ఉండేది. టీవీలో, రేపు పత్రికల్లో చూసిన వాళ్లు, నేర్చుకునే వాళ్లు దీనినుంచి ఏదో కొత్తగా ఆశించే వాళ్లు ఈరోజు చాలా నిరుత్సాహపడి ఉంటారని చెప్పి సవినయంగా మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో చంద్రబాబునాయుడు గారు ఐదు వేల కోట్ల రూపాయలు ధరల స్థిరీకరణ నిధిని పెడతానన్న మాట వారి మానిఫెస్టోలో ఉంది. కానీ ఏ ఒక్కరోజు గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వలేదు సరికదా ప్రతిపక్షాలు తరఫున వారిని ఎన్ని సార్లు అడిగినా పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. కానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈరోజు చరిత్రాత్మకమైన ఈ సభలో తాగునీరు కోసం అల్లాడిపోతున్న ప్రజానీకం కోసం నియోజకవర్గానికి ఒక కోటి రూపాయలు ఇస్తున్నారంటే అది మాకే కాదు, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన సభ్యులకు కూడా ఇవ్వడం ఇది గౌ.ముఖ్యమంత్రి యొక్క సహజ లక్షణంగా మేము భావిస్తున్నాం. వారు పరిపాలన మొదలు పెట్టక మునుపే నేను అధికారంలోకి వస్తే నేను రాష్ట్రంలో కులం, మతం, ప్రాంతం చూడను, నేను రాజకీయాలు చూడను అని అంటే ఏమో ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పెద్దల యొక్క ఒత్తిడికి లొంగి పోయి తెలుగుదేశం వాళ్లకు ఇవ్వరనుకుంటే ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలుగుదేశం పార్టీవాళ్లకు ఒక కోటి రూపాయలు ఇస్తున్నారంటే ఒక్కసభ్యుడు అయినా లేచి ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు చెప్పలేని ఈ చిన్న మనస్సు కలిగిన సభ్యులు ఉండటం నిజంగా దురదృష్టకరమని చెబుతున్నాను. అలాగే మా ప్రకాశం జిల్లాలో అన్ని కరవు మండలాలే. ఆ కరవు మండలాల్లో శనగలు పండించుకునే రైతుల గురించి గత ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, పదే పదే గిట్టుబాటుధరలు ఇవ్వమని అడిగాం. ఒక్కరోజున పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. కానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈమధ్యనే కొన్ని రోజుల క్రితం రూ.1500 లను మద్దతు ధరను ప్రకటించడం ద్వారా లబ్ధిదారులు ఎక్కువమంది తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు మా ప్రాంతంలోనే ఉన్నారని చెప్పి సవినయంగా చెబుతున్నాను.

వడ్డీలేని రుణాలు ఈరోజున రూ.12,500 లు, రైతు భరోసా పథకం, ఏడు లక్షల రూపాయల పంటల బీమా, ప్రమాదబీమా పథకం అయినా సరే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ఈ చరిత్రాత్మకమైన నిర్ణయాల్లో ఈరోజు తాగునీరు లేదని ఎవరైనా గ్రామాల్లోకి వెళ్లి మమ్మల్ని అడిగితే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్రెడ్డిగారు మీకు బోరు వేయించమన్నారు, కొలనులు, చెరువులు, బావులు వేయించమన్నారని కాలర్ ఎగురవేసుకొని చెప్తాం. గ్రామాల్లోకి వెళ్లటానికి ఆవకాశం ఇచ్చిన గౌరవ

ముఖ్యమంత్రిగారికి మరొక్కసారి సభాముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ తరువాత మాట్లాడే సభ్యులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పడం ద్వారా ఈ సభా గౌరవాన్ని పెంచమని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR.SPEAKER: Now the House is adjourned to meet again at 9.00 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned at 3.57 p.m. to meet again at 9.00 a.m. on Friday, the 12th July, 2019.)

**“Published under Rule 347 of the Rules Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Assembly and printed at the AP Legislative Assembly
Press, Velagapudi, Amaravati.”**